

Det medeltida Sverige
Band 4 SMÅLAND:
6 Ydre härad

Det medeltida Sverige

4 SMÅLAND

---

6 Ydre härad

Christian Lovén

Stockholm 2015
Riksarkivet

Riksarkivet
Box 12541, 102 29 Stockholm
Tel: 010-476 70 00
www.riksarkivet.se/det-medeltida-sverige

Rådgivande nämnd:

Björn Jordell (riksarkivarie, ordförande), Kjell-Håkan Arnell (fd länsantikvarie), Stefan Brink (KVHAA), Olle Ferm (Stockholms universitet), Karin Hassan Jansson (Riksbankens Jubileumsfond), Anders Kaliff (RAÄ)

Omslaget: Karta (beskuren) från 1694 över Idebo, Malexanders socken, i Lantmäteristyrelsens arkiv (LSA Idebo D20–8).

© Riksarkivet
ISBN 978-91-87491-09-2
Tryck: TMG Täbergs

Förord

Kungl Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien tillsatte 1960 en kommitté för utarbetande av verket *Det medeltida Sverige*. Arbetet förlades först till Historiska institutionen vid Stockholms universitet och leddes av kommitténs sekreterare, professor Gunnar T Westin. Denne presenterade 1962 (se HT 1962 s 121-140) de allmänna övervägandena bakom verket. I detta avseende kan också hänvisas till förordet till det första häftet som utkom 1972. Med Kungl Vitterhetsakademien som huvudman publicerades tre häften för Uppland: DMS 1:1, 1:3 och 1:4.

Genom ett riksdagsbeslut år 1982 överfördes projektet till Riksantikvarieämbetet, och här publicerades fem häften för Uppland (DMS 1:2, 1:5, 1:6, 1:7 och 1:8), tre för Småland (4:1, 4:2 och 4:4), två för Södermanland (2:1 och 2:2), ett för Öland (4:3) och ett för Gästrikland (11). Härutöver har ett häfte för Uppland (1:9) publicerats av Upplandsmuseet och ett för Småland (4:5) av Länsstyrelsen i Kalmar län. Från och med 2012 har Riksarkivet övertagit huvudmannskapet för serien, och sedan dess har två Södermanlandshäften (2:3 och 2:4) och ett Upplandshäfte (1:10) publicerats.

Med medel från forskningsfinansiärerna Kungl Vitterhetsakademien och Riksbankens Jubileumsfond samt med bidrag av Riksantikvarieämbetet bedrivs arbetet på Riksarkivet för närvarande av fyra redaktörer, fil kand Kaj Janzon, fil dr Annika Björklund, teol dr Hanna Källström och docent Christian Lovén. Redaktörerna ingår organisatoriskt i enheten Svenskt Diplomatarium och huvudredaktör Claes Gejrot är projektledare. Redaktörerna arbetar självständigt med sina respektive undersökningsområden och var och en står som ensamma författare till böckerna. Det ska dock tydligt framhållas att ett aktivt samarbete inom redaktionen har varit ett genomgående och viktigt inslag.

Det nu föreliggande häftet av *Det medeltida Sverige* (DMS 4:6) är det sjätte häftet i Smålandsserien och det tjugoförsta i huvudserien. Boken behandlar Ydre härad, som under medeltiden hörde till Småland. Eftersom häradet innefattade en del av Rumskulla socken innebär detta att hela dagens Kalmar län nu har publicerats i DMS. Författare är Christian Lovén, som i kapitlet "Inledning" redogör för de principer som varit vägledande i arbetet. Inledningen är central för den som vill tillgodogöra sig all den information som ges i boken. Tilläggas kan att vissa detaljer i principerna skiftar mellan de olika häftena i DMS-serien. Avsnittet om Rumskulla skate är baserat på förarbeten av Roger Axelsson.

Arbetet har underlättats genom fruktbart samarbete med Diplomatariets personal, redaktörerna Peter Ståhl, Ingela Hedström och Sara Risberg. Författaren har också haft förmånen att diskutera arbetet i manus med referensgruppen för DMS. I denna ingår för närvarande Björn Asker, Roger Axelsson, Ann Catherine Bonnier, Elisabeth Gräslund Berg, Jan Brunius, Ådel Franzén, Henrik Klackenbergl, Staffan Nyström, Sigurd Rahmqvist och Clas Tollin. Författaren vill poängtera den betydelse Kaj Janzon, Roger Axelsson och Annika Björklund har haft för arbetets genomförande och tackar samtidigt Sigurd Rahmqvist, Olle Ferm, Mats Widgren och Claes Westling för viktig hjälp.

Stockholm i maj 2015

Claes Gejrot

Innehåll

Förord	5	Malexanders socken	79
Innehållsförteckning	7	Rumskulla skate	88
Inledning	8	Västra Ryds socken	95
Metoder och källmaterial	8	Sunds socken	113
Ydre härad	21	Svinhults socken	136
Topografi	21	Torpa socken	147
Administrativa förhållanden	22	Norra Vi socken	177
Judiciella förhållanden	23	Källor, litteratur och förkortningar	191
Kyrkliga förhållanden	24	Register	
Sätesgårdar	26	Ortregister	201
Asby socken	28	Personregister	210
Askeryds skate	63	Register över kyrkliga institutioners gods	219

Inledning

Metoder och källmaterial

De regionala bearbetningarna i *Det medeltida Sverige* presenteras landskapsvis, i härader och skeppslag, samt under dem socknar och städer. I detta sammanhang följs indelningen i 1500-talets kamerala material. I de fall förändringar skett under senare perioder finns hänvisningar på den plats där en socken eller ort borde återfinnas enligt den nuvarande indelningen.

Socken redovisas på det sätt den framträder i 1500-talsmaterialet, som en kameral enhet: jordebokssocknen, vilken ofta men inte alltid överensstämmer med den kyrkliga socknen. När skillnader mellan dessa har iakttagits, har det anmärkts. Om inte annat särskilt anges, avses för förhållanden under medeltid och 1500-tal med termen "socken" begreppet jordebokssocken; endast i avsnittet om den kyrkliga organisationen är "socken" synonymt med kyrksocken.

Med "den nuvarande indelningen" och "den nuvarande socknen" avses den regionala organisationen före 1952 års kommunreform, som upplöste det tidigare sambandet mellan socken och kommun. "Socken" var före 1952 i det närmaste synonymt med den borgerliga kommunen, som i allmänhet också sammanföll med den kyrkliga församlingen.

Redovisningen inom socknen av varje by/gård, brukningsenhet består av tre delar:

- I Ortnamnsformer och kartangivelse.
- II Inventering av landskapshandlingarna.
- III Inventering av det medeltida materialet.

I Ortnamnsformer och kartangivelse

För varje enhet redovisas först det nuvarande namnet, med fet stil, därefter den äldsta kända namnformen, kursiverad, och årtalet för denna.

Äldsta namnbelägg

När det äldsta belägget hämtats ur tryckta källor av god kvalitet återges stavningen enligt trycket utan att den har kontrollerats mot originaldokumentet. I enstaka fall har originaldokumentet granskats, vilket anges med "or", t ex "DS

1031 or”. I övriga fall har äldsta belägget kontrollerats i originalhandlingen även om källan finns tryckt.

För Ydre finns ett särskilt diplomatarium, utgivet av Leonard Fredrik Rääf 1856–65. Det är av hög kvalitet, men för de äldsta namnbeläggen har originalkällorna kontrollerats. Det gör att namnbelägget kan ha en hänvisning, t ex ”RAp 7/3” medan redogörelsen för innehållet i samma dokument har hänvisning till den tryckta utgåvan, t ex ”Rääf 1:133”.

Om det äldsta belägget är en avskrift, återges även den äldsta originalformen, och om den äldsta originalformen hämtats ur en källa på latin eller annat främmande språk, återges vanligen också den äldsta originalformen från en svenskspråkig källa. Det har inte varit möjligt att pröva rent språkliga ortnamnsproblem. Därför anges varianter av namnet endast undantagsvis, t ex vid kraftiga avvikelser eller förändringar under medeltiden eller 1500-talet. Ortnamnsförändringar som skett efter 1500-talet har inte kunnat redovisas inom undersökningens ram.

Ortnamnen återges genomgående med stora begynnelsebokstäver, även i de fall originalen eller de tryckta källorna har små. Prepositioner (”in”, ”de” osv) anges, men de svenska ”i” och ”j” återges båda med *i*. Undantag: äldsta belägg hämtade ur 1500-talets kamerala material återges som regel utan preposition. Upplösta förkortningar markeras inte.

Nutida namnform

De nutida namnen återges enligt bestämmelserna om god ortnamnsred i Kulturmiljölagen (SFS 2000:265 kap 1 4 §). Om gården/byn inte har kunnat återfinnas vare sig på officiellt tryckt kartmaterial (Ekonomiska kartan 1:10 000, Topografiska kartan 1:50 000, Generalstabskartan 1:100 000, 1800-talets Häradsekonomiska kartor) eller med hjälp av Lantmäteriets webbtjänst ”Kartsök och ortnamn” redovisas namnet under den äldsta kända namnformen, vilken då markeras med asterisk (*) före namnet.

Bebyggelsens lokalisering – kartangivelse

Redovisningen av namnformerna avslutas med en hänvisning (t ex 7 F, 4 e) till det kartblad av den Ekonomiska kartan (skala 1:10 000) där ortnamnet återfinns. Dessa kartor finns fritt tillgängliga via Lantmäteriets digitala söktjänst Historiska kartor. När bebyggelsen inte finns kvar, men bytomt och/eller bebyggelse lämningar är kända, görs hänvisningar till RAÄ:s digitala fornminnesregister (FMIS), med RAÄ-nummer för den aktuella socknen, t ex ”RAÄ 116:1”.

Översiktskartorna

För häradet och socknarna finns en översiktskarta i anslutning till den inledande beskrivningen av varje område. För socknarna redovisar kartorna bebyggelsen, dvs antal kamerala hemman och deras jordnatur, under 1540-talet. I en-

staka fall markeras även bebyggelser som inte är belagda i 1540-talets landskapshandlingar. Om jordnaturen för ett hemman ändras i senare jordeböcker framgår inte detta av kartorna, bara av texten.

Använda symboler framgår av kartornas teckenförklaring. För att hålla nere antalet symboler har vissa ägokategorier sammanslagits i kartredovisningen.

Underlaget för översiktkartorna är Topografiska kartan, tryckt 1965–79, samt för socken- och häradsgränserna Häradsökonomiska kartan, upprättad 1868–77.

II Inventeringen av 1500-talets kamerala material

Inventeringen av landskapshandlingarna för Ydre härad bygger på en genomgång av kronans jordeböcker från de äldsta (1539) fram till 1565. Dessa handlingar förvaras i Riksarkivet, och finns också tillgängliga digitalt via Riksarkivets digitala forskarsal (SVAR).

Ydre tas upp i såväl Smålands handlingar som Östergötlands handlingar. I sammanställningarna anges alla som "SmH", men åtskillnaden framgår dels i enskilda notiser, dels i förteckningen "Använt SmH- och ÖgH-material" nedan.

Materialiet är ojämnt. Den första ordinarie jordeboken, 'Årliga räntan', som redovisar skatte-, krono- och frälsejord är från 1545. Den anger ibland kyrko- och klosterjord som frälsejord. ÖgH 1551:1 anger all klosterjord som frälsejord. På 1560-talet finns en tät serie, men här har ombyten av jordenatur för framförallt klostergoods skett: 1562 betecknas Vreta klosters 14 gårdar i Askeryds skate och två av Skänninge klosters i Torpa sn som Vadstena klosters gårdar. 1565 betecknas 16 gårdar och en kvarn i Torpa sn, samt två gårdar i Asby sn, som 1562 var Vadstena klosters, istället som Skänninge klosters gårdar. Två gårdar i Torpa sn fick motsatt omvandling. Dessa sena omvandlingar har inte förts in i registret över kyrkliga institutioners jordinnehav.

Vidare finns en rad särskilda jordeböcker för olika slags kyrklig jord, men särskilt i Torpa sn innehåller de svårförklarade växlingar i jordenaturen (se t ex s 158).

Använt SmH- och ÖgH-material

	sk	kr	ky	pb	kan	bi	skkl	vakl	vrkl	aoe	fr
ÖgH 1539:3							x				
SmH 1541:11A										x	
ÖgH 1541:3				x							
SmH 1543:10										x	
ÖgH 1543:2									x		
ÖgH 1543:4							x				
ÖgH 1543:11				x	x						
ÖgH 1544:9				x							
ÖgH 1545:11	x	x	x		x		x	x	x		x
SmH 1546:7						x					
ÖgH 1546:1								x			
SmH 1547:12										x	
SmH 1548:7			x	x			x	x			
SmH 1548:11						x					
SmH 1549:3			x				x	x			
ÖgH 1549:4				x							
SmH 1550:8			x				x	x			
ÖgH 1550:6									x		
SmH 1551:8			x				x	x			
ÖgH 1551:1	x	x	x								x
ÖgH 1551:4									x		
SmH 1552:9			x				x	x			
ÖgH 1552:10									x		
ÖgH 1554:17									x		
SmH 1555:22			x				x	x	x		
SmH 1556:21A			x				x	x	x		
SmH 1558:9			x				x	x	x		
SmH 1559:20A										x	
SmH 1560:27			x	x		x					
SmH 1561:37	x	x	x	x			x	x	x	x	x
SmH 1562:24	x	x	x	x			x	x			x
SmH 1565:12	x	x	x	x			x	x		x	x

Fetstil markerar ordinarie jordböcker.

Särskilda längder

Landskapshandlingarna har kompletterats med Frälse- och rusttjänstlängderna (FoR) från 1562. ÖgH 1545:18 är en längd över kungsfodringen. Den anger inte jordnaturen men har använts för första namnbelägg. Samma gäller ÖgH 1550:13, en längd över hjälpedagsverken, och SmH 1558:29, en tiondelängd. Tiondelängden saknar Asby socken samt Askeryds och Rumskulla skatar.

Redovisningen av SmH/ÖgH-materialet

Uppgifterna från landskapshandlingarna redovisas enligt ett fast schema med ett antal starka förkortningar (se förkortningslistan på s 198):

1. **Jordnatur** och **antal kamerala enheter** återges med fet stil, t ex **1 sk** = ett skattehemman. Ibland förekommer att gårdar i jordeböckerna redovisas som halva hemman, t ex $\frac{1}{2}$ **sk**, innebärande att gården av något skäl taxerats till halv fodringsskatt (de s k "årliga hästarna"). Detta är en rent skatteteknisk åtgärd och har vanligen ingenting med s k hemmansklyvning att göra. När det redovisas ett halvt hemman i någon by betyder det alltså inte att det finns ytterligare ett halvt hemman i byn som saknas i jordeböckerna.
I genomgången förekommer att flera jordeböcker från samma år granskats. Ett exempel är år 1551, där ÖgH 1551:1 är en heltäckande jordebok, som dock betecknar klosterjord som frälsejord, ÖgH 1551:4 som enbart behandlar Vreta klostergods och SmH 1551:8 som enbart behandlar kyrkojord samt Vadstena klostergods. Det gör att samma gård kan ha två olika jordnaturer angivna samma år.
2. **Jordetal** baserad på attungsräkning förekommer sporadiskt i medeltidsmaterialet men aldrig i undersökningsområdets landskapshandlingar. Jordmättet *tolftung* betecknade 1/12 av en attung.
3. **Årtal**. Om inga årtal nämns innebär det att uppgifterna om den kamerala enheten (gård, torp, utjord m m) är oförändrade under hela den period som täcks av de använda landskapshandlingarna. Ett enstaka årtal som föregår jordnaturen, t ex "1548 **1 aoe**", anger att gården uppträder första gången detta år och sedan finns perioden ut. Förekommer en gård enbart en del av perioden i jordeböckerna, anges de år den redovisas, t ex "1555–65 **1 sk**". Uttrycket "1554 (endast)" innebär att enheten endast kan återfinnas i jordeboken för detta år.
4. **Förändringar**. Vid förändringar i jordnaturen eller antalet hemman anges det år då förändringen med säkerhet senast kan fastslås ha ägt rum, följt av den nya jordnaturen eller hemmansantalet, t ex "1555 **2 kyuj**, 1560 **1 kyuj**", vilket visar, att här fanns två utjordar 1555 men bara en utjord från 1560 till periodens slut. "1548–62 **1 ky**, 1562 **2 ky**" innebär att enheten nämns 1548–62, till en början som 1 kyrkolandbo men 1562 som 2 kyrkolandbor. En tillfällig förändring markeras med parentes ( ), t ex "(saknas 1558)", vilket betyder att gården finns i jordeböckerna med undantag för år 1558. De växlande jordnaturerna som förekommer främst i Torpa sn redovisas på detta sätt, t ex "**1 bi** (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vavl, 1565 1 skkl)".

5. **Utjordar.** Utjordar redovisas under sitt eget geografiska namn (ortnamn), i förekommande fall med angivande av den gård eller annan överordnad enhet till vilken den hör i kameralt hänseende, dvs vem som var skattskyldig för utjorden.
6. **Klosterjord.** Klosterjorden ingår i det här aktuella undersökningsområdet vanligen i rättardömen och detta anges inom parentes, t ex ”**1 vaki** (1546 Skavarp rd)”. Under huvudenheten Skavarp meddelas vilka år rättardömet existerade och vad det omfattade.
7. **Frälsejord.** Uppgift om vilken adelsperson som uppbär röntan (men som inte alltid är ägaren), redovisas inom parentes efter jordnaturen. De för detta häfte använda landskapshandlingarna redovisar inte röntetagare, utan uppgifter ur Kammararkivets Frälse- och rusttjänstlängd (FoR) 1562, som bl a innehåller frälsets egna redogörelser för sina gods, är inarbetade i SmH/ÖgH-notiserna.
8. **Statistiska tabeller.** Antal jordeboksenheter och fördelningen på olika jordnaturer redovisas i tabeller. Felaktiga uppgifter i kronans jordeböcker, t ex att enheter vissa år redovisas i fel socken eller dubbelredovisas med olika jordnaturer, har korrigerats i tabellerna utan att felen i jordeböckerna särskilt påpekas. Hel-, halvhemman och torp redovisas statistiskt som likvärdiga enheter (en statistisk jordeboksenhet).

III Inventeringen av medeltidsmaterialet.

Inventeringen av det medeltida materialet bygger huvudsakligen på excerpter av ortnamnsbelägg hos Ortnamnsarkivet i Uppsala, som är tillgängliga digitalt: (<http://www2.sofi.se/SOFIU/topo1951/cdweb/index.htm>).

Grunden i det inventerade medeltidsmaterialet är brev och diplom på pergament och papper. Dessa källor har granskats och i många fall kompletterats med ytterligare källmaterial. Arbetet har förenklats av det nästan kompletta diplomatarium för Ydre som Leonard Fredrik Rääf utgav 1856–65.

Till medeltidsmaterialet räknas här även andra källor från perioden 1520-1570 utanför landskapshandlingarna, t ex brev och adliga jordeböcker.

Viktigare enskilda källor

Gustav I:s jordebok från 1531 (K 1) redovisar kungens gods ’varhelst de är belägna i riket’. Förteckningen börjar i Uppland, går sedan motsols runt Mälaren och fortsätter med Östergötland, Småland och Västergötland. Den ingår i Kungligt arkiv (K) volym 1, RA.

Vadstena klostets jordeböcker (VaKlJb, HH16) är bevarade för åren 1447, 1457, 1465/66 (uppbörds- och utgiftsbok), 1473 och 1502. Sedan de utgavs har handskrifterna omdaterats flera gånger (om detta se SFSS 245 s 37-42). Klost-

rets jordegendomar redovisas i följande ordning: Östergötland, Södermanland, Uppland, Västmanland, Närke, Västergötland, Värmland, Småland och Öland. 1447 och 1457 års jordeböcker är utgivna i textkritisk utgåva i SFSS 245. 1502 års jordebok är utgiven i HH 16, vartill utdrag av de äldre jordeböckerna och bevarade åtkomsthandlingar är fogade. Jordeböckerna 1447/57 och 1502 förvaras i Riksarkivet, där de har beteckningarna D 11 och D 12, liksom jordeboken 1473 som utgör volym 10 i KA:s serie Kyrkors, skolors och hospitals akter (KySkHoa). Uppbörds- och utgiftsboken 1465/66 förvaras i UUB med signum C 32.

Redovisningen av medeltidsmaterialet

Medeltidsmaterialet redovisas kronologiskt i form av register av de uppgifter om en ort som direkt eller indirekt berör jorden, såsom läge, avkastning, ränta, organisation, förvaltning och ägande. I redovisningen har en relativt vid tolkningsram av vad som innefattas av ”indirekt berör” använts för att säkerställa att relevanta uppgifter inte utesluts från redovisningen. Enkelt uttryckt har i gränsfall principen att hellre ta med än utesluta tillämpats.

- 1) **Jordtransaktioner och avrad.** Vid försäljning och köp anges i detta häfte ofta köpeskillingen om uppgift om den finns i dokumentet. Notiser om angiven ränta (avrad) för jorden anges alltid. Myntenheten är mark med underavdelningarna öre, örtug och penning. Den svenska myntningen hade följande värden:

1 mark	8 öre	24 örtugar	192 penningar
	1 öre	3 örtugar	24 penningar
		1 örtugar	8 penningar

I området användes även gotländska mynt. Vidare förekom myntenheten ’vit’, danska fyrpenningmynt. Osäkerheten om vilket myntslag som avses gör att avradsuppgifter före år 1500 hellre anges som i källan, t ex ”4 örtugar”, än som det i DMS brukliga ”0:0:4 pn”. I uppgifter från och med år 1500 skrivs summorna som brukligt men omräknas inte; t ex anges ”11 öre” som ”0:11”, inte som det omräknade ”1:3”.

- 2) **Äldre agrar- och rättshistoriska begrepp** och kamerala termer återges enligt källorna, men i regel med normaliserad stavning utan citattecken, t ex avrad istället för ”affradh”. Begrepp och termer som behandlas i SAOB förklaras i allmänhet inte i texten.

- 3) **Personnamn** (förnamn) återges som regel i normaliserad form, t ex Kristina istället för Kristin och Anders för Andreas. För en och samma person används genomgående samma namnform, oavsett om personens namn växlar i källorna. De latinska namnformerna, t ex Laurentius, återges med motsvarande svenska namn: Lars.
- 4) **Släktnamn** återges inom parentes, om det inte burits av personen själv. Namn som senare blivit släktnamn, t ex (Oxenstierna) ges stor begynnelsebokstav. Stor bokstav ges även konstruerade namn som vunnit hävd, t ex (Lejonbjälke) och namn som utretts i ÄSF eller annan personhistorisk litteratur, t ex (Gumsehuvud). Liten bokstav ges rent sigillbeskrivande namn, t ex (ginstam över tre tandskuror). Titlar återges endast när det behövs för att identifiera en person, eller när det har betydelse för förståelsen av en viss uppgift.
- 5) **Släktskap och släkttavlor.** Släktskap mellan omnämnda personer anges när det har betydelse för sammanhanget. Den uppgiften finns inte alltid i den aktuella handlingen, utan har hämtats ur genealogisk standardlitteratur (t ex ÄSF, SBL och PHT) utan att källan särskilt redovisas. Släkttavlor förekommer i boken där det väsentligt underlättar förståelsen av ägo- och arvsförhållanden.
- 6) **Sigillbeskrivningar** baseras huvudsakligen på terminologin i Nord-*Her* och avsnittet "Vapnens klassificering" i *SMV I* (s 37–69). Beskrivningarna i denna DMS-volym är utarbetade efter samråd med statsheraldikern.
- 7) **Fastar**, vittnen vid jordtransaktioner, omnämns oftast i de medeltida källorna (fastebrev) endast med sitt förnamn och sin hemby, t ex Gisle i Fallerås, utan att det anges i vilken socken byn ligger. För mycket vanliga ortnamn, t ex Hult, kan det därför vara svårt att identifiera vilken bebyggelse som avses, men i Ydre är detta inget framträdande problem.
- 8) **Hänvisningar till andra orter** görs a) till orter inom samma socken med enbart ortnamn, b) till övriga orter inom undersökningsområdet med ort- och sockennamn, c) till orter utanför undersökningsområdet med ortnamn, socken- och häradsnamn. I de fall orten ligger i ett annat landskap än Småland eller Östergötland har också landskapet angivits.

Övriga metoder

Käll- och litteraturhänvisningar sker genom användande av förkortningar (se s 192) och i förekommande fall sidnummer.

Citering. När ett citat återges ordagrant med bibehållen stavning kursiveras det aktuella ordet eller sätts inom dubbelcitat. I de fall en särskild formulering används i källan, som är viktig för sammanhanget, normaliseras stavningen och formuleringen omgärdas av enkla citattecken.

Frågetecken används för att ange att den lämnade uppgiften är osäker. Om frågetecken används:

- efter årtal = årtalet är osäkert, t ex ”1478(?) får Ulf Petersson...”
- före källhänvisning = osäkert om källans namnform avser den ort den identifierats med, t ex ”1447 i *Swensbodaholm* (?VaKIJb s 64)”.
- efter direktcitat = osäker läsning, t ex ”1545 *Kofarrbodom*(?) (ÖgH 1545:18)”.
- framför begrepp eller hel sats = osäkert påstående, t ex ”Katarina (?Bosdotter /Grip)”.

Svenskt Diplomatariums huvudkartotek (SDHK) är en databas (<http://sok.riksarkivet.se/sdhk>) där i princip alla kända medeltidsbrev har registrerats med uppgifter om innehåll, utfärdare, sigill, brevmaterial etc. Varje post i databasen har ett unikt och sökbart SDHK-nummer, men även datum och DS-nummer kan användas för att söka. SDHK-nummer har angivits i de fall exakt datum inte är känt, för att underlätta identifieringen av den källa som använts.

Exempel och kommentarer

Redovisningen av socknarna bygger på Smålands handlingar (SmH) och Östergötlands handlingar (ÖgH) från 1539 till 1565 och Frälse- och rustjänstlängden från 1562 (FoR). Startåret för varje socken framgår av tabellen i respektive socken. För Asby socken anges t ex 1541/45. Det betyder att varje enhet som redovisas utan föregående årtal för första gången kan återfinnas i jordeböckerna tidigast 1541, senast 1545, beroende på jordnatur. Det tidigaste möjliga året för varje jordnatur framgår av tabellerna över använt SmH/ÖgH-material ovan. Ordinarie jordeböcker där skatte-, krono- och frälsejord redovisas finns inte för tidigare år än 1545 i detta undersökningsområde. Vid senare första förekomst än det tidigaste möjliga året för varje jordnatur anges årtal före enhetsbeteckningen. Det sista året som granskats är 1565.

I det första exemplet har de tre delarna i redovisningen förtydligats med avstånd mellan dem och tillagda romerska siffror inom [ ]. Ibland saknas del II

(SmH/ÖgH-redovisningen) helt, vilket beror på att uppgifter om den aktuella enheten inte har kunnat återfinnas i det genomgångna kamerala materialet från 1500-talet.

Exempel 1, hämtat från Torpa socken:

- [I]
Rås 1389 i *Raas* (RAp 2/1) – 7 F, 4 b.
- [II]
SmH 1562 (endast) **1 skuj** (Asby sn).
2 fr (1562 Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/ 1, Lars Fleming 1), 1565 **1 fr + ½ fr**.
- [III]
1389 är Karl i Rås utsedd att delta i uppdelandet av Ydres 'häradstorp' (se Sånna, Asby sn) (Rääf 1:156).
1498 äger Arvid Trolle en fjärding i, alternativt hälften av, en gård i Rås som räntar 4 örtugar. Ett ödetorp som räntar 15 örtugar ligger troligen under Rås (se Dragnäs) (ATJb s 70, s 80).

Kommentar:

[I] Nuvarande namn är *Rås*. Orten omnämns första gången i ett svenskspråkigt diplom som utfärdades 2 januari 1389 och som ingår i Stora pergamentsbrevsamlingen (RAp) i Riksarkivet. Brevet har tryckts (se nedan), men inte i Svenskt Diplomatarium, varför namnet har lästs i original.

Orten återfinns på den ekonomiska kartan (från 1948), skala 1:10 000, blad 7 F, 4 b.

[II] Smålands handlingar / Östergötlands handlingar redovisar 1545 till 1565:

1. en skatteutjord som endast uppträder 1562. Den tas där upp under Asby socken istället för det korrekta Torpa socken, men då byn ligger nära sockengränsen finns inga tvivel om identifieringen.
2. två frälsegårdar som uppträder i alla periodens jordeböcker, vilket gör att inget årtal behöver anges. Avraden från den ena gården uppbärs 1562 av Karin Eriksdotter (Gyllenstierna), från den andra av Lars Fleming. 1565 an-

ges den ena gården ha nedsatt fodringsskatt och betecknas därför som en halv gård.

[III] I det övriga källmaterialet omtalas Rås två gånger före 1545. Det första belägget från 1389 berättar bara att i byn bodde en man vid namn Karl och säger ingenting om vem som ägde Rås. Mer utförligt behandlas denna notis i granskningen av Såna i Asby socken. De flesta medeltida dokument som berör Ydre finns tryckta i Leonard Fredrik Rääf, *Samlingar och Anteckningar till en beskrifning öfver Ydre Härad i Östergötland*, band 1 (1856), och detta brev har nr 156.

1498 får vi veta att den välkände Arvid Trolle ägde en del av Rås. Källan är hans jordebok, som finns utgiven i tryck. Jordeboken är oklar då den på ett ställe anger att han ägde hälften men på ett annat fjärdedelen av byn. Vidare knyter jordeboken ett namnlöst ödetorp till Rås, och det ger inkomsten 15 örtugar. Notisen behandlas närmare under Dragnäs, som ligger i samma socken som Rås och därför inte behöver sockenangivelse.

Exempel 2, från Askeryds skate:

- Fetebråna** 1447 i *Ffethabroma* (VaKlJb s 64) – 7 F, 3 c.
 SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1549, 1551, 1565 ½ vaktl, 1559 1 aoe, 1561 1 fr).
 1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård i F som räntar 1 pund smör (om 1447 se Baggebo) (VaKlJb s 64, 104).
 1466 anges klostrets landbogård vara öde (HH 16 s 112).
 1473 och 1502 räntar klostrets gård 1 pund smör (HH 16 s 112).
 1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 1½ spann och äng till 2 lass hö, god timmerskog och fåmark samt 'tillgång' i en liten sjö *Wade; smörräntan är 1 pund. Ett torp *Smedsmåle är underlagt gården (SmH 1559:20A).

Kommentar: Gården är Vadstena klostrets gods i Smålands handlingar / Östergötlands handlingar. Den hör till Skavarps rättardöme, vilket innebär att godsens uppsyningsman bor i Skavarp. Uppgifterna om Fetebråna varierar i SmH/ÖgH, då det flera gånger har nedsatt fodring och alltså betecknas som en halv gård. 1559 betecknas Fetebråna som arv och eget, d v s kung Gustav I:s privatgods, vilket gällde en mängd klostergods efter reformationen. 1561 betecknas den som frälsegods, vilket förklaras av att efter Gustav I:s död 1560 återlämnades en mängd arv och eget-gods, och klostergods kunde betecknas som frälse.

I det övriga materialet återfinns Fetebråna i Vadstena klostrets jordeböcker

och räkenskaper från 1447 till 1502, med uppgifter om hur mycket landbon betalade årligen till klostret. 1559 får vi närmare kunskaper om gårdens olika nyttigheter. Begreppet 'tillgång' förekommer ofta i klostrets jordeböcker och i redogörelserna för arv och eget, och det betecknar fiskerättigheter eller ospecificerade inkomstmöjligheter, synbarligen utjordar.

Exempel 3, från Malexanders socken:

*Skæluismala 1405 testamenterar riddaren Ture Bengtsson (Bielke) till Vadstena kloster flera gods, häribland torpet *Skæluismala* i Malexanders sn, underlagt Flanhult (se Flanhult, Torpa sn) (SD 557).

Kommentar: Orten förekommer en enda gång i det medeltida källmaterialet och redovisas inte i ÖgH/SmH. Namnet har inte kunnat återfinnas i det officiella kartmaterialet, vilket anges med asterisk (*) och genom att namnet stavas i enlighet med första belägget. Härav följer att lägesangivelse saknas.

Testamentet från 1405 behandlas mera utförligt i notisen om Flanhult i Torpa sn.

Exempel 4, från Asby socken:

Sånna 1359 *Scriptum Sandum* (DS 6144, avskr), 1381 *Sanda* (DRAp vid 1414 12/3), 1463 i *Sade* (B 19a nr 218, avskr) – 7 F, 5 d.

SmH 1 fr (1562 Anders Bengtsson/Hård/).

Sånna är sannolikt sätesgård för Knut Jonsson (Aspenäsätten) 1359 (DS 6144), för hans bror Ulf Jonsson med säkerhet 1382 och troligen även 1389 (SRS 3:2 s 241 not a; ÄSF 1 s 15b).

Kommentar: Det avsnitt som inleds "Sanna är sannolikt..." är en *sätesgårdsnotis*, dvs en notis som redovisar de frälsemän eller frälsekvinnor som daterar brev på en viss ort, eller omnämns i samband med orten på ett sådant sätt att de kan förmodas ha haft sin sätesgård där. Inte sällan skrivs de explicit till orten.

Ydre härad

1279 *in Ydre* (DS 689).

1280 *omnibus Ydhre jnhabitantibus* (DS 700, vid 1346).

1369 *i Ydhre* (DS 7970, avskr).

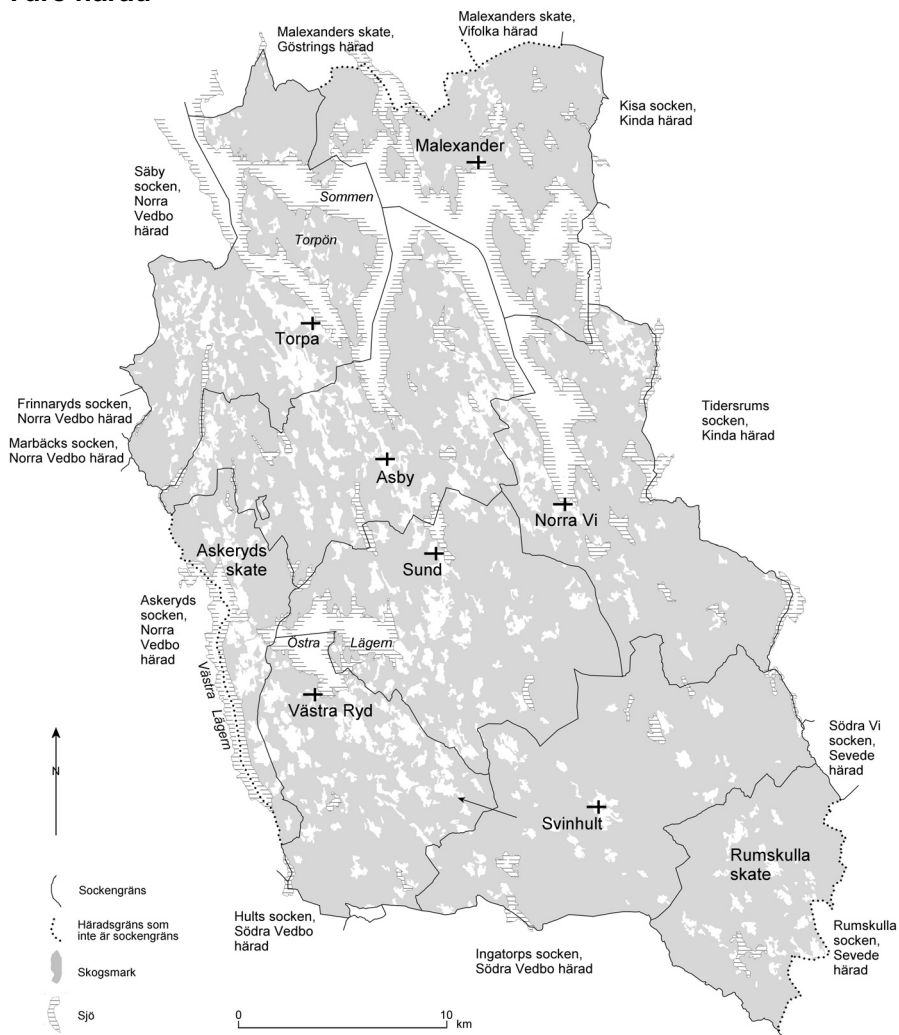
1404 *i Ydhre* (SD 462).

Ydre härad omfattade under medeltiden och 1500-talet sex hela socknar: Asby, Västra Ryd, Sund, Svinhult, Torpa och Norra Vi. Malexanders sockens största del, med kyrkan, hörde till Ydre medan dess norra del hörde dels till Göstrings härad, dels till Vifolka härad, båda i Östergötland. Vidare ingick i Ydre två sockendelar, s k skatar: Askeryds skate, med socknens huvuddel och kyrka i Norra Vedbo härad, och Rumskulla skate, med socknens huvuddel och kyrka i Sevede härad.

Topografi

Ydre hör till nordöstligaste delen av Sydsvenska höglandet, och hela häradet ligger över Högsta kustlinjen. Den största sjön är Sommen, 145 meter över havet. Sjöarna Västra och Östra Lägern ligger på höjden 208 respektive 198 meter. Svartån och Stångån har sina källflöden i häradet. Terrängen är starkt kuperad. Skog dominerar, och större sammanhängande jordbruksområden saknas.

Ydre härad

Ydre härads gränser omkring 1540. Lägen för medeltida kyrkor har markerats. En pil markerar att Svinhult var annex till Västra Ryd.

Administrativa förhållanden

1357 hörde Ydre till Jönköpings fögderi, och fögderiet bör ha existerat under den tid omkring 1300 då en borg fanns i Jönköping. 1364 förlänade kung

Magnus Kinda, Vedbo och Ydre till tre frälsemän, men med den mecklenburgska erövringen samma år omintetgjordes förläningen. Efter att Rumlaborg öster om Jönköping hade anlagts på 1360-talet lades fögderiet under den nya borgen. Emellertid hörde inte Ydre till Rumlaborgs län 1385, och inga uppgifter finns om häradets administrativa tillhörighet under denna tid. 1397 kallas Vicke van Vitzen 'capitaneus Ydhrye' (Rääf 1:62). Efter 1399 förlänades Ydre till Knut Bosson (Grip), som innehade Stäkeholms slott tillsammans med sin svärfar Bengt Nilsson (Lejonansikte). 1401 överlät Knut Bosson Ydre till Bengt Nilsson. 1411 kallas Nils Petersson (sexuddig stjärna) "fogath innan Ydhre" (SD 1436). Häradet fortsatte att ligga under Stäkeholms slott medeltiden ut. (Fritz 2 s 94–99, 107, Retsö s 213 f.)

Häradet förlänades 1527 till Måns Johansson (Natt och Dag), som också innehade norra delen av Kinda härad och 1534 erhöll även den södra delen. Biskopsgodsen låg dock kvar under kronan. Ydre indrogs i början av 1540-talet och överlämnades till Axel Eriksson (Bielke) 1544. Efter hans död 1559 behöll änkan Elsa Axelsdotter (Posse) rëntan i två år. Från 1562 låg Ydre och Kinda under en häradsfogde. Kyrko- och klosterlandborna låg emellertid under kronans fogde i Sevede och Aspeland 1548–51. Från 1556 lades kyrko- och klosterlandborna i Ydre under landbofogden i Kalmar län. (AL 1 s 325, s 372 f, 3 s 147.)

1551 anges att häradet av ålder hade legat för penningsskatt och årligen rëntat 44 mark danska i skattepenningar. 1547 hade häradet blivit lagt för smörskatt (ÖgH 1551:1 f 42).

Landskapstillhörighet: Ydre och Kinda, sedan 1600-talet i Östergötland, hörde under medeltiden till Småland. Det faktum att de inte uppräknas bland de småländska landen i riksdelningar 1310 och 1315 kan betyda att deras ställning vacklade (Fritz 2 s 109 not 1). I landskapshandlingarna 1539– behandlas Ydregods i en rad volymer av Östergötlands handlingar, men de är särskilda jordeböcker för gods som hade ägts av kloster och kyrkor som låg i Östergötland. Fullständiga jordeböcker från 1545 och 1551 hör till serien, men det handlar om Axel Erikssons (Bielke) förläning, som innefattade Bankekinds härad. Jordeboken 1545 anger uttryckligen att Ydre hör till Småland (ÖgH 1545:11). Övriga fullständiga jordeböcker över Ydre ingår i Smålands handlingar.

Judiciella förhållanden

Tingsplatser: Häradstingen hölls vid Sunds kyrka (1392 Rääf 1:61, 1411 SD 1437, 1421 Rääf 1:93, 1447 Rääf 1:113, 1460 ?Rääf 1:120, 1550 Rääf 1:159, 1558 Rääf 1:177). Lagmansting hölls 1397 och 1424 i Bulsjö, Sunds sn (Rääf 1:62, 1:96) och 1474 på onämnd plats (Rääf 1:128).

Häradshövdingar: Gjurd Fot 1397–1411 (Rääf 1:62, SD 1437) – Jöns Knutsson (båt) (?1415–)1421–32 (Rääf 1:90, 1:93, 1:100) – Harald Jonsson (fisk) 1443–47 (Rääf 1:109, 1:113) – Erengisle Gjurdsson (Fot) 1450–58 (C 4 f 39v, GöHoA 21/1)¹ – Sven Nilsson (Grabyätten) 1460–65 (Rääf 1:120, Rääf 3 s 383 f) – Nils (Jönsson) Slatte 1496 (GiSt s 63) – Jöns Nilsson (Slatte) 1526–41 – Tord Olofsson skrivare 1545 – Christer Persson (Halvhjort av Flishult) 1550–51 – Henrik Persson 1552–57 – Olof Gustavsson (stjärnbjälke) 1559–senast 1568 (ALD 1 s 279).

Kyrkliga förhållanden

Ydre utgjorde ett eget prosteri. 1430 anges det 'sedan gammalt' ha legat under archidiakonaten vid Linköpings domkyrka tillsammans med Skänninge- och Vadstenaprosterierna (SEL s 216 f). 'Underprostar' är belagda. 1366 är Erik i Sund prost i Ydre (DS 7427), 1380, 1389 och 1392 Hemming i Asby (Frondin s 43 not r, Rääf 1:57, 1:61), 1383, 1401 och 1404 Peter i Sund (Rääf 1:48, SD 130, 190), 1410 Elof i Torpa (SD 1339), 1411–25 Elof i Asby (?samma som 1410) (SD 1436 ff, RAp 1425 8/4), 1432–41 Filip i Torpa (Rääf 1:100, 107), 1467 Måns i Asby (Rääf 1:124), 1493 Birger i Norra Vi (Rääf 1:138) och 1515 Ragvald i Torpa (Rääf 1:147, feldaterat). 1539 innefattar prosteriet Tidervals sn, Kinda hd, och Simon i Sund är prost (ÖgH 1539:3). 1544 inräknas inte längre Tidervalsrum (AL 3 s 200).

Enligt Linköpingsbiskopens instruktion från omkring 1520 låg Ydre under Tjustfogdens fögderi (Arnell bil s 22 f).

1337 upplåter biskop Karl Båt till sin frände och ämbetsman Håkan Karlsson (sjuuddig stjärna) på tre år en rad biskopliga inkomster, häribland tiondet av Norra Vi, Sund, Västra Ryd och Svinhult samt tiondet och delar av böterna av Askerud, Asby och Torpa socknar (DS 3326, SEL s 311 ff).

På 1510-talet skulle biskopsgästningen fördelas på häradets kyrkor så att Torpa utgjorde 3 nätter, Asby, Västra Ryd, Sund och Vi 2 nätter samt Malexander och Svinhult 1 natt (SRS 3:2 s 290; SEL s 167 f, 178).

1539 erlades prosteriets tionden enligt följande:

Asby 2½ tön korn och 1 tön 1 spann råg.

Malexander 2 tön korn och ½ tön 1 spann råg.

¹ I 1450 års belägg anges Erengisle Nilsson vara häradshövding i Ydre, vilket i litteraturen har tolkats som Erengisle Nilsson (Hammerstaätten), men dokumentet är bara känt i avskrift. Det handlar med största sannolikhet om en felläsning för Erengisle Gjurdsson, som till företrädaren Gjurd Fot och svärfar till efterträdaren Sven Nilsson (Grabyätten).

Västra Ryd 1 tön korn och 2 spann råg.

Sund 1½ tön korn och 2 spann råg.

Svinhult 1 tön korn.

Torpa 1½ tön 2 spann korn och 1 tön 1 spann råg.

Norra Vi ½ tön 1 spann korn och ½ tön 1 spann råg. (ÖgH 1539:3.)

1562–66 gav häradets präster följande taxa: Sund och Asby 18 mark, Torpa 14 mark, Vi 8 mark och Malexander 3 mark. Västra Ryd och Svinhult nämns inte. (SmH 1562:24, 1566:10.)

Annexförhållanden: 1487 blev Svinhult annex till Västra Ryd (SEL s 178).

Sätessgårdar i Ydre

Följande egendomar är vid något tillfälle under medeltiden eller fram till 1565 belagda som sätessgårdar. Kartan visar deras läge. Årtalen anger det första och det sista året som sådana uppgifter finns; streck (-) mellan årtalen anger att gården kan antas ha varit sätessgård under hela den mellanliggande perioden och komma (,) mellan årtalen avskiljer enstaka uppgifter.

Asby sn

Marek 1336, 1411(?)–22, s 48
Sånna 1359(?), 1382–89(?), s 56
Tångby 1429–41, 1464–69, s 60

Malexanders sn

Aspenäs 1314(?)–60, 1461(?), s 82

Västra Ryds sn

Malma 1385, s 104

Sunds sn

Ed 1433–43, 1559–, s 119
Forsnäs 1374(?), 1555–, s 120
Graby 1391–97, 1433, 1458–, s 122
Sundsö 1562, s 132

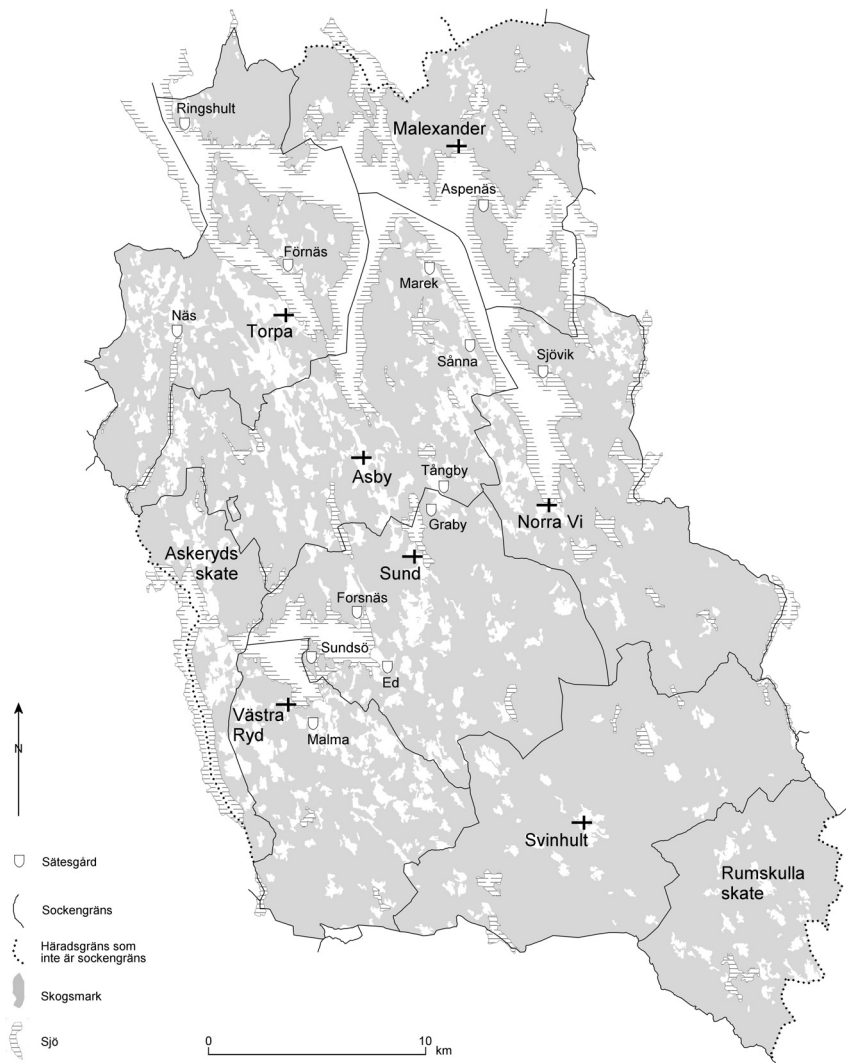
Torpa sn

Förnäs före 1330, s 160
Näs 1389, s 166
Ringshult 1280(?)–99, 1382–1414, s 168

Norra Vi sn

Sjövik 1382(?), s 187

Ydres sätesgårdar

Karta över häradets sätesgårdar fram till 1565.

Asby socken

1304 *in parrochia Asby* (DS 1445).

1361 *ecclesiae beati Michaelis in Asby* (DS 6456).

Omfattning: Socknen omfattning var 1950 samma som under medeltiden och 1500-talet. I SmH/ÖgH tas några enheter nära sockengränsen ömsom upp under Asby och Torpa sn. Det gäller Rakstorp, denna sn, samt Djupviken, Leddamåla och Rås, Torpa sn.

Kyrka: I kyrkan förvaras fyra fragment av ett tidigkristet gravmonument av kalksten, troligen från 1000-talet (HeMeG s 17 f).

Av den medeltida kyrkan återstår koret och delar av långhuset. Den var en romansk absidkyrka, med en troligen sekundärt tillfogad sakristia i norr. Den har korportal, men inget är känt om långhusets ingång.

I koret finns rester av romanska målningar som daterats till 1200-talets andra hälft. I absidens hjälmvalv syns en tronande Kristus omgiven av evangelistsymbolerna och två manliga helgon. Nedanför finns ?apostlarna i en rundbågig arkad. En oläslig runinskrift finns under en av dem. På korets södra vägg framställs ?intåget i Jerusalem. På nordväggen syns korsnedtagningen, kvinnorna vid graven samt, nedanför en bård, ?pingstundret. På vinden ovanför valvet syns på östmurens norra del Katarina av Alexandria.

Under senmedeltiden valvslogs kyrkan och fick nya kalkmålningar som är dåligt bevarade. I triumfbågen finns flera figurer, varav en är Petrus. Stilen liknar mästern Amunds, som verkade i slutet av 1400-talet.

Omkring 1600 förlängdes kyrkan västerut och fick en västportal. Den försågs med ett tredje lager kalkmålningar. Timrade korsarmar byggdes 1687 och 1732. På 1740-talet öppnades murverket mot korsarmarna, varvid långhusets valv avlägsnades och ersattes med ett trätunnvalv. Vid en restaurering omkring 1900 ersattes detta med ett brutet trätak. (Rääf 4 s 222 f; Borelius s 145–158; AsKy).

Inga medeltida inventarier finns bevarade. Mandelgren avbildade 1847 en rikt ornamenterad järnbeslagen dörr som var sekundäranvänd i norra korsarmen. Den har daterats till omkring 1200. Vidare fanns ett rökelsekar som kan dateras till samma tid. (KaMI 2 s 24; Mandelgren Serie 4 Asby, Torpa, Serie 5 Asby).

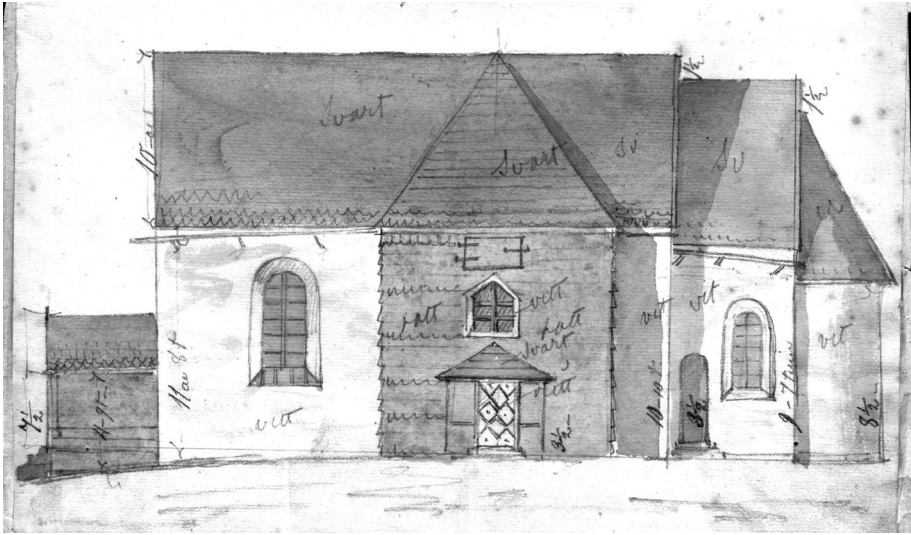
Kyrkan var 1361 dedicerad till ärkeängeln Mikael (DS 6456).²

Kyrkby var Asby.

² Rääf uppger att kyrkan var dedicerad till Jungfru Maria 1341 och till ärkeängeln Mikael 1361 (Rääf 4 s 222, jfr Frondin s 49 med not l). Mariadedikationen beror på en missuppfattning av 1341 års formulering "sancte matri ecclesie in Aasby" (DS 3545), som bör översättas 'vår heliga moder kyrkan i Asby' (se DS 1919, DS 2938, DS 4074).

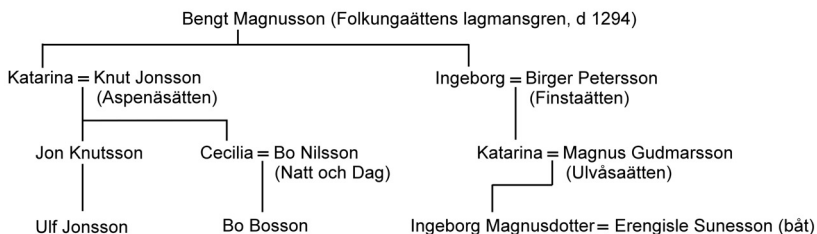

Asby kyrka

Asby kyrkas sydfasad 1847. Mandelgren Serie 4 Asby.

Patronatsförhållanden: Prästen i Asby anger, vid upplåtelse av kyrkogods 1382, att det sker med samtycke av "mins herra" Erengisle Sunesson (båt), Ulf Jonsson (Aspenäsätten) och Bo Bosson (Natt och Dag) samt alla socknemän (Rääf 1:189). Ulf bodde på Såna i Asby sn och Bo på Ringshult i Torpa sn, och Erengisle ägde flera gods i häradet. Att deras samtycke inhämtades tyder på att de hade någon form av patronatsrätt över kyrkan. De var besläktade på följande vis:

Släktskapen mellan Ulf Jonsson (Aspenäsätten), Erengisle Sunesson (båt) och Bo Bosson (Natt och Dag). Ingeborg Magnusdotter var senast 1377 gift med Erengisle Sunesson. Källor: ÅSF 1 s 11–15, 40 f, 92.

Förutsatt att Erengisle Sunesson agerade på sin hustrus vägnar handlade det om patronatrrätt som kan ha innehafts av östgötalagmannen Bengt Magnusson (Folkungaättens lagmansgren), död på 1290-talet. Hans syster är belagd som jordägare i Ydre (se Vi, Norra Vi sn), liksom en dotter (se Lagmansryd, Västra Ryds sn).

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1541/48 (1561/65)

	sk	skuj	ky	kyuj	kl	dky	aoe	fr
Alarp	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Asby	–	–	–	–	–	–	1 (1)	–
Aspa	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Baggebo	–	–	–	–	1 (1)	–	–	–
Beseryd	1 (1)	–	–	–	–	–	–	–
*Biörsboda	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Braskebo	–	–	1 (1)	–	–	–	–	1 (1)
Brovik	0 (1)	–	–	–	–	–	–	0 (1)
Bårsbo	–	0 (1)	1 (1)	–	–	–	–	–
Bötterarp	–	–	–	–	1 (0)	–	–	0 (1)
Dämpekulla	–	–	–	–	–	–	–	0 (1)
Dämshult	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Edstorp	1 (1)	–	–	–	–	–	–	0 (1)
Ekäng	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Fagerhult	–	–	–	–	–	–	–	2 (2)
Fall	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Fetebråna	–	–	–	–	1 (1)	–	–	–
Folkesmåla	–	–	–	1 (0)	0 (1)	–	–	1 (0)
Frännemåla	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
*Fugabode	–	–	–	1 (0)	–	–	–	–
Glansås	–	–	1 (1)	–	–	–	–	0 (1)
*Grydzbode	–	–	–	1 (0)	–	–	–	–
Gunnarstorp	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Gårebo	–	–	1 (1)	–	–	–	1 (1)	–
*Hagebo	–	–	–	–	–	–	–	1 (0)
Harsmåla	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Hjälmsäng	–	–	0 (1)	–	–	–	–	–
Holkåsa	–	0 (1)	–	–	–	–	–	2 (3)
*Holleuarp	–	–	–	–	–	–	–	1 (0)
Hult	–	–	–	–	–	–	1 (1)	4 (4)
Hulu	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
*Humlakulle	–	–	–	1 (0)	–	–	–	–
Hårsnäs	–	–	1 (1)	1 (0)	–	–	–	1 (1)
Högamålen	–	–	–	–	1 (1)	–	–	–
Jolstorp	1 (1)	–	–	–	–	–	–	–
*Klockargården	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–

	sk	skuj	ky	kyuj	kl	dky	aoe	fr
Krypabo	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Kulla, Västra	–	–	–	–	1 (1)	–	–	–
Kulla, Östra	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
*Lengsmåla	–	–	1 (0)	–	–	–	–	–
*Linde ås	–	–	–	1 (0)	–	–	–	–
Linneberg	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
*Madh eng	–	–	–	0 (1)	–	–	–	–
Marek	1 (1)	–	–	–	–	–	–	1 (1)
*Niutzberg	0 (1)	–	–	–	–	–	–	–
Norramålen	–	–	0 (1)	–	–	–	–	0 (1)
Norrby	–	–	–	–	–	–	–	3 (3)
Rakstorp	–	–	1 (1)	–	–	1 (2)	–	0 (1)
Redeby	1 (1)	–	–	0 (1)	1 (0)	–	–	1 (1)
Ruda	–	–	–	–	1 (1)	–	–	–
Rödamåla	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Rönnäs	–	0 (1)	–	–	–	–	–	1 (2)
Salvarp	–	–	–	–	–	–	1 (1)	–
Sevedstorp	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Sillefall	–	–	–	–	–	1 (0)	–	0 (1)
Skinnarbo	–	–	–	–	1 (1)	–	–	–
Skortebo	2 (2)	–	–	–	–	–	–	–
Snararp	–	0 (1)	1 (1)	–	–	–	–	–
Solvarp	–	–	1 (1)	–	–	1 (0)	–	–
Sonarp	–	–	–	–	–	–	–	2 (2)
Svensbo	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Sånna	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Södramålen	–	–	1 (0)	–	–	–	–	1 (1)
Tovarp	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Tångarp	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
Tångby	–	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Vinnersrum	1 (1)	–	–	–	–	–	–	–
Yxnerum	–	–	–	0 (1)	1 (1)	–	–	–
*Åmaden	–	–	–	0 (1)	–	–	–	–
Åslycke	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
*Ödekulle	–	–	–	1 (0)	–	–	–	–
Ödesjö	–	–	1 (1)	–	–	–	–	–
*Östantorp	0 (1)	–	–	–	–	–	–	1 (1)
SUMMA	8 (11)	0 (4)	18 (17)	6 (4)	8 (8)	3 (2)	3 (3)	42 (42)

Dessutom redovisar längderna: **kluj**: 1 (1) Frännemåla, 1 (0) Södramålen – **fruj**: 0 (1) Asby. Anm: Krypabo har skrivits som 1 (1) trots att det på 1540-talet bara förekommer i en längd över kungsfodringen, utan jordenatur.

SmH 1549 (endast) **1 aoet** under Yxnerum.

SmH 1559 (endast) **1 aoekvarnström**.

- Alarp** 1381 *Allathorp* (DRAp 1414 12/3 vid), 1545 *Alaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 d.
 SmH **1 fr** (1562 Anders Bengtsson/Hård/).
 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet A, som ligger under Såнна, till Bo Jonsson (Grip) (se Såнна) (Rääf 1:45).
 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrig Uddormsdotter (Rakeredsätten) två gårdar i A (se Såнна) (SD 2448).
 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit A, som räntar 16 örtugar (se Såнна) (B 19a nr 218).
 1550 får Axel Eriksson (Bielke) fullmakt att utkräva en penningsskuld som Jon Petersson i A har till Markus Jonsson, präst i Linköping (Rääf 1:158).
- Alarptorpet** 1465 skänker väpnaren Nils Olsson efter sin hustru Kristina en ödegård till Asby kyrka och prästgård. Namnet utskrivs inte, men enligt en anteckning från 1732 avses "Allatorpet" under Asby prästgård (Rääf 1:123) – 7 F, 4 c.
- *Allensbodha** 1304 kungör Peter Likvidsson (Likvidssönernas ätt) att han tilldelat domprosten Vimund i Linköping och dennes arvingar sitt gods *in Allensbodhum* i Asby sn (DS 1445, avskr).
- *Anondmåla** 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrig Uddormsdotter (Rakeredsätten) efter Ulf Jonsson (Aspenäsätten) en gård *Anondmåla* (se Såнна) (SD 2448, avskr).
- Asby** 1363 *Asby* (?DS 6787), 1383 *Asby* (LSBp 18/2) – 7 F, 4 c.
 SmH 1556–60 **1 kyuj**.
1 aoe (Salvarps rd) (1545, 1551 1 fr).
 1363 utfärdas i A ett bytesbrev av Dag Martinsson, i närvaro av flera frälsemän (se Ugglebo, Malexanders sn) (?DS 6787).
 1383 skänker Elin Ragvaldsdotter (kluven sköld med halv fläkt örn) med samtycke av sin make Gjurd Fot Bredgården i A

- till prästbordet i Asby, mot mässors hållande (Rääf 1:48).
- 1434 skänker Peter Jönsson (Flishultsätten) i Flishult, Näsby sn, Östra hd, med sin hustru Märta Jönsdotters (Rysia) samtycke en gård som kallas *Nørdeste gardin* i A till Asby kyrka och prästbord, mot förböner för föräldrarna (Rääf 1:104).
- 1472 byter Sten Sture d ä och hans svåger Johan Kristiernsson (Vasa) bort jord som de ärvt av sin mor och svärmor Birgitta Stensdotter (Bielke) till Birgittas andre make Gustav Karlsson (Gumsehuvud), häribland en gård i A som räntar 16 örtugar och ett lamm (Rääf 1:126).
- 1541 har Gustav I en gård A under Salvarps rättardöme med 9 spannländ åker, äng till 4 lass hö, en mjärde i *Somebeck och fiske i Sommen. Den räntar 2 pund smör (SmH 1541:11A).
- 1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3 spann, äng till 2 lass hö, god timmerskog, passligt god fåmark, 1½ notvarp i Sommen, 'tillgång' i Tången och en fjärdedel i *Asby sjö (?Lillsjön). Under gården ligger hälften av torpet *Humlakulle; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).

*Asby engiar Se *Astedtz eng, Norra Vi sn.

Aspa

- 1344 *Aspu* (DS 3778) – 7 F, 4 c.
SmH **I fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
- 1344 överenskommer Gustav Tuneson (Vingätten) med sin svåger Magnus Gudmarsson (Ulvåsaätten) att Gustav, om han överlever sin hustru Katarina Gudmarsdotter, i sin livstid ska behålla godsens A, Norrby och Tångby, denna sn, Flanhult, Torpa sn, samt gods i Västergötland. Efter hans död ska de, jämte hans och hans hustrus köpegods i Ydre och Västergötland, tillfalla Magnus (DS 3778). Förlikningen bekräftas senast 1359 av kungarna Magnus, Erik och Håkan (C 4 f 39, SDHK 7279), 1361 av kung Håkan (DS 8085, SDHK 9659) och 1363 av kungarna Magnus och Håkan (DS 6823).

*Asporeycher 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) erhållit *Asporeycher*, som räntar 1 örtug, i arvskifte (se Sånna) (B 19a nr 218, avskr).

- *Athaby** 1401 intygar Hemming, prost i Asby, att Nils Tupps igenlöst Beseryd, som blivit pantsatt för Sinolfs i *Athaby* begravning i Asby kyrka (SD 3, avskr).
- Baggebo** 1447 i *Bagghabodom* (VaKlJb s 64) – 7 F, 3 b.
SmH 1 vaktl (1559 1 aoe).
1447 har Vadstena kloster en gård i B som räntar 2 pund smör och ½ mark penningar. Gårdarna B, Fetebråna, Frännemåla, Högamålen, Norrehult (Hultna), Skinnarbo och Toppekulla, denna sn, Vässingsmåla, Askeryds skate, Leddamåla, Torpa sn, samt Edhult, Askeryds sn, Norra Vedbo hd, är tillbytta av Sven Pik för *Huboholm, men brev på detta saknas (VaKlJb s 64).
1457/1466/1473 räntar klostrets gård 2 pund smör och 4 öre (VaKlJb s 104, HH 16 s 112).
1502 räntar klostrets gård 2 pund smör och 0:0:4 pn, och där finns en obyggd kvarnström. En yngre hand anger att kvarnströmmen nu är bebyggd och ger 0:0:4 pn (HH 16 s 112).
1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 4 spann och äng till 3 lass hö, passligt god fåmark och två notvarp i Skärsjön; smör-räntan är 2 pund (SmH 1559:20A).
- *Bergh** 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet *Bergh*, som ligger under Såanna, till Bo Jonsson (Grip) (se Såanna) (DRAp 1414 12/3 vid; Rääf 1:45).
- Beseryd** 1401 *Bisarydhe* (SD 3, avskr), 1545 *Bispisryd* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.
SmH 1 sk.
1401 intygar Hemming, präst i Asby, att Nils Tupps igenlöst B, som blivit pantsatt för Sinolfs i *Athaby begravning i Asby kyrka (SD 3).
1460 är Måns i B vittne vid försäljning av ett gods i Sunds sn (Rääf 1:120).
- *Biskopzberg** 1550 upptas *Biskopzberg* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).

- *Biörsboda** 1548 *Biörsboda* (SmH 1548:7), 1549 *Biursbode* (SmH 1549:3).
SmH 1548 **1 ky**.
- Bockamålen** 1383(?) *Bukka måla* (Rääf 1:50, avskr) – 7 F, 3 c.
1383(?) säljer Karl Andersson till Gjurd Fot sina lotter i B och Tångarp (Rääf 1:50).
1402 ska Ramborg Magnusdotter (kluven sköld), Peter Bondes änka, ha sålt B och Tångarp till Asby prästbord (Widegren 1 s 378).
- Braskebo** 1482 *Braskabodha* (RAp 7/3), 1550 *Baskisboda* (ÖgH 1550:13) – 7 F, 3 c.
SmH **1 ky**.
1 fr (1562 Svante /Stensson/ Sture).
1482 intygar Bengt Åkesson (Tött) att hans hustru Märta Erengisledotter till Vadstena kloster testamenterat bl a en gård B som räntar 1 mark gutniska (Rääf 1:133).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är ½ pund (SmH 1560:27).
- 'Bredegården'** 1383 *Bredhe gardhen* (LSBp 18/2) – se Asby.
- Brovik** 1561 *Broeuick* (SmH 1561:37) – 7 F, 5 d.
SmH 1561 **1 sk** (nybygge), 1562 **1 skuj**.
1562 ½ **fr** (Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
- Bårsbo** 1545 *Borebo* (ÖgH 1545:11), 1560 *Bässebodha* (SmH 1560:27) – 7 F, 4 d.
SmH 1562 **1 skuj**, 1565 **1 skt**.
1 ky.
1560 har kyrkolandbon utsäde till 3 spann och äng till 1 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är ½ pund (SmH 1560:27).
- Bötterarp** 1381 *Botharathorp* (DRAp 1414 12/3, vid) – 7 F, 4 d.
SmH 1548 **1 vaktl**, 1561 **1 fr**, 1562 ½ **fr** (Anders Bengtsson /Hård/).

- 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet B, som ligger under Såanna, till Bo Jonsson (Grip) (se Såanna) (Rääf 1:45).
- 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrig Uddormsdotter en gård i B (se Såanna) (SD 2448).
- *Dråpetorp** 1546 *Dråpetorp* (ÖgH 1546:1). Låg i Ydre, troligen i Asby sn, Askeryds skate, Västra Ryds sn eller Vi sn.
SmH 1546 (endast) **1 vakluj.**
- Dämpekulla** 1463 *Dempekulle* (B 19a nr 218 avskr), 1562 *Dämpekull* (FoR Sm 1:2) – 7 F, 3 d.
SmH 1562 (endast i FoR) **1 fr** (Hans Persson /Forstenaätten/).
1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit D, som rëntar 1 örtug (se Såanna) (B 19a nr 218).
- Dämshult** 1381 *Dæmholt* (DRAp vid 1414 12/3), 1545 *Demshullt* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.
SmH **1 fr** (1562 Anders Bengtsson /Hård/).
1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet D, som ligger under Såanna, till Bo Jonsson (Grip) (se Såanna) (Rääf 1:45).
1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrig Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård i D (se Såanna) (SD 2448).
1438 testamenterar Ingegerd Ingelsdotter (Hjorthorn), änka efter Karl Magnusson (Örnfot), gården D till Asby kyrka och prästbord för sin, sina föräldrars, Karl Magnussons samt sönerna Knut Karlssons och Erik Karlssons själar (Rääf 1:105).
1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit D, som rëntar 16 örtugar (se Såanna) (B 19a nr 218).
- Edstorp** 1385 *Eezstolsthorp* (Rääf 1:52), 1510 (omkring) i *Estentorp* (SkS E 8928 f 36v), 1545 *Eskestörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.
SmH **1 sk.**
1562 (endast) **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) i Malma, Västra Ryds sn, och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) gods i Asby och

Västra Ryds socknar, härbland två toltfångar jord i E (se Malma, Västra Ryds sn) (Rääf 1:52).

1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i E som räntar 0:0:4 pn (SkS E 8928 f 36v).

1562 räntar Birger Nilssons landbo ½ pund smör (BNJb s 16).

Ekäng

1493 *i Eekæng* (DrakeSp u d), 1545 *Eekeng* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 d.

SmH **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/) (saknas 1561).

Till Ekäng skriver sig 1508 Brynolf Germundsson (tre vagnshjul i stolpe) (HH 4:51, DMS 4:5 s 319 f). Sven Nilsson (Slatte) skriver sig hit 1515 (Rääf 1:147).

1493 är Lars i E faste då Nils Slatte överlämnar morgongåva till Elin Svendsdotter (Grabyätten) (Rääf 1:138).

1550 är Rörrik i E nämndeman vid häradstinget (Rääf 1:159).

Eriksmålen

1359 *Gælaxmalæ* (DS 6144, avskr) – 7 F, 4 d.

1359 testamenterar Knut Jonsson (Aspenäsätten), med sin mors och sina syskons samtycke, Ödesjö och 'målatorpet' E till Asby prästbord, mot mässors hållande (DS 6144).

Fagerhult

1400 *i Fagherhult* (RAp 28/1), 1545 *Faurhult* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 c.

SmH **2 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/ 1, Sven Esbjörnsson /Bock/ 1).

1400 överlåter biskop Knut i Linköping till Henrik Lång, som gottgörelse för ett uteblivet byte, en gård i F och en i Hult (RAp 28/1).

Fall

1545 *Fall* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.

SmH **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).

Fetebråna

1447 *i Ffethabroma* (VaKlJb s 64) – 7 F, 3 c.

SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1549, 1551, 1565 ½ vaktl, 1559 1 aoe, 1561 1 fr).

1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård som räntar 1 pund smör (om 1447 se Baggebo) (VaKlJb s 64, 104).

1466 anges klostrets landbogård vara öde (HH 16 s 112).

1473 och 1502 räntar klostrets gård 1 pund smör (HH 16 s 112).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 1½ spann och äng till 2 lass hö, god timmerskog och fåmark samt 'tillgång' i en liten sjö *Wade; smörräntan är 1 pund. Ett torp *Smedsmåle är underlagt gården. (SmH 1559:20A.)

Folkesmåla

1402 *Folangxmaale* (?SD 237), 1443 i *Folkandzmaala* (Rap 20/7) – 7 F, 4 b.

SmH 1545–60 **1 kyuj** (1548 1 bit Linköping) (saknas 1551).

1 fr (saknas 1551, 1561), 1562 **1 vaki**, 1565 **1 skkl**.

1402 säljer Katarina (?Bosdotter /Grip/), till Bengt Nilsson (Lejonansikte) åtskilliga gårdar, häribland igenvuxen jord ("skoghgangen jordher") som är F (?SD 237).

1443 får Bengt Håkansson (Bölja från Östbo), i arvskifte med Johan Trulsson (Upplandaätten), 2 öres avrad i F (se Raks-torp) (Rääf 1:108).

1508 säljer Margareta Erlandsdotter till Anders Andersson (Hindsekindsätten) sitt arv efter morfadern Håkan Bengtsson (Bölja från Östbo), häribland 0:3 pn avrad i F (se Raks-torp) (BhSp u d, SDHK 36022).

Frännemåla

1430 *Frændemaala* (RAp 18/2) – 7 F, 3 b.

ÖgH 1548 (endast) **1 skkluj**.

1546–59 **1 vakluj**, 1559 **1 aoeu** (Askeryds skate).

1 fr (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/) (1548 1 skkl).

1430 säljer Bengta Fadersdotter, änka efter Hedin Germundsson, en rad gods till Hans Kröpelin, häribland F (Rääf 1:98). I ett vidfäst brev, utfärdat två dagar senare, skänker Hans Kröpelin samma gods till S:ta Annas kapell vid Skänninges systrakloster (RAp 20/2). Gåvan bekräftas 1441 av Hans Kröpelins änka Katarina Nilsdotter (Kraghe), varvid gårdarna betecknas som pantegods (RAp 4/12). En anteckning från 1500-talet tyder på att det var Bengta Fadersdotter som tidigare hade förpantat godsen till systraklostret (Rääf 3 s 380).

1447/57/66 har Vadstena kloster en gård som räntar ½ pund smör (om 1447 se Baggebo) (VaKlJb s 64, 104, HH 16 s 112).

- 1473 betecknas klostrets gård som öde (HH 16 s 112).
 1502 räntar klostrets gård ½ pund smör.
 1529(?) har Gabriel Kristerссоns gård 1½ tunnors utsäde, äng till 4 lass hö, ont om skog och vedbrand, gott mulbete och fiske; den räntar 2 pund smör (OxS E 518).

*Fugabode 1548 *Fugabode* (SmH 1548:7), 1552 *Fusebode* (SmH 1552:9).
 SmH 1548–52 **1 kyuj**.

Glansås 1388 *i Glanrasse* (Rääf 1:55, avskr), 1545 *Glansås* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 c.

SmH **1 ky**.

1551 **1 fr**, 1561 **1 aoe**, 1562 **1 fr** (Jöran Bonde Tordsson).

1388 är Holmsten i G närvarande vid ett byte av jord i Askeby och Asby socknar (Rääf 1:55).

1559 säljer Måns Bonde gods till Gustav I, härbland en gård i G som räntar 2 pund smör (Rääf 1:178).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 1½ spann och äng till 1½ lass hö, passligt god timmerskog och skarp fåmark; smörräntan är 1½ pund (SmH 1559:20A).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

*Grydzbode 1548 *Grydzbode* (SmH 1548:7), 1549 *Gusebude* (SmH 1549:3).
 SmH 1548–52 **1 kyuj**.

Gunnarstorp 1545 *Gunestörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 d.

SmH **1 ky** till prästbordet.

1553 hör G, som räntar en halv mark danska, till arvegodsen efter Sigrid Eskilsdotter (Banér) och ingår i kung Gustavs lott (HH 1 s 40).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Gårebo 1472 *i Garesbode* (RAp 1488 29/1, vid), 1543 *Gåraboda* (SmH 1543:10), 1545 *Garrebo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 c.

SmH **1 ky**, 1565 ½ **ky**.

1 aoe (Salvarps rd).

- 1472 byter Sten Sture d ä och hans svåger Johan Kristiernsson (Vasa) bort jord som de ärvt av sin mor och svärmor Birgitta Stensdotter (Bielke) till Birgittas andre make Gustav Karlsson (Gumsehuvud), häribland en gård i G som räntar 3 örtugar, 1 pund smör och 1 lamm (Rääf 1:126).
- 1541 har Gustav I en gård G under Salvarps rättardöme med 6 spannländ åker och äng till 5 lass hö. Den räntar 1½ pund smör (SmH 1541:11A).
- 1559 har Gustav I:s gård utsäde till 2 spann, äng till ½ lass hö och skarp fåmark; smörräntan är 1½ pund (SmH 1559:20A).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 4 spann och äng till 5 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är ½ pund (SmH 1560:27).

*Hagebo 1545 *Hagebo* (ÖgH 1545:11).
SmH 1545 (endast) **1 fr.**

Harsmåla 1418 *Haraldzmale* (SD 2448, avskr), 1545 *Haralsmola* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 4 b.
SmH **1 ky.**

1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård i H (se Såanna) (SD 2448).

*Hemingsboda 1550 upptas *Hemingsboda* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).

Hjälmsäng 1411 *Hiælmsæng* (SD 1436) – 7 F, 3 b.
SmH 1561–62 ½ **ky**, 1562 ½ **fr** (Sten Eriksson /Leijonhufvud/).

1411 säljer Assur Östensson till Magnus i Axefallsboda, Sunds sn, västra gården i Solvarp och hela sin ägodel i H som är ¼ av torpstället (se Solvarp) (SD 1436).

1411 byter Magnus i Axefallsboda samma dag bort en gård i Solvarp och ¼ av torpstället H till Sunds prästbord mot en gård i Axefallsboda som är 1/3 av byn (SD 1437 f).

Holkåsa 1392 *i Holkasa* (UUBp 18/8) – 7 F, 4 c.

SmH 1561 **1 skuj**.

2 fr (1562 Sven Esbjörnsson /Bock/).

1562 (endast) **1 fr**, nybygge (Lars Fleming).

Till Holkåsa skriver sig 1392 Henrik Lång, gift med Bengta Magnusdotter, båda med okända sigill (Rääf 1:59, med felaktigt årtal och datum).

1448 säljer Anund Ingelsson i Grindsbo, Svinhults sn, till Karl Jonsson i Skortebo en attung i H (se Skortebo) (Rääf 1:115).

*Holleuarp 1545 *Holleuarp* (ÖgH 1545:11).

SmH 1545 (endast) **1 fr**.

**Hult, Västra
och Östra**

1400 *i Östrahult* (RAp 28/1), 1472 *i Hult* (RAp 1488 29/1 vid), 1482 *Hultna* (C 23 f 7v), 1550 *Hyltna* (ÖgH 1550:13), 1555 *Vestre Hultt* (SmH 1555:22)– 7 F, 4 c.³

SmH 1560 (endast) **1 kyuj**.

1 aoe (Salvarps rd) (saknas 1562) med aoet i Djupviken, Torpa sn.

4 fr (1562 Jöran Bonde Tordsson 1, Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/ 1, Svante /Stensson/ Sture 2, Sven Esbjörnsson /Bock/ 1), 1565 **2 fr**.

1400 överlåter biskop Knut i Linköping till Henrik Lång, som gottgörelse för ett uteblivet byte, en gård i Fagerhult och en i "Östrahult" (RAp 28/1).

1472 byter Sten Sture d ä och hans svåger Johan Kristiernsson

³ Svårigheter finns att i materialet skilja nuvarande Hult från nuvarande Hultna. Vadstena kloster har en gård i "Norra" Hult vars namnform växlar mellan Hult och Hultna, men den upptas inte bland klostrets gods i SmH/ÖgH. I Ivar Axelssons (Tott) och Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordböcker finns ett torp som växlar mellan Hultna, Hulta och Hult, och i SmH/ÖgH växlar en frälseby namn på samma sätt. Avgörande för identifieringen har varit att klostrets gård anges ligga under Högamålen, som ligger 1,5 km från nuvarande Hultna men 6 km från nuvarande Hult.

- (Vasa) bort jord som de ärvt av sin mor och svärmor Birgitta Stensdotter (Bielke) till Birgittas andre make Gustav Karlsson (Gumsehuvud), härbland en gård i Hult som räntar 4 örtugar, 1 pund smör och 1 lamm (Rääf 1:126).
- 1482 ägs ett torp Hultna som räntar 4 örtugar av Ivar Axelsson (Tott) (C 23 f 7 v).
- 1489–94 ägs en ödejord i Hulta, satt till 4 örtugar, av Magdalena Karlsdotter (Bonde) (C 24 f 26, f 52, VinsJb f 9 v).
- 1500 får Erik Eriksson (Gyllenstierna) i arv efter sin moster Magdalena Karlsdotter en rad gods, härbland ödejorden Hulta som är satt till 0:0:3 pn (se Forsnäs, Sunds sn) (Rääf 1:141).
- 1541 har Gustav I en gård Hult under Salvarps rättardöme med 8 spannland åker och äng till 4 lass hö. Den räntar 1½ pund smör (SmH 1541:11A).
- 1555 och 1556 se Norramålen.
- 1559 säljer Måns Bonde på Traneberg, Kållands hd, Västergötland, ett litet torp Hultna till Gustav I (Rääf 1:178).
- 1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 3½ spann och äng till 1 lass hö, skarp fåmark samt 1½ notvarp i Sommen; smör-räntan är 1½ pund. Under gården ligger torpet Djupviken, Torpa sn (SmH 1559:20A).

Hultna

- 1447 *Norrahult* (VaKlJb s 64), 1502 *Norra Holtna* (HH 16 s 113), 1559 *Hulttne* (SmH 1559:20A) – 7 F, 3 b.
- SmH 1559 (endast) **1 aoe** (nybygge).
1559 (endast) **1 aoet** öde.
- 1447 har Vadstena kloster en gård Norrahult som är öde (se Baggebo) (VaKlJb s 64).
- 1457 har klostret en gård för vilken ingen avrad anges (VaKlJb s 104).
- 1466 anges klostrets gård ligga öde (HH 16 s 113).
- 1473 och 1502 anges Norra H ligga till klostrets gård Högamålen. Ingen avrad nämns (HH 16 s 113).
- 1559 har Gustav I ett nybygge H med utsädet ½ spann och äng till 1 lass hö, passligt god fåmark, ½ notvarp i Dabaken och ½ i Gransjön; smörräntan är ½ pund. Det är underlagt aoe-gården Högamålen (SmH 1559:20A).

- Hulu** 1545 *Hulla* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.
SmH **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
1551 (endast) **1 fr**.
- *Humlakulle** 1548 *Humblakulle* (SmH 1548:7).
SmH 1548–59 **1 kyuj**, 1559 **1 aoet** öde.
1559 ligger hälften av torpet H under aoe-gården Asby (SmH 1559:20A).
- *Hundanes** 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård *Hundanes* (se Sånna) (SD 2448, avskr). – Gårdarna före och efter H i uppräknigen låg i Asby sn.
- *Hwæssingxs-tørpe** 1401 säljer Iliana Anundsdotter (inget sigill), änka efter Håkan Nilsson, två gårdar i *Hwæssingxstørpe*, som är hennes morgongåva, till Filip Bonde. En baksidespåteckning har namnformen *Svæssingtorp*. Brevet är utfärdat i Norrby, Asby sn, och beseglas av bland andra häradshövdingen Gjurd Fot (SD 130).
- Hårsnäs** 1545 *Hörssnes* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 6 d.
SmH **1 ky**.
1548–52 **1 kyuj** till Malexanders kyrka.
1 fr (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Högamålen** 1447 *Høghamaale* (VaKlJb s 64) – 7 F, 4 b (RAÄ 211:1).
SmH 1546 **1 vaktl** (Skavarps rd) (1549, 1551, 1565 ½ vaktl, 1559 1 aoe).
1447 har Vadstena kloster en gård som är öde (se Baggebo) (VaKlJb s 64).
1457 har klostret en gård utan avradsuppgift (VaKlJb s 104).
1466/1473/1502 ger klostrets gård ½ pund smör, och 1502 är Anund skyldig denna avrad (HH 16 s 113).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 2 spann och äng till 2 lass hö, god timmerskog och fåmark samt 2 notvarp i Gransjön och *Haridz måle siöen (?Klackasjön). Ett torp Hultna är underlagt gården; smörräntan är ½ pund (SmH 1559:20A).

*Ingolfsmåla 1469 *Ingolffsmaale* (RAp 24/7).

SmH 1556 (endast) **1 kyuj**.

1469 skänker Nils Samsing och hans hustru Birgitta Jönsdotter torpet I till Vadstena kloster (se Tångby) (Räaf 1:125).

Jolstorp 1545 *Giorstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 e.

SmH **1 sk** (saknas 1561).

1558 (endast) **1 kyuj** (äng).

***Klockar-
gården**

1545 *Clockaregård* (ÖgH 1545:11), 1558 *Klacher gården i Asby* (SmH 1558:9).

SmH **1 ky**.

Kryparebo 1463 *Kryperebodhe* (B 19a nr 218, avskr), 1545 *Krijparbodo* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 4 d.

ÖgH 1561 **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).

1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit K, som räntar 1 örtug (se Såanna) (B 19a nr 218).

Kulla, Västra 1474 *i Kulla* (RAp 24/2) – 7 F, 3 a.

SmH **1 vakt** (1546 Skavarps rd) (1549, 1551, 1565 ½ vakt, 1559 1 aoe).

1474 upphäver en lagmansdom ett tidigare godsbyte mellan Vreta kloster och fadern till Sven Petersson i Kättestorp, Askeryds skate, varvid Sven återfår K och klostret återfår Kättestorp (Räaf 1:128).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 2 spann och äng till 3 lass hö, god timmerskog och fåmark samt 3 notvarp i Skärsjön; smörräntan är 1 pund (SmH 1559:20A).

- Kulla, Östra** 1381 *Qwelle* (DRAp vid 1414 12/3), 1418 *Kulla* (SD 2448, avskr), 1545 *Kulle* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.
SmH **1 fr** (1562 Lars Matsson /Kafle/).
- 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet K, som ligger under Såнна, till Bo Jonsson (Grip) (se Såнна (Rääf 1:45).
- 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrd Uddormsdotter (Rakeredsätten) efter Ulf Jonsson (Aspenäsätten) en gård K (se Såнна) (SD 2448).
- 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit K, som räntar 8 örtugar (se Såнна) (B 19a nr 218).
- *Kunogx-biærgha**
- 1382 *i Kunogxbiærgham* (LinDkA E IV:1 5/3, avskr), 1383 *Kunogx-biærgha* (ibid 19/2, avskr).
- 1382 upplåter Hemming, prost i Asby, till Gjurd Fot och hans hustru Elin Ragvaldsdotter (kluven sköld med halv fläkt örn) en gård K till halvtredje (2½) attung. Efter Elins död ska gården återgå till kyrkan. Upplåtelsen sker med samtycke av Erengisle Sunesson (båt), Bo Bosson (Natt och Dag), Ulf Jonsson (Aspenäsätten) och alla sockenbor (Rääf 1:47).
- 1383 intygar Gjurd Fot och Elin Ragvaldsdotter att de endast ska inneha K under Elins livstid, varefter det ska återgå till Asby kyrka (Rääf 1:49).
- *Kær**
- 1466 *Kær* (C 32 f 53v).
- 1466 har Vadstena kloster ett ödetorp K som räntar 1 öre (HH 16 s 119).
- 1473 ger klostrets jord 1 öre och 1502 0:0:1 pn i ängslega (HH 16 s 119).
- *Lengsmåla** 1545 *Lengsmola* (ÖgH 1545:18), 1549 *Longersmåle* (SmH 1549:3).
SmH 1548–52 **1 ky**.
- *Lerrgebmåle** 1558 *Lerrgebmåle* (SmH 1558:9). Kan vara identiskt med *Lengsmåla.
SmH 1558 (endast) **1 ky**.

- Lid** 1341 *in Liid* (DS 3545) – 7 F, 4 c.
- 1341 skänker Katarina Gudmarsdotter (Ulvåsaätten), hustru till Gustav Tunesson (Vingätten), med sin mans och sina bröders bifall sin gård Lid till prästbordet vid Asby kyrka, mot mässors hållande (DS 3545).
- 1345 räknar kyrkoherden Johan i Asby upp de inventarier i Lid som han mottagit med gården, nämligen två oxar, fem kor, två gamla och fyra unga får, en häst, ett svin, en kittel, två yxor, en plogbill, fyra skärar, en lie, en borrh, tre sängtäcken, ett täcke, tre linnedukar, en bänkdyna, ett bolster, nio tön korn, ett tön råg, ett sädrensningsfat, två såll, en korg, tolv tallrikar, en bågare, en vagn, två slädar, två årder, två ok, en klövsadel, en ?klövjekorg (*bændi*), fyra lass hö samt fyra lass halm (DS 3908, MyMÅ nr 15, Sdw 1 s 171).
- 1404 se *Lid, Torpa sn.
- 1474 se Lid, Svinhults sn.
- *Linde ås** 1548 *Linde ås* (SmH 1548:7).
SmH 1548 (endast) **1 kyuj**.
- *Lindetorp** 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvsifte erhållit *Lindetorp*, som räntar 4 örtugar (se Såna) (B 19a nr 218, avskr).
- Linneberg** 1545 *Limbergh* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 c.
SmH **1 fr** (1559 1 aoe).
- 1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 4 spann och äng till 3½ lass hö, passligt god timmerskog och fåmark samt 2 notvarp i "Wästre" (Övra) Näckungen, 'tillgång' till "Östre" (Nedra) Näckungen och 'tillgång' till 'Porsgölen' (Linne-målagölen, se Rääf 5 s 10); smörräntan är 3 pund (SmH 1559:20A).
- 1559 nämns en tomt under L som ett Gustav I:s köpegods, nu lagt under Hårsafall, Sunds sn (SmH 1559:20A).
- 1560 stadfäster väpnaren Jöns Bonde en överlåtelse som hans bror Måns Bonde gjort till kung Gustav av en rad hemman i sakfall, även sådana som var pantsatta hos andra, här ibland L som räntar 3 pund smör (Rääf 1:179).

- Lutarp** 1418 *Luthathorp* (SD 2448, avskr), L – 7 F, 5 d.
 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) efter Ulf Jonsson (Aspenäsätten) en gård L (se Såna) (SD 2448).
 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit L, som räntar 8 örtugar (se Såna) (B 19a nr 218).
- *Madh eng** 1562 *Madh eng* (SmH 1562:24).
 SmH 1562 (endast) **1 kyuj**.
- Marek** 1336 *Marik* (DS 3213), 1545 *Måreng* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 d.
 SmH **1 sk**.
1 fr (1562 Magdalena Erikdotter /Gyllenstierna/).
- Marek är 1336 sätesgård för någon av bröderna Birger Jonsson och Johan Mörske (åsnehuvud). 1422 skriver sig Nils Petersson, gift med Ramborg Johansdotter, hit (Rääf 1:94). Han är troligen identisk med Ydres fogde 1411, Nils Petersson (sexuddig stjärna) (SD 1436).
- 1336 uppgör Birger Jonsson arvskifte med sin bror Johan Mörske, medan deras mor Ingeborg ännu lever, varvid Johan får M, som är dateringsort (DS 3213).
- 1300-talets senare decennier ska Håkan Läma, dotterson till Johan Mörske, ha avstått M och de tilliggande torpen till sina släktingar som ersättning för annat gods (RAp 1433 8/9).
- 1406 byter Magnus Gisleson och Ingrid, änka efter riddaren Gisle Bjur, bort sin jord i M till Bengt Nilsson (Lejonansikte) mot dennes jord i *Marikatorp, som han fått av Johan Styrbjörnsson (fisk) (SD 3106).
- 1450 har Birgitta Turesdotter (båt) sålt en gård i M till Karl Knutsson (Bonde) (se Fornäs, Sunds sn) (C 4 f 39v).
- 1460 är Måns i M vittne vid försäljning av ett gods i Sunds sn (Rääf 1:120).
- 1473 och 1482 hör en gård i M som räntar 16 örtugar till Ivar Axelssons (Tott) och Magdalena Karlsdotters arv efter Karl Knutsson (Bonde) (C 8 f 10, C 23 f 7v).
- 1489 och 1490 ägs en gård i M som räntar 16 örtugar av Magdalena Karlsdotter (Bonde) (C 24 f 26, f 52).

- 1494 räntar Magdalena Karlsdotters landbo Pål i M 2 mark penningar (VinsJb s 10).
- 1500 ärver Erik Eriksson (Gyllenstierna) en rad gods av sin moster Magdalena Karlsdotter, häribland M som räntar 0:0:16 pn (se Forsnäs, Sunds sn) (Rääf 1:141).

- *Marikatorp** 1381 *Marikathorp* (DRAp 1414 12/3 vid) – trolig gårdstomt 1 km SV om Marek (LSA Marek 1–2 1793; RAA 281).
- 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet M, som ligger under Såнна, till Bo Jonsson (Grip) (se Såнна) (Rääf 1:45).
- 1406 byter riddaren Bengt Nilsson (Lejonansikte) bort sin jord i M, som han fått av Johan Styrbjörnsson (fisk), till Magnus Gislesson och Ingrid, änka efter riddaren Gisle Bjur, mot deras jord i Marek (SD 3106).
- 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) efter Ulf Jonsson (Aspenäsätten) en gård M (se Såнна) (SD 2448).
- 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit M, som ligger under Rönnäs (se Såнна) (B 19a nr 218).
- 1473 hör M, som räntar 4 örtugar men är öde, till Magdalena Karlsdotters (Bonde) och Ivar Axelssons (Tott) arv efter Karl Knutsson (Bonde) (C 8 f 10).
- 1510 se Rönnäs.

Måla Se Norramålen och Södråmålen.

- *Niutzberg** 1561 *Niutzberg* (SmH 1561:37), 1562 *Niussberg* (SmH 1562:24).
SmH 1561 **1 sk** (nybygge), 1562 **1 skt**.

- Norramålen** 1555 *Nöråmåla* (SmH 1555:22) – 7 F, 5 d.
SmH 1555 **1 ky**.
1555 **1 kyuj**, 1562 **½ fr**.
- 1555 och 1556 har Asby kyrka en utjord i N som brukas under Hult (SmH 1555:22, 1556:21A).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 3 spann och äng till 2 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund (SmH 1560:27).

- Norrby** 1344 *Norby* (DS 3778) – 7 F, 3 d.
SmH **3 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
1344 får Gustav Tuneson (Vingätten) behålla N till sin död (se Aspa) (DS 3778).
1361 tilldömer kung Håkan arvingarna efter Magnus Gudmars-son (Ulvåsaätten) jord i Ydre, häribland N (se Aspa) (DS 8085).
1401 säljer Iliana Anundsdotter (inget sigill), änka efter Håkan Nilsson, två gårdar i *Hwæssingxstørpe, som är hennes morgongåva, till Filip Bonde. Brevet är utfärdat i N, och sigillvittnen är häradshövdingen Gjurd Fot, prosten Peter i Sund och Peter Körning (SD 130).
1474 är Magnus i N nämndeman vid ting i Ydre (Rääf 1:128).
- *Prästgården** 1524 *Asby* (prästgård) (HBR s 578).
1524 har den icke namngivna prästgården ett par oxar, fyra tön råg och fyra tön korn, fem kor, en gryta om ett pund, en bryggpanna om fem pund, en uppredd säng, en bänkdyna, en halv sliten bonad om åtta alnar, en handkvarn, två hyenden och en mortel (HBR s 578).
- *Quisrum** 1545 upptas *Quisrum* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).
- *Qume** 1545 upptas *Qume* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).
- Rakstorp** 1443 *Raklangx törp* (RAp 20/7), 1508 i *Raklinghsthorp* (BhSp u d, SDHK 36022), 1545 *Rågestorp*, *Ragestörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 b (RAÅ 232:1). Byns sockentillhörighet växlar i beläggen, och gränsen mellan Asby sn och Torpa sn löpte på 1800-talet i sjön Raklängen omedelbart väster om byn.
SmH **1 ky** till Sunds prästbord.
1558 (endast) **1 kyuj** (tomt).
1 bi (Växjö), 1548 **1 bi + 1 bit**, 1558 **2 bi** (1561 2 pb, 1562 2 vakl, 1565 1 skkl + ½ skkl).
1561 **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

- 1443 får Bengt Håkansson (Bölja från Östbo) vid arvskifte med Johan Trullsson (Upplandaätten) efter hustru Märta en rad gods, härilband en gård R (anges tillhöra Torpa sn), jord i Folkesmåla och en gård Sillefäll, denna sn, en namnlös kvarnström i Asby sn, en namnlös kvarnström i Sunds sn, en gård i Högerås och en gård *Torwastatörp, Svinhults sn, samt en gård i Leddamåla, Torpa sn (Räaf I:108).
- 1489 har R förvaltats av Gustav Olsson (Stenbock) åt hans bror Jösses barnbarn (se Näs, Torpa sn) (Räaf I:136).
- 1508 säljer Margareta Erlandsdotter till sin frände Anders Andersson (Hindsekindsätten) sitt arv efter morfadern Håkan Bengtsson (Bölja från Östbo), nämligen en jord i R, 0:3 pn avrad i Folkesmåla, Sillefäll, Torsmåla kvarnström med fiske, denna sn, samt 0:3 pn avrad i Leddemåla, Torpa sn. Godsen anges ligga ”i Thorpa sokn ok Sundh” (BhSp u d, SDHK 36022).
- 1528 se Näs, Torpa sn.
- 1560 har prästlandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, litet mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Redeby

- 1479 *i Rdeby* (?UUBp 8/9), 1543 *Reddebij* (ÖgH 1543:4), 1545 *Rijdebij, Rödeby* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.

SmH **1 sk.**

1 skkl öde, 1543 **1 skkl** (Lidhults rd), 1549 **1 skkluj**, 1558 **1 kyuj** (saknas 1561) (1541 ½ aoe).

1 fr (1562 Per Kristersson /Sjöblad/).

- 1479 förpantar Erland Petersson (Båått) R, som räntar 1 mark gutniska, till Björn Nilsson (Krumme), gift med Erlands systerdotter Ingrid Jakobsdotter (Tiby) (?UUBp 8/9, ÄSF I s 243 b). Kan även avse R i Askeryds sn, Norra Vedbo hd, eller i Hylletofta sn, Västra hd.
- 1541 har Gustav I en gård R under Lidhults rättardöme, Vi sn, med 2 spannland åker och äng till 5 lass hö. Den räntar 1 pund smör och har reducerad fodring (SmH 1541:11A).

Ruda

- 1407 *Ruda* (GiBr s 116 regest), 1411 *i Rudhu* (SD 1437) – 7 F, 3 c.
SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1559–61 1 aoe).

- 1407 ger Birger Folkesson i morgongåva till Katarina Gunnars-

- dotter en gård R samt två gårdar Yxnerum (GiBr s 116).
- 1411 är Bonde i R faste vid häradstinget (SD 1437).
- 1452 skänker Katarina Gunnarsdotter sin morgongåva till Vadstena kloster (Rääf 1:78).
- 1502 räntar Vadstena klostres jord R 2 pund smör (HH 16 s 112).
- 1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 3 spann och äng till 2 lass hö, passligt god timmerskog, skarp fåmark samt 3 notvarp i Tången; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).
- *Rydås** 1559 *Rydt åst* (SmH 1549:3), 1550 *Rydås* (SmH 1550:8).
SmH 1549–52 **1 kyuj**.
- Rödamåla** 1545 *i Röffuemåle* (ÖgH 1545:11), 1545 *i Rödmola* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 4 c.
SmH **1 fr** (1562 Nils Krumme).
- Rönnäs** 1350 *Rønes* (DS 4544) – 7 F, 5 d (RAÄ 84:1).
SmH 1561 **1 skuj** (saknas 1562).
1 fr, 1562 **2 fr** (Anders Bengtsson /Hård/ 1, Birger Nilsson /Grip/ 1, FoR), 1565 **1 fr**.
- 1350 överlåter Katarina Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren), med sina barns samtycke, sin gård R till Katarina Petersdotter (båt) (DS 4544).
- 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet R, som ligger under Såнна, till Bo Jonsson (Grip) (se Såнна) (Rääf 1:45).
- 1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) i Malma, Västra Ryds sn, och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) gods i Asby och Västra Ryds socknar, häribland tredjedelen av hela byn R (se Malma, Västra Ryds sn) (Rääf 1:52).
- 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrd Uddormsdotter (Rakeredsätten) efter Ulf Jonsson (Aspenäsätten) en gård R (se Såнна) (SD 2448).
- 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit R, som räntar 16 örtugar (se Såнна). Under R ligger *Marikatorp (B 19a nr 218).

1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) ett torp under R som räntar 0:0:4 pn (NBjb f 36v).

Salvarp

1472 *Saluatorp* (RAp 1488 29/1, vid) – 7 F, 4 c.

SmH **1 aoe.**

1559 (endast) **1 aoekvarn.**

Salvarps rättardöme omfattar 1531–43 AoE-godsen i Asby sn, en gård i respektive S, Asby, Gårebo och Hult (K 1 f 107, SmH 1541:11A, SmH 1543:10, AL 2 s 69, s 71, AL 3 s 194).

1472 byter Sten Sture d ä och hans svåger Johan Kristiernsson (Vasa) bort jord som de ärvt av sin mor och svärmor Birgitta Stensdotter (Bielke) till Birgittas andre make Gustav Karlsson (Gumsehuvud), häribland S som räntar 15 örtugar och 1 lamm (Rääf 1:126).

1478(?) får Ulf Petersson (Roos av Ervalla), på sin brorsons (son till ?Jon Petersson, EÄsup s 784) vägnar, två gårdar i S som räntar 9 tunnor korn och 12 öre vid arvsföret efter Måns Bengtsson (Natt och Dag) (DN 16 nr 268).

1541 har Gustav I en gård S med 12 spannländ åker, äng till 10 lass hö, en mjärde i *Saluatorpabeck och gott fiske i Sommen. Den räntar 2 pund smör och 5:0 pn (SmH 1541:11A).

1559 har Gustav I:s gård utsäde till 4 spann, äng till 4 lass hö, skarp fåmark, 4 notvarp i Sommen och en liten kvarn; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).

Sevedstorp

1430 *Sigwidsthorp* (RAp 18/2), 1529(?) *Sevestorp* (OxS E 518) – 7 F, 3 c; gården hänförs i SmH omväxlande till Asby och Sunds socknar.

SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).

1430 säljer Bengta Fadersdotter, änka efter Hedin Germundsson, en rad gods till Hans Kröpelin, häribland S (Rääf 1:98). Två dagar senare skänker Hans Kröpelin samma gods till S:ta Annas kapell vid Skänninges systrakloster (se Frännemåla) (RAp 1430 20/2).

1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 5 lass hö, ont om skog, gott om vedbrand, ont om mulbete och fiske men en liten kvarnström; den räntar 1½ pund smör (OxS E 518).

- Sillefall** 1443 *Sildafal* (RAp 20/7), 1508 *Sillefall* (BhSp u d, SDHK 36022) – 7 F, 4 b.
 SmH **1 bi** (Linköping) (1548 1 bit, 1560 1 biuj), 1561 **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
- 1443 får Bengt Håkansson (Bölja från Östbo) vid arvskitte med Johan Trulsson efter hustru Märta en rad gårdar, här ibland S (se Rakstorp) (Rääf 1:108).
- 1508 säljer Margareta Erlandsdotter till Anders Andersson (Hindsekindsätten) sitt arv efter morfadern Håkan Bengtsson (Bölja från Östbo), här ibland S (se Rakstorp) (BhSp u d, SDHK 36022).
- Skinnarbo** 1447 *i Skinnarabodom* (VaKlJb s 64), 1545 *Skinnebo* (ÖGH 1545:11) – 7 F, 3 b.
 SmH **1 vaki** (1549, 1551, 1565 ½ vaki).
- 1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård i S med avraden 1 pund smör (om 1447 se Baggebo) (VaKlJb s 64, 104).
- 1466 och 1473 är klostrets landbo skyldig 1 pund smör. 1466 har Birger i S erlagt ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 111).
- 1502 har klostrets gård avraden 1 pund smör och 0:0:4 pn (HH 16 s 111).
- 1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 3 spann och äng till 4 lass hö, skarp fämark och 'tillgång' med fiske i Skärsjön; smör-räntan är 1 pund (SmH 1559:20A).
- Skortebo** 1279 *de Skortoby* (DS 689), 1401 *Skortobodhum* (SD 101, avskr), 1461 *i Skortobodho* (RAp 13/6) – 7 F, 4 c.
 SmH **2 sk**.
- 1279 meddelar Karl "Falca" i S fasta på en godsöverlåtelse i Norra Vi sn (se Vi, Norra Vi sn) (DS 689).
- 1401 har Johan Gröning sålt jord i S till Jusse Larsson (SD 101).
- 1448 säljer Anund Ingelsson i Grindsbo, Svinhults sn till Karl Jonsson i S en gård i S och jord i Holkåsa. Jorden hade tidigare av Gisle Karlsson i Hornsved, Ingatorps sn, Södra Vedbo hd, sålts till Jöns Käpp i S (Rääf 1:115).
- 1461 har Nils Tostesson i S bytt bort sin ägodel i Råssmäte, Linderås sn, Norra Vedbo hd, till Vadstena kloster mot klostrets ägodel i Hallingstorp, Säby sn, Norra Vedbo hd (RAp

13/6).

- *Smedsmåle** 1559 *Smedzmåle* (SmH 1559:20A).
SmH 1559 (endast) **1 aoet** öde.
1559 se Fetebråna.
- Snararp** 1422 *i Snarræ thorppe* (Rääf 1:94, avskr), 1545 *Snaraorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.
SmH 1562 **1 skuj.**
1 ky.
1422 skänker Nils Pettersson i Marek och hans hustru Ramborg Johansdotter en attung i S till Asby kyrka och prästbord (Rääf 1:94).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Solvarp** 1411 *i Sølfuothorpe* (SD 1436), 1548 *Siluastörp* (SmH 1548:7) – 7 F, 3 d.
SmH **1 ky** till Sunds prästbord.
1545–51 **1 bi.**
1411 säljer Assur Östensson till Magnus i Axefallsboda, Sunds sn, västra gården i S som är $\frac{1}{4}$ av torpet och all sin ägodel i Hjälmäsäng som är $\frac{1}{4}$ av torpstället (SD 1436).
1411 byter Magnus i Axefallsboda samma dag bort en gård i S, som är hälften av torpet och västra gården, och $\frac{1}{4}$ av torpstället i Hjälmäsäng, till Sunds prästbord mot en gård i Axefallsboda som är $\frac{1}{3}$ av byn (SD 1437 f).
1560 har prästlandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Sonarp** 1421 *i Sonathorpe* (DrakeSp 25/10) – 7 F, 4 c.
SmH **2 fr** (1562 Nils Krumme I, Sven Esbjörnsson /Bock/ 1).
1421 är Håkan i S faste vid häradstinget (Rääf 1:93).
1447 är Jakob i S faste vid häradstinget (Rääf 1:113).

Svensbo

1447 i *Swensbodaholm* (?VaKlJb s 64), 1502 *Swensbodha holma* (?HH 16 s 113), 1545 *Swensboe* (ÖgH 1545:11), 1548 *Suarsbode* (SmH 1548:7) – 7 F, 4 b.

SmH 1 ky.

1447 har Vadstena kloster ”en tilganh” i Svensbodaholm (VaKlJb s 64). Enheten ska enligt rubriken höra till Västra Ryds sn men nämns bland ägor i Sunds sn. Det är osäkert om Svensbodaholm ska identifieras med Svensbo.

1473/1502 ligger klostrets ’tillgång’ S i Lägerbo vad, tillsammans med fyra ’tillgångar’ i Sunds sn (se Bodaslätt, Sunds sn) (HH 16 s 113 f).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Sånna

1359 *Scriptum Sandum* (DS 6144, avskr), 1381 *Sanda* (DRAp vid 1414 12/3), 1463 i *Sade* (B 19a nr 218, avskr) – 7 F, 5 d.

SmH 1 fr (1562 Anders Bengtsson /Hård/).

Sånna är sannolikt sätesgård för Knut Jonsson (Aspenäsätten) 1359 (DS 6144), för hans bror Ulf Jonsson med säkerhet 1382 och troligen även 1389 (SRS 3:2 s 241 not a; ÄSF 1 s 15b).

1381 (22/6) byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt), gift med Knut Jonssons syster Bengta, bort en rad gårdar till Bo Jonsson (Grip), nämligen gården S och de underliggande torpen Alarp, *Bergh, Bötterarp, Dämshult, *Marikatorp, Rönnäs och Östra Kulla, denna sn, samt gården Österby med de underliggande torpen Bräng och Ukrede, Sunds sn, vidare gården Säby med kvarn och de underliggande torpen Drumstorp, *Drängstorp, Ebbarp, *Hattaratorp, Hubbarp, *Hwænalhthorp, Kattarp, *Klostir, Mölarp, Sätthålla, Ängaryd och *Lilla Ängaryd i Säby sn, Norra Vedbo hd, vidare jord i Vittorp, Älvestads sn, Bobergs hd, i Jursla, Kvillinge sn, Bråbo hd, i Österskam, Östra Ny sn, Björkekindes hd, samt i Södermanland (se DMS 2:2 s 223) mot jord i Uppland (se DMS 1:7 s 108 f och 1:10 s 238 f) (Räaf 1:45).

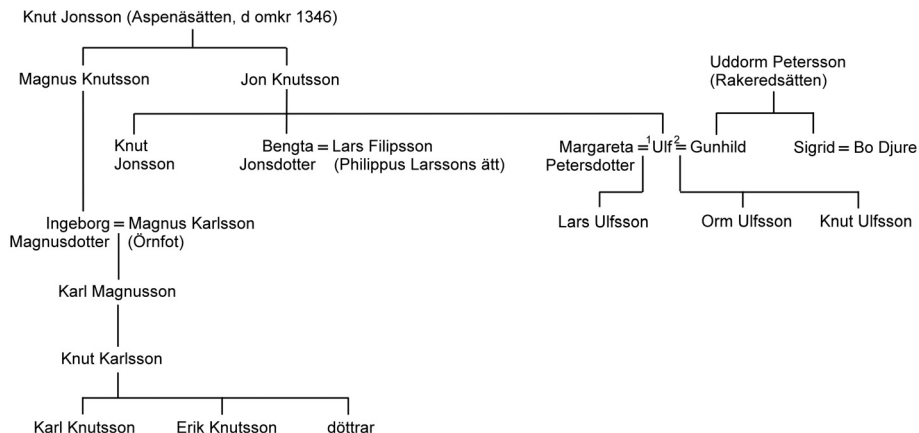
1381 (18/11) säljer Bo Jonsson (Grip) S samt Österby, denna sn, och Säby, Säby sn, Norra Vedbo hd, till Ulf Jonsson (Aspe-

näsätten) (RApp).

- 1389 stadgas i ett dokument utfärdat på S av Erengisle Sunesson (båt), Bo Bosson (Natt och Dag), kantorn vid Linköpings domkyrka Knut Bosson, Karl Karlsson (?Ulvåsaätten) och prästen i Sund Holmsten, med allmogens vilja, att häradet ska behålla 2/3 av 'häradstorpen' i Ydre och Ulf Jonsson 1/3 (Rääf 1:56, Rääfs kommentar s 199).
- 1418 gör Lars Ulfsson (Aspenäsätten) ett arvskifte med Bo Djure och hans hustru Sigrig Uddormsdotter (Rakeredsätten) om gods som de erhållit efter Sigrigs syster fru Gunhild och hennes barn. Godsen hade tillfallit Gunhild som arv efter Lars Ulfssons far Ulf Jonsson (Aspenäsätten) och bröder Orm Ulfsson och Knut Ulfsson. Bo och Sigrig ska ha en rad gods i Södermanland, Östergötland och Småland, häribland huvudgården S med dess underliggande gods och två gårdar Alarp, en gård Bötterarp, en gård Dämshult, en gård Harsmåla, en gård Kulla, en gård Lutarp, en gård *Marikætorp och en gård Rönnäs, denna sn, en gård *Anondmåla, en gård *Hundanes, ?denna sn, två gårdar Bålnäs och två gårdar Idebo, Malexanders sn, en gård Bräng, en gård Bulsjö och två gårdar Österby, Sunds sn, en gård Förnäs, Torpa sn, en gård Gallebo, en gård Stjärneberg och en gård som också heter Stjärneberg, Norra Vi sn, vidare Drumstorp, Ebbarp, Hubbarp, Kattarp, en kvarn Mölarp, Lilla Mölarp, en halv gård i Säby, Säthälla, Varvestorp och Ängaryd, Säby sn, Norra Vedbo hd, samt *Aswerdhahult, en gård *Kiälwanes och *Thräfaldh (SD 2448). – Gunhild Uddormsdotter var gift med Ulf Jonsson, och godsen hade tillfallit henne genom bakarv från sönerna Orm och Knut (ÄSF I s 15).
- 1463 har bröderna Karl och Erik Knutsson (Örnfot) och deras (onämnda) systrar skiftat arv, varvid Erik erhållit "Sade", som räntar 2 mark penningar, Alarp, *Asporeycher, Dämpekulla, Dämshult, Kryporebo, *Lindetorp, Lutarp, *Marikatorp och Rönnäs, denna sn, Bräng och två gårdar i Österby, Sunds sn, *Giordsbode och Hamra med torpet Spakarp, Svinhults sn, Brevik, Dalby, Falla, två gårdar i Holma och *Lockebode, Torpa sn, vidare Tåvelstad, Tjärstads sn, Kinda hd, Drumstorp, Kattarp, Lilla Mölarp, Mölarp, Säthälla och Ängaryd, Säby sn, Norra Vedbo hd, samt *Fedele, *Gudersbode, *Gwdemåll, *Gwdwbsmåll, *Långzmåll, *Rugetörp, *Smörkulla och *Velnequern (B 19a nr

218).

Släktskapen mellan Sånnas ägare 1359–1463 framgår av nedanstående tabell.

Släktskapen mellan Sånnas ägare 1359–1463. Källa: ÄSF 1 s 10–15, 312 ff.

Södramålen 1545 *Måle, Måla* (ÖGH 1545:11), 1548 *Sädermåle* (SmH 1548:7), 1565 *Målan, Södvremåla* (SmH 1565:12) – 7 F, 5 d.

SmH 1545–51 **1 ky**.

1548 (endast) **1 kluj**.

1 fr (1562 Hans Persson /Forstenaätten/), 1565 **3 fr**.

*Thubba 1550 upptas *Thubba* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖGH 1550:13). Möjligen identiskt med Tubbarp, Västra Ryds sn.

Toppekulla 1389 *i Tuppakolla* (RAp 10/2), 1447 *Thiwffuakulle* (VaKlJb s 64) – 7 F, 4 c.

1389 pantsätter Bengta Matsdotter (sjuuddig stjärna) i Näs, Torpa sn, sin jord i T till Henrik Lång (Rääf 1:57).

1447 och 1457 har Vadstena kloster jord i T med avraden 2 öre (om 1447 se Baggebo) (VaKlJb s 64, s 104).

1466 är avraden den samma. Sven i T har erlagt 1 pund (smör)

(HH 16 s 112).

1473 har klostret en gård med avraden 1 pund smör (HH 16 s 113).

1502 är avraden 1 pund smör och 0:0:2 pn (HH 16 s 113).

Torsmålen 1508 *Thossemole quærnesthröm* (BhSp u d, SDHK 36022) – 7 F, 4 b.

1508 säljer Margareta Erlandsdotter till Anders Andersson (Hindsekindätten) sitt arv efter morfadern Håkan Bengtsson (Bölja från Östbo), häribland kvarnströmmen T med fisket (se Rakstorp) (BhSp u d, SDHK 36022).

Tovarp 1425 *i Tofuathorp* (RAp 8/4) – 7 F, 3 c.

ÖgH **I fr** (saknas 1561) (1562 Johan Axelsson /Bielke/).

1425 utfärdas i T ett brev där Elof Turesson till Filip Bonde säljer gården Bläsarp, Linderås sn, Norra Vedbo hd (RAp 8/4).

1551 pantsätter Måns Bonde till Axel Eriksson (Bielke) för 300 mark penningar sin gård T som räntar 4 pund smör i landgille och 3 mark danska i gästningspenningar (Rääf 1:165).

Tångarp 1383(?) *i Tangathorpe* (X 257 s 71, avskr), 1460 *i Thåånghatorp* (DrakeSp 23/6) – 7 F, 3 c.

SmH **I ky** till prästbordet.

1383(?) säljer Karl Andersson till Gjurd Fot sina lotter i T och Bockamålen (Rääf 1:50).

1387 byter Gjurd Fot bort sin del i T till Johan Galle mot norra gården i Svenstorp, Askeryds sn, Norra Vedbo hd (Rääf 1:54).

1388 intygar flera män, häribland Sigvid i T, 1387 års byte, varvid anges att det handlade om $\frac{1}{4}$ av T och att T har gott fiskevatten vilket kompenserar att Svenstorp har bättre hus och jord (Rääf 1:55).

1402 ska Ramborg Magnusdotter (kluven sköld), Peder Bondes änka, ha sålt T och Bockamålen till Asby prästbord (Widegren 1 s 378).

1460 är Peter Andersson i T vittne vid häradstinget (Rääf 1:120).

1560 har prästlandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och gott fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Tångby

1344 *Tangby* (DS 3778) – 7 F, 3 d.

SmH **1 fr** (1562 Jöran Trulsson /Ravnäsätten/).

Tångby är 1429 och 1433 sätesgård för häradshövdingen Jöns Knutsson (båt), död ?1433 (RAp 1429 12/11, Rääf 1:102 f). 1441 bor hans änka Ingeborg Gregersdotter här (Rääf 1:107). En Nils Knutsson i T som nämns 1424 (Rääf 1:96) kan vara Jöns Knutssons bror. 1464 och 1469 bebos gården av väpnaren Nils Samsing, vars hustru Birgitta Jönsdotter fått den i bakarv efter sin förre make Erik Gamalsson (Rääf 1:122, 1:125).

1344 får Gustav Tunesson (Vingätten) behålla T till sin död (se Aspa) (DS 3778).

1361 tilldömer kung Håkan Magnus Gudmarssons (Ulvåsaätten) arvingar jord i Ydre, häribland T (se Aspa) (DS 8085).

1446 är Tjälve i T vittne vid försäljning av gods i Sunds sn (Rääf 1:112).

1469 skänker väpnaren Nils Samsing och hans hustru Birgitta Jönsdotter sin huvudgård T med det underliggande torpet *Ingolfsmåla till Vadstena kloster mot att under sin livstid få disponera klostrets gård Fylla i S:t Pers sn, Dals hd. Birgitta hade ärvt godsens från sin förre make, välborne Erik Gamalsson, genom bakarv (Rääf 1:125).

***Uemelbeck** 1550 upptas *Uemelbeck* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).

***Wddemåssa** 1551 *Wddemåssa* (ÖgH 1551:1).

SmH 1551 (endast) **1 skuj**.

***Vidgenstörp** 1555 *Vidgenstörp* (SmH 1555:22), *en engh i Vigenstörp* (SmH 1556:21A).

SmH 1555–60 **1 kyuj**.

Vinnersrum 1545 *Huenisrom* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 d.

SmH **1 sk**.

1550 utfärdar häradstinget intyg på att Måns Haraldsson i V

äger halva V ”oc half” (troligen överhoppat ortnamn) som han köpt av Nils Jonsson, Staffan Jonsson och Filip Jonsson (Rääf 1:159).

- Yxnerum** 1407 *i Yxnarum* (GiBr s 116, regest), 1466 *i Yxnarum* (C 32 f 53) – 7 F, 4 d.
- SmH 1565 **1 kyuj**.
1 vaktl (1559–61 1 aoe).
- 1407 ger Birger Folkesson i morgongåva till Katarina Gunnarsdotter två gårdar Y, som anges höra till Norra Vi sn, samt en gård Ruda (GiBr s 116). – Byn ligger omedelbart intill sockengränsen.
- 1452 donerar Katarina Gunnarsdotter sin morgongåva till Vadstena kloster (Rääf 1:78).
- 1466 har Karl i Y till Vadstena kloster erlagt 10 öre (HH 16 s 120).
- 1473 är avraden för klostrets gård 10 öre gutniska (HH 16 s 120).
- 1502 är avraden för klostrets gård 0:0:10 pn (HH 16 s 120).
- 1558 intygar Karl i Y en godsförsäljning vid tinget (se *Östantorp) (Rääf 1:177).
- 1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 2 spann och äng till 4 lass hö, passligt god timmerskog samt skarp fåmark; smörräntan är 2 pund. Ett underlagt (onämnt) torp ger 2 lass hö (SmH 1559:20A).
- *Åmaden** 1555 *Åmadenn* (SmH 1555:22).
 SmH 1555 **1 kyuj** (saknas 1561, 1565 öde).
- Åslycke** 1366 *in Asolykio* (LSBp 3/10), 1545 *Åsselycke* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 c.
 SmH **1 ky** till prästbordet, 1561 $\frac{1}{2}$ **ky**.
- 1366 skänker Bo Bosson (Natt och Dag) allt sitt gods i Å till Asby kyrka (Rääf 1:33).
- 1560 har prästlandbon utsäde till 3 spann och äng till 2 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är $\frac{1}{2}$ pund (SmH 1560:27).

- ***Ödekulle** 1548 *Ödekulle* (SmH 1548:7).
SmH 1548–60 **1 kyuj.**
- Ödesjö** 1359 *Øiasæthorph* (DS 6144, avskr), 1545 *Ödessjö* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 d.
SmH **1 ky** till prästbordet.
1359 testamenterar Knut Jonsson (Aspenäsätten), med sin moders och sina syskons samtycke, Ö och torpet Eriksmålen till Asby prästbord, mot mässors hållande (DS 6144).
1560 har prästlandbon utsäde till 3 spann och äng till 3 lass hö, litet mulbete, vedbrand och gott fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- ***Östantorp** 1545 *Östantörp* (ÖgH 1545:11), 1561 *Östingztorp* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 sk.**
1 fr.
1558 intygar Lars Starke i Sommenäs, Tidersrums sn, Kinda hd, och Karl i Yxnerum att de sålt en gård i Ö till Helge Svensson (Rääf 1:177).

Askeryds skate

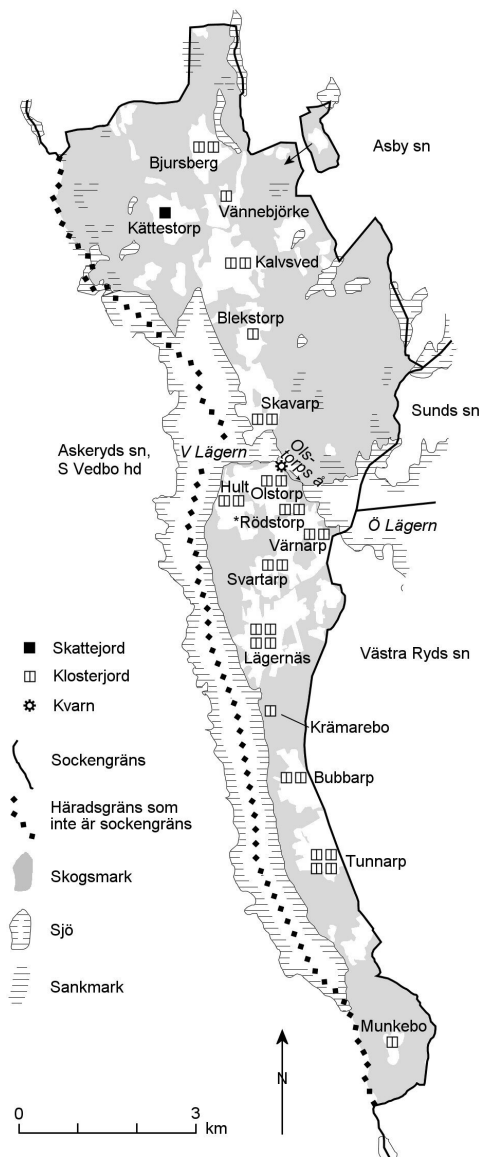
Omfattning: Askeryds skate omfattade östra delen av Askeryds kyrksocken, området invid sjön Västra Lägerns östra och norra strand. Huvuddelen av socknen hörde till Norra Vedbo härad. 1863 förenades skaten med Västra Ryds sn (Kbr 9/1). Begreppen Lägerbo vad och Lägerbobygden har täckt i stort sett samma område som skaten (se *Lägerbo vad). En liten sockenenklav ligger omgiven av Asby sn kring torpet Uddebbo, som saknar äldre belägg (OAU).

Runsten: Ög 215 Lägernäs. På 1600-talet flyttad till Olstorp och använd som milsten, senare försvunnen.

Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1543/48 (1561/65)

	sk	vakl	vakluj	vrkl	vrkluj
Bjursberg	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Blekstorp	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Bubbarp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Dagstorp	– –	0 (1)	– –	0 (1)	– –
Hult	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Kalvsved	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Kroksmåla	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Krämarebo	– –	1 (0)	– –	– –	– –
Kättestorp	1 (1)	– –	– –	– –	1 (0)
Lägernäs	– –	2 (2)	– –	2 (2)	– –
Lägernäs' kvarn	– –	– –	1 (1)	– –	1 (0)
Munkebo	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Olstorp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
*Rödorp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Skavarp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Svartarp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Vännebjörke	– –	0 (1)	– –	1 (0)	– –
Värnarp	– –	1 (1)	– –	1 (1)	– –
Vässingsmåla	– –	0 (1)	– –	– –	– –
SUMMA	1 (1)	13 (15)	2 (2)	13 (13)	2 (0)

Askeryds skate

Askeryds skate på 1540-talet.

Arvebo

- 1447 *i Arffwobodhe* (VaKlJb s 63) – 7 F, 0 b.
 1447 har Vadstena kloster en ödegård (VaKlJb s 63).
 1457 har klostret jord i A utan avradsangivelse (VaKlJb s 104).
 1466–1502 anges klostrets jord vara öde (HH 16 s 118).

Bjursberg

- 1447 *i Biwrsbærghe* (VaKlJb s 63) – 7 F, 3 b.
 SmH 1551 (endast) **1 skuj**.
     1 vaki (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).
     1 vrki (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaki).
 1447/57 har Vadstena kloster en gård i B med avraden 2½ pund smör (VaKlJb s 63, s 103).
 1466 är klostrets landbo skyldig 2½ pund smör och ½ mark penningar. Olof i B är har erlagt ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 115).
 1473 har klostrets gård avraden ½ mark och 1 pund smör (HH 16 s 115).
 1502 har klostrets gård avraden 1 pund smör och 0:0:4 pn (HH 16 s 114).
 1559 har Gustav I:s landbor vardera utsäde till 4 spann och äng till 3 lass hö, passligt god fåmark och 1½ notvarp i Lägern. Den ena gården har under sig torpet Källboryd och ger smörräntan 1½ pund. Den andra gården har under sig torpet Vässingsmåla och ¼ av torpet Kroksmåla till 1 lass hö och ger smörräntan 1 pund. Till båda gårdarna ligger en vederkänd skattejord i Vässingsmåla och mjärdar i Bjursbergssjön och Gransjön, med 0:2 i landbopenningar (SmH 1559:20A).

Blekstorp

- 1447 *i Bleekstorpp* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.
 SmH **1 vaki** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).
 1447/57 har Vadstena kloster en gård med avraden 2 pund smör (VaKlJb s 63, 103).
 1466 anges samma avrad men gården är öde (HH 16 s 115).
 1473 har klostrets gård avraden 2 öre gutniska och 2 pund smör (HH 16 s 115).
 1502 ger klostrets helgård i B avraden 2 pund smör och 0:0:2 pn (HH 16 s 115).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 4 spann och äng till 5 lass hö, passligt god timmerskog, god fåmark samt 2 notvarp i Lägern; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).

Bubbarp

1457 *i Bubbatorpp* (VaKlJb s 104) – 7 F, 1 b.

SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).

1 vrkl (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaktl).

Vadstena kloster har 1530 14 gårdar i Bubbarps rättardöme (FoRek s 423). Gårdarna namnges inte, men antalet motsvarar ungefär klostrets gårdar i Askeryds skate; klostrets gods i Asby och Norra Vi snr tycks inte ha ingått. Senast 1546 var rättardömet överfört till Skavarp och innefattade alla klostrets gods i Ydre (se Skavarp).

1457 har Vadstena kloster en landbo som räntar 2 pund smör och $\frac{1}{2}$ mark penningar (VaKlJb s 104). 1466 anges samma avrad. Germund i B har erlagt $\frac{1}{2}$ mark gutniska och 2 pund smör (HH 16 s 118).

1473 ger klostrets landbo avraden 2 pund smör och $\frac{1}{2}$ mark penningar (HH 16 s 118).

1502 ger klostrets gård i B avraden 2 pund smör och 0:0:4 pn (HH 16 s 118).

1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 4 spann och äng till 6 lass hö, ekskog till 1 svin, skarp fåmark och 'tillgång' med fiske i Lägern; smörräntan är 2 pund. Under den ena gården ligger torpet Krämarebo (SmH 1559:20A).

Dagstorp

1447 *Daxtorpp* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.

SmH 1550 **1 vaktluj**, 1561 **1 kl**, 1562 **1 vaktl** (1559 1 aoe).

1555–61 **1 vrkluj**, 1561 **1 kl** (1559 1 aoe ödetomt).

1380 se Kalvsved.

1447/57 har Vadstena kloster en gård D med avraden 1 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).

1466 är klostrets gård skyldig 1 pund, är öde och ligger för fåfot (HH 16 s 117).

1473 är klostrets gård öde, med avraden 1 öre (HH 16 s 117).

1502 är klostrets gård öde, med avraden 0:0:1 pn (HH 16 s 117).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 2 spann och äng till 2 lass hö, passligt god timmerskog och skarp fämark; smörräntan är ½ pund (SmH 1559:20A).

*Gaasatorp

1447 *i Gaasatorp* (VaKlJb s 63), 1559 *Gåsar* (SmH 1559:20A). Troligt läge 1 km ONO om Olstorp (AnWiKa).

SmH 1559 (endast) **1 aoet** under Olstorp.

1447/57 har Vadstena kloster en landbo med avraden 1 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).

1466 är klostrets gård satt till 1 pund smör men är öde; dock ligger den för 2 öre om året som är erlagt (HH 16 s 116).

1473/1502 är klostrets gård öde men ger 2 öre per år (HH 16 s 116).

Gullringsmålen

1559 *Gullensmåle* (SmH 1559:20A) – 7 F, 3 b.

SmH 1559 (endast) **1 aoet** öde under Kalvsved.

1559 är torpet G och en vederkänd skattejord i G lagda under Kalvsved (se Kalvsved). Gustav I har bytt till sig G och Hårsafall, Sunds sn (se Kättestorp) (SmH 1559:20A).

*Heemwidha kwlla

1447 *i Heemwidha kwlla* (VaKlJb s 63), 1559 *Hede kulle* (SmH 1559:20A). Läge norr om Skavarp (AnWiKa).

SmH 1559 (endast) **1 aoet** öde under Skavarp.

1447/57 har Vadstena kloster en gård i H med avraden 1 pund smör (VaKlJb s 63, s 103).

1466/73 är klostrets gård öde (HH 16 s 115).

1502 har klostrets jord avraden 0:2 pn (HH 16 s 115).

1559 ligger torpet H under Skavarp (SmH 1559:20A).

Hult

1447 *i Hulte* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.

SmH **1 vaki** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).

1 vrki (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaki).

Hults rättardöme omfattar i ÖgH Vreta klostrets landbor i Askerýds skate samt Sälleryd, Eksjö sn, Norra Vedbo hd.

- 1447/57 har Vadstena kloster två gårdar med avraden 3 pund smör och 6 öre penningar (VaKlJb s 63, s 104).
- 1466 har klostrets två landbor oförändrad avrad. Bengt har erlagt 1 mark gutniska och 2 pund smör (HH 16 s 117).
- 1473 har klostret en gård med avraden 1 mark och 2 pund smör (HH 16 s 117).
- 1502 har klostrets gård avraden 2 pund smör och 0:0:8 pn (HH 16 s 116).
- 1559 har Gustav I:s landbor vardera utsäde till 4 spann och äng till 5 lass hö, skarp fåmark och 1 notvarp i Lägern; smörräntan är 2½ pund för den ena gården, 2 pund för den andra (SmH 1559:20A).

*Hälgande**liid**

- 1559 *Hälgande liid* (SmH 1559:20A).
- 1559 se Kättestop.

Kalvsved

- 1380 *Karlswidh* (RAp 5/2), 1447 *i Kaalswidh* (VaKlJb s 63) – 7 F, 3 b.
- SmH **1 vaki** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).
- 1 vrki** (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaki).
- 1380 kungör testamentsexekutorerna för Arvid Gustavsson (Sparre av Vik) och hans hustru Helena Magnusdotter (Sparre av Aspnäs) att makarna till Vadstena kloster och Vreta kloster testamenterat K och Lägernäs, denna skate, och Hagelsryd, Eksjö sn, Vedbo hd, med landbor, kvarnar och fiskevatten (Rääf 1:44).
- Av SmH/ÖgH framgår vilka de underliggande enheterna var (se *Lägerbo vad).
- 1447–1502 har Vadstena kloster en gård med avraden 2 pund smör och 6 öre penningar (VaKlJb s 63, s 103; HH 16 s 115).
- 1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 4 spann och äng till 6 lass hö, passligt god timmerskog och fåmark samt 1½ notvarp i Lägern; smörräntan för den ena gården är 2½ pund, och under den ligger torpet Gullringsmålen; smörräntan för den andra gården är 2 pund, och under den ligger en vederkänd skattejord i Gullringsmålen (SmH 1559:20A).

- Kroksmåla** 1447 *i Krokxmale* (VaKlJb s 63) – 7 F, 3 b.
SmH 1546–62 **1 vakluj**, 1562 **1 vakt**.
1447 har Vadstena kloster en ödegård i K (VaKlJb s 63).
1457 har klostret jord i K utan avradsangivelse (VaKlJb s 104).
1466/73 ger klostrets jord 1 öre i änglea (HH 16 s 115).
1502 har klostret två ödetorp lagda under Skavarp (HH 16 s 115).
1559 ligger $\frac{1}{4}$ av torpet K under aoe-godset Bjursberg och $\frac{1}{6}$ under aoe-godset Vännebjörke (SmH 1559:20A).
- Krämarebo** 1447 *i Kræmarabodhe* (VaKlJb s 63) – 7 F, 1 b.
SmH 1545–59 **1 vakt** (1545 öde, 1555 1 vakluj, 1559 1 aoet).
1447/57 har Vadstena kloster en gård med avraden 1 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).
1466 är avraden densamma; Jon i K har erlagt 1 pund smör och 1 pund gammalt (?smör) (HH 16 s 118).
1473/1502 anges att hela K nu hör till klostret; avraden är 2 pund smör (se Lägerbo vad) (HH 16 s 118).
1559 ligger torpet K under den ena aoe-gården i Bubbarp och räntar 2 lass hö (SmH 1559:20A).
- Källboryd,
Norra** 1559 *Kiällboryd* (SmH 1559:20A) – 7 F, 3 b.
SmH 1559 (endast) **1 aoet** (Asby sn).
1559 ligger torpet K under Bjursberg (SmH 1559:20A).
- Kättestorp** 1474 *i Kædelstörp* (RAp 24/2), 1545 *Ketilstorp* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 3 b.
SmH **1 sk**.
1543–56 **1 vrkluj** (1556 Sunds sn)
1474 upphäver en lagmansdom ett tidigare godsbyte mellan Vreta kloster och fadern till Sven Petersson i K, varvid Sven återfår Kulla, Asby sn, och klostret återfår K (Rääf 1:128).
1559 uppges att K och 4 danska penningars ('en vit') jord i *Hälgrande liid varit Vreta klostrets jord efter Arvid Gustavsson (Sparre av Vik) och hans syster Märta (se Lägerbo

vad) och har bytts bort av Gustav I mot Gullringsmålen, denna skate, och Hårsafall, Sunds sn. På annat ställe uppges att bytet gällde en tomt i skattegården K (SmH 1559:20A). – Belägget visar att även Vadstena kloster ursprungligen ägde en del av K (se *Lägerbo vad).

***Lägerbo
vad**

- 1389 *Læggarbo watha* (RAp 6/12), 1446 i *Lægherbowadha i Widhbo och Ydhre liggande* (Rääf 1:110), 1447 i *Lædherbobygdh* (VaKlJb s 25), 1545 *Legerbo byggdenn* (ÖgH 1545:11), 1561 *Lägerbobygd* (SmH 1561:37).
- 1380 kungör testamentsexekutorerna för Arvid Gustavsson (Sparre av Vik) och hans hustru Helena Magnusdotter (Sparre av Aspnäs) att makarna till Vadstena kloster och Vreta kloster testamenterat Hagersryd, Eksjö sn, Södra Vedbo hd, Lägernäs och Kalvsved, denna skate, med landbor, kvarnar och fiskevatten (Rääf 1:44).
- 1383 kungör testamentsexekutorerna att den gåva av allt hans gods i Vedbo och Ydre som Arvid Gustavsson gjort ska ägas till hälften vardera av Vadstena och Vreta kloster (RAp 2/8).
- 1386 intygar Folke Nilsson (Ivar Nilssons ätt) och Torkel Haraldsson (Gren) att den förres hustru fru Märta Gustavsdotter (Sparre av Vik) två år före sin död skänkt till Vadstena kloster sin arvedel i de gårdar i Vedbo och Ydre som hon och hennes numera avlidne broder Arvid ärvt (RAp 25/3). Märta Gustavsdotter dog senast 1384 (ÄSF 1 s 199).
- 1389 bekräftar Finvid Finvidsson (Frössviksätten) sin moster fru Märta Gustavsdotters (Sparre av Vik) gåva av all hennes ägolott i L vad till Vadstena kloster (Rääf 1: 58).
- 1446 kungör Vadstena klostrets abbedissa och generalkonfessor att man nått en uppgörelse med Vreta klostrets ombud riddaren Magnus Gren om de gods i L vad i Vedbo och Ydre som riddaren Arvid Gustavsson skänkt till båda klostren men som hans syster skänkt till Vadstena kloster ensamt. Vadstena ska ha hela Hagersryd, Eksjö sn, Södra Vedbo hd, samt erhålla en äng i Vreta sn i Gullbergs hd. Vreta ska ha allt det de nu har i L vad, så som huvudbrevet utvisar, som är "all halff æghan" (Rääf 1:110, motbrevet tr i utdrag i Andersson s 118).

1473 och 1502 har Vadstena kloster följande "tillgonghe" i L vad: en i ?Svensbo, Asby sn, en i Bodaslätt med 4 penningars ränta, en i Dagsön, 4 penningar, en i Hårsafall, 4 penningar, samt en i Sund, alla i Sunds sn (HH 16 s 113 f).

Begreppet Lägerbo vad avser 1389 två testamentsdonationer gjorda 1380 och omkring 1381 där Vadstena och Vreta kloster stod som mottagare. 1383 anges att Arvid Gustavssons testamentsgåva skulle ägas gemensamt av klostren. 1389 anges att Märta Gustavsdotters testamentsgåva skulle ägas av Vadstena ensamt. 1446 har man nått en uppgörelse enligt vilken klostren skulle äga hälften vardera av Lägerbo vad, mot att Vreta avstod annat gods till Vadstena. Bakgrunden var känd ännu 1559, då man visste att godsens i Askeryds skate kom från Arvid Gustavsson och hans syster Märta (SmH 1559:20A).

I SmH/ÖgH är följande ägor delade mellan klostren: Bjursberg (1 gård Vadstena + 1 gård Vreta), Bubbarp (1+1), Dagstorp (1 utjord + 1 utjord), Hult (1+1), Kalvsved (1+1), Kättestorp (1 utjord + 1 utjord), Lägernäs, (2+2), Olstorp (1+1), *Röstörp (1+1), Skavarp (1+1), Svartarp (1+1), Tunnarp (2+2), Vännebjörke (1+1), Värnarp (1+1) (se dessa) samt Bordsjö, Askeryds sn, Norra Vedbo hd (1 utjord + 1 utjord). Vidare kan Krämarebo ha hört till testamentsgåvorna. Det är bara belagt som Vadstena klostrets gods, men 1473 och 1502 anger jordeböckerna att det 'nu helt ägs av klostret', och avraden är fördubblad jämfört med föregående jordeböcker (HH 16 s 118). Vreta kloster kan ha ägt hälften av Krämarebo före 1473. Vid sidan av de gemensamt ägda bebyggelserna hade både Vadstena och Vreta kloster enheter i Askeryds skate som de ägde enskilt, och de får antas vara anlagda efter att testamentet hade verkställts.

Vadstena klostrets jordebok 1447 uppger att Lägerbobygden även ligger i Norra Vedbo (VaKlJb s 25), och SmH/ÖgH upptar 1+1 utjord i Bordsjö, i Vedbodelen av Askeryds sn, tillsammans med dessa gods. I ÖgH 1545:11 och SmH 1561:37 är samtliga klostergoods i Askeryds skate, men inte Bordsjö, samlade under rubriken Lägerbobygd, medan klostergoods i andra socknar inte får denna beteckning.

Vadstena klostrets jordeböcker 1473 och 1502 anges fyra "tillgonghe" i Sunds sn och en troligen i Asby sn ligga i Lägerbo vad. Inga andra belägg finns för att dessa gods, eller några mellanliggande enheter, ansågs höra till Lägerbo vad eller Lägerbobygden. Det handlar om 'tillgångar', obebyggda enheter,

och innebörden var att de hade lagts under Askerydsgodsens uppörd. 1389 års brev och de gemensamma klostergodsen i SmH/ÖgH visar att Lägerbo vad ursprungligen var liktydigt med Askeryds skate, med tillägg av Bordsjö. Begreppet *vad* hade skiftande betydelser (Andersson passim) men i detta fall innebörden 'godscomplex'.

Huvudgårdar i 1380 års donation är Kalvsved och Lägernäs, men de förlorade denna funktion. Vadstenagodsens ligger 1530 under Bubbarps rättardöme (FoRek s 423), i SmH/ÖgH från senast 1546 under Skavarps rättardöme. Vreta klostrets landbor ligger i SmH/ÖgH under Hults rättardöme från senast 1543.

Att Arvid Gustavsson och Märta Gustavsdotter ägde Lägerbo vad gemensamt visar att de hade ärvt det. Deras föräldrar hade sina gods koncentrerade till Uppland (ÄSF 1 s 11, 199). Deras mormor Birgitta Jonsdotter hörde emellertid till Aspenäsätten (ÄSF 1 s 11), och syskonen torde därför ha erhållit Lägerbo vad från sin mor Kristina Petersdotter (tre rutor). Om vanlig arvfördelning tillämpades mellan syskonen innehade Arvid 2/3 av godsens. Hans och hans hustrus testamentsgåva gav därigenom 1/3 vardera till klostren. Märta 1/3 gav hon till Vadstena kloster ensamt. Situationen fram till uppgörelsen 1446 torde ha varit att Vadstena innehade 2/3 av godsens, Vreta 1/3. (LoLä.)

Lägernäs

1380 *Læghærnæs* (RAp 5/2), 1401 *i Læghranæs* (SD 101), 1545 *Legrauick* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 1 b.

SmH **2 vaki** (1546 Skavarps rd) (1548 ena gården öde, 1559 2 aoe).

2 vrki (Hults rd) (1559 2 aoe, 1562–65 2 vaki).

1380 har Arvid Gustavsson (Sparre av Vik) och hans hustru Helena Magnusdotter (Sparre av Aspås) testamenterat L till klostren i Vadstena och Vreta (se *Lägerbo vad) (Rääf 1:44).

1401 är Finvid i L faste vid häradstinget i Asby sn (SD 101).

1447 har Vadstena kloster två gårdar i L med avraden 8 pund smör (VaKlJb s 63).

1457 erlägger klostrets två landbor 5 pund smör (VaKlJb s 103).

1466 är klostrets två landbor skyldiga 5 pund (smör) och 1 mark penningar. Fader i L har erlagt ½ mark gutniska och 2 pund smör; den andra gården ligger öde (HH 16 s 118).

1473 har klostrets två gårdar avraden 1 mark gutniska och 4

- pund smör (HH 16 s 118).
- 1474 är Lars i L nämndeman vid lagmansting i Ydre (Rääf 1:128).
- 1502 har Vadstena klostrets två gårdar avraden 4 pund smör och 0:0:8 pn (HH 16 s 118).
- 1559 har vardera av Gustav I:s fyra landbor utsäde till 4 spann och äng till 6 lass hö, skarp fåmark samt ½ notvarp i Myrviken i Västra Lägern och 'tillgång' med fiske i Olstorps å; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).

***Lägernäs
kvarn**

- 1447 *i Lægerboo Aa ena quern* (VaKlJb s 63), 1457 *Læghernæssa quærn* (VaKlJb s 104), 1550 *Legerboquern* (SmH 1550:8), 1554 *en lithn quarn i Lagrabodha* (ÖgH 1554:17), 1558 *Legerbobydz becka quarn* (AL 3 s 230), 1562 *Lerbo quarnn* (SmH 1562:24). – Möjligen handlar beläggen om två kvarnstäl- len. Det större låg vid Olstorp, 7 F, 2 b, och här hade Vadstena och Vreta kloster varsin kvarn (HH 16 s 116). Olstorps å har nu ett vattenkraftverk (se även Norrby s 101 ff). En mindre kvarn (ÖgH 1554:17), ägd av Vreta kloster, kan ha legat vid en bäck söder och öster om Lägernäs, 7 F, 1 b.
- SmH **1 vakluj kvarn** (1555–56 "en ström" utan namn).
1543–56 **1 vrkluj kvarn** (1555–56 utan namn).
- 1447 har Vadstena kloster en kvarn i Lägerbo å med avraden 4 tunnor och en halv kvarnström nedanför (VaKlJb s 63).
- 1457 ger Lägernäs kvarn 4 tunnor avrad till klostret (VaKlJb s 104).
- 1466 är klostrets kvarn skyldig 2 tunnor mjöl och är öde (HH 16 s 116).
- 1473 ger klostrets kvarn 2 tunnor mjöl (HH 16 s 116).
- 1502 anges att klostrets kvarn brukade ge 2 tunnor mjöl men nu ger 2 pund smör om året. Den hör till klostret enskilt, liksom de lyckor som är ovanför kvarnen och ett litet laxfiske i dammen. Klostret äger dammen upp från dammluckan så långt som man kan kasta en kastyxa. Vidare ska klostret ha 1 pund smör av Vreta klostrets kvarn för att den också står på Vadstena klostrets egendom (HH 16 s 116).

1558 upptas Lägerbobygds kvarn under Ståkeholms län i länsregistret (AL 3 s 230).

1559 se Olstorp.

Munkebo

1447 i *Mugghoboodhe* (VaKlJb s 63) – 7 F, 0 b.

SmH **1 vrkl** (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vakt).

1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård i M som ger avraden 1 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).

1466 är avraden den samma. Bengt i M har uppbyggt gården på nytt för avraden (C 32 f 53).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 3½ spann och äng till 6 lass hö, god fåmark och 3 notvarp i Lägern; smörräntan är 2½ pund (SmH 1559:20A).

Olstorp

1447 i *Wlffs torppe* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.

Se även Lägernäs kvarn.

SmH **1 vakt** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).

1 vrkl (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vakt).

1559 (endast) **1 aoekvarn**.

1559 (endast) **1 aoefiske**.

1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård med avraden 2 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).

1466 är avraden för klostrets gård densamma. Sven i O har erlagt ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 116).

1473 är avraden från klostrets gård ½ mark och 1 pund smör (HH 16 s 116).

1502 är avraden från klostrets gård 1 pund smör och 0:0:4 pn (HH 16 s 116).

1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 3 spann och äng till 3 lass hö, passligt god timmerskog och fåmark samt 2 notvarp i Östra och Västra Lägern; smörräntan är 1½ pund för den ena gården och 1 pund för den andra. Ett ålfiske räntar 0:1 pn, en kvarn 0:1:0:12 och 1 pund smör (SmH 1559:20A).

*Röstörp

1447 *Røødztorppe* (VaKlJb s 63), 1545 *Frøstörp* (ÖGH 1545:11), 1562 *Röstörp* (SmH 1562:24). Läge 300 m sydöst om Olstorp (LSA Olstorp D 141-41:2, 1720).

- SmH ?1555 (endast) **1 kyuj** till Västra Ryds kyrka.
1 vaktl (1546 Skavarps rd), 1562 **2 vaktl** (1559 1 aoe).
1 vrkl (Hults rd), 1562 **2 vaktl** (1559 1 aoe).
 1559 (endast) **1 aoekvarn** ("en liten quern").
- 1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård R med avraden 2 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).
- 1466 är avraden från klostrets gård densamma. Harald i R har erlagt ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 117).
- 1473 är avraden från klostrets gård ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 117).
- 1502 är avraden från klostrets gård 1 pund smör och 0:0:4 pn (HH 16 s 117).
- 1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 3 spann och äng till 6 lass hö, ekskog till 2 svin, skarp fåmark och ett notvarp i Lägern; smörräntan är 1½ pund för den ena gården, 1 pund för den andra (SmH 1559:20A).

Skavarp

- 1447 i *Skaffwatorppe* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.
 SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).
1 vrkl (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaktl).
- Skavarp avlöste senast 1546 Bubbarp som rättardöme för Vadstena klostrets landbor. Rättardömet omfattar i ÖGH/SmH klostrets gods i Ydre samt Karstorp, Askeryds sn, Norra Vedbo hd.
- 1447 och 1457 har Vadstena kloster en landbo i S med avraden 2 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).
- 1466 har klostret en landbo med avraden 2 pund smör och ½ mark gutniska. Lars i S har erlagt ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 116).
- 1473 har klostrets gård avraden ½ mark gutniska och 1 pund smör (HH 16 s 116).
- 1502 har klostrets gård avraden 1 pund smör och 0:0:2 pn (HH 16 s 116).
- 1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 3 spann och äng till 10 lass hö, skarp fåmark och 2 notvarp i Lägern; smörräntan är 1½ pund för den ena gården, och under den ligger torpet *Heemwidha kwlla, och smörräntan för den andra gården är 1 pund (SmH 1559:20A).

- Svartarp** 1447 *i Swarthatorpp* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.
SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).
1 vrktl (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaktl).
1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård med avraden 2 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).
1466 är avraden från klostrets gård densamma. Jon i S har erlagt ½ mark, 1 pund smör och 1 pund gammalt (?smör) (HH 16 s 117 f).
1473 är avraden från klostrets gård ½ mark och 1 pund smör (HH 16 s 118).
1502 är avraden från klostrets gård 1 pund smör och 0:0:4 pn (HH 16 s 117).
1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 3 spann och äng till 3 lass hö och skarp fåmark; smörräntan är 1½ pund för den ena gården, 1 pund för den andra (SmH 1559:20A).
- Sårsjö** 1447 *Saarasidho* (VaKlJb s 63) – 7 F, 2 b.
SmH 1559 (endast) **1 aoe** (ny bygge, Asby sn).
1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård med avraden 1 pund smör (VaKlJb s 63, s 103).
1466 är klostrets avrad 1 pund smör inte erlagd och gården är öde (HH 16 s 115).
1473 och 1502 är klostrets gård öde, ”thær wil ingghen dandheman boo” (HH 16 s 115).
- Tunnarp** 1447 *i Tunno torpp* (VaKlJb s 63) – 7 F, 1 b.
SmH **2 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1559 2 aoe).
2 vrktl (Hults rd) (1559 2 aoe, 1562–65 2 vaktl).
1447 är Gudvast i T en av två vidervarumän (”køpa men”) vid en godsförsäljning på häradsting i Sund (Rääf 1:113).
1447 och 1457 har Vadstena kloster två gårdar i T med avraden 4 pund smör (VaKlJb s 63, s 104).
1466 anges klostret ha en landbo (fel för två landbor) med avraden 4 pund smör. Sven har erlagt ½ mark gutniska och 2 pund smör, och Nils lika mycket (HH 16 s 114).
1473 har klostrets två gårdar avraden 1 mark gutniska och 4

pund (smör) (HH 16 s 114).

1502 (tidigast) har klostret två gårdar med avraden 4 pund smör och 0:0:8 pn (HH 16 s 114, notisen införd med yngre hand).

1559 har vardera av Gustav I:s fyra landbor utsäde till 4 spann och äng till 7 lass hö, ekskog till 2 svin, skarp fåmark och 1 notvarp i Lägern; smörräntan är 2½ pund för två av gårdarna, 2 pund för de andra två (SmH 1559:20A).

*Vermdall 1545 upptas *Vermdall* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).

Vännebjörke 1447 i *Wænabirke* (VaKlJb s 63) – 7 F, 3 b.

SmH 1550 **1 vaktl** (1559 1 aoe).

1543–56 **1 vrkl** (Hults rd).

1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård i V med avraden 1 pund smör och 2 öre penningar (VaKlJb s 63, s 103).

1466 är avraden den samma, och Karl i V har erlagt 2 öre; 'där plägar han köra få förr om året' (C 32 f 52).

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 3½ spann och äng till 3½ lass hö, passligt god timmerskog och fåmark samt ½ notvarp i Lägern; smörräntan är 1½ pund. Under gården ligger 1/6 av Kroksmåla (SmH 1559:20A).

Värnarp 1447 i *Wærmundhathorpppe* (VaKlJb s 63), 1545 i *Wermdaorpp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 b.

SmH **1 vaktl** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe).

1 vrkl (Hults rd) (1559 1 aoe, 1562–65 1 vaktl).

1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård i V med avraden 1½ pund smör (se Baggebo, Asby sn) (VaKlJb s 63, s 104).

1466 är avraden från klostrets gård densamma. Bengt i V har fått 2 öre efterskönt "for bygningh" och erlagt 1 pund smör (HH 16 s 117).

1473 är avraden för klostrets gård 2 öre och 1 pund smör (HH 16 s 117).

1502 är avraden för klostrets gård 1 pund smör och 0:0:2 pn (HH 16 s 117).

1559 har vardera av Gustav I:s landbor utsäde till 2½ spann och äng till 4 lass hö, skarp fåmark och 2 notvarp i Lägern;

smörräntan är 1½ pund (SmH 1559:20A).

Vässingsmåla 1447 i *Hwessingx maale* (VaKlJb s 64), 1562 *Huinssringemålla* (SmH 1562:24) – 7 F, 3 b.

SmH 1559–62 **1 aoeuj** (1559 betecknad som skuj) under Bjursberg, 1562 **1 vakt**.

1447 och 1457 har Vadstena kloster en gård i V med avraden 1 pund smör (se Baggebo, Asby sn). Gården tas upp under rubriken Asby socken (VaKlJb s 64, s 104).

1466 är klostrets avrad 1 pund smör inte erlagd och gården är öde (HH 16 s 112).

1473 är klostrets gård öde och ger 1 öre (HH 16 s 112).

1502 är klostrets inkomst av V 0:0:1 pn (HH 16 s 112).

Malexanders socken

1345 *ecclesie Malghasandr* (DS 3996)

1368 *ecclesie Maligxsanda* (DS 7677, avskr)

1401 i *Malghasandha sokn* (SD 30)

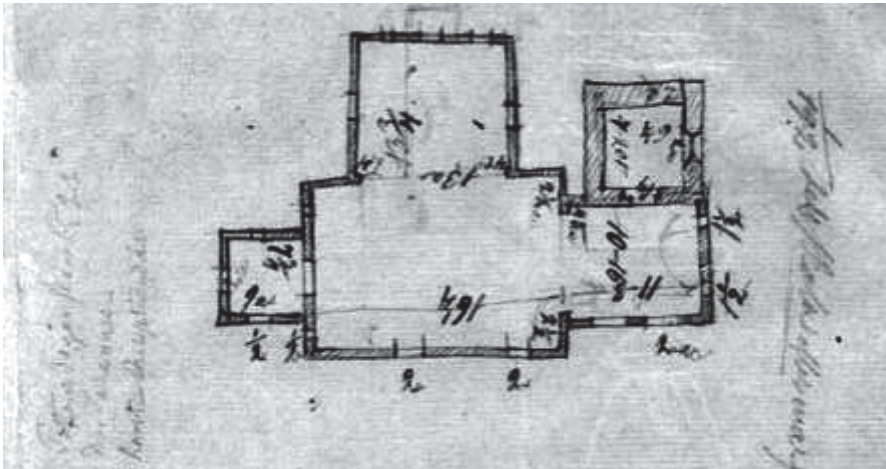
Omfattning: Socknen var delad mellan Ydre härad, där kyrkan låg, och Göst-rings och Vifolka härad i Östergötland. Den överfördes i sin helhet till Göst-rings härad 1919 (Kbr 13/6).

Kyrka: Den gamla kyrkan låg omedelbart norr om den nuvarande, som togs i bruk 1881. Kyrkan brann 1587 och återuppbyggdes, synbarligen med samma plan som ursprungskyrkan. Den var en spånklädd liggtimrad kyrka med smala-re rakslutet kor och murad sakristia. Den enda belagda ingången till långhuset fanns i väster, och på sydsidan fanns en korportal. På långhusets nordsida fanns en utbyggnad från 1753 och i väster ett vapenhus från 1690.

Inga medeltida inventarier är bevarade. Mandelgren avbildade 1847 överde-len av ett ciborium av 1300-talstyp med inskriften *Ave Maria gratia plena*. En medeltida storklocka skadades vid en brand 1929 och omgjöts. (Mandelgren Serie 4 Malexander; MaKy; SvK 192.)

Kyrkby var Malexander.

Malexanders kyrka

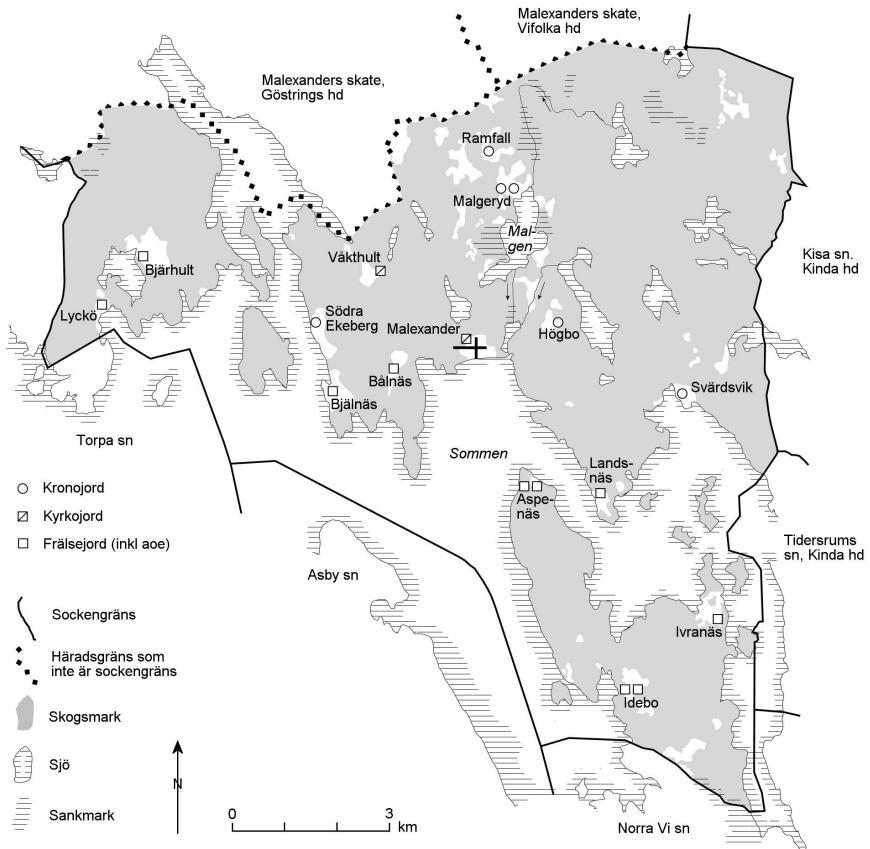
Malexanders kyrka, dokumenterad 1847 av Nils Månsson Mandelgren. Mandelgren Serie 4.

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1541/48 (1561/65)

	kr	ky	kyuj	aoe	fr
Aspenäs	– –	– –	1 (1)	– –	2 (2)
*Aspenäs, Övre	– –	– –	0 (1)	– –	– –
Bjälånäs	– –	– –	– –	– –	1 (2)
Bjärhult	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Bålnäs	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Ekeberg, Södra	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Högbo	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Idebo	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Ivranäs	– –	– –	– –	1 (1)	– –
Landsnäs	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Lyckö	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Malexander	0 (1)	1 (1)	– –	– –	– –
Malgeryd	2 (1)	– –	– –	– –	– –
Månhult	– –	– –	– –	– –	0 (1)
Ramfall	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Svärdsvik	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Våkthult	– –	1 (1)	– –	– –	– –
SUMMA	6 (6)	2 (2)	1 (2)	1 (1)	9 (11)

Malexanders socken

Malexanders sockens Ydredel på 1540-talet.

Aplanäset 1465 *Apollanes* (SkS 3/2) – 7 F, 7 d.

1465 säljer Gunilla Håkansdotter (bjälke belagd med två stjärnor), Herman Bermans änka, till Sven Nilsson (Grabyätten), häradshövding i Ydre, en rad gods i Östergötland, härilbland Sjöbo, i Göstringsdelen av denna sn, och därunder ett ödetorp A (Rääf 3 s 383 f).

Aspenäs 1343 *in curia ... Aspenæs* (GiBr s 104, avskr), 1345 *in Aspenæs* (DS 3996) – 7 F, 6 d.

SmH **1 kyuj**, 1551 **1 kruj**, 1552 **1 kyuj**, 1562 **1 kruj**.

2 fr (1562 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).

Enligt Margareta Clausdotters (död 1486) krönika över Heliga Birgittas släkt togs Birgitta om hand av sin moster Katarina Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) på Aspenäs efter att modern avlidit 1314 (SRS 3:2 s 190 f, 208; LiFö s 4). Katarinas make lagman Knut Jonsson (Aspenäsätten) utfärdar brev här 1343–45 (GiBr s 104, DS 3963, DS 3982, DS 3996) och Katarina ensam 1350 (DS 4544). Sonen Jon Knutsson utfärdar brev här 1350–56 (DS 4544, DS 5660) och anges ha skrivit sig hit 1360 (DS 6194 f). 1455 säljer Jons sonsonson Erik Larsson (Aspenäsätten) A till Karl Knutsson (Bonde), och det återfinns 1482 i dennes svärson Ivar Axelssons (Tott) jordebok. Emellertid skänker Ida Johansdotter (Bylow), styvmor till Erik Larsson och änka efter Lars Ulfsson (Aspenäsätten), 1461 en "sætwwgaard" A till Vadsstena kloster (Rääf 1:121; ÄSF 1 s 15 f; ÄSF 2 s 16 a). Ida Johansdotter betecknar gården som sitt rätta arv och eget. Hon kan ha fått den i bakarv, men utsagorna i 1461 års brev går inte att sammanjämka med försäljningen 1455. Att gården inte återfinns i Vadstenamaterialet kan betyda att donationen dömdes vara ogiltig.

Det är osäkert om gården under medeltiden låg på den nuvarande platsen, längst norrut på den stora udde som varit namngivande. Inga medeltidsindikationer finns i RAÄ. Enligt en uppgift (?tradition) som inte har gått att bestyrka flyttades den hit i slutet av 1600-talet (Kågén s 135), men att döma av Ydrekartan från 1660 (LSA D 10) låg gården här tidigare än så. Som det medeltida läget utpekades en plats centralt på udden, 1,5 km södra om nuvarande A. Där finns ett antal husgrunder, flera med spisrösen, och en brunn kallad Birgittakällan (RAÄ 44 med planskiss). En utgrävning har givit dateringar till 1200- eller 1300-talet (FeMoHe). Läget gör att denna bebyggelse skulle kunna identifieras med *Övre Aspenäs, men detta framstår som en obetydlig enhet som inte skulle ge upphov till ett flertal hus med eldstad. Inga äldre kartor över området är kända.

1345 utfärdar Knut Jonsson sitt testamente på A. Bland mottagarna finns 'min klerk herr Erik' (DS 3996).

- 1455 säljer Erik Larsson (Aspenäsätten) en gård i A med fem torp samt gods i Södermanland och Värmland till Karl Knutsson (Bonde) (C 4 f 26v–27, f 5).
- 1461 skänker Ida Johansdotter (Bylow), änka efter Lars Ulfsson (Aspenäsätten), till Vadstena kloster sitt rätta arv och eget, en sätesgård A med torp och torpställen, kvarnar och kvarnplatser (Rääf 1:121).
- 1482 äger Ivar Axelsson (Tott) en gård som räntar 1 mark gutniska samt ett underlydande torp Landsnäs (C 23 f 7 v).
- 1494 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) en halv gård som räntar 1:0 pn (Vinsjb f 9 v).
- 1500 ärver Erik Eriksson (Gyllenstierna) en rad gods av sin moster Magdalena Karlsdotter, häribland A som räntar 1:0 pn och en ödejord där som räntar 0:1:1:4 pn (se Forsnäs, Sunds sn) (Rääf 1:141).

***Aspenäs,
Övre**

- 1401 *i Yfra Aspanæsi* (SD 30), 1547 *Liille Aspanes* (?X 240, Trolle), 1555 *Öffra Aspenes* (SmH 1555:22). Om läget se Aspenäs.
- SmH 1551 **1 kyuj** (1556 till Sunds kyrka).
- 1401 ger Peter Germundsson till Nils och Magnus Peterssöner tre toltungar jord i Övre A i Malexanders sn och tre toltungar jord i Rödekulla, Sunds sn, som böter för det av honom föröfvade dråpet på deras far Peter Röd (SD 30).
- 1547 ger kyrkolandbon avraden 1 'gammal örtug' (?X 240, Trolle).

Bjälånäs

- 1545 *Bielleness* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 6 d.
SmH **1 fr**, 1547 **2 fr**, 1551 **1 fr**, 1561 **2 fr** (1562 Nils Krumme).

Bjärhult

- 1405 *Biærghult* (SD 557) – 7 F, 7 c.
SmH **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
- 1405 testamenterar Ture Bengtsson (Bielke) till Vadstena kloster flera gods, häribland torpet B under Flanhult (se Flanhult, Torpa sn) (SD 557).

- Bålnäs** 1418 *Bollanes* (SD 2448, avskr) – 7 F, 6 d.
SmH **1 fr** (1562 Nils Krumme) (1551 2 fr).
1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) två gårdar B (se Såanna, Asby sn) (SD 2448).
- *Bærialykkia** 1405 *Bærialykkia* (SD 557). Troligen identiskt med Lyckö, 7 F, 7 c, 2,4 km öster om Flanhult.
1405 testamenterar Ture Bengtsson (Bielke) till Vadstena kloster flera gods, häribland torpet B i Malexanders sn, underlagt Flanhult, Torpa sn (se detta) (SD 557).
- *Cårparp** 1559 *Cårparp* (SmH 1559:20A).
SmH 1559 (endast) **1 aoet** öde.
1559 är torpet C underlagt aoe-gården Ivranäs (SmH 1559:20A).
- Ekeberg,
Södra** 1402 *Lilla Ekebærgha, Stora Ekebærgha* (SD 237, avskr) – 7 F, 6 d.
SmH **1 kr**.
1402 säljer Katarina (?Bosdotter /Grip/), änka efter Bo Jönsson (Jöns Götessons ätt), med sin målsman Johan Dumes godkännande, till riddaren Bengt Nilsson (Lejonansikte) åtskilliga gårdar i Södermanland, Östergötland, Västergötland, Småland och Halland, som hon erhållit dels i arv, dels i morgongåva, häribland Somvik, i Göstringsdelen av socknen, med allt det gods, både landbor och torpare, som ligger där under som är Basteberg, Enshult, en gård Sanda (nu Stjärnesand), två gårdar i Skärlunda samt kvarnarna Skärlunda kvarn och *Sandakvarn i samma ström, allt i Göstringsdelen, vidare Lilla och Stora E, denna sn, *Aas, eventuellt i Ydre, Bergbo, ?Torpa sn, Skurebo och Sparkarp, Göstringsdelen, *Thræhyrne, ?Göstringsdelen, Boda, ?Torpa sn, *Stigxmala, *Bokælle, eventuellt i Ydre, samt igenvuxen jord i *Bowillomale, *Gallamale, båda eventuellt i Ydre, och i *Folangxmaale (?Folkesmåla, Asby sn) (SD 237).

- Högbo** 1545 *Högeboe* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 6 d.
SmH **1 kr.**
- Idebo** 1418 *Idabodhe* (SD 2448), 1545 *Ydeboda* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 5 e.
SmH **2 fr** (1562 Nils Krumme) (1551 1 fr).
1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) två gårdar (se Såanna, Asby sn) (SD 2448).
- Ivranäs** 1541 *Iffwaness* (SmH 1541:11A), 1543 *Ifwanes* (SmH 1543:10), 1545 *Iuaraness* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 e.
SmH 1551 (endast) **1 kruj.**
1541–61 **1 aoe** (Brandsnäs rd) (1545, 1551 1 fr).
1541 har Gustav I en gård B under Brandsnäs rättardöme (Torpa sn) med 6 spannland åker, äng till 8 lass hö och 6 mjärdar i Sommen. Den räntar 1½ pund smör (SmH 1541:11A).
1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3 spann, äng till 2 lass hö, passligt god fåmark, 'tillgång' med fiske i Sommen och 2 kvarnställen i *Skougs bäcke. Under gården ligger torpet *Cårparp. Smörräntan är 1½ pund. (SmH 1559:20A.)
- *Klockar-
gården** 1558 *Clacher gården* (SmH 1558:9).
SmH 1558 (endast) **1 ky.**
1558 (endast) **1 kyuj** (torpstad).
- Landsnäs** 1482 *Landzstensnæss* (C 23 f 7v), *Landsnes* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 6 e.
SmH **1 fr** (1562 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).
1482 äger Ivar Axelsson (Tott) torpet L under Aspenäs med avraden ½ mark gutniska (C 23 f 7v).
- Lyckö** 1405 *Bærialykkia* (?SD 557), 1545 *Lyckio* (ÖgH 1545:18), 1551 *Lyckia* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 7 c.
SmH 1547 **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
1405 Se *Bærialykkia.

- Malexander** 1545 *Malessander* (ÖgH 1545:11), 1545 *Sondom* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 6 d.
SmH 1561–62 **1 kruj**, 1562 **1 kr.**
1 ky.
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 4 lass hö, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Malgeryd** 1545 *Malleryd* (ÖgH 1545:11), 1545 *Malgarrüdh* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 7 d.
SmH 1545 **2 kr**, 1547 **1 kr** (saknas 1562).
1550 är Bengt i M nämndeman vid ting i Sund (Rääf 1: 159).
- Månhult** 1558 *Månahult* (SmH 1558:29) – 7 F, 7 e.
SmH 1565 **1 fr.**
- Ramfall** 1545 *Ramfall* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 7 d.
SmH 1547 **1 kr.**
- Sanden** Se Malexander.
- *Skæluismala** 1405 testamenterar Ture Bengtsson (Bielke) till Vadstena kloster torpet *Skæluismala* (se Flanhult, Torpa sn) (SD 557).
- Svärdsvik** 1545 *Suertboe* (ÖgH 1545:11), *Suartssiö* (ÖgH 1545:18), 1558 *Swarte uich* (SmH 1558:29) – 7 F, 6 e.
Smh **1 kr.**
- Ugglebo** 1363 *i Vglobodhum* (?DS 6787) – 7 F, 7 d.
1363 bortsqiftar Dag Martinsson på sin hustru Margaretas vägnar till Nils Nacke allt hennes möderne i U mot allt hans möderne i *Midlastaas (?DS 6787).
- *Voxhultatorp** 1545 upptas *Voxhultatorp* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).
- Våkhult** 1391 *i Wawitto holte* (RAp 3/7), 1545 *Wobetthult* (ÖgH 1545:11), 1547 *i Waagethehultt* (X 240), 1548 *Vouetzhult* (SmH 1548:7), 1551 *Wowethahult* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 7 d.

SmH 1 ky till Norra Vi kyrka.

- 1391 testamenterar Ulf Jonsson (Aspenäsätten) och hans hustru Gunilla Uddormsdotter (Rakeredätten) jord och penningar till en rad kyrkliga inrättningar, häribland 20 mark penningar till Malexanders kyrkas byggning och två landbor i V till prästbordet (Rääf 1:60).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 2 spann och äng till 1 lass hö, passligt mulbete, vedbrand och fiske; smörräntan är $\frac{1}{2}$ pund (SmH 1560:27).

Rumskulla skate

1545 *Romskulle skathe* (ÖgH 1545:11).

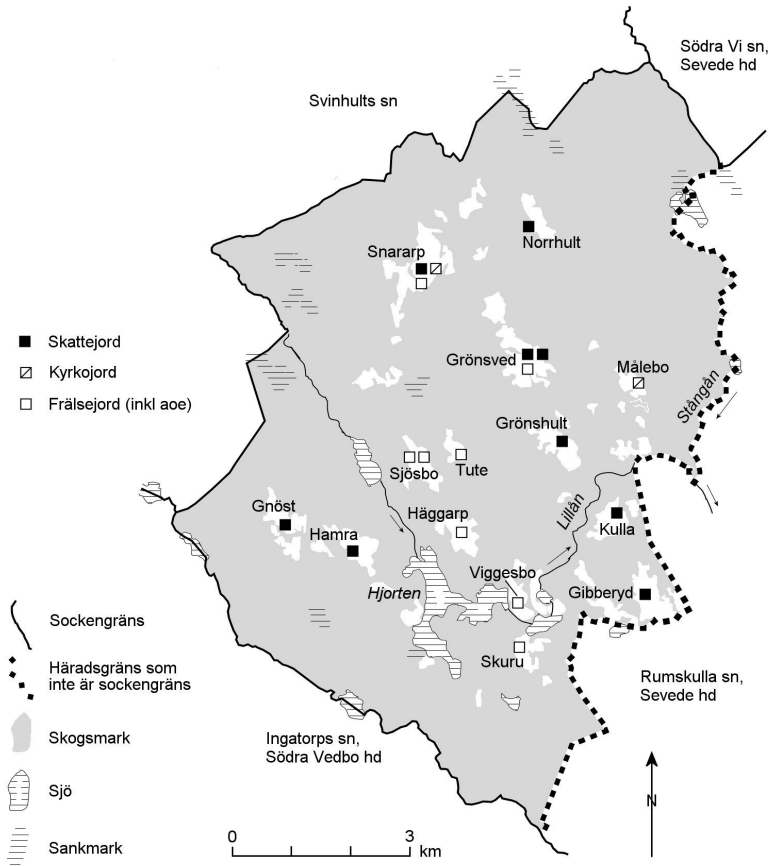
Omfattning: Rumskulla skate omfattade under medeltiden och 1500-talet de nedan redovisade byarna. Kyrkligt tillhörde den Rumskulla socken i Sevede härad (se DMS 4:4 s 154–59) samt judiciellt och kameralt Ydre härad. År 1890 överfördes skaten till Sevede härad och förenades med socknens huvuddel (Kbr 7/2).

Runstenar saknas.

Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1545/48 (1561/65)

	sk	skuj	ky	kyuj	fr
Gibberyd	1 (1)	– –	– –	0 (1)	– –
Gnöst	1 (1)	– –	– –	0 (1)	– –
Grönshult	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Grönsved	2 (2)	– –	– –	0 (1)	1 (1)
Hamra	1 (1)	– –	– –	– –	– –
Häggarp	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Kulla	1 (1)	– –	– –	0 (1)	– –
Målebo	– –	– –	1 (1)	– –	– –
Norrhult	1 (1)	– –	– –	0 (1)	– –
Sjösbo	– –	– –	– –	– –	2 (2)
Skuru	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Snararp	1 (1)	– –	1 (1)	– –	1 (1)
Tute	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Tyresbo	– –	1 (1)	– –	– –	– –
Viggesbo	– –	– –	– –	– –	1 (1)
Österhult	0 (1)	– –	– –	– –	– –
SUMMA	9 (10)	1 (1)	2 (2)	0 (5)	8 (8)

Rumskulla skate

Rumskulla skate på 1540-talet.

Bockemålen 1350 *in Bukkomalæ* (DS 4651, avskr), 1358 *i Bukkamala* (DS 5937, avskr) – 7 F, 0 g.

1350 ger Margareta Larsdotter, Ubbe Balthioks hustru, 4 mark och 2 öre jord i B till Vimmerby kyrka och prästbord (DS 4651). 1358 tilldöms prästen och kyrkan i Vimmerby samma jord av östgöotalagmannen och kung Erik Magnusson (DS 5936 f).

- Gibberyd** 1453 *i Gephyrdh* (RAp 23/4), 1545 *Gybberyd* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 g.
SmH **1 sk.**
1555 **1 kyuj** (saknas 1558, 1561).
1417 se Sjöbo.
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård i G (se Sjöbo) (Rääf 1:117).
- Gnöst** 1363 *i Gnøste* (DS 6767), 1545 *Knöst* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 f.
SmH **1 sk.**
1560 **1 kyuj**.
1363 ger Håkan Karlsson (kluven sköld med halv fläkt örn) jord i G till prästbordet (se Målebo) (DS 6767).
- Grönshult** 1460 *i Grønshulth* (DrakeSp 23/6) – 6 F, 9 g.
SmH **1 sk.**
1460 är Johan i G faste vid ett köp av jord i Sunds sn (Rääf 1:120).
- Grönsved** 1419 *Grønswidh* (SD 2689) – 7 F, 0 g.
SmH **2 sk.**
1555 **1 kyuj** (saknas 1558).
1 fr (1562 Ulf Henriksson /Bååt/).
1419 får Bengt Sture vid arvskifte efter sin far Magnus Sture ett ödetorp (se Snararp) (SD 2689).
1498 upptas ett ödetorp i G i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok med räntan 8 örtugar (C 36 s 40).
- Hamra** 1403 *i Hambrum* (SD 374), 1545 *Hammrom* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 g.
SmH **1 sk.**
1403 överlåter Håkan Matsson (Bergkvaraätten) till Karl Sture (gumsehuvud) en gård i H och ett torp *Hwmpen (SD 374).
- *Hwmpen** 1403 överlåter Håkan Matsson (Bergkvaraätten) till Karl Sture (gumsehuvud) ett torp *Hwmpen* (se Hamra) (SD 374).

- Häggarp** 1453 *i Hagetorp* (RAp 23/4), 1545 *Heggetörp* (ÖgH 1545:11), 1545 *Hegorp* (ÖgH 1545:18) – 6 F, 9 g.
SmH **1 fr** (1562 Jakob Turesson /Rosengren/).
1417 se Sjöso.
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård i H (se Sjöso) (Rääf 1:117).
- Kulla, Nedre** 1545 *Kulla* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 g.
SmH **1 sk**.
1555 **1 kyuj** (saknas 1558).
- *Læletorp** 1453 *Læletorp* (RAp 23/4).
1417 se Sjöso.
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) ett ödesmål i L (se Sjöso) (Rääf 1:117).
- Målebo** 1363 *i Malabopum* (DS 6767), 1545 *Målaboe* (ÖgH 1545:11), 1545 *Morbo* (ÖgH 1545:18) – 6 F, 9 g.
SmH **1 ky**.
1363 ger Håkan Karlsson (kluven sköld med halv fläkt örn) till sockenkyrkan allt sitt gods i M och det gods som därunder ligger som är M kvarn (*malabopa qwærna*), *Qwærna thorpet, *Ræuathorp och Österhult med alla tillägor; han ger dessutom jord i Gnöst, Hult och Rumskulla by till 'prästens bord' (se DMS 4:4 s 158) (DS 6767).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass, en liten humlegård, gott mulbete och vedbrand men inget fiske; smörräntan är 2 pund (SmH 1560:27).
- Norrhult** 1545 *Nörhult* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 g.
SmH **1 sk**.
1555 **1 kyuj** (saknas 1558).
- *Qwærna thorpet** 1363 ger Håkan Karlsson (kluven sköld med halv fläkt örn) jord i *Qwærna thorpet* till sockenkyrkan (se Målebo) (DS 6767).

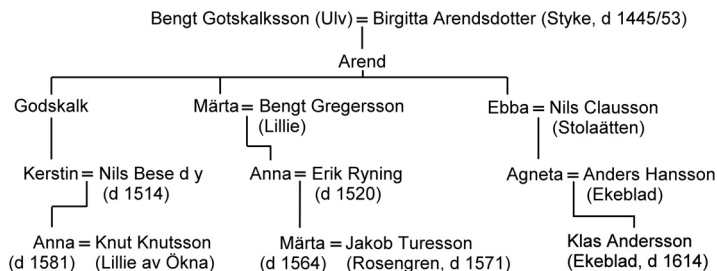
*Ræuathorp 1363 ger Håkan Karlsson (kluven sköld med halv fläkt örn) jord i *Ræuathorp* till sockenkyrkan (se Målebo) (DS 6767).

Sjösbo 1417 i *Skörixboda* (U 269a s 20, avskr), 1453 i *Skødhwidzbode* (RAP 23/4), 1545 *Sködzo* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 g.

SmH 2 fr (1562 Knut Knutsson /Lillie/).

1417 ger Bengt Gotskalksson (Ulv) i morgongåva till Birgitta Arendsdotter (Styke) två gårdar i S; i morgongåvan ingår även jord i Aspelands, Handbörds, Sevede och Tjusts hdr (se DMS 4:2 s 118, 4:4 s 186, 4:5 s 44) (U 269a s 19 f).

I brevet, vars innehåll är bevarat i en regist från 1572, uppräknas ett antal korrupta ortnamn att hänföra till socknen, vilka antagligen blivit fellästa vid avskriftstillfället. Bland dessa bör åtminstone en del av de ortnamn som förekommer i 1453 års arvskifte återfinnas (se nedan). Jorden, eller en del av den kan dock ha tillköpts och/eller sålts i olika omgångar mellan 1417 och 1453; se t ex notis i regestsamlingen som omtalar '2 brev på Rumskulla' (U 269a s 31). De ättlingar till Bengt och Birgitta som innehade frälsejord i Rumskulla skate 1562 var besläktade enligt följande släkttavla:

Källor: SBL 12 s 615 f, ÄSF 1 s 304 f, EÄ 4 s 669, 6 s 631.

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) två gårdar i S samt jord i Gibberyd, Häggarp, *Læletorp, Skuru, Tute och Viggesbo; i skiftet ingår även jord i Aspeland, Handbörds, Sevede, Tjusts och Södra Vedbo hdr samt i Närke, Västmanland och Uppland (se DMS 4:2 s 118, 4:4 s 186) (Räaf 1:117, med felaktigt datum).

- Skuru** 1453 *i Skare* (RAp 23/4), 1545 *Skuru* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 g.
SmH **1 fr** (1562 Klas Andersson /Ekeblad/).
1417 se Sjöso.
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård (se Sjöso) (Rääf 1:117).
- Snararp** 1419 *Snarathorp* (SD 2689), 1545 *Snöörp*, *Snarreorp* (ÖgH 1545:11), *Snaörp* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 0 g.
SmH **1 sk**.
1 ky.
1 fr (1562 Ulf Henriksson /Bååt/).
1419 får Bengt Sture (gumsehuvud) vid arvskifte efter sin far Magnus Sture en öde gård i S och ett ödetorp i Grönsved; i arvskiftet ingår även åtskillig jord i Allbo, Aspelands, Kinnevalds, Konga, Norrvidinge, Södra Möre, Uppvidinge och Södra Vedbo hdr i Småland samt i Runstens hd på Öland (se LaMV s 433, 440) (SD 2689).
1498 upptas en gård i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok med räkntan 12 örtugar samt 1 mark gengärd (C 36 s 40).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 4 spann och äng till 4 lass hö, gott mulbete och vedbrand men inget fiske; smörräkntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Tute** 1453 *i Tutw* (RAp 23/4), 1545 *Tutthe* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 g.
SmH **1 fr** (1562 Knut Knutsson /Lillie/).
1417 se Sjöso.
1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård (se Sjöso) (Rääf 1:117).
- Tyresbo** 1545 *Tyresbo* (ÖgH 1545:11), 1561 *Torffuingzbode* (SmH 1561:37) – 6 F, 9 g.
SmH **1 skuj** (upptas 1545–51 i Svinhults sn).
- Viggesbo** 1453 *Wiggesbode* (RAp 23/4), 1545 *Vikestadom* (ÖgH 1545:18) – 6 F, 9 g.
SmH **1 fr** (1562 Elsa Axelsdotter /Posse/).

1417 se Sjöbo.

1453 erhåller Arend Bengtsson (Ulv) vid arvskifte efter sin mor Birgitta Arendsdotter (Styke) en gård (se Sjöbo) (Rääf 1:117).

Österhult

1363 *Østerhult* (DS 6767) – 7 F, 0 g.

SmH 1562–65 **1 skt.**

1363 ger Håkan Karlsson (kluven sköld med halv fläkt örn) jord i Ö till sockenkyrkan (se Målebo) (DS 6767).

Västra Ryds socken

1337 *de parochijs ... Ryth* (DS 3326).

1378 *i Rydz sokn* (A 9 f 73, avskr).

Tillägget *Västra*, särskiljande från Östra Ryds sn, Skärkinds hd, användes inte under medeltiden eller 1500-talet men är belagt 1736 (Frondin).

Omfattning: Socknens omfattning var 1950 densamma som under medeltiden och 1500-talet, med tillägg av Askeryds skate, som överfördes till Västra Ryd 1863 (Kbr 9/1).

Annexförhållande: Svinhult var på 1520-talet annex till Västra Ryd (SEL s 178).

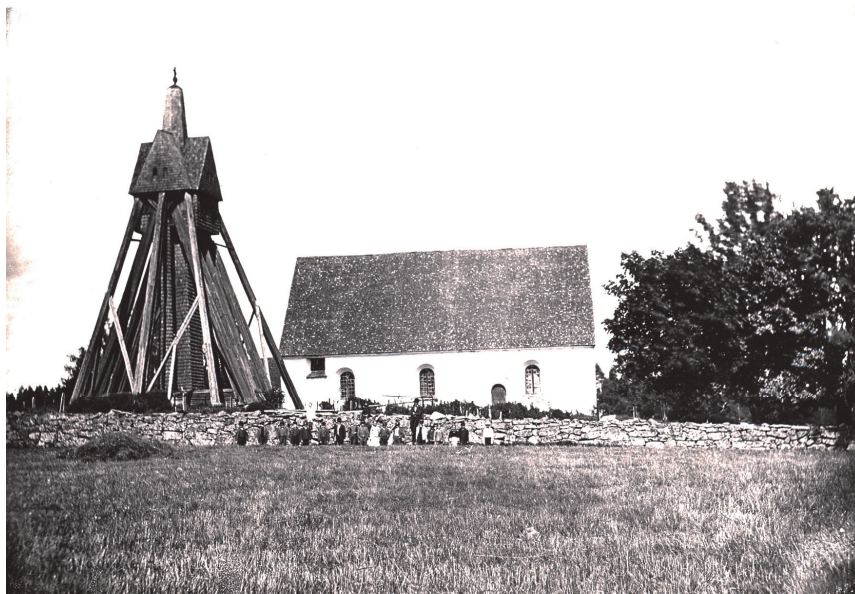
Kyrka: Den gamla kyrkan låg 40 m öster om den nuvarande, som byggdes 1882. Den var en murad tornlös salkyrka med invändigt bräddtak. Gavelröstena var av trä. De utvändiga måtten uppges till $38\frac{1}{4} \times 18$ alnar (23 x 10,8 m). På korets nordsida fanns en välvd sakristia. Kyrkan hade västportal samt en port på korets sydsida. Ett timrat vapenhus byggdes 1669 framför västingången. Fram till 1711 hade kyrkan fyra fönster. Altaret var murat.

Medeltida inventarier är två figurer från ett altarskåp från 1400-talets början, locket till ett rökelsekar från 1300-talet samt en ljusstav. (Rääf 4 s 193–197; VRyKy.)

Kyrkby var Ryd.

Prästgård: Rydsnäs.

Västra Ryds kyrka

Västra Ryds kyrka från söder omkring 1880. Foto i Östergötlands Länsmuseum.

Runstenar saknas.

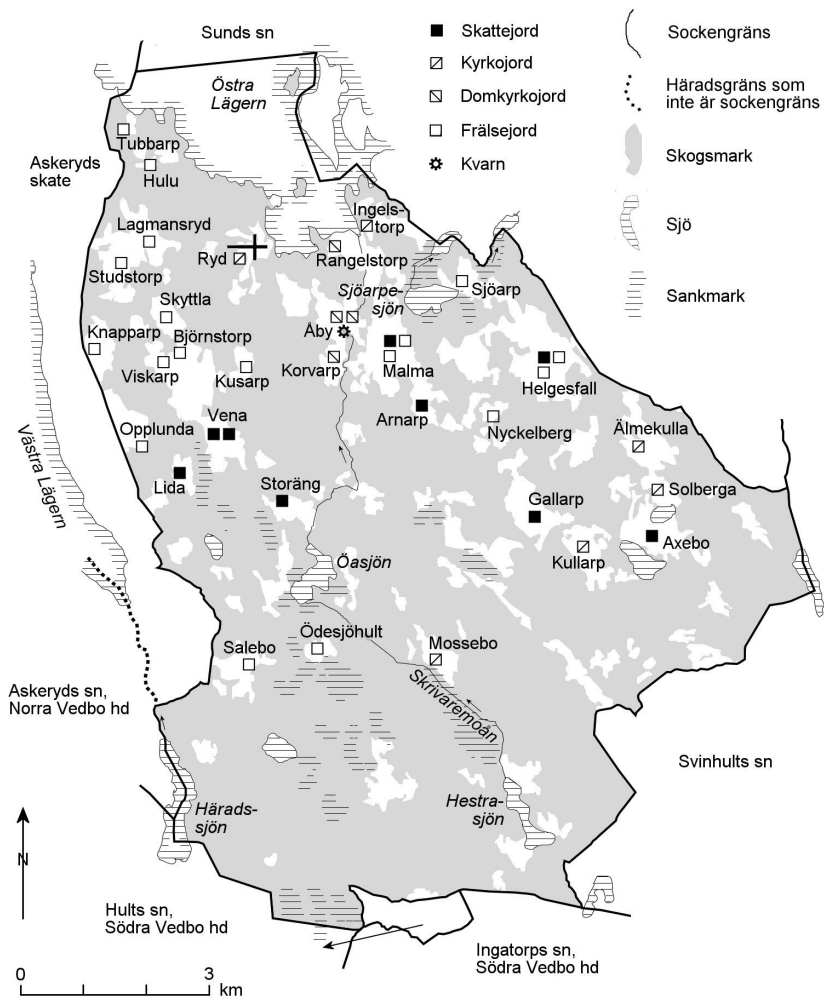
Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1541/48 (1561/65)

	sk	skuj	kr	ky	kyuj	dky	fr
Aggarp	–	–	–	–	–	–	0 (1)
Arkarp	–	–	0 (1)	–	–	–	–
Arnarp	1 (1)	–	–	–	–	–	–
Axebo	1 (1)	1 (0)	–	–	0 (1)	–	–
Berga	–	–	–	–	0 (1)	–	–
Björnstorp	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Brokabo	0 (1)	–	–	–	–	–	–
Fåxarp	–	–	–	–	0 (1)	–	–
Gallarp	1 (1)	–	–	–	0 (1)	–	–
Helgesfall	1 (1)	1 (0)	–	–	–	–	2 (2)
Hester	–	–	0 (1)	–	–	–	–
Hulu	–	–	–	–	–	–	1 (1)
Hylta	–	–	–	–	0 (1)	–	–
Hästhagen	–	–	–	–	0 (1)	–	–
Ingelstorp	–	0 (1)	–	1 (1)	0 (1)	–	–

	sk	skuj	kr	ky	kyuj	dky	fr
Katebo	0 (1)	1 (0)	--	--	--	--	--
*Klockaregården	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Knapparp	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Korvarp	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Kullarp	--	--	--	1 (1)	--	--	--
*Kureboda	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Kusarp	--	--	--	--	--	--	1 (1)
*Köttle	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Lagmansryd	--	--	--	--	--	--	1 (2)
Lida	1 (2)	--	--	--	--	--	--
*Madengen	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Malma	1 (1)	--	--	--	--	--	2 (2)
Mossebo	--	1 (0)	--	1 (1)	--	--	--
*Nekosahester	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Nyckelberg	--	--	--	--	0 (1)	--	0 (1)
Opplunda	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Rangelstorp	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Ryd	--	--	--	1 (2)	--	--	--
Rydsnäs	--	--	--	0 (1)	--	--	--
Salebo	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Sjöarp	--	--	--	--	0 (1)	--	1 (1)
Skyttla	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Skögla	--	--	--	--	0 (1)	--	0 (1)
*Sloeby	--	--	--	--	--	1 (0)	--
Slättna	--	--	--	--	0 (1)	--	--
Solberga	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Stenabo	0 (1)	--	--	--	0 (1)	--	--
*Stakarp	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Storäng	1 (1)	--	--	--	--	--	--
Studstorp	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Tubbarp	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Vena	2 (2)	--	--	--	--	--	--
Viskarp	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Åby, L och St	--	--	--	--	--	2 (2)	--
Älmekulla	--	0 (1)	--	1 (1)	--	--	--
Änga	--	--	--	--	--	0 (1)	--
*Ängestorp	--	--	--	1 (0)	--	--	--
Ödesjöhult	--	1 (0)	--	--	--	--	1 (1)
Övestorp	0 (1)	--	--	--	--	--	--
SUMMA	9 (16)	5 (2)	0 (2)	8 (9)	0 (13)	5 (5)	16 (23)

Dessutom redovisar längdena: **pbuj**: Änga 1 (0) – **pbkvarn**: Åby 0 (1).

Västra Ryds socken

Västra Ryds socken på 1540-talet.

- Aggarp** 1529(?) *Agarp* (OxS E 518), 1545 *Agaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 c.
SmH 1551 **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/) (saknas 1561).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, ont om skog, god vedbrand, klent mulbete och gott fiske; den räntar 0:0:4 pn och 1½ pund smör (OxS E 518).
- Arkarp** 1551 *Orchaorp* (ÖgH 1551:1), 1561 *Arkarp* (SmH 1561:37) – 6 F, 9 c.
SmH 1551 **1 kruj** (Svinhults sn), 1561 **1 kr** nybygge, 1565 ½ **kr**.
- Arnarp** 1385 *Armathorp* (LSBp 2/8) – 7 F, 1 c.
SmH **1 sk**.
1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) i Malma och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) tredjedelen av hela byn A (se Malma) (Rääf 1:52).
1474 är Nils i A nämndeman vid en uppgörelse om gods i Västra Ryds och Asby socknar (Rääf 1:128).
- Axebo** 1330 *in Axeboda* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1545 *Axeboe* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 d.
SmH **1 sk**.
1545 **1 skuj**, 1556 **1 kyuj** (saknas 1561).
1330 anges en halv toltung i A ägas av kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- Berga** 1555 *Bergge* (SmH 1555:22) – 7 F, 1 c.
SmH 1555 **2 kyuj**, 1560 **1 kyuj** (1565 under Korvarp).
- Björnstorp** 1529(?) *Biörstorp* (OxS E 518), 1545 *Biönstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 b.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/) (saknas 1561).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, gott om skog och vedbrand, klent mulbete och ont

om fiske; den räntar 0:0:4 pn och 2 pund smör (OxS E 518).

- *Botolffztörp** 1551 *Botolffztörp* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 ky.**
- Brokabo** 1561 *Westre Brobrokebode* (SmH 1561:37) – 7 F, 0 c.
SmH 1561 **1 skuj**, 1562 **1 skt.**
- *Fetamåla** 1555 *Fetamåla* (SmH 1555:22).
SmH 1555–56 **1 kyuj.**
- *Forkningz-
måla** 1330 anges jord *in Forkningzmåla* ägas av kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v, avskr).
- Fåxarp** 1330 *Fuxetorp* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1555 *Faxetörp* (SmH 1555:22) 1556 *Foxörp* (SmH 1556:21A), 1562 *Faxärp* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 d.
SmH 1555 **1 kyuj** (saknas 1560).
1330 anges F vara delat mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- Gallarp** 1330 *in Gallatorp* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1443 *i Gallarp* (Rääf 1:109, avskr), 1545 *Galorp* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 0 c–d.
SmH **1 sk.**
1555 **1 kyuj.**
1330 anges fyra toltfningar i G ägas av kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
1443 ingår Olof i G i nämnden vid en synedom i Sunds sn (Rääf 1:109).
- Gransjöhult** 1330 *in Gransiöhult* (A VIIa 2 fol 137v, avskr) – 7 F, 0 d.
1330 anges elva toltfningar i G ägas av kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- *Grensbo** 1551 *Grensbo* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 ky.**

- Hammerum** 1330 *Hammarum* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), – 7 F, 1 c.
1330 anges H ägas av prästbordet i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- Helgesfall** 1385 *af ... Helgudzfallom* (LSBp 2/8) – 7 F, 1 d.
SmH **1 sk.**
1545 (endast) **1 skuj.**
2 fr (1562 Klas Jöransson /Stiernsköld/) (1561 1 fr).
1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) i Malma och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) hälften av hela byn H (se Malma) (Rääf 1:52).
1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) två gårdar i H som vardera räntar 0:3 pn (NBjb f 37).
1550/53 ger Nils Jönsson fullmakt för Birger Olsson att återlösa gården H som Nils tidigare ägt (Rääf 1:160).
- Hester** 1460 *i Hester* (DrakeSp 23/6) – 6 F, 9 d.
SmH 1561 (endast) **1 kr** (nybygge).
1460 är Nils Gislason i H faste vid försäljning av ett gods i Sunds sn (Rääf 1:120).
- Hulu** 1529(?) *Hullu* (OxS E 518), 1545 *Hulla* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 b.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2½ tunnors utsäde, äng till 4 lass hö, ont om skog och vedbrand, klent mulbete och gott fiske; den räntar 0:0:4 pn och 2 pund smör (OxS E 518).
- Hylta** 1562 *Hyllta* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 d.
SmH 1562 (endast) **1 kyuj.**
- Hästhagen** 1556 *Hesthaga* (SmH 1556:21) – 7 F, 0 c.
SmH 1556 **1 kyuj** (saknas 1561).

- Ingelstorp** 1330 *in Ingrestorp* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1545 *Ingelstorp* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 1 c.
SmH 1551–61 **1 skuj** (saknas 1560).
1 ky.
1560 **1 kyuj** (saknas 1561–62).
- 1330 anges en gård i I vara delad mellan prästen och kyrkan, en annan vara helt ägd av kyrkan, i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- *Ingridemad** 1340 skänker en Ingrid ängen *Ingridemad* vid Sjöarp till kyrkan (A VIIa 2 fol 137v, avskr). En äng Ingriamad under Ingelstorp, 7 F, 1 c, som ligger 1,7 km nordväst om Sjöarp, finns antecknad 1929 (OAU).
- Katebo** 1545 *Kuttebo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 c.
SmH 1545 **1 skuj**, 1561 $\frac{1}{2}$ **sk** (saknas 1562).
- *Klockargården** 1545 *Clockarenn i Rydh* (ÖgH 1545:11), 1558 *Rydz Klackergårdh* (SmH 1558:9).
SmH 1545 **1 ky** (saknas 1548–56, 1560–62), 1565 **1 kyt**.
- Knapparp** 1529(?) *Knapparp* (OxS E 518), 1545 *Knopaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 b.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, ont om skog och vedbrand samt klent mulbete; den räntar 0:0:4 pn och $2\frac{1}{2}$ pund smör (OxS E 518).
- Korvarp** 1545 *Koruaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 c.
SmH **1 pb** (Crucis minoris, Åby rd) (1545 1 kan).
1560 har prebendelandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete och vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

- Kullarp** 1330 *Kullatorp* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1545 *Kullaorp* (ÖgH 1545:11), 1548 *Kulletörp* (SmH 1548:7) – 7 F, 0 d.
SmH **1 ky**.
1330 anges K vara delat mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 9 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1½ pund (SmH 1560:27).
- *Kureboda** 1545 *Kureboda* (ÖgH 1545:18), *Kurtebo* (ÖgH 1551:1), 1562 *Kutaboda* (SmH 1562:24).
SmH 1551–62 ½ **sk**.
- Kusarp** 1277 *Cusathorp* (?DS 623, avskr), 1279 *Cusathorpe* (?DS 664, avskr), 1529(?) *Kusarp* (OxS E 518) – 7 F, 1 c.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1277 kungör biskop Henrik i Linköping att han till sin förvalterska (*villica*) Hermod i Hässleby, Hässleby sn, Södra Vedbo hd, som belöning för hennes arbete avträtt all sin och kyrkans lösa och fasta egendom i K och i *Gullathorp* (?Gullarp, Flisby sn, Södra Vedbo hd) för så lång tid som hon lever; efter hennes död ska detta återgå till honom och kyrkan (?DS 623). 1279 upprepar biskopen gåvan och anger att godsens tillfallit honom och hans kyrka genom köp från hans tidigare förvaltare (*villicus*) Ingolfs arvingar (?DS 664, se även DS 573).
1529(?) har Gabriel Kristersson ett halvt hemman med 1 tunnas utsäde, äng till 2½ lass hö, gott om skog, vedbrand, mulbete och fiske; det räntar 0:0:2 pn och 1½ pund smör (OxS E 518).
- *Köttle** 1561 *Köttle* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 fr**.
- Lagmansryd** 1320 *Rydh* (DS 2260; Fridell s 114 f), 1443 *i Röd* (?Räef 1:109, avskr), 1467 *i Lamandzrydh* (RAP 25/3) – 7 F, 1 b.
SmH **1 fr** (saknas 1561), 1562 **2 fr** (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1320 får Katarina Birgersdotter (Finstaätten) Ryd i arvs skiftet ef-

ter sin mor Ingeborg Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) (se Vi, Norra Vi sn) (DS 2260; DMS 4:4 s 65).

1443 ingår Peder i Ryd i nämnden vid en synedom i Sunds sn (Rääf 1:109).

1467 utfärdar Johan Slaweka, farmors far till Gabriel Kristersson (Oxenstierna), ett brev på L, där han skänker Rydbo-måla till Västra Ryds kyrka (Rääf 1:124).

1529(?) har Gabriel Kristerssons två gårdar vardera 2½ tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, god skog, ont om vedbrand, klent mulbete och gott fiske; de räntar 0:0:4 pn och 3 pund smör (OxS E 518).

Lida 1545 *Lijde* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 b.

SmH **1 sk**, 1551 ½ **sk** + ½ **sk**.

1555–56 **1 kyuj**.

*Madengen 1562 *Madengen* (SmH 1562:24).

SmH 1562 (endast) **1 kyuj**.

Malma 1330 *in Malmom* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1385 *af Malmom* (LSBp 2/8), 1410 *i Malmom* (SD 1339) – 7 F, 1 c.

SmH **1 sk**.

2 fr (1562 Bröms Halstensson Bagge /av Berga/ 1, Klas Jörransson /Stiernsköld/ 1).

Malma är 1385 sätesgård för Mats Brynolfsson (kluven örn), gift med Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) (Rääf 1:52). – Den Brynolf som 1330 anges ha skänkt jord i Malma kan vara hans far.

1330 anges en gård i M, skänkt av *venerabilis* Brynolf, ägas av kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).

1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) i M och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) en fjärdedel av M, en tredjedel av Arnarp, halva Helgesfall, en toltung jord i Nyckelberg, halva Sjöarp och 2 penningars avrad i Älmekulla, denna sn, samt två toltungar jord i Edstorp och en tredjedel av Rönnäs, Asby sn (Rääf 1:52).

- 1410 avträder Magnus Karlsson till biskop Knut Bosson (Natt och Dag) i Linköping, för så lång tid de båda behagar, sin och systemen Katarinas andelar i Sunds kyrkby, sin egen gård i M samt alla sina och systemens ägodelar den andra gården i M i utbyte mot en gård i Skänninge, väster om torget, som biskop Knut fått av herr Sigvid (SD 1339).
- 1422 säljer Lars Fröstensson (sågskura) och hans hustru Sigröd Karlsdotter i Överstad, Askeby sn, Bankekinds hd, till biskop Knut i Linköping och hans arvingar fjärdedelen av två gårdar i M och fjärdedelen av en gård vid Sunds kyrka (Rääf 1: 95).
- 1432 säljer Johan Ragnason till biskop Knut i Linköping och hans arvingar sitt gods i M och i Sund, så mycket som Magnus Karlsson där hade (Rääf 1:100). – Det är oklart om samma gods åsyftas som i 1410 års byte eller om Johan Ragnason ägde en lika stor andel av M och Sund som Magnus Karlsson hade ägt.
Att två eller tre transaktioner gällde gods i både M och i Sunds kyrkby, 9 km därifrån, tyder på att ett arvskifte som innefattade båda byarna hade skett tidigare.
- 1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i M som räntar 0:0:8 pn (NBJb f 37v).

Mossebo

- 1330 *Musseboda* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1545 *Mosseboe*, *Mossebo* (ÖGH 1545:11), 1548 *Mustebode* (SmH 1548:7) – 7 F, 0 c.
SmH 1545 (endast) **1 skuj**.
1 ky, 1565 ½ **ky**.
- 1330 anges M vara delat mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 3 spann och äng till 3 lass hö, tjänligt mulbete, vedbrand och gott fiske; smörräntan är ½ pund (SmH 1560:27).

*Muskeboda**ängh**

- 1560 *Muskeboda ängh* (SmH 1560:27). Troligen identiskt med Mossebo.
SmH 1560 (endast) **1 kyuj**.

- ***Nekosahester** 1551 *Nekosahester* (ÖgH 1551:1), 1558 *Nakenshester* (SmH 1558:29), 1562 *Neckesehester* (SmH 1562:24).
SmH 1551–62 **1 skuj**, 1562 ½ **sk** (saknas 1561).
- Nyckelberg** 1330 *in Mycklebergh* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1385 *i Myklöberg* (LSBp 2/8), 1510 *i Møgleberg* (NBjb f 37), 1555 *Möcklebregh* (SmH 1555:22), 1556 *Möcklebergh* (SmH 1556:21A) – 7 F, 1 c.
SmH 1555 **1 kyuj**, 1556 **2 kyuj**, 1562 **1 kyuj**.
1562 (endast) **1 firt** (Klas Jöransson /Stiernsköld/).
1330 anges elva toltfningar i N ägas av prästbordet i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) i Malma och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) en toltfning jord i N (se Malma) (Rääf 1:52).
1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) ¼ av N (NBjb f 37).
- Opplunda** 1447 *i Oplundhum* (Rääf 1:113, avskr), 1529(?) *Oplunda* (OxS E 518) – 7 F, 1 b (RAÄ 58:1).
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1447 är Gisle i O faste vid häradstinget (Rääf 1:113).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2½ tunnors utsäde, äng till 4 lass hö, ont om skog, god vedbrand och klent mulbete; den räntar 0:0:4 pn och 2½ pund smör (OxS E 518).
- ***Oxeboda** 1330 anges ½ toltfning *in Oxeboda* ägas av kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v, avskr).
- ***Quinom** 1545 upptas *Quinom* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).
- Rangelstorp** 1545 *Ramestörp* (ÖgH 1545:11), 1555 *Rangnilstörp* (SmH 1555:22) – 7 F, 1 c.
SmH **1 pb** (Crucis minoris, Åby rd) (1545 1 kan).
1558 (endast) **1 pbuj** (tomt).

1560 har prebendelandbon utsäde till 4 spann och äng till 6 lass hö, lite mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund (SmH 1560:27).

Ryd

1545 *Rydh* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 c.

SmH 1548–62 **1 ky** (1551–52 Hans klockare), 1562 **2 ky**.

1560 har kyrkolandbon utsäde till 2 spann och äng till 6 lass hö men inget mulbete, vedbrand eller fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund (SmH 1560:27).

Rydbomåla

1467 *Malen* (?RAp 25/3), 1586 *Rydbomåll* (SmH 1586:23) – 7 F, 1 c.

1467 skänker Johan Slaweka Malen till Västra Ryds kyrka (Rääf 1:124).

1562 tilldöms ödeshemmanet Malen Gabriel Kristersson (Oxenstierna), dottersonson till Johan Slaweka (Rääf 1:124).

Rydsnäs

1556 *Stomen* (rubrik) *Rysznes* (SmH 1556:21A) – 7 F, 1 c (RAÄ 197).

SmH 1556 **1 ky** (saknas 1561–62) (1558 1 pb).

1260 (omkring) ska prästgården Rydsnäs ha donerats till kyrkan; enligt vittnesmål 1662 ska Peter Stake i Myreby (?Mörby, Säby sn, Norra Vedbo hd), som levde för 'fyra och på det femhundra' år sedan, ha skänkt gården till kyrkan, och återopade men då försvunna brev bekräftade kyrkans äganderätt (YHDb 1662 s 388 ff, Rääf 4 s 69).

1524 har prästgården för Västra Ryd och annexet Svinhult 4 tön korn och 2 tön råg, ett par oxar, en ko, åtta får, två svin, en säng värd 6 mark, ett hyende, en gryta om 16 mark, en kittel som rymmer tre ämbar och en ljusstake med två pipor (HBR s 578).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 8 lass hö, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är $1\frac{1}{2}$ pund (SmH 1560:27).

Salebo

1529(?) *Såleboda* (OxS E 518), 1545 *Soleboe* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 c.

SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).

1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, gott om skog, vedbrand, mulbete och fiske samt en liten kvarnström; den räntar 0:0:4 pn och 1½ pund smör (OxS E 518).

***Saxeboda** 1555 *Saxeboda* (SmH 1555:22).
SmH 1555 (endast) **1 kyuj.**

***Saxetorp** 1555 *Saxetörp* (SmH 1555:22).
SmH 1555 (endast) **1 kyuj.**

Sjöarp 1330 *in Sjöatorp* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1385 *Syoathorp* (LSBp 2/8), 1510 (omkring) *i Siötorp* (NBJb f 37v) – 7 F, 1 c.
SmH 1555 **1 kyuj.**

1 fr (1562 Klas Jöransson /Stiernsköld/).

1330 upptas, i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods, en gård i S, som är fjärdedelen av byn och har skänkts av *vennerabilis matrona* Ingeborg i Förnäs, Torpa sn, som kyrkans jord. En annan gård, likaså en fjärdedel av byn, har hon skänkt till prästbordet. (A VIIa 2 fol 137v.)

1340 se *Ingridemad.

1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) gods i Västra Ryds och Asby socknar, här ibland halva S (se Malma) (Rääf 1:52).

1386 säljer Halvit Amundsson, kallad Bagge, och hans hustru Katarina Larsdotter till Bo Jonsson sina ägodelar i S (se Olstorp, Norra Vi sn) (SkSp 6/6).

1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås till väpnaren Peter Bagge en rad gods i Sunds sn samt torpet S (se Ed, Sunds sn) (Rääf 1:122).

1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i S som räntar 0:4 pn (NBJb f 37v).

Skyttla 1529(?) *Skytle* (OxS E 518), 1545 *Skiusla* (ÖgH 1545:11), *Skulla* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 1 b.

SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).

1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, gott om skog och vedbrand, klent mulbete och gott fiske; den räntar 0:0:4 pn och 2 pund smör (OxS E 518).

- Sköglå** 1562 *Sköffla* (FoR Sm 1:2) – 6 F, 9 c.
SmH 1562 **1 kyuj**, 1565 till Korvarp.
1562 $\frac{1}{2}$ fr (Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
- *Sloeby** 1545 *Sloeby* (ÖgH 1545:11). Troligen inte identiskt med Slogebo, Torpa sn.
SmH 1545 (endast) **1 kan**.
- Slättna** 1330 *in Slättnom* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1555 *Slättene* (SmH 1555:22), 1562 *Sletthem* (SmH 1562:24) – 7 F, 1 d.
SmH 1555 **1 kyuj**.
1330 anges halva byn (*villa*) S vara delad mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- Solberga** 1330 *Solberga* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1545 *Sollabergh* (ÖgH 1545:11), 1548 *Solberge* (SmH 1548:7) – 7 F, 0 d.
SmH **1 ky**.
1330 anges S vara delat mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- *Stakarp** 1330 *Stakarp* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1562 *Stockörp* (SmH 1562:24).
SmH 1562 (endast) **1 fr**.
1330 anges S vara delat mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).
- *Staklantorp** 1330 anges en gård *Staklantorp* om 5 toltfugar vara delad mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v, avskr).

- Stenabo** 1551 *Stennbo* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 1 d.
SmH 1551 **1 skuj**, 1562 **1 skt**.
1562 **1 kyuj**.
- Storäng** 1545 *Storeng* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 c.
SmH **1 sk**, 1561 $\frac{1}{2}$ **sk**.
- Studstorp** 1529(?) *Studstorp* (OxS E 518) – 7 F, 1 b.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/) (1562 2 fr).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård $1\frac{1}{2}$ tunnors utsäde, äng till 2 lass hö, ont om skog, god vedbrand, klint mulbete och ont om fiske; den räntar 0:0:4 pn och 2 pund smör (OxS E 518).
- Tubbarp** 1529(?) *Tubarp* (OxS E 518), 1545 *Tobaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 b.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/) (saknas 1551).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 1 tunnas utsäde, äng till 2 lass hö, ont om skog, gott om vedbrand, ont om mulbete men gott fiske; den räntar 0:4 pn och 1 pund smör (OxS E 518).
- Vena** 1545 *Huena, i Hwenom* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 c.
SmH **2 sk**.
- Viskarp** 1529(?) *Huittsarp* (OxS E 518), 1561 *Huiskarp* (SmH 1561:37) – 7 F, 1 b.
SmH 1561 **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/), 1565 $\frac{1}{2}$ **sk**.
1529(?) har Gabriel Kristersson ett halvt hemman med 5 spans utsäde, äng till 2 lass hö, ont om skog, god vedbrand och ont om mulbete; den räntar 0:0:4 pn och $1\frac{1}{2}$ pund smör (OxS E 518).

**Åby, Lilla
och Stora**

1329 *in Aby* (DS 2754, avskr), 1545 *Storådby* (ÖgH 1545:11), 1545 *Lilleaby* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 1 c.

SmH **2 pb** (Crucis minoris) (1543 4 pb, 1545 1 kan).

1549 **1 pbkvarn** (Crucis minoris).

Åby rättardöme omfattar 1541 Linköpings domkyrkas prebenda Crucis Minoris 4 gårdar i socknen: Korvarp, Rangelstorp, Lilla Åby och (Stora) Åby (ÖgH 1541:3).

1329 säljer Erengisle Torleifsson (okänt sigill) för 230 mark penningar till riddaren Harald Stubbe sina gods i Åby, med landbor och kvarnar, till stiftandet av en ny prebenda vid Linköpings domkyrka (DS 2754).

1558 upptas Stora Åby kvarn under Stäkeholms län i länsregistret (AL 3 s 230).

1560 har prebendelandbon i Stora Åby utsäde till 10 spann och äng till 9 lass hö; smörräntan är 2 pund. Prebendelandbon i Lilla Åby har utsäde till 4 spann och äng till 6 lass hö; smörräntan är 3/4 pund. Båda gårdar har liten humlegård, passligt mulbete och vedbrand men inget fiske. (SmH 1560:27).

Älmekulla

1330 *Älmekulla* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1385 *i Älmekulla* (LSBp 2/8) – 7 F, 1 d.

SmH **1 ky**.

1561 **1 skuj**.

1330 anges halva byn (*villa*) Ä vara delad mellan prästen och kyrkan i en förteckning över Västra Ryds kyrkas gods (A VIIa 2 fol 137v).

1385 säljer Mats Brynolfsson (kluven örn) och hans hustru Katarina Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) till Bo Jonsson (Grip) 2 penningars avrad i Ä (se Malma) (Rääf 1:52).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, humlegård, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

- Änga** 1378 i *Ængia* (DS 9705, avskr) – 7 F, 1 c.
SmH 1543 **1 pbuj** (Animarum), 1555 **1 pb** (1545 1 kan, 1551 1 ky).
- 1378 skänker Sigrid Ragvaldsdotter (saknar sigill) för sitt, sina föräldrars och alla kristnas själagagn till Linköpings domkyrka hela sin egendom i Ä. Avkastningen av egendomen ska tillfalla utfärdaren så länge hon lever men därefter domkyrkan (DS 9705).
- 1460 är Gudmund i Ä faste vid försäljning av ett gods i Sunds sn (Rääf 1:120).
- 1560 har prebendelandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- *Ängestorp** 1545 *Ængestörp* (ÖgH 1545:11).
SmH 1545 (endast) **1 ky**.
- Ödesjöhult** 1529(?) *Össehult* (OxS E 518), 1545 *Ösziöhult* (ÖgH 1545:11), 1562 *Ösehult* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 c.
SmH 1545 (endast) **1 skuj**.
1 fr (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
- 1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2½ tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, gott om skog, vedbrand, mulbete och fiske samt en liten kvarnström; den räntar 0:0:4 pn och 2½ pund smör (OxS E 518).
- Övestorp** 1562 *Öffuestorp* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 b.
SmH 1562 **1 skt**.

Sunds socken

1337 *de parochijs ... Sund* (DS 3326).

1357 *in Sundum* (DS 5685).

1366 *in Sund* (DS 7427).

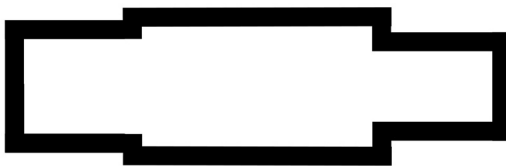
1372 *ecclesie Sund* (DS X 143)

Omfattning: Socknen hade 1950 samma omfattning som under medeltiden och 1500-talet.

Kyrka: Medeltidskyrkan låg på samma plats som den nuvarande, som uppfördes 1793–94. Den var enligt Frondin (1736) byggd av grov gråsten, med valvurna av väggpelare i tegel. Broocman (1760) anger att kyrkan är tornlös och har sakristia. Frondin uppger att kyrkan hade förlängts två gånger, men måttuppgifterna visar att det handlade om ett smalare rakslutet kor och ett annat smalare parti i väster. Måttuppgifterna gör att kyrkans plan i princip kan rekonstrueras. Planformen ger en datering till senast 1300-talet. Troligen var västpartiet ett påbörjat eller halvt nedrivet torn, som att döma av bredden var senmedeltida. Den samlade längden var 27 m och långhusets bredd 8 m. Kyrkan brandhärjades 1660. Den saknar medeltida inventarier. (CLkomm; Rääf 4 s 204; SuKy.)

Kyrkby var Sund.

Sunds kyrka

0 10 m

Sunds kyrkas plan, schematiskt rekonstruerad utifrån Frondins måttuppgifter (CLkomm).

1374 ger Sven Bonde (kluven sköld med halv fläkt örn) gods för sin lägerstad i Sunds kyrka. Hans arvingar Erengisle Sunesson (båt) och Elin Ragvaldsdotter (kluven sköld med halv fläkt örn) är sigillvittnen (DS X 289).

1551 förlänas Elin Svendsdotter i Graby med biskopstiondet från Sunds sn. Det uppgår till 2 tunnor 5 skäppor råg och 7 tunnor 4 skäppor korn (Rääf 1:163).

Runstenar: Ög 216 Sunds kyrkby, fragment; Ög 217 Oppeby.

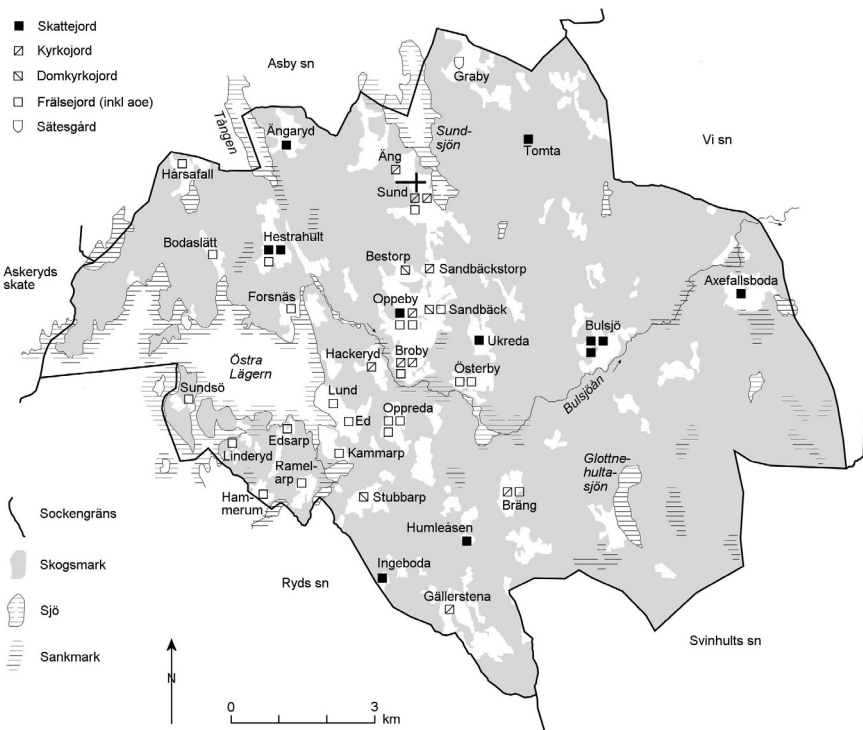
Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1541/48 (1561/65)

	sk	skuj	kr	ky	kyuj	dky	fr	fruj
Aggebo	0 (1)	—	—	—	0 (1)	—	0 (1)	—
Axefallsboda	1 (1)	—	—	—	1 (1)	—	—	—
Bestorp	—	—	—	—	—	1 (1)	—	—
Bodaslätt	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Broby	—	—	—	2 (2)	—	—	1 (1)	—
Bräng, Stora	—	—	—	1 (1)	1 (1)	—	1 (1)	—
Bulsjö	3 (3)	—	—	—	—	—	—	0 (2)
Ed	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Edsarp	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
*Emshult	—	—	—	—	1 (0)	—	—	—
Fornäs	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Glottnehult	0 (1)	0 (1)	—	—	1 (1)	—	—	—
Graby	—	—	—	—	—	—	0 (1)	—
Gällerstena	—	—	—	1 (1)	—	—	—	—
Hackeryd	—	—	—	1 (1)	—	—	—	—
Hammerum	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Hestrahult	2 (1)	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Humleåsen	0 (1)	—	—	—	1 (0)	—	—	—
Hårsafall	—	—	0 (1)	—	1 (0)	—	—	—
Ingeboda	0 (1)	—	—	—	—	—	—	—
*Jaggaby	—	—	—	—	—	—	1 (0)	—
Kalvefall	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
Kammarp	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
*Klockaregården	—	—	—	—	0 (1)	—	—	—
Klämstorp	—	—	—	—	1 (0)	—	—	—
Linderyd	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Lund	—	—	—	—	—	—	1 (0)	—
Lövåsa	0 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Oppeby	1 (1)	—	—	1 (1)	—	—	2 (2)	—
Oppreda	—	—	—	—	—	—	3 (3)	—
*Pengzmåla	—	—	—	—	1 (0)	—	—	—
Ramelarp	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Rödekulla	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
Sandbäck	—	—	—	—	—	1 (1)	1 (1)	—
Sandbäckstorp	—	—	—	1 (1)	—	—	—	—
Sandstad	—	—	—	—	1 (0)	—	—	—
Stubbarp	—	—	—	0 (1)	—	1 (0)	—	—

	sk	skuj	kr	ky	kyuj	dky	fr	fruj
Sund	–	–	–	2 (1)	0 (1)	–	1 (1)	–
Sundsö	–	–	–	–	–	–	1 (1)	–
Tomta	0 (1)	–	–	–	–	–	–	–
*Tyresstorp	0 (1)	–	–	–	–	–	–	–
Töresfall	0 (1)	–	–	–	1 (0)	–	–	–
Ukreda	1 (1)	–	–	–	–	–	–	–
*Wddualsboda	–	0 (1)	–	–	–	–	–	–
Ånestad	–	–	–	–	–	–	–	0 (1)
Ång	–	–	–	1 (1)	–	–	–	–
Ångaryd	1 (1)	–	–	–	–	–	–	–
Ösarp	–	–	–	–	–	–	0 (1)	–
Österby	–	–	–	–	–	–	2 (2)	–
SUMMA	9 (16)	0 (2)	0 (3)	10 (10)	10 (6)	3 (2)	23 (24)	0 (3)

Dessutom redovisar längdena: **kruj**: Ingeboda 0 (1).

Sunds socken

Sunds socken på 1540-talet. Graby är utritat trots att det inte nämns i SmH/ÖgH förrän 1562.

- Aggebo** 1386 *i Aggobotha* (SkS 6/6) – 7 F, 1 d.
 SmH 1561 **1 skuj**, 1562 **1 skt**.
 1560 **1 kyuj** (saknas 1561).
 1551 **1 fr** (1562 Klas Jöransson /Stiernsköld/).
 1386 säljer Halvit Amundsson, kallad Bagge, och hans hustru Katarina Larsdotter till Bo Jonsson (Grip) sina ägodelar i A (se Olstorp, Norra Vi sn) (SkSp 6/6).
 1447 är Amund i A faste vid häradsting i Sund (Rääf 1:113).
 1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i A som räntar 0:0:8 pn (NBjb f 37).
- Axefallsboda** 1411 *i Axafalzbodhum* (SD 1436 ff), 1562 *Axeboda* (SmH 1562:24) – 7 F, 2 e.
 SmH **1 sk**.
 1548 **1 kyuj** till Malexanders kyrka.
 1411 säljer Assur Östensson till Magnus i A gods i Solvarp och Hjälmäsäng i Asby sn (se Solvarp) (SD 1436).
 1411 byter Magnus i A samma dag bort godsens i Solvarp och Hjälmäsäng till Sunds prästbord mot en gård i A som är 1/3 av byn (se Solvarp) (SD 1437 f).
- Bestorp** 1545 *Beskopxtörp* (ÖgH 1545:11), *Boskoxzstorp* (ÖgH 1550:13) – 7 F, 2 d.
 SmH **1 pb** (Erik) (1545–51, 1562–65 1 ky).
 1560 har prebendelandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Bodaslätt** 1447 *i Bodha bæk* (VaKlJb s 64), 1470-talet *i Bodesleth* (C 4 f 39v), 1473 *Bodhasleth* (HH 16 s 113 f) – 7 F, 2 c.
 SmH **1 fr** (1562 Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/).
 1447 har Vadstena kloster en 'tillgång' i "Bodha bæk" som ska ge 4 penningar (VaKlJb s 64).
 1450 har Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) sålt en kvarnström i B (se Forsnäs) (C 4 f 39 v).
 1473 och 1502 har Vadstena kloster i Lägerbo vad 4 penningars 'tillgång' i B, 4 penningars 'tillgång' i Dagsön, 4 penning-

ars 'tillgång' i Hårsafall, en 'tillgång' i Sund, denna sn, samt en 'tillgång' i ?Svensbo, Asby sn (HH 16 s 113 f). – Ingen av dessa enheter är klostergoods i SmH/ÖgH.

1477 säljer väpnaren Jöns Bult och hans hustru Ingrid Johansdotter hennes efter Tjälve Tjälvesson ärvda fastigheter, häribland en halv gård i B, till väpnaren Harald Petersson (se Oppreda) (Rääf 1:130).

*Bosaryd 1545 upptas *Bosarydh* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).

*Bredagården Se Hestrahult.

*Broaqwærn 1391 *Broaqwærn vidh Vppeby* (BhSp 30/9). Troligen identisk med nuvarande Oppeby kvarn, 7 F, 2 d.

1391 byter Elina i *Simonahult och hennes man Håkan bort B vid Oppeby med ström, hus och jord till Erengisle Bengtsson (tre sjöblad) (se Hestrahult) (BhSp 30/9).

Broby 1384 *Broby* (LSBp 19/2) – 7 F, 2 d.
SmH **2 ky** (1551 1 ky).

1 fr (1562 Björn Pedersson /Bååt/).

1384 säljer Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) och hans hustru Ingrid Jonsdotter till Bo Jonsson (Grip) sina gods B och Svarstorp, Norra Vi sn, och allt annat (ej namngivet) gods som Ingrid äger i Ydre (Rääf 1:51).

1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i B som räntar 0:2:2 pn (NBjB f 37).

1560 har den ena kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund. Den andra kyrkolandbon har utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Bräng, Lilla 1552 *i Lijlle Breng* (Rääf 1:168) – 7 F, 1 d.

1552 äger Elin Svendsdotter i Graby en tomt i Lilla B (Rääf 1:168).

- Bräng, Stora** 1381 *Wræng* (DRAp 1414 12/3, vid), 1418 *Brängh* (SD 2448, avskr), 1446 *i Breng* (RAp odat vidfäst 1446 22/7, SDHK 24985) – 7 F, 1 d.
- SmH **1 ky** (saknas 1548, i Rumskulla skate 1549–50).
 1548 **1 kyuj** (saknas 1556, 1558).
1 fr (1562 Erik Tönnesson /Tott/).
- 1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet B, som ligger under Österby, till Bo Jonsson (Grip) (se Såna, Asby sn) (Rääf 1:45).
- 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård B (se Såna, Asby sn) (SD 2448).
- 1446 är Johan i B faste vid försäljning av gods i Sunds sn (Rääf 1:112).
- 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit B som räntar 0:4 pn (se Såna, Asby sn) (B 19a nr 218).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 4 spann och äng till 6 lass hö, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Bulsjö** 1397 *j Bulusom, in Bulusom* (DrakeSp 8/8), 1424 *datum Bolse* (RAp 15/2), 1545 *Böllessund* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 e.
- SmH **3 sk**.
 1562 (endast) **2 fruj** (Jöran Larsson /Sparre/).
- 1397 hålls lagmansting i B, och Kol i B är faste (Rääf 1:62).
- 1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård (se Såna, Asby sn) (SD 2448).
- 1424 hålls lagmansting i B (Rääf 1:96).
- 1433 säljer Karl Holgersson och hans hustru Ingegerd Nilsdotter till Filip Bonde flera gods som länge legat öde, här ibland B kvarn och tredjedelen av torpen som ligger till kvarnen (se Smedstorp) (Rääf 1:101).
- 1446 köper Ingevald Johansson i B gods i socknen (se Gällerstena) (Rääf 1:111 f).
- 1460 säljer Måns Bjur i Kammarp några gods, här ibland B norr om ån, till Nils Birna (se Ukreda) (Rääf 1:120).
- 1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås till väpnaren Peter Bagge en kvarnström och en mad i B (se Ed) (Rääf

1:122).

- Dagsön** 1473 *i Dagxöö* (VaKlJb f 32v) – 7 F, 2 c.
 1473 och 1502 har Vadstena kloster 4 penningars 'tillgång' i D (se Bodaslätt) (HH 16 s 114).
- *Dunkathorp** 1446 säljer Sigge Kolsson, Johan Håkansson, Peder i Grindsbo, Svinhults sn, Nils i Äng, Sunds sn, och Magnus Nilsson till Ingevald Johansson i Bulsjö 2/3 av *Dunkathorp* (se Gällerstena) (RAp 22/7; Rääf 1:111 f).
- Ed** 1400 *i Edh* (RAp u d, SDHK 15299), *i Edhe* (SD 101) – 7 F, 2 d.
 SmH 1545–62 **1 fr** (1562 Bröms Halstensson Bagge /av Berga/) (saknas 1551–61) .
 Till Ed skrivs Esbjörn djäkn 1400–11 (Rääf 1:64, SD 101, SD 1436). Det är belagt som sätesgård för hans svärson, väpnaren och häradshövdingen Harald Jonsson (fisk) 1433–43 (Rääf 1:102, 1:109, se DMS 4:4 s 48) och för Bröms Halstensson Bagge från 1559 till hans död 1579/80 (AH s 172). Denne var dotter-sonson till Peter Bagge (se 1464).
- 1464 säljer väpnaren Henrik Håkansson, 'änkepräst' i Linderås, Norra Vedbo hd, till sin frände väpnaren Peter Bagge en gård i Ed, en gård i Kammarp och en gård i Linderyd samt torp och torpställen som är en gård i *Hestnes, en gård i Klämstorp, en gård i Kullen, en gård i Sandstad, en kvarnström och en mad i Bulsjö samt en "hijllamad" (?sankäng på bergsavsats) vid Österby, denna sn, samt en gård i Sjöarp, Västra Ryds sn (Rääf 1:122, avskr).
- 1474 är Ingolf i Ed nämndeman vid lagmansting i Ydre (Rääf 1:128).
- 1543 är Lars Petersson i Ed och Nils Månsson i Farsbo, Torpa sn, häradets sändebud till Gustav I (GR 15 s 532). 1544 är Lars Petersson ensamt sändebud (GR 16 s 190, 199).
- Edsarp** 1433 *Æsiotorp* (UUBp 19/2), 1545 *Essietörp* (ÖGH 1545:11) – 7 F, 2 c.
 SmH **1 fr** (saknas 1561) (1562 Elsa Axelsdotter /Posse/).
 1433 säljer Karl Holgersson och hans hustru Ingegerd Nilsdotter till Filip Bonde flera gods som länge legat öde, här-

ibland E (se Smedstorp) (Rääf 1:101).

1551 förpantar Måns Bonde till Axel Eriksson (Bielke) E och *Sundztörp, ?Norra Vi sn (Rääf 1:161).

***Emshult** 1548 *Emshult* (SmH 1548:7).

SmH 1548–1552 **1 kyuj**.

Forsnäs (gård) 1374 *datum Forsnäs* (DS X 289, sen regest), *i Forsnæsi* (SD 1436) – 7 F, 2 c.

SmH 1545–62 **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/) (saknas 1551–61).

Forsnäs är sannolikt sätesgård för Sven Bonde (kluven sköld med halv fläkt örn) 1374, då han där utfärdar ett brev gällande sin gravplats i Sunds kyrka (DS X 289, regest). Det är belagt som sätesgård för Olof Gustavsson (Stjärnbjälke) från 1555 (Rääf 1:173, Rääf 1:175, AH s 172). Efter hans död 1568 bodde änkan Ingrid Halstensdotter (Bagge av Berga) här ännu 1577 (AH s 172).

1381 ska Gisle i Fallersås, Norra Vi sn, och hans hustru Kristina Simonsdotter ha givit halva strömmen vid F till kyrkoherden i Sund (Frondin s 43 f not r regest, SDHK 11808).

1387 ska Erengisle Bengtsson (tre sjöblad) ha givit andra hälften av strömmen vid F till Sunds kyrka (Frondin s 43 f not r regest, SDHK 11808).

1392 och 1411 är Rodger i F faste vid häradsting (Rääf 1:61, SD 1436).

1403 intygas att Elin Ragvaldsdotter givit sin man Gjurd Fot en ström vid F och två gårdar i Oppreda (SD 382 efter Rääf 1:72).

1450 utfärdas fastebrev för de gods i Ydre som hustru Birgitta Turesdotter (båt) sålt till Karl Knutsson (Bonde), nämligen hälften av F och hälften av F ström, kvarnströmmen i Bodaslätt, en gård i Oppreda och hälften av Sund, denna sn, samt en gård i Marek, Asby sn och en halv gård i Börshult, Torpa sn (C 4 f 39 v).

1473 ingår halva F, en öde kvarnström och en humlegård som räntar 2 pund i Ivar Axelssons (Tott) och Magdalena Karlsdotters arv efter Karl Knutsson (C 8 f 10).

- 1477 säljer väpnaren Jöns Bult och hans hustru Ingrid Johansdotter hennes efter Tjälve Tjälvesson ärvda fastigheter, häribland en halv gård i F, till väpnaren Harald Petersson (se Oppreda) (Rääf 1:130).
- 1482 upptas bland Ivar Axelssons gods en gård i F som räntar 6 örtugar och en kvarnström, varav Harald Sop har halva gården och strömmen (C 23 f 7v–8).
- 1488 ägs Forsnäs rättardöme av Magdalena Karlsdotter (Bonde) (C 24 f 13).
- 1489 äger Magdalena Karlsdotter en gård i F som räntar 6 örtugar och en humlegård i F som räntar 1 pund humle (C 24 f 26). 1490 nämns inte humlegården (C 24 f 52).
- 1494 räntar Magdalena Karlsdotters landbo Jöns i F 6 örtugar pn (VinsJb f 9 v).
- 1498 skänker Margareta Erengislesdotter en kvarn F som räntar 2 tunnor till Skänninge kloster vid hennes dotter Karin Ulfsdotters inträde där (Rääf 1:140).
- 1500 ärver Erik Eriksson (Gyllenstierna) en rad gods av sin moster Magdalena Karlsdotter, häribland F som räntar 0:0:6 pn, två gårdar i Oppreda, denna sn, ödejorden Hult och Marek, Asby sn, Aspenäs och en ödejord där, Malexanders sn, samt Börshult, Torpa sn (Rääf 1:141).
- 1513 säljer Tord Bonde till Peter Sjurdsen (tre bjälkar) F kvarn som räntar 3 tunnor mjöl (se Sjövik, Norra Vi sn) (Rääf 1:145).
- 1552 säljer borgmästaren i Vadstena Ulf Petersson till Gustav I sitt arv efter morbrodern Erengisle Ulfsson, häribland en kvarn under Graby i F ström (Rääf 1:167, se DMS 4:5 s 82 f). 1565 intygar Olof Gustavsson (Stjärnbjälke) att försäljningen var olovlig, eftersom denna kvarn hade givits till Skänninge kloster av Margareta Erengislesdotter (se 1498) (Rääf 1:182).
- 1556 har Gustav I F kvarn, som räntar 4 pund smör (GR 26 s 854).
- *Fylleorp** 1545 upptas *Fylleorp* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jördnatur (ÖgH 1545:18).

- *Gadistorp** 1555 *Gadistörp* (SmH 1555:22)
SmH 1555 (endast) $\frac{1}{2}$ **pb** (Erik).
- Glottnehult** 1397 *i Glutnahulte* (RAp Drakesaml 8/8), 1548 *Glutahultt* (SmH 1548:7) – 7 F, 1 e.
SmH 1562 **1 sktp.**
1561–62 **1 skuj.**
1548 **1 kyuj** (saknas 1555–56).
1397 är Olof i G faste vid häradstinget (Rääf 1:62).
- Graby** 1392 *i Grafby* (RAp Drakesaml 20/12), 1397 *i Graffby* (RAp Drakesaml 8/8) – 7 F, 3 d.
SmH 1562 (endast) **1 fr** (Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
Häradshövdingen Gjurd Fot bor i Graby 1391 (Gen 41 f 200), och han samlar gods här 1392–97. Det är 1433 sätesgård för Mikael Magnusson (sparre över blad) (Rääf 1:103) och 1446–58 för Gjurd Fots son Erengisle (Rääf 1:112, GöHoA 21/1). 1482–1506 är det sätesgård för Erengisles svärson, häradshövdingen Sven Nilsson (Grabyätten) (Rääf 1:134, 1:142) och 1512–55 för dennes dotter Elin (Rääf 1:143, 1:163, 1:168, 1:173). Sonen Sven Nilsson (Slatte), död före 1549, ska ha skrivit sig hit (Gen 41 f 213). Hans dotter Helga bodde här med sin make Tönne Olofsson på 1560-talet (AH s 171, GiSt s 62).
1392 byter Magnus Ömundsson bort all sin ägolott i G till Gjurd Fot mot dennes gods i Bordsjö och Svenstorp, Askeryds sn, Norra Vedbo hd (Rääf 1:61).
1394 intygar priorinnan i Skänninge att klostret nu fått ersättning av Sten Bosson (Natt och Dag) för den gård i G som Bo Jonsson (Grip) anammade och bortbytte till Gjurd Fot (Rääf 4 s 429 f).
1397 byter Nils Uddsson och Pelle Germundsson bort en gård i G med alla tillägor till häradshövdingen Gjurd Fot mot en gård i Höglycke, Torpa sn (Rääf 1:62).
1433 är Mikael Magnusson (sparre över blad) i G sigillvitne i ett testamente utfärdat på Tångby, Asby sn (Rääf 1:103).
1552 redogör Elin Svensdotter för Grabys rågångar och tillhörigheter. Första råmärket är torpet *Häslan. Egendomarna

innefattar *Räffuom måla och Tomta. Lars Rennere hade hävdatt rätt att bygga en stuga på Tomta och till en tomt som var *Rennare thomt. Vidare innefattas *Löffua lijd vid Lövåsa, Grabytorp, ängar i Norra Vi sn som är *Porzma, *Demz ma och *Bringzma, några torpställen i Sunds sn nämligen en tomt i Lilla Bräng och *Höglycke samt i Rås, Svinhults sn, tomter i Grindsbo, Svinhults sn, i Gällerstena, i Ingeboda, i Stubbarp, i Klämstorp, i Humleåsen, i *Taxåsen samt i Rangelsboda, denna sn (Rääf 1:168).

1555 ger Elin Svendsdotter fullmakt till Olof Gustavsson (Stjärnbjälke) på Forsnäs, gift med hennes sons änka (AH s 171), att förvalta hennes sätesgård G med underlydande gods (Rääf 1:173).

Grabytorp 1552 *Gråby thorp* (Rääf 1:168) – 7 F, 3 d.
Se Graby.

Gällerstena 1446 *i Geldhersthenom* (RAp 22/7) – 7 F, 1 d.
SmH 1 ky till prästbordet.

1446 säljer Sigge Kolsson, Johan Håkansson, Nils i Äng, denna sn, Peder i Grindsbo, Svinhults sn, och Magnus Nilsson till Ingevald Johansson i Bulsjö alla sina ägodelar i G som är elva toltfångar jord, halva *Dunkatorp, denna sn, och halva Rangelsboda, Sunds sn (Rääf 1:111 f).

1460 är Lars i G vittne och faste vid häradstinget, och 1474 sitter han i nämnden vid lagmansting (Rääf 1:120, 1:128).

1552 ligger en tomt i G under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 10 spann och äng till 6 lass hö, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1½ pund (SmH 1560:27).

Hackeryd 1400 *i Hakrydh* (RAp u d, SDHK 15299) – 7 F, 2 d.
SmH 1 ky.

1400 är Nils i H faste vid häradstinget (Rääf 1:64).

1447 är Peter i H faste vid häradstinget (Rääf 1:113).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 10 spann och äng till 10 lass hö, god humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1½ pund (SmH 1560:27).

- Hammerum** 1529(?) *Hammarum* (OxS E 518), 1545 *Hammerom* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 c.
SmH **1 fr** (1562 Gabriel Kristersson /Oxenstierna/).
1529(?) har Gabriel Kristerssons gård 2 tunnors utsäde, äng till 3 lass hö, ont om skog och vedbrand, klent mulbete och ont om fiske; den räntar 0:0:4 pn och 1 pund smör (OxS E 518).
- *Hestnes** 1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås, Norra Vedbohd, till väpnaren Peter Bagge en gård i *Hestnes* (se Ed) (Rääf 1:122, avskr).
- Hestrahult** 1391 i *Hestrahulte* (BhSp 30/9), 1562 *Storehult* (SmH 1562:24) – 7 F, 2 c.
SmH **2 sk**, 1561 **1 sk**.
1558 (endast) **1 pbuj**.
1 fr (1562 Per Kristersson /Sjöblad/)
1391 byter Elina i *Simonahult, Tidervals sn, Kinda hd (se HH 16 s 73) och hennes man Håkan bort *Bredhagardhin* i H och *Broaqrwærn vid Oppeby till Erengisle Bengtsson (tre sjöblad) mot en gård i *Simonahult (BhSp 30/9).
1392 är Gudvast i H faste vid häradstinget (Rääf 1:61).
1447 är Gudmund i H faste vid häradstinget (Rääf 1:113).
1473/1502 har Vadstena kloster 4 penningars 'tillgång' i södra tomten i H (HH 16 s 113).
- Hjälmseryd** 1447 i *Hyelmsrydh* (Rääf 1:113) – 7 F, 3 d.
1447 har Amund Gröning sålt en "skoghdel" i H till Johan Håkansson (se Ängaryd) (Rääf 1:113).
- Humbleåsen** 1548 *Humbleås* (SmH 1548:7), 1552 *Humblåsen* (Rääf 1:168) – 7 F, 1 d.
SmH 1548–62 **1 kyuj**, 1562 **1 skt**.
1552 ligger en tomt i H under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).
- *Hyelbmomala** 1447 har Amund Gröning sålt sin andel av *Hyelbmomala* till Johan Håkansson (se Ängaryd) (Rääf 1:113). Låg troligen nära Hjälmseryd, 7 F, 3 d.

- Hårsafall** 1473 i *Horssaffall* (VaKlJb f 32v), 1548 *Husseffall* (SmH 1548:7) – 7 F, 3 c.
SmH 1545–60 **1 kyuj**.
1559 **1 aoe** (nybygge), 1565 **1 krt** (saknas 1561–62).
1473 och 1502 har Vadstena kloster 4 penningars 'tillgång' i H (se Bodaslätt) (HH 16 s 114).
1559 har Gustav I:s nybygge utsäde till 1 spann och äng till 1 lass hö, god timmerskog och fåmark samt ½ notvarp i Näckungen och 3 i Horsasjön; smörräntan är ½ pund. Nybygget är upptaget av en skattejord som återlämnats tillsammans med torpet Gullringsmålen vid Kalvsved för en tomt i Kättestorp och 4 danska penningars ('en vit') jord i *Hälgande liid som varit Vreta klostrets gods (se Kättestorp, Askeryds skate). Till nybygget har också lagts en kyrkotomt på samma ställe och en tomt av Gustav I:s köpegods som låg till Linneberg, Asby sn (SmH 1559:20A).
- *Häslan** 1552 är *Häslan* ett torp som utgör gränsrå för Grabys ägor (se Graby) (Rääf 1:168). Möjligen identiskt med torpet Häselbäcken, 7 F, 2 e, som uttalas Hässlabäcken (OAU, uppteckning 1929).
- *Höglycke** 1552 *Haglijcke* (Rääf 1:168), 1555 *Högelöcke* (SmH 1555:22). Låg nära Lilla Bräng, 7 F, 1 d (Norrby s 135).
SmH 1555–60 **1 kyuj**.
1552 är H ett torp under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).
- Ingeboda** 1552 *Ingeboda* (Rääf 1:168), 1555 *Ingeboda* (SmH 1555:22) – 7 F, 1 d.
SmH 1562 (endast) **1 skt**.
1555 **1 kyuj**, 1562 **1 kruj**.
1552 ligger en tomt i I under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).
- *Jaggaby** 1545 *Jaggaby* (ÖgH 1545:11).
SmH 1545 (endast) **1 fr**.
- Kalvefall** 1558 *Kalffwaffall* (SmH 1558:29) – 7 F, 3 e.
SmH 1565 (endast) **1 krt**.

- Kammarp** 1460 *i Kååmbathorp* (DrakeSp 23/6), 1545 *Kambaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 d.
SmH **1 fr** (1562 Bröms Halstensson Bagge /av Berga/).
1460 säljer Måns Bjur i K godset Ukreda (se Ukreda) (Rääf 1:120).
1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås, Norra Vedbohd, till väpnaren Peter Bagge flera gods, häribland en gård i K (se Ed) (Rääf 1:122).
- *Klockare gården** 1562 *Klockare gården* (SmH 1562:24).
SmH 1562 (endast) **1 kyuj**.
- Klämstorp** 1464 *i Clemmetztorp* (Rääf 1:122, avskr), 1548 *Klämestorp* (SmH 1548:7) – 7 F, 1 d.
SmH 1548–60 **1 kyuj**.
1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås, Norra Vedbohd, till väpnaren Peter Bagge flera gods, häribland en gård i K (se Ed) (Rääf 1:122).
1552 ligger ett torpställe i K under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).
- Kullen** 1464 *i Kulla* (Rääf 1:122, avskr) – 7 F, 1 d.
1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås, Norra Vedbohd, till väpnaren Peter Bagge en gård i K (se Ed) (Rääf 1:122).
- Linderyd** 1464 *i Lindarijdh* (Rääf 1:122, avskr), 1545 *Linneryd* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 c.
SmH **1 fr** (1562 Bröms Halstensson Bagge /av Berga/).
1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås, Norra Vedbohd, till väpnaren Peter Bagge en gård i L (se Ed) (Rääf 1:122).
- *Loloulth** 1545 upptas *Loloulth* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).

- Lund** 1545 *Lundby* (ÖgH 1545:11), *Lundh* (ÖgH 1545:18), 1558 *Lunden* (SmH 1558:29) – 7 F, 2 d.
SmH 1545–51 **1 fr.**
- *Löffua lijd** 1552 ligger *Löffua lijd* vid Lövåsa under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).
- Lövåsa** 1415 *i Løfaas* (SD 2143, avskr), 1421 *i Løfaasom* (DrakeSp 25/10) – 7 F, 2 e.
SmH 1562 **1 skt.**
1415 säljer Nils Larsson all sin jord i L till Elof Dansson (SD 2143).
1421 säljer Holmsten Karlsson all sin jord i L, som är 1¾ tolf-tung, till Gunnar Birgersson som betalning av en skuld. En yngre hand har i marginalen tillfogat att det handlar om ”norra tomten” (Rääf 1:93).
- Oppeby** 1391 *widh Vppeby* (BhSp 30/9) – 7 F, 2 d.
SmH **1 sk.**
1 ky.
2 fr (1562 Anund Stensson /Ulv/ 1, Erik Månsson /Natt och Dag/ 1).
1391 byter Elina i *Simonahult och hennes man Håkan bort *Broaqwærn vid Oppeby till Erengisle Bengtsson (tre sjöblad) (se Hestrahult) (BhSp 30/9).
1392 är Bonde och Bange i O fastar vid häradstinget (Rääf 1:61).
1397, 1400 och 1401 är Bonde i O faste vid häradsting (Rääf 1:62, 1:64; SD 101).
1446 är Ingemar i O faste vid häradstinget (Rääf 1:112).
1447 är Magnus i O faste vid häradstinget (Rääf 1:113).
1460 är Bonde i O faste vid häradstinget (Rääf 1:120).
1554 erhåller Kristina Anundsdotter (Ulfsax) O, som räntar 2 pund (smör), i arvskitet efter sin mor Karin Hansdotter (Tott) (BhSp 25/7).
1556 har Måns Johansson (Natt och Dag) en gård som räntar 2 pund smör (Bio N 2b).

- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- 1574 hör en gård O till Margareta Grips morgongåva från Erik Månsson (Natt och Dag) och har 8 spann utsäde, äng till 6 lass hö, gott fiskevatten och gott mulbete; smörräntan är 2 pund. O och Sandbäck har tillsammans en kvarn som räntar 0:12 pn. (MGB s 60.)

Oppreda

- 1392 *in Wprydhom* (DrakeSp 20/12) – 7 F, 2 d.
SmH **3 fr**, 1551 **2 fr**, 1562 **3 fr** (Magdalena Eriksdotter /Gyllenstierna/ 2, Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/ 1), 1565 **4 fr**.
- 1392 är Germund i O faste vid häradstinget (Rääf 1:61).
- 1403 intygas att Elin Ragvaldsdotter givit sin man Gjurd Fot två gårdar i O och en ström vid Forsnäs (SD 382 efter Rääf 1:72).
- 1418 byter Peter Nilsson (sparre över blad) bort sitt gods i O till Mikael Magnusson (sparre över blad) mot en gård i Lararp, Kärda sn, Östbo hd, och 20 mark penningar (SD 2434 efter Rääf 1:92). – Den eventuella släktskapen är okänd.
- 1450 har Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) sålt en gård i O (se Forsnäs) (C 4 f 39 v).
- 1460 är Peter Gislesson i O vittne vid häradstinget (Rääf 1:120).
- 1473 ingår två halva gårdar i O som vardera räntar 4 örtugar i Ivar Axelssons (Tott) och Magdalena Karlsdotters arv efter Karl Knutsson (C 8 f 10).
- 1477 säljer väpnaren Jöns Bult och hans hustru Ingrid Johansdotter fastigheter som hon ärvt efter Tjälve Tjälvason som är en gård i O, en halv gård i Bodaslätt och en halv gård i Forsnäs, denna sn, samt en halv gård i Börshult, Torpa sn, till väpnaren Harald Petersson (Rääf 1:130).
- 1482 ägs två gårdar i O som räntar 4 örtugar vardera av Ivar Axelsson (Tott), och hälften ägs av Harald Sop (C 23 f 7 v).
- 1489–90 har Magdalena Karlsdotter (Bonde) två gårdar i O som vardera räntar 4 örtugar (C 24 f 26, f 52). 1494 anges de vara halva gårdar, med samma avrad (VinsJb f 9 v).

1500 får Erik Eriksson (Gyllenstierna) i arv efter sin moster Magdalena Karlsdotter en rad gods, häribland två gårdar i O som vardera räntar 0:0:4 pn (se Forsnäs) (Rääf 1:141).

*Pengzmåla 1549 *Pengzmåle* (SmH 1549:3), 1555 *Pengzmåla* (SmH 1555:22).
SmH 1548–60 **1 kyuj.**

Ramelarp 1397 i *Ramblothorppe* (DrakeSp 8/8), 1433 i *Ramlotorp* (Rääf 1:101) – 7 F, 1 c.

SmH **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

1397 är Ingemund i R faste vid häradsting (Rääf 1:62).

1433 säljer Karl Holgersson och hans hustru Ingegerd Nilsdotter till Filip Bonde flera gods som länge legat öde, häribland det de äger i R (se Smedstorp) (Rääf 1:101).

1513 säljer Tord Bonde till välbördig sven Peder Sjurdsen (tre bjälkar) flera gods, häribland en gård R som ger 0:0:10 pn i ränta och 1 mark gutniska i gengärd (se Sjövik, Norra Vi sn) (Rääf 1:145).

Rangelsboda 1446 *Rangholfsbodhe* (RAp 22/7) – 7 F, 1 c.

1446 säljer Sigge Kolsson, Johan Håkansson, Peder i Grindsbo, Svinhults sn, Nils i Äng, Sunds sn, och Magnus Nilsson till Ingevald Johansson i Bulsjö flera gods, häribland halva R (se Gällerstena) (Rääf 1:111 f).

1552 ligger en tomt i R under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

*Rennare thomt

1552 ligger *Rennare thomt* under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

*Räffuom måla

1552 ligger *Räffuom måla* under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

Rödekulla

1401 i *Rydhokulla* (SD 30) – 7 F, 3 d.

SmH 1565 **1 krt.**

1560 (endast) **1 kyuj.**

1401 ger Peter Germundsson till Nils och Magnus Peterssöner tre toltfingar jord i R och tre toltfingar jord i *Övre Aspenäs, Malexanders sn, som böter för det av honom förövade dråpet på deras far Peter Röd (SD 30).

- Sandbäck** 1460 *i Säänbäk* (DrakeSp 23/6), 1541 *Sandbeck* (ÖgH 1541:3) – 7 F, 2 d.
 SmH **1 pb** (Erik) (1545–51, 1562–65 1 ky).
1 fr (1562 Erik Månsson /Natt och Dag/).
 1460 säljer Måns Bjur i Kammarp till Nils Birna fjärdedelen av S (se Ukreda) (Rääf 1:120).
 1556 har Måns Johansson (Natt och Dag) en gård som räntar 2 pund smör (Bio N 2b).
 1560 har prebendelandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete och vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
 1561 är Sven i S faste vid häradstinget (Rääf 1:180).
 1574 hör en gård S till Margareta Grips morgongåva från Erik Månsson (Natt och Dag) och har 10 spann utsäde, äng till 6 lass hö och skarpt mulbete men inget fiske och 'intet utrymme utanför gårdstoft'; smörräntan är 2 pund. S och Oppeby har tillsammans en kvarn som räntar 0:12 pn. (MGB s 60.)
- Sandbäcks-
torp** 1545 *Törp* (ÖgH 1545:11), 1558 *Sandbeckstorp* (SmH 1558:9) – 7 F, 2 d.
 SmH **1 ky**.
 1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, passlig humlegård, mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund (SmH 1560:27).
 1561 är Erik i S faste vid häradstinget (Rääf 1:180).
- Sandstad** 1464 *i Sondzstada* (X 257 s 190, avskr), 1548 *Sunstade* (SmH 1548:7), 1555 *Såndsta* (SmH 1555:22) – 7 F, 2 d.
 SmH 1548–60 **1 kyuj**.
 1464 säljer prästen Henrik Håkansson i Linderås, Norra Vedbo hd, till väpnaren Peter Bagge en rad gods, härbland en gård i S (se Ed) (Rääf 1:122).
- Smedstorp** 1433 *Smydstorp* (UUBp 19/1) – 7 F, 3 d.
 1433 säljer Karl Holgersson och hans hustru Ingegerd Nilsdotter till Filip Bonde S, Edsarp, tredjedelen av Bulsjö kvarn med tredjedelen av torpen som ligger till kvarnen och sin

ägodel i ängen i Ramelarp, allt i denna sn, samt halva *Bro, Torpa sn. Godsens och kvarnen har länge legat öde (Rääf 1:101).

Stubbarp

1545 *Stobaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 d.

SmH **1 pb** (Erik), 1545 **1 ky**, 1548 $\frac{1}{2}$ **ky**, 1551 **1 ky**, 1555 $\frac{1}{2}$ **ky** + $\frac{1}{2}$ **pb**, 1556 **1 ky**.

1552 ligger en tomt i S under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Sund

1410 *i Sundh i kirkiobynom* (SD 1339), 1551 *Sunnntz by* (ÖgH 1551:1) – kyrkby – 7 F, 3 d.

SmH **1 ky**.

1 ky (1545 klockaren) (saknas 1548–58), 1560 **1 kyuj** (saknas 1561–62).

1 fr (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

1410 bortbyter Magnus Karlsson till biskop Knut i Linköping, för så lång tid de båda behagar, sina och systemen Katarinas andelar i S kyrkby och i Malma, Västra Ryds sn, i utbyte mot biskopens gård i Skänninge (se Malma, Västra Ryds sn) (SD 1339).

1422 säljer Lars Fröstensson (sågskura) och hans hustru Sigrid Karlsdotter i Överstad, Askeby sn, Bankekinds hd, till biskop Knut i Linköping fjärdedelen av en gård i S vid kyrkan och fjärdedelen av två gårdar i Malma, Västra Ryds sn, för 60 mark penningar 'i så gott mynt som nu är giltigt i Östergötland' (Rääf 1:95).

1432 säljer Johan Ragnason till biskop Knut i Linköping och hans arvingar sitt gods i S, så mycket som Magnus Karlsson där hade, och i Malma, Västra Ryds sn, för 30 mark gutniska (se Malma, Västra Ryds sn) (SD 1339).

1447 har Vadstena kloster en 'tillgång' i S (se Bodaslätt) (VaKlJb s 64).

1450 har Birgitta Turesdotter (båt) sålt hälften av S till Karl Knutsson (Bonde) (se Forsnäs) (C 4 f 39 v).

1473/1502 har Vadstena kloster en 'tillgång' i S i Läugerbo vad (HH 16 s 113 f).

- 1490 har Magdalena Karlsdotters (Bonde) landbo Hemming i S erlagt 2 oxar (?C 24 f 54).
- 1508 säljer Margareta Erlandsdotter till sin frände Anders Andersson (Hindsekindätten) sitt arv efter morfadern Håkan Bengtsson (Bölja från Östbo), häribland S i Ydre (?BhSp u d, SDHK 36022).
- 1513 säljer Tord Bonde till Peter Sjurdsen (tre bjälkar) flera gods, häribland en gård i S som ger 0:0:20 pn i ränta och 1 mark gutniska i gengärd (se Sjövik, Norra Vi sn) (Rääf 1:145).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 7 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Sundsö

1331 *in Sundzö* (?DS 2832, avskr), 1545 *Sundzö* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 c.

SmH **1 fr** (1562 Bröms Halstensson Bagge /av Berga/).

Sundsö är 1562 sätesgård för Bröms Baggens mor Karin Andersdotter (Yxnebergaätten) (AH s 172, GiSt s 61).

1331 byter Knut Kettilbjörnssons (Gren) änka Asrun Eriksdotter (lejonansikte, ÄSF 1 s 56 b) bort sina gods i Råhamra, Oppeby sn, Kinda hd, och Sundsö i Kinda hd till biskop Karl i Linköping, mot dennes gods i Öjaby, Kinnevalds hd (?DS 2832).

En Sundsö finns i Kinda hd, i Åsunden 10 km nordväst om Råhamra, men ön saknar jordbruksmark.

*Taxåsen

1552 ligger en tomt i *Taxåsen* under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

Tomta

1552 *Thomta* (Rääf 1:168), 1562 *Törppa Tompta* (SmH 1562:24) – 7 F, 3 d.

SmH 1562 **1 skt**.

1552 ligger T under Graby (se Graby) (Rääf 1:168).

*Tyresstorp

1562 *Tyresstorp* (SmH 1562:24).

SmH 1562 (endast) **1 skt**, icke skattlagt.

- Töresfall** 1473 i *Thörghilsfall* (VaKlJb f 32v), 1550 *Thörilsffall* (SmH 1550:8) – 7 F, 3 c.
SmH 1562 **1 skt.**
1548–60 **1 kyuj.**
1473 och 1502 har Vadstena kloster 4 penningars ‘tillgång’ i T (HH 16 s 113).
- Ukreda** 1381 *Wkreetha* (DRAp 1414 12/3 vid), 1416 *Okridhe* (SD 2278) – 7 F, 2 d.
SmH **1 sk.**
1381 byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort torpet U, som ligger under Österby, till Bo Jonsson (Grip) (se Sånna, Asby sn) (Rääf 1:45).
1416 bortbyter Johan Tovesson Krok bort sin gård U till biskop Knut i Linköping mot Blåvik, Blåviks sn (då Ekeby sn), Göstrings hd. Bytet inkluderar all boskap och lös egendom på gårdarna (SD 2278).
1460 säljer Måns Bjur i Kammarp U efter att ha bjudit ut det för ätteinlösen på tre ting, samt en fjärdedel i Sandbäck och största delen av **Ukkredha thorp*, som delas med Bulsjö norr om ån, till Nils Birna för 30 penningar gutniska. U uppges vara bortbytt av arvingarna till Bulsjö. I samma dokument säljer Nils Birna tillbaka U till sin måg Måns Bjur för samma belopp, som han delar med sina medbröder (Rääf 1:120).
Transaktionen har resulterat i att de övriga godsen förts över till Nils Birna utan ersättning medan Måns Bjur behållit U, som nu förvandlats från arve- till köpegoods.
- *Ukkredha thorp** 1460 Se Ukreda.
- *Wddiuals boda** 1561 *Wddiualsboda* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 skuj.**
- *Åkerby** 1545 upptas *Åkerby* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).

- Ånestad** 1562 *Ånstada* (FoR Sm 1:2) – 7 F, 2 e.
Smh 1562 (endast) **1 frkvarn** (endast i FoR, Bröms Halstensson Bagge /av Berga/).
- Ånsnäs** 1473 *i Andznæass* (VaKlJb f 32v), 1594 *en skogh benempt Ansnäs* (Rääf 3 s 406) – 7 F, 2 b.
1473 och 1502 har Vadstena kloster 4 penningars "tüllgongh" i Å (HH 16 s 113).
- Äng** 1446 *i Æng* (RAp 22/6) – 7 F, 3 d (RAÄ 181:1).
SmH **1 ky**.
1446 är Nils i Äng en av flera delägare vid en försäljning av gods i socknen (se Gällerstena) (Rääf 1:111 f).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 7 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund (SmH 1560:27).
- Ängaryd** 1447 *Ängarydh* (Rääf 1:113 efter or), 1545 *Engerydh* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 c.
SmH **1 sk**.
1447 har Amund Gröning sålt sin gård Ä, sin andel av *Hyelmbomala och en "skoghdel" i Hjälmseryd till Johan Håkansson (Rääf 1:113).
1561 får Måns Nilsson i Ä fastebrev på gården Ä, som han köpt av Peter Jönsson vid Forsnäs kvarn för 80 mark danska (Rääf 1:180).
- *Ösarp** 1545 *Ösarp* (ÖgH 1545:18), 1561 *Ösiorp* (SmH 1561:37).
SmH 1561–62 **1 fr**.
- Österby** 1381 *Østerby* (DRAp vid 1414 12/3) – 7 F, 2 d.
SmH **2 fr** (1562 Jöran Larsson /Sparre/), 1565 **1 fr**.
1381 (22/6) byter Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) bort en rad gårdar till Bo Jonsson (Grip), häribland gården Ö med de underliggande torpen Bräng och Ukreda (se Sånna, Asby sn) (Rääf 1:45).
1381 (18/11) säljer Bo Jonsson några av de ovannämnda godsen, häribland Ö, till Ulf Jonsson (Aspenäsätten) (se Sånna,

Asby sn) (RApp).

1392 är Ingjald i Ö faste vid häradstinget (Rääf 1:61).

1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) två gårdar Ö (se Såna, Asby sn) (SD 2448).

1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit två gårdar i Ö som räntar 1 mark (se Såna, Asby sn) (B 19a nr 218).

1464 säljer Henrik Håkansson, präst i Linderås, Norra Vedbo hd, till väpnaren Peter Bagge en rad gods, häribland en "hijllamad" (?sankäng på bergsavsats) vid Ö (se Ed) (Rääf 1:122).

Svinhults socken

1322 *in parochia Swinahult* (DS 2348).

1337 *parochis ... Swinahult* (DS 3326).

1439 *i Suinhulta sokn* (RAp 24/11).

Omfattning: Svinhults socken hade 1950 samma omfattning som under medeltiden och 1500-talet.

Annexförhållande: Svinhult var på 1520-talet annex till Västra Ryd. Annexbildningen uppstod 1487, då biskopen gav fullmakt till kyrkoherden i Västra Ryd att även vara kyrkoherde i Svinhult tills någon präst ville bosätta sig där (SEL s 178, HBR s 578, Rääf 1:135). 1549 innehades prästgården av herr Bengt i Sund, vilket kan betyda att annexförhållandet hade ändrats (SmH 1549:3).

Kyrka: Den gamla kyrkan (RAÄ 78:1) låg 100 m sydsydväst om den nuvarande, som stod färdig 1875. Den uppgavs 1762 vara 500 år gammal. Den var en ligg-timrad spånklädd salkyrka med de ursprungliga innermåttén 25½ x 16 alnar (15,3 x 9,6 m). På korets nordsida fanns en murad sakristia av okänd ålder. Ett torn över västra delen nedtogs 1693. Mandelgrens avbildning från 1847 visar rombiska dekorationsfält i västgavelns spånklädsel, men kompositionen tyder på att de tillkom efter att tornet hade avlägsnats. 1708 förlängdes kyrkan åt öster med 16 alnar. Ursprungskyrkan hade ingång i väster samt mitt på sydvägen.

Mandelgren såg spår av att interiören hade varit bemålad i samma stil som Risinge kyrka (1430–50), och på vinden över östra delen syntes Skapelsen och Syndafallet. Medeltida inventarier är en Madonna med barnet, daterad till 1200-talet, och delar av ett altarskåp från 1400-talet som visat Kristi födelse och Konungarnas tillbedjan i flyglarnas insidor samt har Kristus och tre evangelister bevarade som lösa figurer. Ett rökelsekar har daterats till 1200-talet. Rääf (1865) beskriver den medeltida foten till en kalk. (Mandelgren; SvK 192; SviKy; Rääf 4 s 187.)

Kyrkby var Svinhult.

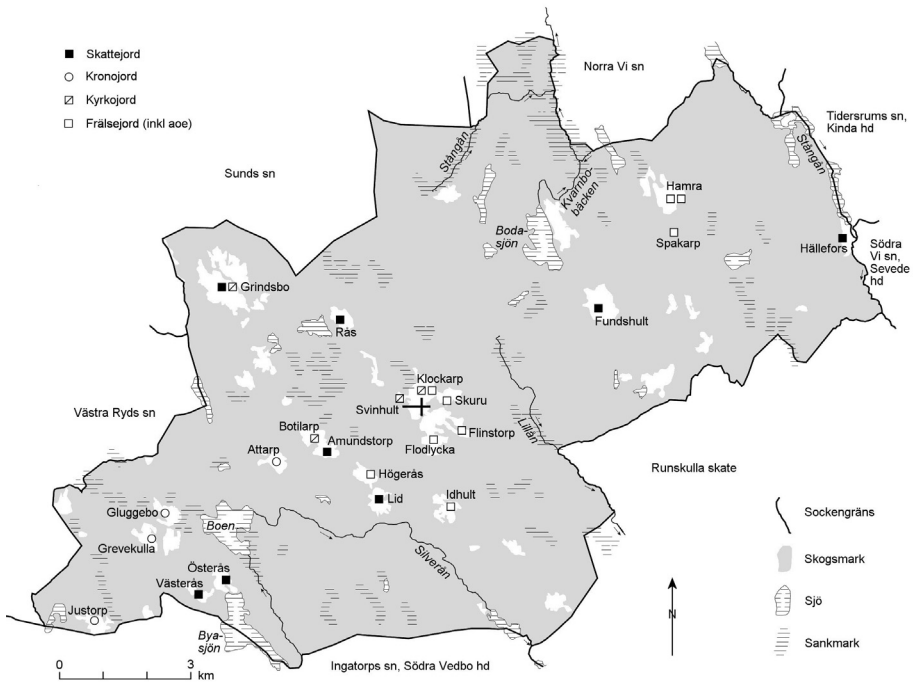
Prästgård var 1549 Svinhult, som då kallas stom (SmH 1549:3).

Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1545/48 (1561/65)

	sk	skuj	kr	kruj	ky	kyuj	fr	fruj
*Adisens	—	—	—	—	—	0 (2)	—	—
Amundstorp	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Attarp	—	—	1 (1)	—	—	—	—	—
*Boda	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Bona	—	—	—	—	—	—	0 (1)	—
Botilarp	—	—	—	—	1 (1)	—	—	—
*Breddetorp	—	—	—	1 (0)	—	—	—	—
Bråta	—	—	—	0 (1)	—	—	—	—
Flinstorp	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Flodlycka	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Fundsbo	0 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Fundshult	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
*Giordsbode	—	—	—	—	1 (1)	—	—	—
Gluggebo	—	—	1 (1)	—	—	—	—	—
Grevekulla	—	—	1 (1)	—	—	—	—	—
Grindsbo	1 (1)	—	—	—	1 (1)	—	—	—
Hamra	—	—	—	0 (1)	—	—	2 (2)	—
Helvete	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
Högerås	—	—	—	—	—	0 (1)	1 (1)	—
Högshult	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
Idhult	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Justorp	—	—	1 (1)	—	—	—	—	—
Klockarp	—	—	—	—	1 (0)	—	1 (1)	—
Lid	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Livmålen	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
Rås	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Skarparp	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
Skuru	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Spakarp	—	—	—	—	—	—	1 (1)	—
Sprängsbo	—	—	—	—	—	—	0 (1)	—
Stekarp	—	—	0 (1)	—	—	—	—	—
*Svalaboda	—	—	—	—	—	—	—	0 (1)
Svinhult	0 (1)	—	—	—	1 (1)	—	—	—
Västerås	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
Österås	1 (1)	—	—	—	—	—	—	—
SUMMA	8 (10)	1 (0)	4 (9)	1 (2)	5 (4)	0 (3)	7 (9)	0 (1)

Svinhults socken

Svinhults socken på 1540-talet.

***Adisens** 1555 *Adisens* (SmH 1555:22), 1556 *Ädisens*, *Ädisens äng* (SmH 1556:21A), 1560 *Adz ängie* (SmH 1560:27).

SmH 1555 **2 kyuj**.

Amundstorp 1545 *Amonnestörp* (ÖgH 1545:11), 1545 *Anundatorp* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 0 e.

SmH **1 sk**.

Attarp 1387 *i Attathorp* (RAP 28/2, SDHK 13257) – 7 F, 0 e.

SmH **1 kr**.

1387 ärver Birger Karlsson flera gods efter Karl Birgersson (sjuuddig stjärna, Vinäsätten), härbland $\frac{1}{2}$ attung i A (RAP 28/2).

1443 avgörs en tvist mellan Peter i A och Olof ”under” Lid angående en kvarndamm och ett fiske som länge legat till A. Kvarnplatsen och fiskedammen befinns vara välbyggda och inte till men för någon, och de ska fortsatt ligga under A (Räaf 1:109).

1460 är Johan i A vittne och faste vid häradstinget (Räaf 1:120).

- *Boda** 1545 *Bodom* (ÖgH 1545:11).
SmH 1545–61 **1 sk**.
- *Bodasjö** 1555 *Bodissjös engh* (ÖgH 1555:22). Läge vid Bodasjön, 7 F, 1 f.
SmH 1555–60 **1 kyuj**.
- Bona** 1499 *Boosgården* (NRKb nr 8, avskr), 1551 *Bona* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 0 e.
SmH 1551 **2 fr**, 1561 **1 fr** (1562 Nils Ryning).
1499 ärver Bengt Ryning B, som räntar 2 pund smör, efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) (NRKb nr 8).
- Botilarp** 1545 *Bottelstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 e.
SmH **1 ky** till prästbordet (1551 till Västra Ryds kyrka, se ovan om annexförhållande).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 5 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är ½ pund (SmH 1560:27).
- *Braskebo** 1551 *Braskebo* (ÖgH 1551:1). Möjligen identiskt med B, Asby sn.
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- *Breddetörp** 1545 *Breddetörp* (ÖgH 1545:11).
SmH 1545 (endast) **1 kruj**.
- Bråta** 1551 *Bråtha* (ÖgH 1551:1) – 6 F, 9 f (RAÄ 142:1).
SmH 1551 **1 kruj** (1562 1 skt, ändrat från 1 krt).
- Flinstorp** 1545 *Flenstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 f.
SmH **1 fr** (1562 Nils Ryning).

- Flodlycka** 1499 *Floalyckie* (NRKb nr 8, avskr), 1545 *Flolyckia* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 e.
SmH **1 fr** (1562 Nils Ryning) (saknas 1551).
1499 ärver Bengt Ryning F, som räntar 1½ pund smör, efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) (NRKb nr 8).
- *Folnetörp** 1551 *Folnetörp* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- Fundsboda** 1322 *in Fulzbodhom* (DS 2348), 1562 *Funsboda* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 e.
SmH 1562 **1 sk**.
1322 testamenterar Bo Nilsson (Natt och Dag) sina gods i F och med dem ¼ attung i *Stæfløso till förbättrande av den prebenda som biskop Karl stiftat i Linköpings domkyrka. På diplomets baksida, med annan hand, anges att båda bytts bort mot gods i Ydre (DS 2348).
- Fundshult** 1397 *i Fulzhulte* (DrakeSp 8/8), 1545 *Fonghult* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 f.
SmH **1 sk**.
1397 är Birger i F faste i Sunds sn (Rääf 1:62).
- *Giordsbode** 1463 *Giordsbode* (B 19a nr 218), 1548 *Gresbode* (SmH 1548:7), 1549 *Giordsbode* (SmH 1549:3).
SmH 1548 **1 ky** (saknas 1551–62).
1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit G, som räntar 16 örtugar (se Såanna, Asby sn) (B 19a nr 218).
- Gluggebo** 1545 *Glogeboe* (ÖgH 1545:11), – 7 F, 0 d.
SmH **1 kr** (1561 1 sk).
1556–60 **1 kyuj**.
- *Glughult** 1551 *Glughult* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.

- Grevekulla** 1545 *Greffuekulle* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 d.
SmH **1 kr**, 1561 $\frac{1}{2}$ **kr**.
- Grindsbo** 1446 *i Grinzbodhom* (RAp 22/7) – 7 F, 1 e.
SmH **1 sk**.
1545–62 **1 ky** (1558 prästbordet) (saknas 1548–51).
1446 är Peter i G en av fem delägare då gods i Sunds sn säljs (se Gällerstena, Sunds sn) (Rääf 1:111 f).
1447 är Peter i G faste vid häradstinget (Rääf 1:113).
1448 säljer Anund Ingelsson i G till Karl Jonsson i Skortebo en gård i Skortebo och en attung i Holkåsa, Asby sn (se dessa) (Rääf 1:115).
1552 ligger en tomt i G under Graby (se Graby, Sunds sn) (Rääf 1:168).
1558 är Nils i G faste vid häradstinget (Rääf 1:177).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 5 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- *Gruaorp** 1551 *Gruaorp* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- Hamra** 1463 *Hambre* (B 19a nr 218, avskr), 1545 *Hammerom* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 g.
SmH 1561 (endast) **1 kruj**.
2 fr (1562 Lars Matsson /Kafle/).
1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit H och det underliggande torpet Spakarp. Den samlade räntan är 1 mark (se Såanna, Asby sn) (B 19a nr 218).
- Helvete**
(nu Hällefors) 1551 *Heluethe* (ÖgH 1551:1), *Heluite* (SmH 1558:29) – 7 F, 1 g.
SmH 1551 **1 sk**, 1561 $\frac{1}{2}$ **kr**.
- Högerås** 1443 *Høgharaas* (RAp 20/7) – 7 F, 0 e.
SmH 1555 **1 kyuj**.
1 fr (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

1443 får Bengt Håkansson (Bölja från Östbo), i arvskifte med Johan Trulsson (Upplandaätten), en gård (se Rakstorp, Asby sn) (Rääf 1:108).

- Högshult** 1562 *Högzhullt* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 g.
SmH 1562 **1 krt**, 1565 **1 kruj**.
- Idhult** 1460 *i Idhhulth* (DrakeSp 23/6), 1545 *Edhullt* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 f.
SmH 1560 (endast) **1 kyuj**.
1 fr (1562 Nils Ryning).
1460 är Nils i I faste vid häradstinget (Rääf 1:120).
1499 ärver Bengt Ryning I, som räntar 1½ pund smör, efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) (NRKb nr 8).
- Justorp** 1545 *Jössestörp* (ÖgH 1545:11), 1550 *Justanstorp* (ÖgH 1550:13) – 6 F, 9 d.
SmH **1 kr**, 1565 ½ **kr**.
- Klockarp** 1499 *Klockaretörp* (NRKb nr 8, avskr) – 7 F, 0 e.
SmH 1545 (endast) **1 ky**.
1 fr (1562 Nils Ryning).
1499 ärver Bengt Ryning K, som räntar 1½ pund smör, efter sina föräldrar Erik Ryning och Kristina Eriksdotter (Urup) (NRKb nr 8).
- *Kolnetörp** 1551 *Kolnetörp* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- Lid** 1421 *vndi Liidh* (DrakeSp 25/10), 1443 *under Lid* (Rääf 1:109) – 7 F, 0 e.
SmH **1 sk**.
1421 är Sven 'under' Lid faste vid häradstinget (Rääf 1:93).
1443 avgörs en tvist mellan Peder i Attarp och Olof 'under' Lid angående en kvarndamm och ett fiske, som tilldöms Attarp (se Attarp) (Rääf 1:109).
1474 sitter Olof i Lid i nämnden vid lagmansting i Ydre (?Rääf 1:128, kan avse Lid i Asby sn).

- Livmålen** 1562 *Liffuemålle* (SmH 1562:24) – 7 F, 1 f.
SmH 1562 **1 krt**, 1565 **1 kruj**.
- *Målanu** 1551 *Målanu* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- *Mässa
ängien** 1560 *Mässa ängien* (SmH 1560:27).
SmH 1560 (endast) **2 kyuj**.
- Rås** 1545 *Rååss* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 e.
SmH **1 sk**.
1552 ligger ett torpställe i R under Graby (se Graby, Sunds sn)
(Rääf 1:168).
- *Rödnes** 1551 *Rödnes* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- Skarparp** 1562 *Scharparp* (SmH 1562:24) – 7 F, 0 e.
SmH 1562 **1 krt**, 1565 **1 kruj**.
- Skuru** 1545 *Skurom* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 f.
SmH **1 fr** (1562 Nils Ryning).
- Spakarp** 1463 *Spachorp* (B 19a nr 218, avskr), 1562 *Spakorp* (SmH
1562:24) – 7 F, 1 g.
SmH **1 fr** (1562 Lars Matsson /Kafle/).
1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit torpet S,
som ligger under Hamra (se Såanna, Asby sn) (B 19a nr
218).
- Sprängsbo** 1475 *Sprækilsbodha* (RAp 24/2), 1544–50 i *Sprekisboda* (Rääf
1:155), 1545 *Spregnebo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 1 e.
SmH 1561 **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
1475 testamenterar väpnaren Johan Larsson (tre snäckor) och
hans hustru Anna Gödekadotter sitt gods S, som räntar 3
mark gutniska ”fyra gutniska i ørenom”, med tomter och
tomtställen, torp och torpställen, kvarnar och kvarnställen
till Vadstena kloster (Rääf 1:129).

- Stekarp** 1551 *Stecharatörp* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 0 e.
SmH 1551 **1 kruj**, 1562 $\frac{1}{2}$ kr, 1565 **1 krt**.
- *Stæfløso** 1322 se Fundsboda.
- *Svalaboda** 1562 *Sualaboda* (FoR Sm 1:2).
SmH 1562 **1 fruj** (endast i FoR, Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
- Svinhult** 1545 *Swinolt* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 0 e.
SmH 1561 (endast) **1 sk**.
1 ky till prästbordet.
1549 betecknas S som en stom (prästgård) och innehas av herr Bengt i Sund (SmH 1549:3).
1560 har prästlandbon utsäde till 8 spann och äng till 4 lass hö, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är $\frac{3}{4}$ pund (SmH 1560:27).
- *Torwastatörp** 1443 får Bengt Håkansson (Bölja från Östbo), i arvskifte med Johan Trulsson (Upplandaätten), en gård *Torwastatörp* som Johan Knapper bor på (se Rakstorp, Asby sn) (RAp 20/7, Rääf 1:108).
- *Tömpta** 1551 *Tömpta* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 kruj**.
- Valsnäs** 1447 *i Vals nexs* (RAp 20/1) – 7 F, 0 f.
1447 har Ödgisle Petersson, å sin hustrus vägnar, ärvt gods i Torpa och Svinhults snr, häribland hela V (se Brandsnäs, Torpa sn) (RAp 20/1).
- Västerås** 1415 *Westraas* (SD 2143), 1437 *i Raas* (?RAp 14/9) – 6 F, 9 d.
SmH **1 sk**.
1415 är Magnus i V faste vid häradstinget (SD 2143).
1437 säljer Sven Somme till Filip Bonde 1 attung jord i Södra Ödhult och 1 attung i Norra Ödhult samt sin ägodel i "Raas" i Ingatorps socken, Södra Vedbo hd (?RAp 14/9).
Troligen avses V eller Österås, som ligger 400 respektive

800 m från Ingatorps sockengräns.

Österås 1545 *Österåss* (ÖgH 1545:11) – 6 F, 9 e.
SmH **1 sk.**
1556–60 **1 kyuj.**
1437 Se Västerås.

Torpa socken

- 1281 *plebanus de Thorpum* (DS 715).
 1336 *in parochia Thorppæ* (DS 3207).
 1337 *de hys parochijs ... Thorpa* (DS 3326).
 1369 *i Thorpa sokn* (DS 7970, avskr).

Omfattning: Den del av Torpa socken som låg norr om Sommen överfördes 1866 och 1882 till den nybildade Blåviks socken, Göstrings härad (Kbr 26/10, 20/1). I övrigt var socknens omfattning 1950 densamma som under medeltiden och 1500-talet. I SmH/ÖgH tas några enheter nära sockengränsen ömsom upp under Torpa och Asby sn, nämligen Djupviken, Leddamåla och Rås, denna sn, samt Rakstorp, Asby sn.

Kyrka: Torpa kyrka är en senmedeltida murad salkyrka med yttermått 24 x 9 m. Enligt en 1700-talsuppgift ska den ha byggts omkring 1460. Den nuvarande sakristian tillkom 1913 som ersättare för en kryssvälvd äldre sakristia. Murverket på korets nordsida tyder på att denna sakristia var äldre än stenkyrkan. Kyrkan har sekundära kryssvalv av senmedeltida typ, bemålade 1891. På 1600-talet fick kyrkan två stora liggtimrade korsarmar och i väster ett timrat vapenhus, alla nu vitrappade. Ingången till långhuset finns i västgaveln, och inga andra medeltida portar är belagda.

På vinden över kyrkans två mellersta travéer har man återanvänt takstolen och två timrade gavlar från stenkyrkans föregångare av trä. Hammarbanden är 13 m långa, vilket torde utvisa längden av träkyrkans långhus. Dess bredd var samma som nuvarande kyrkans. Avtryck i östra gavelröstet visar att träkyrkan hade ett lägre kor.

Hammarbanden och några återanvända panelbräder har målningsdetaljer. En serie medaljonger har enligt inskrifterna föreställt passionshistorien, och en scen visar Noak som tittar ut genom ett av arkens fönster. Målningarna är besläktade med Risingemästarens, daterade till 1430–50.

Kyrkans äldsta kända inventarium var en järnbeslagen dörr som avbildades av Mandelgren 1847 och som kan dateras till omkring 1200. Bevarade medeltida inventarier är ett triumfkrcifix som daterats till omkring 1300, en träskulptur av S:t Stefan daterad till 1200-talets senare del och en träskulptur av en tronande S:t Olof daterad till samma tid. Vidare finns en medeltida altarskiva, en kalk där foten är ett Vadstenaarbete från 1400-talets slut och delar av en dopfunt från 1200- eller 1300-talet. Slutligen antecknade Mandelgren en ljuskrona som han daterade till 1300- eller 1400-talet (Frondin s 56 not y; Mandelgren Serie 5; ToKy; SvK 192; KaMI 2 s 513 f.)

Kyrkby saknas.

Prästgård var 1580 ?Rödje.

Runstenar saknas.

Torpa kyrka

Torpa kyrka från SO. Foto Svenska kyrkan.

En karta från 1719 visar "Gl. (Gammal) Kyrkogård" och "Gammal Prästegårdh" på ömse sidor om ån, 500 m söder om kyrkan. Fyra gravar med träkors samt två gravar markerade av ?stenar är utritade (LSA Sunnanå D116-41-1).

Kyrkplatsen ligger på Sunnanås mark och är inte registrerad som fornlämning. Beteckningen "gammal" tyder på att den inte var en nyanlagd pestkyrkogård, men den kan ha tagits i bruk som sådan under 1710-talets pestepidemi. Det kan handla om en kyrka som existerat samtidigt som Torpa eller om att man flyttat kyrkan. Flyttningar av kyrkor är belagda under senmedeltiden i Uppland, och i minst ett fall var orsaken att kyrkplatsen var vattensjuk. Den markerade platsen var tämligen låglänt. Möjligen stod den träkyrka som återvänts i Torpa kyrkas takkonstruktion på denna plats. (CLKomm.)

Karta från 1719, norr uppåt. Överst syns Torpa kyrka, nedtill invid ån "Gammal Kyrkogård" (LSA Sunnanå D116-41-1).

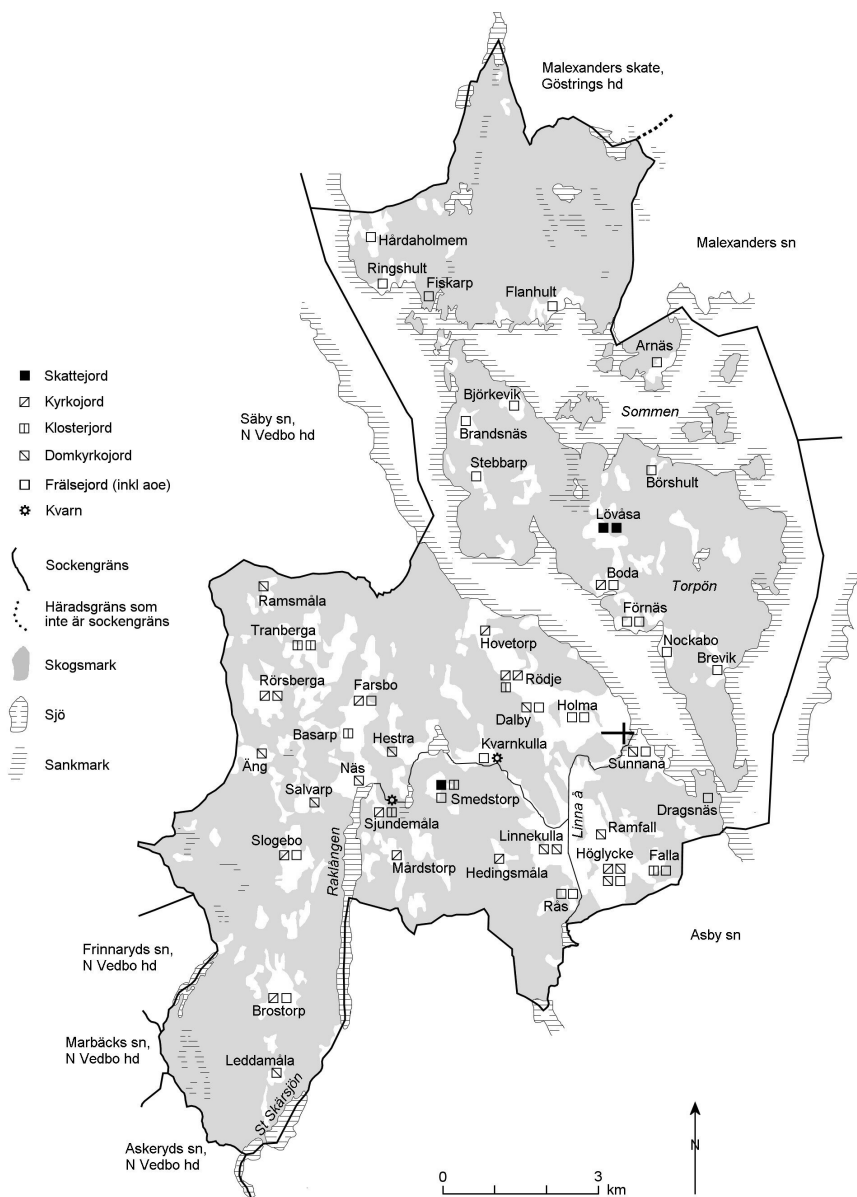
Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1539/48 (1561/65)

	sk	skuj	ky	kyuj	kl	dky	aoe	fr
Arnäs	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Basarp	--	--	--	--	1 (1)	--	--	--
Björkevik	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Boda	--	1 (0)	1 (1)	--	--	--	0 (1)	1 (0)
Brandsnäs	--	--	--	--	--	--	1 (1)	--
Brevik	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Brostorp	--	--	1 (1)	--	--	--	--	1 (1)
Börshult	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Dalby	--	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	1 (1)
*Dedemåle	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Djupviken	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Dragsnäs	--	--	--	1 (0)	--	--	--	1 (1)
Falla	--	--	--	--	1 (0)	--	--	1 (2)
*Fargeholm	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Farsbo	--	--	1 (1)	--	--	--	--	1 (1)
Fiskarp	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Flanhult	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Fåglemeden	--	--	--	0 (1)	--	--	--	--
Förnäs	--	--	--	--	--	--	1 (1)	1 (1)
*Gloeboða	--	--	0 (1)	--	--	--	--	--
*Graneberg	--	0 (1)	--	--	--	--	--	--
Hedingsmåla	--	--	1 (1)	--	--	--	--	0 (1)
*Hedinstörp	--	0 (1)	--	1 (0)	--	--	--	--
Hestra	--	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--
Holma	--	--	--	--	--	--	--	2 (2)
Hovetorp	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--
*Hylte	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Hårdaholmen	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Höglycke	--	--	1 (1)	--	0 (2)	2 (0)	--	1 (1)
*Ingevalsmåle	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Klockargården	--	--	0 (2)	--	--	--	--	--
Kvarnkulla	--	--	--	--	0 (1)	--	1 (1)	--
Leddamaåla	--	--	0 (1)	1 (0)	--	1 (0)	--	--
*Lid	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Linnekulla	--	--	--	--	0 (2)	2 (0)	--	--
Lövåsa	2 (2)	--	--	--	--	--	--	--
Mårdstorp	--	--	1 (1)	--	--	--	--	--
Nockabo	--	--	--	--	--	--	--	1 (1)
Näs	--	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--
Ramfall	--	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--
Ramsmåla	--	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--
Ringshult	--	--	--	--	--	--	--	0 (1)
Rås	--	0 (1)	--	--	--	--	--	2 (2)
*Rödahelle	--	--	--	1 (0)	--	--	--	--
Rödje	--	--	2 (2)	1 (0)	1 (1)	--	--	--
Rörsberga	--	--	1 (1)	1 (0)	0 (1)	1 (0)	--	--
Salvarp	--	--	--	--	0 (1)	1 (0)	--	--

	sk	skuj	ky	kyuj	kl	dky	aoe	fr
Sjundemåla	- -	- -	1 (1)	- -	1 (1)	- -	- -	- -
Slogebo	- -	- -	1 (1)	- -	- -	- -	- -	1 (1)
Smedstorp	1 (1)	- -	- -	- -	1 (1)	- -	- -	1 (0)
Stebbarp	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 (1)	- -
Sunnanå	- -	- -	- -	- -	0 (1)	1 (0)	- -	1 (1)
Torpa	- -	1 (0)	- -	0 (1)	- -	- -	- -	- -
Tranberga	- -	0 (1)	- -	- -	2 (2)	- -	- -	- -
Ång	- -	- -	- -	- -	0 (1)	1 (0)	- -	- -
Ödetorp	- -	- -	- -	1 (0)	- -	- -	- -	- -
SUMMA	3 (3)	2 (4)	12 (16)	12 (2)	7 (20)	14 (0)	5 (6)	22 (24)

Dessutom redovisar längderna: **kruj**: 0 (1) Kvarnkulla – **krkvarn**: 0 (1) Kvarnkulla – **kl**: 1 (0) Smedstorp – **kluj**: Kvarnkulla 0 (1), Leddamåla 1 (0) – **klkvarn**: 0 (1) Sjundemåla – **aoet** 1 (0) *Åsboda, öde – **aoeuj**: Boda 1 (0) – **aoekvarn**: 0 (1) Kvarnkulla.

Torpa socken

Torpa socken på 1540-talet. Ringshult är markerat trots att det inte finns belagt i SmH/ÖgH förrän 1561.

- Okänt läge** SmH 1548–52 **1 kyuj** (äng) (saknas 1549).
- Arnäs** 1405 *Arnanæs* (SD 557) – 7 F, 6 c.
SmH **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
1405 testamenterar Ture Bengtsson (Bielke) till Vadstena kloster torpet A under Flanhult (se Flanhult) (SD 557).
1546 byter Gustav I A 'i Norra Vedbo' till Germund Svensson (Somme) (GR 18 s 141).
- Basarp** 1336 *Bassathorp* (DS 3207), 1548 *Basebode* (SmH 1548:7) – 7 F, 5 b.
SmH **1 skkl** (Mada rd) (1541, 1559 1 aoe, 1545 1 fr, 1562–65 1 vaktl).
1336 ger Cecilia Knutsdotter (Aspenäsätten), änka efter Bo Nilsson (Natt och Dag), med sin dotter Elin, som antagit doket, sin gård i B till Skänninge kloster, med förbehåll att dottern i sin livstid får uppbära gårdens halva avkastning (DS 3207).
1541 har Gustav I en gård under Mada rättardöme med 12 spannländ åker och äng till 20 lass hö. Den räntar 3 pund smör (SmH 1541:11A).
1559 har Gustav I:s gård utsäde till 8 spann, äng till 16 lass hö och skarp färmark; smörräntan är 3 pund (SmH 1559:20A).
- Bergbo** 1402 *Bærghabodhe* (?SD 237, avskr) – 7 F, 5 b (Bergbo stolpe).
1402 säljer Katarina (?Bosdotter /Grip/), änka efter Bo Jönsson (Jöns Götessons ätt), med sin målsman riddare Johan Dummes godkännande, till Bengt Nilsson (Lejonansikte) åtskilliga gårdar, häribland B (se Ekeberg, Malexanders sn) (?SD 237).
- *Bibbarp** 1559 *Bibbarp* (SmH 1559:20A).
SmH 1559 (endast) **1 aoet**.
1559 har de två aoe-gårdarna i Tranberga vardera en tredjedel av torpet B (SmH 1559:20A).

- Björkevik** 1541 *Berkewik* (SmH 1541:11A), 1545 *Börkiewick* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 6 b (RAÄ 206:1).
SmH **1 aoe** (Brandsnäs rd) (1545, 1551 1 fr).
1541 har Gustav I:s gård 9 spannland åker, äng till 7 lass hö, 3 mjårdar i Sommen och annat fiske; smörräntan är 1½ pund (SmH 1541:11A).
1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3 spann, äng till 2½ lass hö, ekskog till 3 svin, passligt god timmerskog och skarp fåmark. Under gården ligger en fjärdedel av ett (onämnt) torp; smörräntan är 1¾ pund (SmH 1559:20A).
- Boda** 1474 *i Bodha* (RAp 24/2), 1545 *Boor, Boo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 c.
SmH 1545–59 **1 skuj**.
1545–55 **1 kyuj**, 1548 **1 ky**, 1549 ½ **ky**, 1550 **1 ky**, 1552 ½ **ky**.
1 fr, 1559 **1 aoe** (Brandsnäs rd).
1541–59 **1 aoelj** (Brandsnäs rd).
1474 är Håkan i B nämndeman vid lagmansting i Ydre (Rääf 1:128).
1531 se Brandsnäs rd.
1541 har Gustav I en utjord i B under Brandsnäs rättardöme som räntar ½ pund smör (SmH 1541:11A).
1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 3 spann och äng till 2 lass hö, hälften av Lövåsa till fädrift, skarp fåmark samt 'tillgång' i Sommen; smörräntan är 1¼ pund. Under gården ligger en utjord som räntar ½ pund smör (SmH 1559:20A).
- *Bradenes-torp** 1558 *Bradenestorp* (SmH 1558:9).
SmH 1558 (endast) **1 ky**.
- Brandsnäs** 1447 *Brans nes* (RAp 20/1), 1531 *Brandznäss* (K 1 f 105) – 7 F, 6 b.
SmH **1 aoe** (rättardöme) (1545 2 fr, 1551 1 fr).
Brandsnäs rättardöme omfattar 1531 arv och eget-gods i Torpa sn, nämligen en gård i B med ödetorpet *Rassboda, vidare Björ-

kevik, Boda, Förnäs med *Öffuerlöffsta, Kvarnkulla med en jord *Rydd samt Stebbarp med ödetorpet *Åsboda (K 1 f 105 v–106, AL 2 s 69, s 71). 1541 ingår B, en utjord i Boda, Björkevik, Förnäs, Kvarnhult och Stebbarp samt Ivranäs i Malexanders sn. Vidare räknas Pelarnehult, Pelarne sn, Sevede hd (se DMS 4:4 s 152), till rättardömet (SmH 1541:11A). 1543 upptas inte Pelarnehult i förteckningen (SmH 1543:10).

1447 har Ödgisle Petersson, Peter Simonsson (Ulfsax) och Anders Andersson (tre rutor) skiftat arvet efter Katarina Esbjörnsdotter, dotter till Esbjörn djäkn i Ed, varvid Anders fått allt gods i Södermanland, Ödgisle å sin hustrus vägnar fått hela B med alla underliggande gods och torp, en gård i Broby torp, denna sn, samt allt i *Valsnäs, Svinhults sn, och Peter slutligen fått *Vernanäs och 3 tunnor (smör) i avrad i *Massostadom (?Marstad, Bjälbo sn, Göstrings hd) (RAp 20/1).

1531 har Gustav I en gård som räntar 3 mark gutniska (K 1 f 105 v).

1541 har Gustav I:s gård 18 spannländ åker, äng till 14 lass hö, 4 mjärdar i Sommen och annat gott fiske; smörräntan är 3½ pund (SmH 1541:11A).

1559 har Gustav I:s gård utsäde till 5 spann, äng till 4 lass hö, ekskog till 4 svin, god timmerskog, skarp fåmark och 7 notvarp i Sommen; smörräntan är 3½ pund (SmH 1559:20A).

Brevik 1463 *Bredewiick* (B 19a nr 218, avskr), 1545 *Bredeuich* (ÖGH 1545:11) – 7 F, 5 c.

SmH **1 fr** (1562 Anders Bengtsson/Hård/).

1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit B, som räntar 16 örtugar (se Såanna, Asby sn) (B 19a nr 218).

*Bro 1433 säljer Karl Holgersson och hans hustru Ingegerd Nilsdotter till Filip Bonde flera gods som länge legat öde, här ibland halva *Bro* (se Smedstorp, Sunds sn) (UUBp 19/1, Rääf 1:101). Möjligen identiskt med Broby.

Broby 1404 *Broby* (SD 462), 1447 i *Broby torp* (RAp 20/1) – 7 F, 4 a.

1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, här ibland

hälften av ödatorpet B (se Tranberga) (Rääf 1:118).

1433 Se Bro.

1447 har Ödgisle Petersson, å sin hustrus vägnar, ärvt gods i Torpa och Svinhults snr, häribland en gård i Broby torp (se Brandsnäs) (RAp 20/1).

Brostorp

1433 *i Bredherstorp* (Rääf 1:103, avskr), 1441 *Brodherstorppe* (Rääf 1:107, avskr), 1545 *Brorstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 a.

SmH **1 ky** till Asby prästbord.

1 fr (1562 Lars Fleming).

1433 testamenterar Jöns Knutsson (båt) i Tångby, Asby sn, med sin hustru Ingeborg Gregersdotters bifall, B till Asby kyrka och prästbord för sin egen, sin förra hustru Kristina Andersdotters och sina barns själar. Godset har han ärvt av sin förra hustru (Rääf 1:103).

1441 skänker Ingeborg Gregersdotter i Tångby till Asby kyrka och prästbord samma gård B, hennes morgongåva, som hennes make tidigare skänkt (Rääf 1: 107).

1560 har prästlandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Bubbetorp

1281 *silue Bubbathorp* (DS 715 vid 1345), 1404 *Bibbathorp* (SD 462) – 7 F, 5 c.

1281 byter Johan Knutsson (två nedvända vingar) bort 1/6 av skogen B till Torpa kyrka (se Rödje) (DS 715).

1331 säljer Katarina Erengislesdotter till sin bror Hemming sina gods i B (se Smedstorp) (DS 2892).

1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland hälften av ödatorpet B (se Tranberga) (SD 462).

Börshult

1450 *i Børstershulth* (C 4 f 39 v) – 7 F, 6 c.

SmH **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

1450 har Birgitta Turesdotter (båt) till Karl Knutsson (Bonde) sålt en halv gård i B (se Forsnäs, Sunds sn) (C 4 f 39 v).

1473 hör halva B, som räntar 6 örtugar, till Ivar Axelssons (Tott) och Magdalena Karlsdotters arv efter Karl Knutsson (Bonde) (C 8 f 10).

- 1482 äger Ivar Axelsson (Tott) B som räntar 6 örtugar, och halva gården ägs av Harald Sop (C 23 f 7v).
- 1477 säljer väpnaren Jöns Bult och hans hustru Ingrid Johansdotter hennes efter Tjälve Tjälveßons ärvda fastigheter, häribland en halv gård i B, till väpnaren Harald Petersson (se Oppreda, Sunds sn) (Rääf 1:130).
- 1489–90 och 1494 äger Magdalena Karlsdotter (Bonde) B som räntar 6 örtugar (C 24 f 26, f 52; VinsJb f 9v).
- 1500 får Erik Eriksson (Gyllenstierna) i arv efter sin moster Magdalena Karlsdotter en rad gods, häribland B som räntar 0:0:6 pn (se Forsnäs, Sunds sn) (Rääf 1:141).

Dalby

- 1498 *Dalby* (C 36 s 65) – 7 F, 5 b.
SmH **1 bi** (Växjö) (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).
1 fr (Anders Bengtsson/Hård/).
- 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskitte erhållit D, som räntar 16 örtugar (se Såna, Asby sn) (B 19a nr 218).
- 1471 skänker Knut Grundis fyra (onämnda) gårdar i ?Torpa (brevskada) sn till Gustav Olsson (Stenbock) (RAp 15/6).
- 1498 upptas fyra gårdar i Torpa sn, nämligen D, Rørsberga, Sunnanå och *Vretha, i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok och anges ha ägts av Gustav Olsson (Stenbock) (C 36 s 65).
- 1528 se Näs.
- 1550 är Mats i D nämndeman vid häradssting i Sund (Rääf 1:159).

*Dedemåle

- 1549 *Dedemåle* (SmH 1549:3).
SmH 1549–52 **1 kyuj**.

Djupviken

- 1549 *Guipauick* (SmH 1549:3), 1555 *Diupauick* (SmH 1555:22) – 7 F, 4 c. Gården ligger på sockengränsen och anges 1555–60 till Asby sn.
SmH 1548–60 **1 kyuj**, 1559 **1 aoet** till Hult, Asby sn, 1560 **1 kyuj**.

Dragsnäs

- 1390/91 *in Dragxnæs* (Frondin s 56 f not z, sen regist, SDHK 13801), 1498 *i Dragenæs* (ATJb s 70) – 7 F, 4 c.
SmH 1545–60 **1 kyuj**, 1548 $\frac{1}{2}$ **ky**, 1556 **1 ky**, 1558 **1 kyt**, 1560 **1 ky**.

1 fr (1562 Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/), 1565 $\frac{1}{2}$ **fr**.

1390 eller 1391 ska Ingrid Magnusdotter, Johan Kroks hustru, ha skänkt sin gård D att delas lika mellan Torpa kyrka och prästbord (Frondin s 56 f not z, s 11 not f, SDHK 13801).

1498 äger Arvid Trolle en fjärding i, alternativt hälften av, en gård i D som räntar 3 örtugar, en gård i Hedingsmåla som räntar 8 örtugar, en gård i Rås som räntar 4 örtugar samt ett ödetorp (?under Rås) som räntar 15 örtugar. Godsen har han köpt av "Breems" (?Nils Bröms) och en annan väpnare ("knap"), och herr Nils i Askeryd har en tid disponerat dem (ATJb s 70, 80).

*Elifsmaal 1331 säljer Katarina Erengislesdotter till sin bror Hemming hälften av sin andel *in Elifsmaal* (se Smedstorp) (DS 2892).

Falla 1281 *in Fallehulte* (?DS 715 1345 vid), *in Fallum* (DS 3682 1407/10 vid), 1407/10 *i Fallom* (SD 798 odat) – 7 F, 4 c.

SmH **1 skkl** (Mada rd) (1541 1 aoe), 1561 **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

1 fr (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).

1281 byter Johan Knutsson (två nedvända vingar) bort 1/3 av F:s inägor till Torpa kyrka (se Rödje) (?DS 715).

1343 säljer Harald Toresson (Gren) i Gräverum, Västra Eneby sn, Kinda hd, sina gods i F jämte en ängsmad till hustru Ingegerd Amundsdotter (DS 3682). Två månader senare kvitterar Harald 60 mark penningar som han fått av Ingegerd för gården (DS 3694).

1407/10 vidimerar två präster 1343 års två brev som en bekräftelse på Gjurd Fots besittning av östra gården i F (SD 798 odat, SDHK 16809).

Att 1343 års brev anges bekräfta Gjurd Fots besittning måste tolkas som att han var Ingegerd Amundsdotters arvtagare.

1408 ger Gjurd Fot två gårdar i F och en gård i Höglycke i morgongåva till sin hustru Elin, dotter till Jöns Björnsson (SD 924, SD 2436).

1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit F, som räntar 1 örtug (se Såanna, Asby sn) (B 19a nr 218).

1473 omtalas i Katarinas kanonisationsprocess Sven Klemensson, som bott i F i 30 år (SFSS 2:3 s 113).

1541 har Gustav I en gård F under Mada rättardöme med 5 spannländ åker, äng till 8 lass hö och fiske i *Siwesiön. Den räntar 1½ pund smör och 5:0 pn (SmH 1541:11A).

1556 pantsätter Olof Gustavsson (Stjärnbjälke), för en skuld på 100 mark penningar, till Axel Eriksson (Bielke) sin gård F som räntar 1 pund smör i landgille, 1 tunna råg i gästning och 4 dagsverken (Rääf 1:175)

*Fargehålm 1562 *Fargehålm* (SmH 1562:24).

SmH 1562 (endast) **1 fr.**

Farsbo 1391 *Færilsboda* (Fronidin s 43 f not r regest), 1510 (omkring) i *Fermexbode* (NBjb f 37), 1545 *Feresbo* (ÖgH 1545:11), 1556 *Ferrissboda* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 5 b.

SmH **1 ky.**

1 fr (Birger Nilsson /Grip/).

1391 ska Ingrid Magnusdotter, Johan Kroks hustru, ha testamenterat gården F till Sunds kyrka, där hon valde att begravas (Fronidin s 43 f not r, SDHK 13878).

1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i F som räntar 0:0:8 pn (NBjb f 37).

1543 är Nils Månsson i F och Lars Petersson i Ed, Sunds sn, häradets sändebud till Gustav I (GR 15 s 532).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 4 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

1562 räntar Birger Nilssons landbo 1½ pund smör och 2 årliga hästar (BNjb s 16).

Fiskarp 1545 *Fiskeretörp* (ÖgH 1545:11), 1550 *Fisk* (?ÖgH 1550:13) – 7 F, 6 b.

SmH **1 fr** (1562 Erik Månsson /Natt och Dag/).

1556 har Måns Johansson (Natt och Dag) en gård som räntar 1½ pund smör och 0:12 pn gästning (Bio N 2b).

Flanhult 1344 *Flandholt* (DS 3778), 1551 *Frاندhult* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 6 b.

SmH **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).

1344 får Gustav Tuneson (Vingätten) behålla F till sin död (se

Aspa, Asby sn) (DS 3778).

1361 tilldömer kung Håkan Magnus Gudmarssons (Ulvåsaätten) arvingar jord i Ydre, häribland F (se Aspa, Asby sn) (DS 8085).

1405 testamenterar Ture Bengtsson (Bielke) till Vadstena kloster godset F med de underliggande torpen Arnäs, denna sn, Bjärhult, *Bærialykkia och *Skæluismala, Malexanders sn, samt jord i Västra Ljunga, Veta sn, Vifolka hd (SD 557).

Fåglemaden 1556 *Foghlamadh* (SmH 1556:21A), 1558 *Flagemådth* (SmH 1558:9), 1562 *Fugemålla* (SmH 1562:24) – 7 F, 5 b.
SmH 1556 **1 kyuj** (1558 1 pbuj).

Förnäs 1330 *de Fyrrnääs* (A VIIa 2 fol 137v, avskr), 1418 *Fyrrnäs* (SD 2448, avskr), 1545 *Föreness* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 c.
SmH **1 aoe** (Brandsnäs rd) (1545, 1551, 1562–65 1 fr).
1 fr (1562 Nils Krumme).

På Förnäs bodde före 1330 ”venerabilis matrona” Ingeborg, som skänkte två gårdar i Sjöarp, Västra Ryds sn, till Västra Ryds kyrka (A VIIa 2 fol 137v). Möjligen ska hon identifieras med Ingeborg Svantepolksdotter (Svantepolk Knutssons ätt), som varit gift med Johan Filipsson (Aspenäsätten) (se ÄSF 1 s 259).

1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård (se Sånna, Asby sn) (SD 2448).

1531 ligger F med *Öffuerlöffsta under Brandsnäs rättardöme (K 1 f 105v–106, AL 2 s 69, s 71).

1541 har Gustav I:s gård 6 spannländ åker, äng till 5 lass hö och fiske i Sommen; smörräntan är 1½ pund (SmH 1541:11A).

1559 har Gustav I:s gård utsäde till 2 spann, äng till 1 lass hö, passligt god timmerskog, skarp fåmark och 2½ notvarp i Sommen. Fjärdeden av torpet Lövåsa är underlagt gården för fädrrift; smörräntan är 1½ pund (SmH 1559:20A).

*Gloeboda 1561 *Gloeboda* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 ky**.

*Graneberg 1561 *Graneberg* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 skuj**.

- *Gutamåle** 1548 *Gutamåle* (SmH 1548:7).
SmH 1548–52 **1 kyuj**.
- Hedingsmåla** 1400 *i Hydhingxmala* (RAp u d, SDHK 15299), 1550 *Hynghxmåla* (ÖgH 1550:13) – 7 F, 4 b.
SmH **1 ky**.
1558 (endast) **1 pbuj** äng.
1551 **1 bi** (Växjö), 1561 **1 fr** (1562 Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/).
1400 har Johan Bosson bytt bort en gård till Torpa kyrka mot kyrkans och prästens hela lott i Nedre Lövåsa (Rääf 1:64).
1498 äger Arvid Trolle en fjärding i, alternativt hälften av, en gård i H som räntar 8 örtugar (se Dragsnäs) (ATJb s 70, 80).
1528 se Näs.
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 5 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- *Hedinstörp** 1548 *Hedinstörp* (SmH 1548:7), 1549 *Homstörp* (SmH 1549:3), 1551 *Hemingztörp* (SmH 1551:1).
SmH 1551 **1 skuj** (1561 under prästbordet).
1548–61 **1 kyuj**.
- Hestra** 1369 *Hestra* (DS 7970, avskr), *Heestra* (SD 1522) – 7 F, 5 b.
SmH **1 pb** (Magdalene) (1545, 1551, 1560 1 ky, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl /saknas 1548–49/).
1369 testamenterar Ingegerd Anundsdotter sitt gods H till S:ta Maria Magdalena prebenda i Linköpings domkyrka, mot en årlig gudstjänst till åminnelse av hennes make Knut Ulfsson (tre hjärtan, se DS 9788) och henne själv samt makarnas föräldrar och barn (DS 7970).
1412 skänker biskop Knut till sin sven Elof Toresson två köpe-gods H samt Hökasjö, Skede sn, Njudung (SD 1522).
- Holma** 1463 *Holme* (B 19a nr 218, avskr), 1545 *Holme*, *Holma* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 b.
SmH **2 fr** (1562 Beata Larsdotter /Sparre av Rossvik/ ½, Sigge

- Larsson /Sparre/ ½, Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/ 1).
 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit två gårdar i H som räntar 1:0:8 pn (se Sånna, Asby sn) (B 19a nr 218).
- Hovetorp** 1421 *i Hofuathorpe* (DrakeSp 25/10), 1545 *Hoffuaorpe* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 b.
 SmH **1 ky**.
 1421 är Nils i H faste vid häradstinget (Rääf 1:93).
 1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Hulustugan** 1404 *Hulu* (SD 462) – 7 F, 4 a.
 1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) hälften av ödetorpet H till Skänninge kloster (se Tranberga) (SD 462).
- *Hylte** 1510 (omkring) *Hylthe* (NBjb f 37), 1548 *Hylte* (SmH 1548:7). Troligen identiskt med Hyltestugan, 7 F, 5 a.
 SmH 1548 (endast) **1 kyuj**.
 1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) ett torp H som ligger under Farsbo (NBjb f 37).
- Hårdaholmen** 1545 *Hörrehol* (ÖgH 1545:11), 1551 *Horreholma* (ÖgH 1551:1), 1558 *Hålaholma* (SmH 1558:29) – 7 F, 7 b.
 SmH **1 fr** (1562 Erik Månsson /Natt och Dag/).
 1556 har Måns Johansson (Natt och Dag) en gård som räntar 1½ pund smör och 0:12 pn gästning (Bio N 2b).
- Höglycke** 1281 *in Norre Høgholykiu* (DS 715), 1408 *i Høgholykkio* (SD 924) – 7 F, 4 c.
 SmH **1 ky**.
2 bi (Växjö) (1560–61 2 pb, 1562 2 vakl, 1565 2 skkl).
1 fr (Lars Fleming).
 1281 byter Johan Knutsson (två nedvända vingar) bort 1/4 av Norra H till Torpa kyrka (se Rödje) (DS 715).
 1397 byter Gjurd Fot en gård i Norra H till Nils Uddsson och Pelle Germundsson mot en gård i Graby, Sunds sn (Rääf 1:62).

- 1408 ger Gjurd Fot en gård i H och två gårdar i Falla i morgongåva till sin hustru Elin, dotter till Jöns Björnsson (SD 924, SD 2436).
- 1427 pantsätter Mikael Magnusson (sparre över blad) en gård i H för en skuld till Nils Magnusson (Rääf 1:97).
- 1489 har två gårdar i H förvaltats av Gustav Olsson (Stenbock) åt hans bror Jösses barnbarn (se Näs) (Rääf 1:136).
- 1528 se Näs.
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

*Ingeualsmåle 1548 *Ingeualsmåle* (SmH 1548:7).

SmH 1548–52 **1 kyuj**.

*Jodlösberg 1549 *Jodlösberg* (SmH 1549:3). Möjligen identiskt med Rörsberga.

SmH 1549 (endast) **1 ky**.

*Klockare gården

1562 *Klockare gården* (SmH 1562:24).

SmH 1558–62 **2 kyt**, 1562 **1 kyt**.

*Kremerbå 1558 *Kremerbå* (SmH 1558:9).

SmH 1558 (endast) **1 bit** (Växjö).

1528 se Näs.

Kvarnkulla 1531 *QuerneKulle* (K 1 f 105v), 1559 *Öffere QuerneKulle* (SmH 1559:20A) – 7 F, 5 b.

SmH 1562 (endast) **1 kruj** (Övre K).

1562 (endast) **1 krkvarn** (Övre K).

1551 (endast) **1 kyuj**.

1556 **1 skkluj** (Övre K) (1559 1 aoeuj), 1565 **1 skkl**.

1 aoe (Brandsnsäs rd) (1545, 1551 1 fr).

1559–62 **1 aoekvarn** (1562 1 skklkvarn).

1531 räntar Gustav I:s gård 4 mark gutniska, och till den ligger en jord ***Rydd** (K 1 f 105 v).

1541 har Gustav I:s gård 9 spannländ åker, äng till 6 lass hö, en mjärde i *Kvarnkullabäck och fiske i Hestrasjön; smörräntan är 3 pund (SmH 1541:11A).

1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3½ spann, äng till 3 lass hö, skarp fåmark och 3 notvarp i Hestrasjön. Under gården ligger torpet *Rydd. Utjorden Övre K ger ½ öre landböpenningar. (SmH 1559:20A.)

*Kätismåla 1550 upptas *Kätismåla* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).

Leddamaåla 1443 i *Lewamala* (RAp 20/7), 1447 *Litlamale* (VaKlJb s 64), 1466 *Leddhamale* (HH 16 s 111), 1508 i *Lyddhe male* (BhSp u d, SDHK 36022), 1550 *Ledemåle* (SmH 1550:8), 1555 *Mådar* (?SmH 1555:22), 1556 *Lädamaåla* (SmH 1556:21A), 1558 *Lettze Måde* (SmH 1558:9) – 7 F, 4 a. Gården förs omväxlande till Asby och Torpa sn i SmH/ÖgH.

SmH 1545–52 **1 kyuj**.

1546–59 **1 vakluj** (1550–52 Asby sn) (1548 1 kyuj, 1559 1 aoeuj).

1 bi (Växjö) (1552–56, 1562–65 1 vakl /1552 Asby sn/, 1559 1 aoe, 1561 1 ky).

1443 får Bengt Håkansson (Bölja från Östbo) vid arvskifte med Johan Trulsson efter hustru Märta en rad gårdar, här ibland L med 0:2 pn avrad (se Rakstorp, Asby sn) (Rääf 1:108).

1447 har Vadstena kloster en halv gård med avraden 1 öre (se Baggebo, Asby sn) (VaKlJb s 64).

1466 har Vadstena kloster jord i L som skyller 6 öre. Peter i L har erlagt 6 öre gutniska (HH 16 s 111).

1473 är avraden oförändrad (HH 16 s 111).

1502 är klostrets jord öde och skyller 0:0:6 pn (HH 16 s 111).

1508 säljer Margareta Erlandsdotter till Anders Andersson (Hindskindsätten) 0:3 pn avrad i L (se Rakstorp, Asby sn) (BhSp u d, SDHK 36022).

1528 se Näs.

1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 5 spann och äng till 5 lass hö, passligt god timmerskog och fåmark samt 4 notvarp i Skärsjön och 1 i Raklängen; smörräntan är 1 pund. Ett

torp *Rödahälle som var kyrkojord är underlagt gården (SmH 1559:20A).

- *Ledeby** 1551 *Ledeby* (SmH 1551:8).
SmH 1551–52 **1 skkluj**. – Upptas under rubriken Skänninge klostrets landbor, men avraden visar att det var en utjord. Låg troligen i Torpa eller Norra Vi socknar, där klostrets övriga gods i Ydre fanns.
- *Lid** 1404 *i Liidh* (SD 462), 1545 *Liidh* (ÖgH 1545:18).
SmH 1548–59 **1 kyuj**, 1559 ½ + ½ **aoet**, öde.
1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tand-skuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland en landbogård i Lid (se Tranberga) (SD 462).
1559 har de båda aoe-gårdarna i Tranberga vardera hälften av Lid (SmH 1559:20A).
- Liljeholmen** Se Ringshult.
- Linnekulla** 1460 *i Lindeculla* (DrakeSp 23/6), 1545 *Linekulle* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 b.
SmH **1 bi** (Växjö), 1546 **2 bi** (1560 2 ky, 1561 2 pb, 1562 2 vakt, 1565 2 skkl).
1460 är Inge i L faste vid häradstinget (Rääf 1: 120).
1489 har två gårdar i L förvaltats av Gustav Olsson (Stenbock) åt hans bror Jösses barnbarn (se Näs) (Rääf 1:136).
1528 se Näs.
- *Lockebode** 1463 har Erik Knutsson (Örnfot) i arvskifte erhållit *Lockebode*, som räntar 0:1:1 pn (se Såanna, Asby sn) (B 19a nr 218, avskr).
- Långeråsen** 1281 *in Langoras* (DS 715) – 7 F, 5 b.
SmH 1559 (endast) **1 aoet**.
1281 byter Johan Knutsson (två nedvända vingar) bort en tredjedel i L till Torpa kyrka (se Rödje) (DS 715).
1559 har aoe-gården i Rödje hälften av av torpet L (SmH 1559:20A).

- Lövåsa** 1400 *i Nidhra Løfassom* (RAP 1400 u d, SDHK 15299), 1545 *Lön-sås* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 b.
SmH **2 sk** (1559 ena gården 1 aoe, öde).
1400 har kyrkan och prästen i Torpa bytt bort hela sin lott i nedre L till Johan Bosson mot en gård i Hedingsmåla (Räaf 1:64).
1559 hör halva L till aoe-gården Boda och en fjärdedel till aoe-gården Förnäs, för fädrift (SmH 1559:20A)
- Mada rättardöme** 1539 *Madha rettaredöme* (ÖgH 1539:3). Byn Mada ligger i Säby sn, Norra Vedbo hd, intill gränsen mot Torpa sn, 7 F, 5 a.
1539–43 omfattar M rättardöme Skänninge klostergods, alternativt aoe-gods, Mada, Säby sn, Norra Vedbo hd, samt sju landbor i Torpa sn, nämligen i Basarp, Falla, Rödje, Sjundemåla, Smedstorp och två i Tranberga (ÖgH 1539:3, 1540:1, SmH 1541:11A, 1543:10, AL 1 s 394).
- Mårdstorp** 1545 *Mörtingtörp* (ÖgH 1545:11), 1545 *Mortenstorp* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 4 b.
SmH **1 ky** till prästbordet.
1560 har prästlandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, god humlegård, passligt mulbete, vedbrand och gott fiske; smörräntan är 1½ pund (SmH 1560:27).
- *Måssamåd** 1558 *Måssamåd* (SmH 1558:9).
SmH 1558 (endast) **1 pbuj**.
- Nockabo** 1545 *Nockebo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 c.
SmH **1 fr** (1562 Anders Bengtsson/Hård/).
- Näs** 1377 *Næs* (DS 9550) – 7 F, 5 b.
SmH **1 bi** (Växjö) (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).
Näs är 1389 sätesgård för Bengta Matsdotter (sjuuddig stjärna, SD 2540) (Räaf 1:57). Enligt Peringskiölds regest av ett förvunnet brev betecknas Näs 1528 som sätesgård (FMU 6404). Det är vid denna tid inte i övrigt belagt med denna funktion. Det blev säteri på 1600-talet (AF 3 s 956).

- 1377 (11/7) ger riddaren Sten Stensson (Bielke), under vars omyndighetstid riddaren Nils Turesson (Bielke) gjort ett jordskifte mellan honom och Peter Porse d y, till Peter en rad gods som utfyllnad av bytet, häribland sin gård Näs med alla andra egendomar han har i Ydre hd oavsett om de är hans fäderne eller köpegods (DS 9550).
- 1377 (14/9) byter Peter Porse till Bo Jonsson (Grip) bort en rad gods, häribland Näs i Ydre och allt han fick av Sten Stensson där (DS 9589).
- 1489 har Gustav Olsson (Stenbock) varit förmyndare för sin avlidne bror Jösse Olssons dotterbarn och lagt ut 100 mark danska till biskopen i Växjö, varvid han i värjo har haft huvudgården Näs, två gårdar i Höglycke, två gårdar i Linnekulla, Ramsmåla, Rørsberga och Salvarp, denna sn, Rakstorp, Asby sn, samt underliggande torpställen. Gustav gör nu upp räkningen med Knut Eriksson (delad sköld med två sjöblad), gift med Jösses dotterdotter Elin Klasdotter (Kurck) (Rääf 1:136, ÄSF 1 s 162).
- 1528 byter sonen Jöns Knutsson (Kurck) på Laukko, Vesilax sn, Satakunda, Finland, till Växjö domkyrka bort sina gods i Småland, häribland sätesgården Näs med 13 underliggande gårdar, mot domkyrkans gårdar i Pojo sn, Nyland, Finland (FMU 6404). Av SmH framgår att de underliggande gårdarna låg i Dalby, Hedingsmåla, Höglycke, *Kremerbå, Leddamåla, Linnekulla, Ramfall, Ramsmåla, Rørsberga, Salvarp, Sunnanå, Äng, en utjord i *Sårkundzmale, denna sn, samt i Rakstorp, Asby sn (SmH 1558:9).

*Prästgården se Rödje.

Ramfall 1545 *Rennefall* (ÖgH 1545:11), 1545 *Rembofall* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 4 c.

SmH **1 bi** (Växjö) (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).

1528 se Näs.

Ramsmåla 1489 *Remmismåla* (Rääf 1:136 regest), 1545 *Remesmåle* (ÖgH 1545:11), 1565 *Målan* (SmH 1565:12) – 7 F, 5 a.

SmH **1 bi** (Växjö) (saknas 1551–58, 1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).

1489 har R förvaltats av Gustav Olsson (Stenbock) åt hans bror Jösses barnbarn (se Näs) (Rääf 1:136).

1528 se Näs.

*Rassboda 1531 ligger ödetorpet *Rassboda* under aoe-gården Brandsnäs (K 1 f 105).

Reckarp 1404 i *Rikkathorpe* (SD 462), 1559 *Rickard* (SmH 1559:20A) – 7 F, 5 b.

SmH 1559 (endast) **1 aoet.**

1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland landbogården R (se Tranberga) (SD 462).

1559 har de två aoe-gårdarna i Tranberga vardera en tredjedel av torpet R (SmH 1559:20A).

Ringshult 1280 *predium jn Rinshulth* (DS 4081, vid 1346), 1392 i *Ringshult* (UUBp 18/8). Nu Liljeholmen, namnbyte på 1600-talet (Norrby s 177) – 7 F, 7 b.

SmH 1561 **1 fr** (1562 Erik Månsson /Natt och Dag/).

Lagmannen i Varend Nils Sigridsson (Natt och Dag) erhåller Ringshult 1280, synbarligen av kungstredingen (DS 700). Det är troligen hans sätesgård 1299 (DS 1278). Sonsonen Bo Bosson skriver sig hit 1382 (UUBp 1/4, se även SD 1942), och hans son, Linköpingsbiskopen Knut Bosson, utfärdar eller bevittnar flera brev här 1392–1412 (Rääf 1:59 med felaktigt år och datum, se SDHK 14094, SD 490, SD 1339, SD 1522). System Bengta Bosdotter (Natt och Dag) utfärdar ett brev här 1414 (SD 1912). Gården ärvdes medeltiden ut inom hans biskopens bror Stens släktlinje men blev inte sätesgård igen förrän på 1600-talet, varvid namnet ändrades (AF 3 s 972).

1280 kungör Östergötlands lagman Bengt Magnusson (Folkungaättens lagmansgren) för alla invånare i Ydre att han upplåter kungens och häradets gods R till Nils Sigridsson (Natt och Dag) (DS 700).

1379 (omkring) se 1413.

1410 ger Bo Ingolfsson sin systerdotter Margitta Svensdotter en attung i Bötinge, Åsbo sn, Göstrings hd. Daterat R (?SD 1306).

- 1413 bekräftar riddaren Karl Magnusson (Örnfot) sin 34 år tidigare gjorda gåva till Vadstena kloster av sitt gods Tranås, Säby sn, Norra Vedbo hd, med alla tillägor och fisken, utom var femte fisk i laxfiskeriet, som förr legat till R (SD 1729).
- 1414 intygar fem män att laxfisket i Tranås å har legat till gården Tranås i 60 år och att så länge Bo Bosson levde och satt i R hade han ingen del i åns fisken, fastän han så länge han levde krävde var femte fisk i laxkaren men inte fick dem. Dokumentet har Vadstena klosters arkivsignum (SD 1942).
- 1447 och 1502 äger Vadstena kloster hela ån under Tranås utom en femtedel av fisken som fångas i laxkaren, som brukar överlämnas till R (VaKlJb s 60, HH 16 s 97).
- 1556 har Måns Johansson (Natt och Dag) en gård som räntar 2 pund smör och 0:12 pn gästning (Bio N 2b).

Rosebo

- 1531 *Rassboda* (K 1 f 105 v) – 7 F, 5 b.
- 1531 ligger ödetorpet R under Brandsnäs (se Brandsnäs) (K 1 f 105v).

*Rydd

- 1531 *Rydd* (K 1 f 105 v), 1559 *Ryda* (SmH 1559:20A).
SmH 1559 (endast) **1 aoet** öde.
- 1531 Se Kvarnkulla.
- 1559 är torpet R underlagt aoe-gården Kvarnkulla (SmH 1559:20A).

Rås

- 1389 *i Raas* (RAp 2/1) – 7 F, 4 b.
SmH 1562 (endast) **1 skuj** (Asby sn).
2 fr (1562 Karin Eriksdotter /Gyllenstierna/ 1, Lars Fleming 1), 1565 **1 fr + ½ fr**.
- 1389 är Karl i Rås utsedd att delta i uppdelandet av Ydres 'häradstorp' (se Såna, Asby sn) (Rääf 1:156).
- 1498 äger Arvid Trolle en fjärding i, alternativt hälften av, en gård i Rås som räntar 4 örtugar. Ett ödetorp som räntar 15 örtugar ligger troligen under Rås (se Dragnäs) (ATJb s 70, s 80).

- ***Rödahelle** 1548 *Rödahelle* (SmH 1548:7).
SmH 1548–59 **1 kyuj**, 1559 **1 aoet** öde.
1559 är torpet R, som varit kyrkojord, underlagt aoe-gården Leddamåla (SmH 1559:20A).

**Rödje, Lilla
och Stora**

- 1281 *in Rydhium* (DS 715 vid 1345), 1404 *i Rydhio* (SD 462), 1580 *Törppa presta gårdh* (?Rääf 1:191) – 7 F, 5 b.
SmH **2 ky** (1548, 1556–60 1 ky + 1 ky till prästbordet, 1550 1 ky, 1551 prästjorden öde).
1548 (endast) **1 kyuj**.
1 skkl (Mada rd) (1541, 1559 1 aoe, 1545 1 fr, 1562 1 vakt, 1562 1 fr Jöran Trulsson /Ravnäsätten/, 1565 1 skkl).
1281 kungör biskop Henrik i Linköping att sockenprästen i Torpa och Johan Knutsson (två nedvända vingar) inför honom och i närvaro av herr Nils Sigridsson (Natt och Dag), Ulf Karlsson och Ragvald från Rørsberga erkänt att de gjort ett jordabyte, varvid kyrkoherden till Johan överlätit allt hans kyrka ägde i "øø" (?Torpön) och av honom mottagit 1/3 i R, 1/3 av inägorna i Falla, 1/4 i norra Höglycke, 1/3 i Långerråsen och 1/6 av skogen Bubbetorp (DS 715).
1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland en landbogård i R (se Tranberga) (SD 462).
1524 har den icke namngivna prästgården 8 tön korn och malt, 4 tön råg, en oxe om 6 mark, två kor, fyra svin, en säng, en kittel om 1½ pund, en gammal duk, en gammal bonad en ljusstake, en järnstång, 100 järn, två handkvarnar och två hyenden (HBR s 578).
1541 har Gustav I:s gård 5 spannland åker och äng till 1 lass hö; smörräntan är 1 pund (SmH 1541:11A).
1559 har Gustav I:s gård utsäde till 4 spann, äng till 2 lass hö och skarp fåmark. Under gården ligger hälften av torpet Långerråsen; smörräntan är 1 pund (SmH 1559:20A).
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 4 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund. Prästlandbon har utsäde till 6 spann och äng till 3 lass hö, passligt mulbete, vedbrand

men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
(SmH 1560:27).

1580 har syn hållits av rågången mellan Hovetorp och Torpa prästgård, varvid bestämts att Hovetorp ska ha ett litet stycke mellan sjön och gärdet och 'tillgång' i sjön (Rääf 1:191). – Av rågångens läge framgår att prästgården torde ha varit R.

Rörsberga

1281 *de Røsbjygh* (DS 715 vid 1345) – 7 F, 5 a.

SmH **1 ky** (saknas 1548).

1548–52 **1 kyuj**, 1552 till prästbordet.

1 bi (Växjö) (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).

1281 har Ragvald från R närvarat vid bekräftelsen av ett jordabyte med Torpa kyrka (se Rödje) (DS 715).

1471 se Dalby.

1489 har R förvaltats av Gustav Olsson (Stenbock) åt hans bror Jösses barnbarn (se Näs) (Rääf 1:136).

1498 upptas fyra gårdar i Torpa sn i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok och anges ha ägts av Gustav Olsson (Stenbock), här ibland R (se Dalby) (C 36 s 65).

1528 se Näs.

1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 6 lass hö, liten humlegård, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1½ pund (SmH 1560:27).

Salvarp

1489 *Salatorpenk* (Rääf 1:136, regist), 1545 *Saluaorp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 a.

SmH **1 bi** (Växjö) (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).

1489 har S förvaltats av Gustav Olsson (Stenbock) åt hans bror Jösses barnbarn (se Näs) (Rääf 1:136).

1528 se Näs.

*Sigemåla

1551 *Sigemåla* (ÖgH 1551:1). Troligen inte identiskt med Sigemåla, Norra Vi sn.

SmH 1551 (endast) **1 fr**.

- *Siman** 1550 upptas *Siman* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).
- *Siöö** 1550 upptas *Siöö* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).
- Sjundemåla** 1404 i *Syundamaala* (SD 462), 1545 *Siunda*, *Siunde mälle* (ÖgH 1545:11), 1550 *Sundamåle* (SmH 1550:8) – 7 F, 4 b.
SmH **1 ky**.
1 skkl (Mada rd) (1541, 1559 1 aoe, 1562 1 vaktl).
1559 **1 aeokvarn**, 1565 **1 skklkvarn**.
- 1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland en landbogård i S (se Tranberga) (SD 462).
- 1541 har Gustav I en gård S under Mada rättardöme med 6 spannländ åker, äng till 7 lass hö och 2 mjärdar i Raklång-en. Den räntar 1½ pund smör (SmH 1541:11A).
- 1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3 spann, äng till 2 lass hö, skarp fämark och 1½ notvarp i Raklång-en. Under gården ligger ett torp *Ödeng; smörräntan är 1 pund (SmH 1559:20A).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 5 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Slogebo** 1526 *Slabogordh* (DN 9 nr 568, samtida avskr), 1545 *Slouebo*, *Slobo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 a.
SmH **1 ky** (1551 i Norra Vi sn).
1 fr (1562 Lars Fleming).
- 1526 erbjuds Ture Jönsson (Tre rosor) av norske riddaren Vincens Lunge gods i Sverige som tillhör Vincent eller hans svärmor fru Ingerd Ottesdatter (Römer), häribland en gård S i Östergötland som fru Ingerd sålt till Anna Stensdotter (Bielke) men inte erhållit betalning för (DN 9 nr 568).
- 1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 6 lass hö, gott mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

- Smedstorp** 1331 *in Smylsthorp* (DS 2892) – 7 F, 5 b.
 SmH **1 sk.**
 1559 (endast) **1 aoekvarn.**
1 skkl (Mada rd) (1541, 1559 1 aoe, 1562 1 vaktl).
 1543 (endast) **1 skkl** öde.
- 1331 säljer Katarina Erengisledotter till sin bror Hemming sina gods i S och Bubbetorp samt hälften av sin andel i *Elifsmål (DS 2892).
- 1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tand-skuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland en landbogård i S (se Tranberga) (SD 462).
- 1541 har Gustav I en gård B under Mada rättardöme med 6 spannländ åker och äng till 1 lass hö. Den räntar 1 pund smör och 5:0 pn. Ett ödetorp under S ger 8 danska penningar (2 'vita') (SmH 1541:11A).
- 1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3 spann, äng till 2 lass hö och skarp fåmark. Under gården ligger en liten kvarn; smörräntan är 1 pund (SmH 1559:20A).
- *Sonnarö** 1545 upptas *Sonnarö* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).
- Stebbarp** 1531 Stubbetorp (AoE f 105 v), 1543 *Stibbetorp* (SmH 1543:10), 1545 *Stebaorp* (ÖgH 1545:11), 1545 *Stolbotorp* (?ÖgH 1545:18), 1551 *Stubbaorp* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 6 b.
 SmH **1 aoe** (Brandsnäs rd) (1545 1 fr).
- 1531 ligger en gård S som räntar 0:4 pn och ett ödetorp *Åsboda under Brandsnäs rättardöme (K 1 f 105 v).
- 1541 har Gustav I:s gård 6 spannländ åker, äng till 4½ lass hö, en mjärde i *Robba madh och en mjärde i *Robba bäck; smörräntan är 1½ pund (SmH 1541:11A).
- 1559 har Gustav I:s gård utsäde till 2½ spann, äng till 4 lass hö, ekskog till 3 svin, god timmerskog, skarp fåmark och 2 notvarp i Sommen. Torpet *Åsboda är underlagt gården till fädrift; smörräntan är 1½ pund (SmH 1559:20A).
- Stocksmålen** 1404 *Stuksmaala* (SD 462), 1559 *Stoksmåle* (SmH 1559:20A) – 7 F, 5 a.
 SmH 1559 (endast) **1 aoet** öde.

- 1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tand-skuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, här ibland hälften av ödatorpet S (se Tranberga) (SD 462).
- 1559 har de två aoe-gårdarna i Tranberga vardera en tredjedel av torpet S (SmH 1559:20A).

Sunnanå

- 1379 *Sunnanå* (RAP u d, SDHK 11368), 1498 *Søndher aa* (C 36 s 65), 1561 *Sunnemå* (SmH 1561:37).
- SmH **1 bi** (Växjö) (1560 1 ky, 1561 2 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).
- 1 fr** (1562 Lars Fleming).
- 1379 byter Ingeld Uddormsson bort den norra gården i byn S till herr Knut Erengisleson (?Barun) mot Näs, Karlstorps sn, Östra hd (RAP u d, SDHK 11368).
- 1471 se Dalby.
- 1498 upptas fyra gårdar i Torpa sn i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok och anges ha ägts av Gustav Olsson (Stenbock), här ibland S (se Dalby) (C 36 s 65).
- 1528 se Näs.

***Sårkunds-
male**

- 1558 *Sårkundsmale* (SmH 1558:9).
- SmH 1558 (endast) **1 biuj** (Växjö).
- 1528 se Näs.

*Söduisse

- 1550 upptas *Söduisse* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).

*Thomarp

- 1550 upptas *Thomarp* i en längd över hjälpedagsverken, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1550:13).

Torpa

- 1545 *Törp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 c.
- SmH 1545 **1 skuj**, 1555 **1 kyuj** (saknas 1562).

Tranberga

- 1404 *i Tranuberghum* (SD 462) – 7 F, 5 a.
- SmH 1551 **1 skuj**, 1562 **1 skt**, 1565 **1 skuj**.
- 2 skkl** (Mada rd) (1541, 1559 2 aoe, 1562–65 2 vakt).
- 1404 pantförskriver Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tand-skuror), änka efter Knut Finvidsson, för en skuld på 300

mark svenska till Skänninge kloster två landbogårdar i T, en i *Lid, en i Reckarp, en i Rödje, en i Sjundemåla och en i Smedstorp, samt hälften av ödetorpen Broby, Bubbetorp, Hulustugan, Stocksmålen, *Ælgiaklint och Äng (SD 462).

- 1454 utfärdas räfsetingsdom om en gård T och dess underliggande gods som pantsatts av hustru Cecilia, Knut Finvidssons hustru, till Skänninge kloster för 300 mark penningar. Pantsättningen klandras av Halsten Bagge på hustru Bengtas i Sunds sn vägnar, som hävdar att godsen inte var värda detta och att Cecilia inte hade erhållit summan fastän hon erkände det i sitt brev. Nämnden dömer att godsens ränta ska räknas av från skulden och att, om något återstår, de ska förbli under klostret till dess att skulden är betald (Rääf 1:118).
- 1541 har Gustav I:s två gårdar vardera 9 spannland åker och äng till 12 lass hö; smörräntan är 2 pund (SmH 1541:11A).
- 1559 har Gustav I:s två gårdar vardera utsäde till 5 spann, äng till 5 lass hö och passligt god fåmark. Varje gård har under sig hälften av torpet *Lid och tredjedelen av torpen *Bibbarp, Reckarp och Stocksmålen (SmH 1559:20A).

*Vretha

- 1498 *Vretha* (C 36 s 65).
- 1471 se Dalby.
- 1498 upptas fyra gårdar i Torpa sn i Jöns Ulfssons (Roos) jordebok och anges ha ägts av riddaren Gustav Olsson (Stenbock), häribland V 'som han fick för gammalt kläde' (se Dalby) (C 36 s 65).

*Åsboda

- 1531 *Åsboda* (K 1 f 105v), 1559 *Örsboda* (SmH 1559:20A).
SmH 1531–59 **1 aoet** öde (saknas 1541).
- 1531 och 1559 är torpet Å underlagt Stebbarp (K 1 f 105v, SmH 1559:20A).

*Ælgiaklint

- 1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland hälften av ödetorpet *Ælgiaklint* (se Tranberga) (SD 462). – Troligen identiskt med Storaklinten och Lillaklinten, 7 F, 4 a, belägna vid berget Helgaklint.

- Äng** 1385 *Ængia* (RAp 11/8), 1404 *Æng* (DS 462). – 7 F, 5 a.
 SmH **1 bi** (Växjö) (1560 1 ky, 1561 1 pb, 1562 1 vakt, 1565 1 skkl).
- 1385 pantsätter Harald Arvidsson Äng till Elif Ebbesson för en skuld på 5 mark penningar och ett stycke kumistkläde (?från Komen i Flandern) (Rääf 1:53).
- 1404 pantsätter Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tand-skuror) gods i Torpa sn till Skänninge kloster, häribland hälften av ödetorpet Äng (se Tranberga) (SD 462).
- 1408 säljer väpnaren Karl Holgersson och hans hustru Ingegerd Nilsson till Abraham Brodersson (Tjurhuvud) sitt pantegods Äng. Panten har Ingegerd ärvt av sin förre make Elif Ebbesson, och efter att godset varit utbjudet men ingen av Harald Arvidssons fränder ville återlösa det har makarna av Abraham uppburit 35 mark penningar för det stycke kumist och de 5 mark penningar som huvudbrevet utvisar (SD 980, vidfäst 1385 års brev).
- 1528 se Näs.
- *Ödeng** 1559 *Ödeng* (SmH 1559:20A).
 SmH 1559 (endast) **1 aoet**.
 1559 ligger torpet Ö under Sjundemåla (SmH 1559:20A).
- *Ödetorp** 1548 *aff et öde törp* (SmH 1548:7), 1549 *Ödetörp* (SmH 1549:3).
 SmH 1548–52 **1 kyuj**.
- *Öffuerlöffsta** 1531 *Öffuerlöffsta* (K 1 f 105 v).
 1531 se Förnäs.
- Övrakulla** 1555 *Öde Kulla* (SmH 1555:22), 1557 *Kulla* (?Rääf 1:176) – 7 F, 5 b.
 SmH 1555–56 **1 kyuj** (1556 öde).
- *Öö** 1281 Se Rödje.

Norra Vi socken

1337 *de parochijs Wi ...* (DS 3326).

1363 *aput ecclesiam Wi* (?DS 6686).

1374 *ad mensam curati in Wij* (DS X 324 A, avskr).

1382 *in Yfrowi* (DS X 324 B, Rääf 1:46).⁴

1447 *parochialis ecclesia Wy in Ydhree* (Rääf 1:114).

1539 *Wastra Wij* (ÖgH 1539:3).

Tillägget *Norra*, särskiljande från Södra Vi sn, Sevede hd, är inte belagt förrän på 1600-talet (OAU) och föregicks av *Övre* och *Västra*.

Omfattning: Socknen hade 1950 samma omfattning som under medeltiden och 1500-talet.

Kyrka: Den nuvarande kyrkan byggdes 1771. Under golvet har grunden efter den medeltida stenkyrkans norra långhusmur påträffats. Dess yttre längd var 12,5 m. Broocman (1760) anger före rivningen måtten 34 x 9 alnar (20,4 x 5,4 m), troligen innermått, vilket ger yttermått på omkring 23 x 8 m. Broocman uppger att kyrkan ökats på längden. Liksom i Sunds kyrka kan 'förlängningen' antas ha varit ett smalare rakslutet kor. En sakristia fanns. Kyrkan hade innertak av träpanel. Vid rivningen ska brända bjälkar och kol ha påträffats i murarna.

Kyrkan har ett provinsiellt utfört triumfkrucifix, daterat till 1300-talet, och ett senmedeltida processionskrucifix som kan vara tillverkat i Vadstena. (Broocman 2 s 89; Rääf 4 s 257 ff; NViKy; CLkomm.)

Kyrkan var 1447 dedicerad till Sankt Lars (*parochialis ecclesia Wy in Ydhree sancti Laurencii congruis honoribus veneretur*, Rääf 1:114).

Kyrkby var Vi.

Runstenar saknas.

⁴ Belägget *cujusdam curie in Yfrowi* (Övre Vi) 1382 har uppfattats som ett gårdsnamn (Rääf 1:46), men av sambandet mellan DS X 324 A (1374) och 324 B framgår att den åsyftade gården hette Skuru och att Övre Vi avser socknen.

Norra Vi kyrka

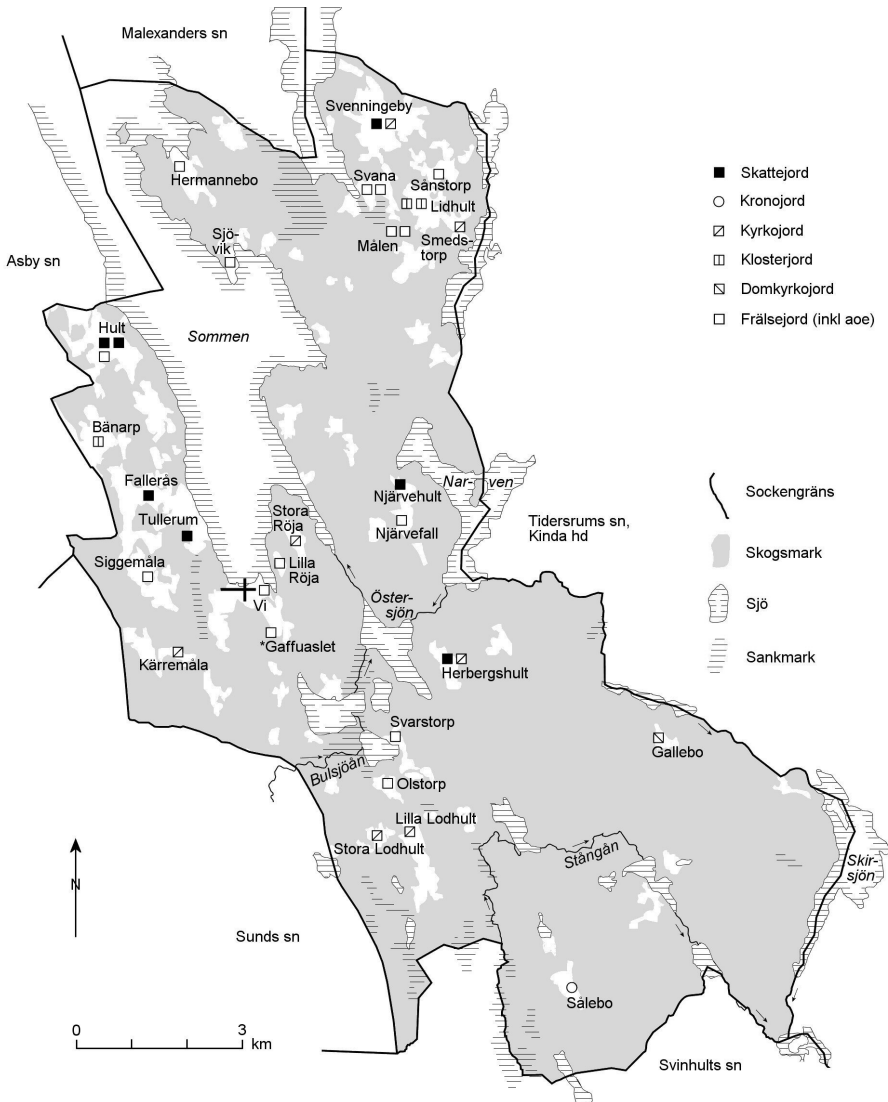
Norra Vi kyrka på Jean de Rogiers karta över Ydre och Kinda 1660 (LSA D 10). de Rogier gör i kartan skillnad mellan tornlösa och tornförsedda kyrkor.

Antal jordeboksenheter enligt SmH/ÖgH 1545/48 (1561/65)

	sk	skuj	kr	ky	kyuj	kl	dky	aoe	fr
Asteds äng	-	-	-	-	1 (2)	-	-	-	-
Bänarp	-	-	-	0 (1)	-	1 (0)	-	-	-
Fallerås	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Fruhammar	-	-	0 (1)	-	-	-	-	-	-
Gallebo	-	-	-	-	-	-	1 (0)	-	0 (1)
*Gaffuaslet	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Herbergshult	1 (2)	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-
Hermannebo	-	1 (0)	-	-	-	-	-	-	1 (2)
Holmarp	0 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Hult	2 (2)	1 (1)	-	-	-	-	-	-	1 (1)
*Hult, Västra	0 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Högmålen	0 (2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Hökhult	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-
*Ingelstorp	-	0 (1)	-	-	-	-	-	-	-
*Jute Rådts	-	-	-	-	1 (0)	-	-	-	-
Kovrabo	-	-	-	-	-	-	-	-	0 (1)
Kärremåla	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-
Kölemålen	0 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Lidhult	-	1 (0)	-	-	-	2 (2)	-	-	-
Lodhult, L	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-
Lodhult, St	-	1 (1)	-	1 (1)	-	-	-	-	-
Målen	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)
*Nedtz stång	-	-	-	-	1 (0)	-	-	-	-
Njärvefall	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Njärvehult	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Olstorp	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Röja, L	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Röja, St	-	-	-	1 (0)	-	-	-	0 (1)	-
Siggemåla	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Sjövik	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Smedstorp	-	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-
*Soleboda	-	-	0 (1)	-	-	-	-	-	-
*Sundstorp	-	-	-	1 (0)	-	-	-	-	0 (1)
Svana	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)
Svarstorp	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Svenningeby	1 (1)	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-
Sålebo	-	-	1 (1)	-	-	-	-	-	-
Sånstorp	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Tullerum	1 (2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Vi	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Visslevik	0 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
SUMMA	7 (15)	5 (4)	1 (3)	8 (7)	3 (2)	3 (2)	1 (0)	0 (1)	15 (19)

Dessutom redovisar längderna: **kruj**: Loberget 0 (1), *Ristenne 0 (1), *Vistena 0 (1).

Norra Vi socken

Norra Vi socken på 1540-talet.

- *Astedtz eng** 1548 *Stedtz eng* (SmH 1548:7), 1549 *Astedtz eng* (SmH 1549:3), 1555 *2 engiar* (?SmH 1555:22), 1556 *Asby engiar* (SmH 1556:21A), 1560 *Asby ängier* (SmH 1560:27).
SmH 1548–62 **1 kyuj**, ?1555 **2 kyuj**, 1556 **1 kyuj**, 1558 **2 kyuj**.
- *Bostorp** 1545 upptas *Bostorp* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).
- *Bringzma** 1552 ligger en äng *Bringzma* under Graby (se Graby, Sunds sn) (Räaf 1:168).
- Bränna** 1474 i *Bränna* (RAp 24/2) – 7 F, 4 e.
1474 sitter Nils i B i nämnden vid lagmansting i Ydre (Räaf 1:128).
- Bänarp** 1447 i *Bänatorpp* (VaKlJb s 64), 1457 *Bänatorp* (VaKlJb s 104) – 7 F, 4 e.
SmH **1 vaki** (1546 Skavarps rd) (1559 1 aoe, 1562 1 kr, 1565 1 ky).
1447 har Vadstena kloster en gård i B med avraden 2 pund smör och ½ mark penningar, och till B ligger en toltfång i *Nya mala (VaKlJb s 64).
1457 ger klostrets landbo 1 pund smör och ½ mark penningar (VaKlJb s 104).
1466 är avraden densamma, men gården är bränd. Olof har 1 pund (smör) efterskönt till byggning och är skyldig 1 pund (HH 16 s 120).
1473 och 1502 är avraden från klostrets gård 2 pund smör (HH 16 s 120).
1559 har Gustav I:s landbo utsäde till 5 spann och äng till 6 lass hö samt skarp fåmark; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).
- *Demz ma** 1552 ligger en äng *Demz ma* under Graby, Sunds sn (se detta) (Räaf 1:168).
- Fallerås** 1421 i *Fallaraas* (DrakeSp 25/10) – 7 F, 3 e.
SmH **1 sk**.
1381 ska Gisle i F och hans hustru Kristina Simonsdotter ha gi-

vit halva strömmen vid Forsnäs, Sunds sn, till kyrkoherden i Sund (Frondin s 43 f not r regest, SDHK 11808).

1421 är Inge i F faste vid häradstinget (Rääf 1:93).

Fruhammar 1562 *Fulingehamer* (SmH 1562:24) – 7 F, 2 g.
SmH 1562 **1 krt.**

*Gaffuaslet 1545 *Gaffuaslet* (ÖgH 1545:11), 1545 *Gaflesleth* (ÖgH 1545:18).
Läge 800 m sydsydost om kyrkan, 7 F, 3 e (Rääf 5 s 76, RAÄ 70:1).
SmH 1545–62 **1 fr** (Hans Persson /Forstenaätten/).

Gallebo 1418 *Gallabodha* (SD 2448, avskr), 1491 *Gallabodha* (RAp 2/6),
1544 *Gelboda* (ÖgH 1544:9) – 7 F, 3 g.
SmH **1 pb** (Animarum) (1545, 1551 1 fr Asby sn, 1561 1 kl, 1562
1 fr /Nils Krumme/).

Gallebo rättardöme omfattar 1545 sex gårdar till Själagårdsprebendan (prebenda Animarum) i Ydre, Kinda, Norra Vedbo och Östbo häradar, häribland G i Norra Vi sn och Änga i Västra Ryds sn (ÖgH 1545:14; AL 1 s 388).

1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård G (se Sanna, Asby sn) (SD 2448).

1491 skänker Magnus Bonde Filipsson en gård G med hus och alla tillägor till Linköpings domkyrka, till själagagn för sin syster Bengta i Vi, Borgs (f d Löts) sn, Memmings hd, hennes make och barn samt sina föräldrar (Rääf 1:137).

1560 har prebendelandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Herbergshult 1460 *i Harbärs hulth* (DrakeSp 23/6), 1545 *Hersbishult* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 f.
SmH **1 sk**, 1551 **2 sk** (1561 1 sk).

1 ky.

1460 är Nils i H faste vid häradstinget (Rääf 1:120).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 3 spann och äng till 3 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

- Hermannebo** 1482 *i Harmwlabode* (C 23 f 7 v), 1545 *Hermebo* (ÖgH 1545:11), *Hernisbo* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 5 e.
SmH 1545–51 **1 skuj**.
1 fr, 1551 **2 fr** (1562 Britta Jönsdotter /Roos/).
1482 äger Ivar Axelsson (Tott) två gårdar i H som räntar 8 örtugar (C 23 f 7 v).
- Holmarp** 1551 *Holmatörp* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 5 f.
SmH 1551 **1 skuj**, 1562 **1 skt**.
- Hult** 1386 *i Hulte* (SkS 6/6), 1561 *Lille Hult* (SmH 1561:37) – 7 F, 4 e.
SmH **2 sk**.
1545–62 **1 skuj**.
1555–56 **1 kyuj**.
1 fr (1562 Birger Nilsson /Grip/).
1386 säljer Halvit Amundsson, kallad Bagge, och hans hustru Katarina Larsdotter flera gods till Bo Jonsson (Grip), här ibland sina ägodelar i H (se Olstorp) (SkS 6/6).
1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i H som räntar 0:0:8 pn (NBjB f 36v).
1562 räntar Birger Nilssons landbo i Lille H $\frac{3}{4}$ pund smör och 1 årlig häst (BNjB s 16).
- *Hult, Västra** 1561 *Westra Hult* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 sk**.
- Högmålen** 1545 *Högamola* (?ÖgH 1545:18, Torpa sn), 1558 *Höghamåla*, *norra Höghamåla* (SmH 1558:29) – 7 F, 3 e.
SmH 1561 **2 sk** (nybyggen), 1562 **1 sk + 1 skt**, 1565 $\frac{1}{2}$ **sk + 1 skt**.
1565 ligger skattetorpet under Visslevik (SmH 1565:12).
- Hökhult** 1545 *Höghölt* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 g.
SmH **1 skuj** (saknas 1551–62), 1565 bebodd.
- *Ingelstörp** 1561 *Ingelstörp* (SmH 1561:37).
SmH 1561 (endast) **1 skuj**.

- ***Jute Rådtz** 1548 *Jute Rådtz* (SmH 1548:7), 1549 *Jute Rådts* (SmH 1549:3).
Läge omkring 800 nordost om Fallerås, där en karta från 1806 visar en äng kallad Juteråsakärret (LSA Sjöhult D74–29:1).
SmH 1548–52 **1 kyuj**.
- Kovrabo** 1545 *Kofarrbodom*(?) (ÖgH 1545:18), 1558 *Coffrabodha* (SmH 1558:29), 1561 *Koffrebode* (SmH 1561:37) – 7 F, 4 e.
SmH 1561 **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
- Kärremåla** 1545 *Kellemole* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 e.
SmH **1 ky**.
1560 har kyrkolandbon utsäde till 6 spann och äng till 4 lass hö, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- Kölemålen** 1562 *Kijllamålle* (SmH 1562:24) – 7 F, 2 f.
SmH 1562 **1 skt**.
- Lidhult** 1332 *in Lidhaholt* (DS 2939) – 7 F, 4 f.
SmH 1545 (endast) **1 skuj**.
2 skkl (1541 2 aoe, 1545, 1551 2 fr, 1561 2 kl, 1548–50 Torpa sn).
1539–40 ligger fyra Skänninge klosterns gods under Lidhults rättardöme, nämligen två i L, ett icke namngivet öde torpställe som 1540 brukas av Nils i Redeby, Asby sn, samt ett i Södra Vi sn, Sevede hd (uppgiften om rättardömet saknas i DMS 4:4 s 183 f) (ÖgH 1539:3, 1540:1, AL 1 s 394, AL 3 s 159, s 196). 1541 är rättardömet lagt under arv och eget (SmH 1541:11A). 1541–44 inräknas Redeby, vilket torde avse det tidigare öde torpstället (SmH 1541:11A, ÖgH 1543:4, 1544:1, SmH 1543:10).
1332 skänker Katarina, dotter till Erengisle Plata, till Skänninge kloster vid sitt inträde hälften av sitt fädernegods L, och förbehåller sig för sin livstid andra hälften för sina nödvändiga behov (DS 2939).
1541 har Gustav I två gårdar L under L rättardöme som vardera har 6 spannländ åker, äng till 2½ lass hö och en mjärde i Drien. De räntar vardera 2 pund smör (SmH 1541:11A).

1543 har en bonde i L varit med tjuvar och blivit "slagin", varvid kronan erhållit 25 mark 'skövlingspenningar' (ÖgH 1543:4).

1560 har vardera av Skänninge klosterns landbor utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, passlig humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 2 pund (SmH 1560:27).

Loberget

1565 *Labergh* (?SmH 1565:12) – 7 F, 2 e. Kan avse Loberg, Tidersrums sn, Kinda hd, 7 F, 3 f.

SmH 1565 (endast) **1 kruj**.

1565 brukas utjorden av Hökhult (SmH 1565:12).

Lodhult,

Lilla

1545 *Lilleloolt* (ÖgH 1545:11), 1558 *Lilla Lohult* (SmH 1558:29) – 7 F, 2 f.

SmH **1 ky** (1549, 1552, 1562 ½ ky).

1560 har kyrkolandbon utsäde till 4 spann och äng till 1 lass hö, gott mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är ½ pund (SmH 1560:27).

Lodhult,

Stora

1545 *Loolli* (ÖgH 1545:11), 1558 *Stora Lohult* (SmH 1558:29) – 7 F, 2 f.

SmH 1545–62 **1 skuj** (kan möjligen avse Lilla L).

1 ky.

1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 4 lass hö, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).

Målen

1545 *Måle* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 f.

SmH **2 fr** (1562 Anna Bengtsdotter /Sparre av Hjulsta och Ängsö/ /LiTv/ 1, Nils Krumme 1).

*Nedtz stång

1548 *Nedtz stång* (SmH 1548:7), 1549 *Nebstång* (SmH 1549:3). - Namnet torde ha ett samband med Stångån.

SmH 1548–52 **1 kyuj**.

- Njärvefall** 1545 *Nereffal* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 f.
SmH **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
- Njärvehult** 1545 *Neffuehult* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 f.
SmH **1 sk** (saknas 1561).
- *Nya mala** 1447 *i Nya mala* (VaKlJb s 64).
1447 och 1502 har Vadstena kloster en toltung i N under Bärnarp (VaKlJb s 64, HH 16 s 120).
- Olstorp** 1386 *alt Vlffiorph* (SkS 6/6), 1545 *Orstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 f.
SmH **1 fr** (1562 Björn Pedersson /Bååt/).
1386 säljer Halvit Amundsson, kallad Bagge, och hans hustru Katarina Larsdotter i Eneby, Vallby sn, Österrekarne hd, Södermanland, till Bo Jonsson (Grip) hela O, sina ägodelar i Hult, denna sn, i Sjöarp, Västra Ryds sn, och i Aggebo, Sunds sn, samt alla gods i Ydre som Katarina Larsdotter fått efter sin framlidne make Abraham Knutsson (SkS 6/6).
1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i O som räntar 0:0:16 pn. Under gården ligger en kvarnström i Bulsjöån (NBjB f 36v).
- *Porzsma** 1552 ligger en äng *Porzsma* under Graby (Se Graby, Sunds sn) (Räaf 1:168).
- Ribbingshov** Se Vi.
- *Ristenne** 1562 *Ristenne* (SmH 1562:24).
SmH 1562 (endast) **1 kruj**.
- Rumsand** 1473 *i Raamlssandh* (VaKlJb f 31v) – 7 F, 3 e.
1473/1502 har Vadstena kloster en "trediongh" (?en tredjedels attung) i R som ger 4 örtugar avrad. Det är nu lagt till Yxnerum, Asby sn (HH 16 s 120).
- Röja, Lilla** 1545 *Lille Rydio* (ÖgH 1545:18), 1562 *Lilla Rydia* (SmH 1562:24) – 7 F, 3 e.
SmH **1 fr** (1562 Jöran Trulsson /Ravnäsätten/) (1561 ½ fr, saknas

1551).

- Röja, Stora** 1545 *Röddie* (ÖgH 1545:11), 1555 *Storerödio* (SmH 1555:22) – 7 F, 3 e.
SmH **1 ky**, 1559 **1 aoe** (1565 1 pb).
1559 har Gustav I:s gård utsäde till 3 spann, äng till 2 lass hö, skog till 2 svin, god timmerskog, skarp fåmark, 4 notvarp i Sommen och ett kvarnställe i Bulsjöån; smörräntan är 2 pund (SmH 1559:20A).
- Siggemåla** 1545 *Siggemole* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 3 e.
SmH **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
- *Sioberg** 1551 *Sioberg* (ÖgH 1551:1).
SmH 1551 (endast) **1 skuj**.
- Sjöhult** 1551 *Sjöhult* (ÖgH 1551:1) – 7 F, 4 e.
SmH 1551 (endast) **1 skuj**.
- Sjövik** 1382 *in Skiivikum* (RAp 18/3), 1513 *Skewike* (Rääf 1:145) – 7 F, 4 e.
SmH **1 fr** (1562 Olof Gustavsson /Stjärnbjälke/).
Magnus Öjarsson (Magnus Öjarssons ätt) daterar 1382 ett brev i Sjövik (RAp 18/3). Det var möjligen hans sätesgård. Tord Bonde (nedan) var hans dottersons sonson.
1513 säljer Tord Bonde till Peter Sjurdsen (tre bjälkar) S som räntar 3 mark gutniska och ger 2 mark gutniska i gengärd, vidare i Sunds sn en gård Ramelarp, en gård i Sund samt Forsnäs kvarn (Rääf 1:145). Olof Gustavsson (ovan) var gift med Peter Sjurdsens styvsons änka.
- Skuru** 1374 *in Skuru* (DS X 324 A, avskr), 1545 *Skruka* (ÖgH 1545:18) – 7 F, 3 e.
SmH endast i kungsfodringen 1545, utan angivande av jordens natur.
1374 skänker Ingeborg Magnusdotter (Ulvåsaätten), hustru till Erenigle Sunesson (båt), till själågagn för sig och sina föräldrar en tredjedel i S till prästbordet i Norra Vi (DS X 324).

- Smedstorp** 1545 *i Smedhztörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 4 f.
SmH **1 ky**.
1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, litet mulbete, vedbrand men inget fiske; smörräntan är 1 pund (SmH 1560:27).
- *Soleboda** 1545 *Soleboda* (ÖgH 1545:18), 1562 *Såållebode* (SmH 1562:24).
SmH 1562 (endast) **1 kr**.
- *Stiklo** 1473 *i Stiklo* (VklJb f 32), 1502 *i Sticlo* (HH 16 s 120).
1473 och 1502 har Vadstena kloster en 'tillgång' i S (HH 16 s 120).
- Stjärneberg** 1418 *Styernoberg, Styernobergh* (SD 2448, avskr) – 7 F, 4 f.
1418 ärver Bo Djure och hans hustru Sigrid Uddormsdotter (Rakeredsätten) en gård som heter S och en gård som också heter S (se Såanna, Asby sn) (SD 2448).
- *Sundztörp** 1545 *Sundztörp* (ÖgH 1545:11), 1561 *Suenstorp* (SmH 1561:37), 1562 *Sundztörp* (SmH 1562:24). Kan möjligen avse Sundstorp, Sunds sn, 7 F, 2 d, men avståndet till sockengränsen är 3 km.
SmH 1545–62 **1 ky**, 1561 **1 fr** (saknas 1548–60).
1551 förpantar Måns Bonde till Axel Eriksson (Bielke) S och Edsarp, Sunds sn (Rääf 1:161).
- Svana** 1545 *Swane* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 f.
SmH **2 fr** (1551 1 fr) (1562 Anna Bengtsdotter /Sparre av Hjulta och Ängsö/ /LiTv/).
- Svarstorp** 1384 *Swartzstorp* (LSBp 19/2) – 7 F, 3 f.
SmH **1 fr** (Birger Nilsson /Grip/).
1384 säljer Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) och hans hustru Ingrid Jonsdotter till Bo Jonsson (Grip) sina gods S och Broby i Sunds sn och och allt annat (ej namngivet) gods som Ingrid äger i Ydre (Rääf 1:51).
1510 (omkring) har Nils Bosson (Grip) en gård i S som räntar 2 mark gutniska och ½ säck (?humle) (NBjB f 35v).
1562 räntar Birger Nilssons landbo 1½ pund smör och 2 årliga

hästar (BNJb s 16).

- Svenningeby** 1545 *Sweningeby* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 f.
SmH **1 sk.**
1 ky.
1560 har kyrkolandbon utsäde till 8 spann och äng till 8 lass hö, liten humlegård, passligt mulbete, vedbrand och litet fiske; smörräntan är 2 pund (SmH 1560:27).
- Sålebo** 1545 *Solffuebo* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 2 f.
SmH **1 kr** (saknas 1561).
- Sånstorp** 1484(?) *Sonatorp* (RAp odat, SDHK 31438), (1545 *Sanstörp* (ÖgH 1545:11) – 7 F, 5 f.
SmH **1 fr** (saknas 1562).
1484(?) skänker Mats Påvelsson (Hällekisätten) till sin hustrus farbror Birger Körning S samt gårdar i Säby sn, Norra Vedbo hd och i Vista hd, på villkoret att gårdarna ska återgå till givaren efter Birgers död (RAp odat, SDHK 31438).
- Tullerum** 1397 *i Tullorume* (DrakeSp 8/8) – 7 F, 3 e.
SmH **1 sk**, 1551 **2 sk.**
1397 är Jon i T faste vid häradsstinget (Rääf 1:62).
1458 säljer broder Lars Petersson i Skänninge svartbrödrakonvent till Björn Siggeson all sin (privata) ägodel i T (GöHoA 21/1, avskr).
- Vi** (nu Ribbingshov) 1279 *Wi* (DS 671), 1279 *Vy* (DS 672), 1482 *i Kirkiobyen* (C 23 f 7v) – kyrkby – 7 F, 3 e.
SmH **1 fr** (1562 Hans Persson /Forstenaätten/).
1279 kungör Ulvhild Magnusdotter (Folkungaättens lagmansgren) att hennes make Birger Filipsson (Aspenäsätten) sålt hennes gårdar Vi och Hovby, ?V Eneby sn, Kinda hd, till hennes bror, Östergötlands lagman Bengt. Som ersättning har Ulvhild fått två gårdar i Västergötland av Birger (DS 671 f). Fem månader senare kungör Ulvhild att hon har erhållit en gård i Västergötland som ersättning för Vi och att Birger sålt Vi till Bengt för 360 mark 'räknat med stort

hundare' (*maioris numeri*) (DS 688 f).

1320 får Katarina Birgersdotter (Finstaätten), i arvskitet efter modern Ingeborg Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren), lagman Bengts dotter, Lagmansryd, Västra Ryds sn, och Vi med underliggande torp (DS 2260; DMS 4:4 s 65).

1474 sitter Nils i Vi i nämnden vid lagmansting i Ydre (Rääf 1:128).

1482 äger Ivar Axelsson (Tott) klockarjord i kyrkbyn som räntar 2 örtugar (C 23 f 7 v).⁵

*Viick 1545 upptas *Vüick* i en längd över kungsfodringen, utan angivande av jordnatur (ÖgH 1545:18).

Visslevik 1562 *Ueslewick* (SmH 1562:24) – 7 F, 5 e.
SmH 1562 **1 skt.**

*Vistena 1565 *Vistena* (SmH 1565:12).
SmH 1565 **1 kruj**; brukas under Lidhult.

⁵ En rad senare belägg som i OAU förs till detta Vi avser istället Vi i Borgs (f.d. Löts) sn, Memmings hd.

Källor, litteratur och förkortningar

Förkortningar: källor och citerad litteratur

Käll- och litteraturhänvisningar sker genom användande av nedanstående *förkortningar* placerade inom parentes i slutet av varje notis. Parentesen placeras före punkt om hänvisningen endast avser den aktuella meningen, efter punkt om flera föregående meningar (helt stycke) avses. När hänvisning sker till källpublikationer med numrerade handlingar anges handlingens *ordningsnummer* eller (om handlingarna inte är genomgående numrerade) *delnummer: ordningsnummer*. Endast om handlingarna är onumrerade anges *sidnummer*. Hänvisning till otryckta källor görs enligt principen att den entydigt ska peka på ett enda dokument. I de fall en notis har åstadkommit genom att kombinera uppgifter från flera dokument hänvisas till dem inom parentes i kronologisk ordning från äldsta till yngsta med källförkortningarna separerade av kommatecken.

- A VIIa 2 LinDkA A VIIa, Biskopsvisitationsprotokoll, vol 2, 1638–41, VLA.
- A 9 Registrum ecclesie Lincopensis, RA.
- AF Almquist J A, Frälsegodsens i Sverige under storhetstiden. 1–3. Stockholm 1931–47.
- AH Almquist J E, Herrgårdarna i Sverige under reformationstiden. Stockholm 1960.
- AL Almquist J A, Den civila lokalförvaltningen i Sverige 1523–1630. 1–4. Stockholm 1917–23.
- ALD Almquist J E, Lagsagor och domsagor i Sverige. 1–2. Stockholm 1954–55.
- Andersson Andersson Th, Vad och vade: svensk slätter-, rågångs- och arealterminologi. Uppsala 2010.
- AnWiKa Andersson H & Widgren M (red), Kan man leva på en ödegård? Huvudgårdar, landbotorp och odlingsystem under medeltid i Lägersbobygden, Östergötland (manuskript).
- AoE Arv och eget-serien, KA.
- Arnell Arnell E, Bidrag till biskop Hans Brasks lefnadsteckning. Stockholm 1904.
- AsKy Cnattingius B, Asby kyrka, 2 uppl. Linköpings stifts kyrkor, Ydre och Södra Vedbo kontrakt 1. Linköping 1975.

- ATJb Arvid Trolles jordebok 1498. Utg av J A Almquist. HH 31. Stockholm 1938.
- B 19 Äldre avskrifter (före 1850) ur medeltidshandlingar, ordnade efter proveniens, B-serien RA.
- BhS (p, pp) Bergshammarsamlingen (pergamentsbrev, pappersbrev), RA.
- Bio N 2b Måns Johanssons (Natt och Dag) jordebok, Biographica N 2 b, RA.
- BNJb Birger Nilssons (Grip) jordebok 1562, FoR 32, KA.
- Borelius Borelius A, Romanesque mural paintings in Östergötland. Norrköping 1956.
- Broocman Broocman C F, Beskrifning öfwer the i Öster-Göthland befintelige städer, slott, sokne-kyrkor, soknar, säterier, öfwer-officersboställen, jernbruk och prestegårdar, med mera 1–2. Norrköping 1760.
- Byström Byström K, Ydre. Förarbete till DMS, 1971. Manuskript i DMS närarkiv.
- Bååth Bååth K, Öde sedan stora döden var... Bebyggelse och befolkning i Norra Vedbo under senmedeltid och 1500-tal 1–2. Lund 1983.
- C 4 Register över kung Karl Knutssons och drottning Katarinas jordbrev, 1450-/1470-talet, C-serien, RA.
- C 8 Jordeboksanteckningar rörande arvet efter kung Karl Knutsson, 1473, C-serien, RA.
- C 23 Ivar Axelssons (Tott) jordebok, 1482, C-serien, RA.
- C 24 Magdalena Karlsdotters (Bonde) egendoms- och inkomstförteckning, 1488–90, C-serien, RA.
- C 32 Vadstena klostres uppbördsbok 1466, C-samlingen, UUB. Återges här vanligen efter HH 16 men efter originalet när det gäller namnbelägg.
- C 36 Jöns Ulfssons (Ros) jordebok, 1490-talet, C-serien, RA.
- CLkomm Lovén C, PM angående de medeltida sockenkyrkorna Sund, Torpa och Norra Vi, Ydre härad, Linköpings stift. Opublicerat PM 2015, DMS närarkiv.
- D 11 Vadstena klostres jordeböcker 1447 och 1457. RA.
- D 12 Vadstena klostres jordebok 1502. RA.
- DMS Det medeltida Sverige.
- DMS 1:7 – – – 1:7: Uppland, Attundaland: Bro, Sollentuna. Stockholm

- 1992.
- DMS 1:10 --- 1:10: Uppland, Tiundaland: Håbo, Sigtuna stad. Stockholm 2014.
- DMS 2:2 --- 2:2: Södermanland: Hölebo, Rönö. Stockholm 2006.
- DMS 4:2 --- 4:2: Småland: Handbörd, Stranda. Stockholm 1990.
- DMS 4:4 --- 4:4: Småland: Aspeland, Sevede, Tuna län. Stockholm 1999.
- DMS 4:5 --- 4:5: Småland: Tjust. Kalmar 2008.
- DN Diplomatarium Norvegicum. Utg af C R Unger m fl. I–XX:1. Kristiania 1849–1919.
- DRA(p) Danmarks riksarkiv (pergamentsbrev). Här efter DKfoto.
- DrakeS(p) Drakesamlingen (pergamentsbrev), RA.
- DS Diplomatarium Suecanum. Utg af J G Liljegren m fl. Stockholm 1828–.
- E Enskilda arkiv. RA.
- EÄ Elgenstierna G, Den introducerade svenska adelns ättartavlor I–IX. Stockholm 1925–26.
- EÄsup Supplementband I–II (red C Szabad) till EÄ, utg av Sveriges släktforskarförbund. 2008.
- FeMoHe Feldt A-C & Modén E, Hemma hos Birgitta. Arkeologi i Östergötland 2011.
- Ferm Ferm O, De högadliga godsen i Sverige vid 1500-talets mitt. Stockholm 1990.
- FMIS (Fornsök) Riksantikvarieämbetets digitala informationssystem för registrerade fornlämningar.
- FoR Frälse- och rusttjänstlängder före 1632, KA.
- FoRek Foughternes rekenskaper. Strödda räkenskaper och handlingar före 1630, KA.
- Fridell Fridell S, Ortnamn på -ryd i Småland (Gustav Adolfs akad). Uppsala 1992.
- Fritz Fritz B, Hus land och län 1–2. Lokalförvaltningen i Sverige 1250–1434. Stockholm 1972–73.
- Frondin Frondin E (preses) & Laurenus J (resp), Dissertatio geographica, de Ydria... Uppsala 1736.
- Gen Genealogica, RA.

- GiBr Gillingstam H, Brev ur askan. De i slottsbranden 1697 eller på annat sätt förlorade miscellaneabreven, Stockholm 1996.
- GiSt Gillingstam H, Studier rörande Vasatidens lågfrälse. PHT 1962.
- GR Konung Gustav I:s registratur. Utg genom V Granlund m fl. 1–29. Stockholm 1861–1916.
- GöHoA Göta hovrätts arkiv, VLA.
- HBR Biskop Hans Brasks registratur. Textutgåva med inledning av H Gunneng. SFSS Serie 1.85. Uppsala 2003.
- HeMeG Hedvall R & Menander H, Inventering av tidigkristna gravmonument i Linköpings stift. Linköpings stift 2009 (PDF).
- HH Historiska handlingar.
- HH 16 – – – 16:1: Vadstena klostrets jordebok 1502 jämte tillägg ur klostrets äldre jordeböcker. Utg av C Silfverstolpe. Stockholm 1897. Se även VaKlJb.
- HH 31 – – – 31: Arvid Trolles jordebok 1498 jämte åtkomsthandlingar och andra därmed samhöriga aktstycken. Utg genom J A Almqvist. Stockholm 1938–. Se även ATJb.
- HT Historisk tidskrift. 1881–.
- ISOF Institutet för språk och folkminnen. Uppsala.
- K Serien Kungligt arkiv, RA.
- KA Kammararkivet, införlivat i Riksarkivet 1922.
- KaMI Karlsson L, Medieval ironwork in Sweden 1–2. Stockholm 1988.
- KB Kungliga biblioteket.
- Kbr Kungligt brev.
- Kågén Kågén E, Kring Sommens stränder. Turisthandbok. Tranås 1978.
- Lagerstedt Lagerstedt T, Den civila lokalförvaltningens gränser 1630–1952. Meddelanden från kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet, nr B 24. Uppsala 1973.
- LaMV Larsson L-O, Det medeltida Varend. Studier i det småländska gränslandets historia fram till 1500-talets mitt. Lund 1964. Här efter nytryck, Växjö 1975.
- LiFö Liedgren J, Föreställningarna om den heliga Birgittas släkt. PHT 1983.

- LinDKA Linköpings domkapitels arkiv, VLA.
- LiTv Liedgren J, Två brev från år 1506 om Eneby och Bällsta. Bromma hembygdsförenings årsskrift 1957.
- LoLä Lovén C, Lägerbo vad. Manuskript 2015, kopia i DMS närarkiv.
- LSA Lantmäteristyrelsens arkiv, RA (se vidare under kartor).
- LSB(p) Linköpings Stifts- och Landsbibliotek (Pergamentsbrev).
- MaKy Anstrin H-O, Malexanders kyrka. Linköpings stifts kyrkor, Göst-rings och Lysings kontrakt 7. Linköping u å.
- Mandelgren Nils Månsson Mandelgrens samling, Folklivsarkivet, Lund.
- MGb Margareta Grips bok, RAKopS.
- MyMÅ Myrdal J, Medeltidens åkerbruk. Agrarteknik i Sverige ca 1000 till 1520. Stockholm 1985.
- NAD Nationell arkivdatabas. RA.
- NBJb Nils Bossons (Grip) jordebok omkring 1510, E 8928, Skokloster-samlingen, RA.
- Norrby Norrby R, Ydre härads gårdnamn. Stockholm 1905.
- NRKb Nils Rynings kopiebok. I r 17, KB.
- NViKy Cnattingius B, N Vi kyrka. Linköpings stifts kyrkor. Ydre och Söd-
ra Vedbo kontrakt 3. Linköping 1964.
- OAU Ortnamnsarkivet i Uppsala, före 1/7 1970 SOA, ingår i ISOF.
- OxS Oxenstiernska samlingen, RA.
- PHT Personhistorisk tidskrift. 1898–
- RA Riksarkivet.
- RAkopS Riksarkivets kopiesamling.
- RAp Stora pergamentsbrevsamlingen. RA.
- RApp Pappersbrevsamlingen. RA.
- RAÄ Riksantikvarieämbetet. I kombination med ett nr avses hänvisning till post i FMIS.
- Retsö Retsö D, Länsförvaltningen i Sverige 1434–1520. Stockholm 2009.
- Rääf Rääf L F, Samlingar och Anteckningar till en beskrifning öfver Ydre Härad i Östergöthland 1–5. Linköping 1856, Örebro 1859–

- 65, 1875.
- SAOB Ordbok över svenska språket, utg av Svenska akademien. Lund 1893–.
- SBL Svenskt biografiskt lexikon. 1918–.
- SD Svenskt diplomatarium från och med år 1401. Utg genom C Silfverstople och K H Karlsson. I–IV:1–2. Stockholm 1875–1904.
- SDHK Svenskt diplomatariums huvudkartotek. NAD.
- Sdw Söderwall K F, Ordbok öfver svenska medeltids-språket. Lund 1884–1973.
- SEL Schück H, Ecclesia Lincopensis. Studier om Linköpingskyrkan under medeltiden och Gustav Vasa. Stockholm 1959.
- SFSS Samlingar utgivna av svenska fornskriftssällskapet. Stockholm 1844–.
- SFSS 245 – – – 245: Vadstena klostets två äldsta jordeböcker. Utg av A Larsson. Uppsala 1971. Se VaKJb.
- SFSS 2:3 – – – Serie 2. Latinska skrifter. 3: Processus seu negocium canonizationis B. Katerine de Vadstenis. Efter Cod. Holm. A. 93 utg av I Collijn. Uppsala 1942–46.
- SkS(p,pp) Skoklostersamlingen (pergamensbrev, pappersbrev), RA.
- SOA Svenska ortnamnsarkivet, se OAU.
- SOFI Se ISOF.
- SRS Scriptores rerum Suecicarum medii aevi. 1–3. Uppsala 1818–76.
- SuKy Nisbeth Å, Sunds kyrka. Linköpings stifts kyrkor, Ydre och Södra Vedbo kontrakt 4. Linköping 1965.
- SviKy Cnatingius B, Svinhult kyrka. Linköpings stifts kyrkor. Linköping 1984
- ToKy Cnatingius B, Torpa kyrka. Linköpings stifts kyrkor, Ydre och Södra Vedbo kontrakt 2. Linköping 1981.
- U 269a Åke Bengtsson Färlas förteckning över Jöran Åkessons (Tott) jordebrev, dat 1572, UUB.
- UUB(p,-pp) Uppsala universitetsbibliotek (pergamens-, pappersbrev).
- UUB C 32 Vadstena klostets räkenskapsbok 1466.
- VaKJb Vadstena klostets två äldsta jordeböcker. Utg av A Larsson. SFSS

245. Uppsala.
- VaKlJb 1473 Vadstena klostrets jordebok 1473. Kyrkors, skolors och hospitals akter, vol 10, KA.
- Widegren Widegren P D, Försök till en ny beskrifning öfver Östergöthland 1–2. Linköping 1817–29.
- VinsJb ”Vinsarpjordeboken”, Magdalena Karlsdotters (Bonde) jordebok, 1494, UUB.
- VLA Landsarkivet, Vadstena.
- VRyKy Cnatingius B, V Ryds kyrka. Linköpings stifts kyrkor, Ydre och Södra Vedbo kontrakt 5. Linköping u å.
- X 240 X 240, UUB. Svensk biografi i portföljer.
- X 257 X 257 d 1, UUB. Handlingar om den gamla Drakeätten, dat 1586–1704.
- YHDb Ydre härads domböcker, VLA.
- ÄSF Äldre svenska frälsesläkter. I:1–3, II:1–2. Stockholm 1957–2013.
- Ög Östergötlands runinskrifter. Granskade och tolkade av E Brate & E Wessén 1–3. Stockholm 1924–36.

Förkortningar allmänna

- * föregår ortnamn som inte återfinns på moderna kartor, se s 9.
- ang angående
- aoe,-t, -uj arv- och eget-hemman (landbo), -torp, -utjord
- auts autografsamling
- avskr avskrift
- bi, -t biskopshemman (landbo), -torp
- bil bilaga
- bl a bland annat (andra)
- borgm borgmästare
- ca cirka
- d död
- dky domkyrkjord (här samlingsbegrepp för biskop, kanonikat, pre-

	bende, m m)
dvs	det vill säga
d y	den yngre
d ä	den äldre
etc	etcetera
ev	eventuell, eventuellt
f	folio, r(ecto) anges normalt inte, däremot i regel v(erso)
f, ff	följande sida/sidor
fl	fodringslängd
fr	frälse-hemman (landbo)
fr o m	från och med
hd, -r	härad, härader
hdshövd	häradshövding
hft	häfte
jb	jordebok
jfr	jämför
jt	jordetal
kan	kanikjord
kap	kapitel, kapitlet
kh	kyrkoherde
km	kilometer
kr, -t, -uj	kronohemman (landbo), -torp, -utjord
ky, -t, -uj	kyrka; kyrkohemman (landbo), -torp, -utjord
m	meter
m fl	med flera
m m	med mera
möjl	möjligen
nr	nummer
nuv	nuvarande
odat	odaterad
omkr	omkring
or	original
p	pergamentsbrev
pb, -t, -uj	prebendehemman (landbo), -torp, -utjord
pga	på grund av
pn	penning(ar), pengar
pp	pappersbrev

r	rad (i krönika)
rd	rättardöme
red	redaktör(er)
resp	respektive
s	sida
sk, -t, -uj	skattehemman (bonde), -torp, -utjord
skkl, -t, -uj	Skänninge klosterns hemman (landbo), -torp, -utjord,
s k	så kallad(e)
sn, -r	socken, socknar
sp	spalt, spann
st	stycken
sup	supplement
t ex	till exempel
t o m	till och med
tr	tryckt
uj	utjord
utg	utgiven
uo	undersökningsområde
urspr	ursprungligen
v	verso
vakl, -t, -uj,	Vadstena klosterns hemman (landbo), -torp, -utjord
vid	vidimation
vol	volym
vrkl, -t, -uj	Vreta klosterns hemman (landbo), -torp, -utjord
äv	även

Kartor

Ekonomiska (Allmänna) kartverkets karta, den så kallade Häradsekonomiska kartan. Skala 1:50 000. Östergötlands län, för detta område upprättad 1868–77.

Ekonomiska kartan för Sverige (EK), skala 1:10 000, för detta område tryckt 1944–48.

Topografiska kartan över Sverige, skala 1:50 000, för detta område rekognose-rad 1963–74, tryckt 1965–79.

Kartor i Lantmäteristyrelsens arkiv (LSA), Riksarkivet. Hänvisning till använd karta sker genom angivande av länsbokstav / bynamn / sockennummer – by-nummer: aktnummer, samt årtal. Exempel: LSA Väckeby B32-39:1, år 1762.

Ortregister

Ortregistret anger orter inom Ydre härad med **fet** stil. De kursiverade siffrorna anger var den utförliga beskrivningen av orten i fråga finns. Om en ort förekommer flera gånger på samma sida har det inte anmärkts särskilt.

- *Aas 84
 *Adisens, Svinhults sn 139
 Aggarp, Västra Ryds sn 99
 Aggebo, Sunds sn 116, 186
 Alarp, Asby sn 33, 56, 57
 Alarptorpet, Asby sn 33
 Allbo hd, Småland 93
 *Allensbodha, Asby sn 33
 Amundstorp, Svinhults sn 139
 *Anondmåla, ?Asby sn 33, 57
 Aplanäset, Malexanders sn 81
 Arkarp, Västra Ryds sn 99
 Arnarp, Västra Ryds sn 99, 104
 Arnäs, Torpa sn 153, 160
 Arvebo, Askeryds skate 65
 Asby, se äv Klockaregården
 Asby, Asby sn 33, 44, 53
 Asby kyrka 28
 Askeby sn, Bankekinds hd, Östergötland 40
 Askeryds sn, Norra Vedbo hd, Småland 159
 Aspa, Asby sn 34, 50, 160
 Aspelands hd, Småland 92, 93
 Aspenäs, Malexanders sn 82 f, 121
 *Aspenäs, Övre, Malexanders sn 82, 83, 85, 129
 *Asporeycher, Asby sn 34, 57
 *Astedtz eng, Norra Vi sn 181
 *Aswerdhahult 56, 57
 *Athaby, Asby sn 35
 Attarp, Svinhults sn 139, 143
 Axebo, Västra Ryds sn 99
 Axefällsboda, Sunds sn 41, 55, 116
 *Bærialykkia, Malexanders sn 84
 Baggebo, Asby sn 35, 38, 39, 44, 54, 58, 77, 78, 164
 Basarp, Torpa sn 153, 166
 Basteberg, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
 Berga, Västra Ryds sn 99
 Bergbo, Torpa sn 84, 153
 *Bergh, Asby sn 35, 56
 Beseryd, Asby sn 35
 Bestorp, Sunds sn 116
 *Bibbarp, Torpa sn 153, 175
 *Biskopzberg, Asby sn 35
 *Biörsboda, Asby sn 36
 Bjursberg, Askeryds skate 65, 69, 71
 Bjälånäs, Malexanders sn 83
 Bjärhult, Malexanders sn 83, 160
 Björkevik, Torpa sn 154
 Björnstorp, Västra Ryds sn 99
 Blekstorp, Askeryds skate 65
 Blåvik, Blåviks sn, Göstrings hd, Östergötland 133
 Bläsarp, Linderås sn, Norra Vedbo hd, Småland 59
 Bockamålen, Asby sn 36, 59
 Bockemålen, Rumskulla skate 89
 *Boda, Svinhults sn 140
 Boda, Torpa sn 84, 154, 166
 *Bodasjö, Svinhults sn 140
 Bodaslätt, Sunds sn 56, 71, 116, 120, 125, 128, 131
 *Bokællö 84
 Bona, Svinhults sn 140
 Bordsjö, Askeryds sn, Norra Vedbo hd, Småland 71, 72, 122
 *Bosaryd, Sunds sn 117
 *Bostorp, Norra Vi sn 181
 Botilarp, Svinhults sn 140
 *Botolffztörp, Västra Ryds sn 100
 *Bowillomale
 *Bradenestorp, Torpa sn 154
 Brandsnäs, Torpa sn 85, 145, 154 f, 156, 168, 169
 Braskebo, Asby sn 36, 140
 Braskebo, ?Svinhults sn 140
 *Bredagården, Sunds sn 117, 124

- *Bredgården, Asby sn** 33, 36
*Breddetörp, Svinhults sn 140
*Breng, Rumskulla skate
Brennsbagga, Sunds sn
Brevik, Torpa sn 57, 155
*Bringzma, Norra Vi sn 123, 181
*Bro, Torpa sn 131, 155
*Broaqwærn, Sunds sn 117, 124
Broby, Sunds sn 117, 188
Broby, Torpa sn 155, 156, 175
Brokabo, Västra Ryds sn 100
Brostorp, Torpa sn 156
Brovik, Asby sn 36
Bråta, Svinhults sn 140
Bräng, Lilla, Sunds sn 117, 123
Bräng, Stora, Sunds sn 56, 57, 118, 134
Bränna, Norra Vi sn 181
Bubbarp, Askeryds skate 66, 69, 71, 72, 75
Bubbetorp, Torpa sn 156, 170, 173, 175
Bulsjö, Sunds sn 57, 118, 119, 123, 130, 133
Bålnäs, Malexanders sn 57, 84
Bårsbo, Asby sn 36
Bänarp, Norra Vi sn 181
*Bærialykkia, Malexanders sn 84, 85, 160
Börshult, Torpa sn 120, 121, 128, 156
 Böttinge, Åsbo sn, Göstrings hd, Östergötland 168
Bötterarp, Asby sn 36, 56, 57
*Cårparp, Malexanders sn 84, 85
Dagstorp, Askeryds skate 66, 71
Dagsön, Sunds sn 71, 117, 119
Dalby, Torpa sn 57, 157, 167, 171, 174, 175
*Dedemåle, Torpa sn 157
*Demz ma, Norra Vi sn 123, 181
Djupviken, Torpa sn 42, 147, 157
Dragnäs, Torpa sn 157, 161, 169
 Drumstorp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
*Dråpetorp, ?Asby sn 37
 *Drängstorp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56
*Dunkathorp, Sunds sn 119, 123
Dämpékulla, Asby sn 37, 57
Dämshult, Asby sn 37, 56, 57
 Ebbarp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
Ed, Sunds sn 108, 118, 119, 126, 155
 Edhult, Askeryds sn, Norra Vedbo hd, Småland 35
Edsarp, Sunds sn 119, 130
Edstorp, Asby sn 37, 104
Ekeberg, Södra, Malexanders sn 84, 153
Ekäng, Asby sn 38
*Elifmaal, Torpa sn 158
*Emshult, Sunds sn 120
 Eneby, Vallby sn, Österrekarne hd, Södermanland 186
 Enshult, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
Eriksmälen, Asby sn 38, 62
Fagerhult, Asby sn 38, 42
Fall, Asby sn 38
Falla, Torpa sn 57, 158, 163, 166, 170
Fallerås, Norra Vi sn 181
*Fargehålm, Torpa sn 159
Farsbo, Torpa sn 159, 162
 *Fedele 57
*Fetamåla, Västra Ryds sn 100
Fetebråna, Asby sn 35, 38
Fiskarp, Torpa sn 159
Flanhult, Torpa sn 34, 83, 84, 86, 153, 159
Flinstorp, Svinhults sn 140
 Flishult, Näsby sn, Östra hd, Småland 34
Flodlycka, Svinhults sn 141
Folkesmåla, Asby sn 39, 51, 84
*Folnetörp, Svinhults sn 141
*Forkningzmåla, Västra Ryds sn 100
Forsnäs, Sunds sn 48, 49, 83, 116, 120, 123, 128, 131, 134, 156, 157, 1187
Fruhammar, Norra Vi sn 182
Frännemåla, Asby sn 35, 39
Fröstorp, Askeryds skate
*Fugabode, Asby sn 40
Fundsoda, Svinhults sn 141
Fundshult, Svinhults sn 141
 Fylla, S:t Pers sn, Dals hd, Östergötland 60

- *Fylleorp, Sunds sn 121
 Fåglemaden, Torpa sn 160
 Fåxarp, Västra Ryds sn 100
 Förnäs, Torpa sn 57, 155, 160, 166, 176
 *Gaasatorppe, Askeryds skate 67
 *Gadistorp, Sunds sn 122
 *Gaffuaslet, Norra Vi sn 182
 *Gallamale 84
 Gallarp, Västra Ryds sn 100
 Gallebo, Norra Vi sn 57, 182
 Gibberyd, Rumskulla skate 90, 92
 *Giordsbode, Svinhults sn 57, 141
 Glansås, Asby sn 40
 *Gloeboda, Torpa sn 160
 Glottnehult, Sunds sn 122
 Gluggebo, Svinhults sn 141
 *Glughult, Svinhults sn 141
 Gnöst, Rumskulla skate 90, 91
 Graby, Sunds sn 117, 121, 122, 123, 124, 125, 129, 131, 132, 142, 144, 162, 181
 Grabbytorp, Sunds sn 123
 *Graneberg, Torpa sn 160
 Gransjöhult, Västra Ryds sn 100
 *Grensbo, Västra Ryds sn 100
 Gresbode, Svinhults sn
 Grevekulla, Svinhults sn 142
 Grindsbo, Svinhults sn 54, 123, 142
 *Gruaorp, Svinhults sn 142
 *Grydzbode, Asby sn 40
 Gräverum, Västra Eneby sn, Kinda hd, Småland 158
 Grönshult, Rumskulla skate 90
 Grönsved, Rumskulla skate 90, 93
 *Gudersbode 57
 Gullarp, Flisby sn, Södra Vedbo hd 103
 Gullringsmålen, Askeryds skate 67, 68, 70, 125
 Gunnarstorp, Asby sn 40
 Gusebode, Asby sn
 *Gutamåle, Torpa sn 161
 *Gwdemåll 57
 *Gwdwbsmåll 57
 Gårebo, Asby sn 40, 53
 Gåsarp, Askeryds skate
 Gällerstena, Sunds sn 118, 123, 129, 142
 Hackeryd, Sunds sn 123
 *Hagebo, Asby sn 41
 Hagelsryd, Eksjö sn, Vedbo hd, Småland 68, 70
 Halland 84
 Hallingstorp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 55
 Hammerum, Sunds sn 124
 Hammerum, Västra Ryds sn 101
 Hamra, Rumskulla skate 90
 Hamra, Svinhults sn 57, 142, 144
 Handbörds hd, Småland 92
 Harsmåla, Asby sn 41, 57
 *Hattaratorp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56
 Hedingsmåla, Torpa sn 158, 161, 166, 167
 *Hedinstörp, Torpa sn 161
 Helgesfall, Västra Ryds sn 101, 104
 Helvete, Svinhults sn 142
 *Hemingsboda, Asby sn 41
 Heemwidha kwlla, Askeryds skate 67
 Herbergshult, Norra Vi sn 182
 Hermannebo, Norra Vi sn 183
 Hester, Västra Ryds sn 101
 *Hestnes, Sunds sn 119, 124
 Hestra, Torpa sn 161
 Hestrahult, Sunds sn 117, 124, 127
 Hjälmteryd, Sunds sn 124, 134
 Hjälmålsång, Asby sn 41, 55, 116
 Holkåsa, Asby sn 42, 54, 142
 *Holleuarp, Asby sn 42
 Holma, Torpa sn 57, 161
 Holmarp, Norra Vi sn 184
 Hornsved, Ingatorps sn, Södra Vedbo hd, Småland 54
 Hovby, ?Västra Eneby sn, Kinda hd, Småland 189
 Hovetorp, Torpa sn 162, 171
 Hubbarp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
 *Huboholm 35
 Hult, Asby sn 38, 42, 48, 53, 121
 Hult, Askeryds skate 67, 71, 72
 Hult, Norra Vi sn 183, 186
 Hult, Rumskulla sn, Sevede hd 91
 *Hult, Västra, Norra Vi sn 183

- Hultna, Asby sn** 35, 43, 45
Hulu, Asby sn 44
Hulu, Västra Ryds sn 101
Hulustugan, Torpa sn 163, 175
 *Humlakulle, Asby sn 34, 44
Humleåsen, Sunds sn 123, 124
 *Hundanes, ?Asby sn 44, 57
 *Hwmpen, Rumskulla skate 90
 *Hwænalthorp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56
Hwæssingxstørpe, ?Asby sn 44, 50
 *Hyelmbomala, Sunds sn 124, 134
Hylta, Västra Ryds sn 101
 *Hylte, Torpa sn 162
Hårdaholmen, Torpa sn 162
Hårsafall, Sunds sn 47, 67, 70, 71, 117, 125
Hårsnäs, Asby sn 44
Häggarp, Rumskulla skate 91, 92
 *Hälgande liid, Askeryds skate 68, 69, 125
Hällefors, Svinhults sn
 *Häslan, Sunds sn 122, 125
Hästhagen, Västra Ryds sn 101
Högamålen, Asby sn 35, 44
Högbo, Malexanders sn 85
Högerås, Svinhults sn 51, 142
 *Höglycke, Sunds sn 123, 125
Höglycke, Torpa sn 122, 158, 162, 167, 170
Högmålen, Norra Vi sn 183
Högshult, Svinhults sn 143
 Hökasjö, Skede sn, Njudungs hd, Småland 161
Hökhult, Norra Vi sn 183, 185
Idebo, Malexanders sn 57, 85
Idhult, Svinhults sn 143
Ingeboda, Sunds sn 123, 125
 *Ingelstörp, Norra Vi sn 183
Ingelstorp, Västra Ryds sn 102
 *Ingeualsmåle, Torpa sn 163
 *Ingolfsmåla, Asby sn 45, 60
 *Ingridemad, Västra Ryds sn 102, 108
Ivranäs, Malexanders sn 84, 85
 *Jaggaby, Sunds sn 125
 *Jodlösberg, Torpa sn 163
Jolstorp, Asby sn 45
 Jursla, Kvillinge sn, Bråbo hd, Östergötland 56
Justorp, Svinhults sn 143
 *Jute Rådtz, Norra Vi sn 184
Kalvefall, Sunds sn 125
Kalvsved, Askeryds skate 67, 68, 70, 71
Kammarp, Sunds sn 119, 126
 Karstorp, Askeryds sn, Norra Vedbo hd, Småland 75
 Kattarp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
Katebo, Västra Ryds sn 102
 Kinnevalds hd, Småland 93
 *Kiälwanes 57
 *Klockar gården, Torpa sn 163
 *Klockare gården, Sunds sn 126
 *Klockargården, Asby sn 45
 *Klockargården, Malexanders sn 85
 *Klockargården, Västra Ryds sn 102
Klockarp, Svinhults sn 143
 *Klostir, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56
Klämstorp, Sunds sn 119, 123, 126
Knapparp, Västra Ryds sn 102
 *Kolnetörp, Svinhults sn 143
 Komen, Flandern 176
 Konga hd, Småland 93
Korvarp, Västra Ryds sn 99, 102, 111
Kovrabo, Norra Vi sn 184
 *Kremerbå, Torpa sn 163, 167
Kroksmåla, Askeryds skate 69, 77
Kryparebo, Asby sn 45, 57
Krämarebo, Askeryds skate 66, 69, 71
Kulla, Nedre, Rumskulla skate 91
Kulla, Västra, Asby sn 45, 69
Kulla, Östra, Asby sn 46, 56, 57
Kullarp, Västra Ryds sn 103
Kullen, Sunds sn 119, 126
Kume, Asby sn
Kunogxbiærgha, Asby sn 46
 *Kureboda, Västra Ryds sn 103
Kusarp, Västra Ryds sn 103
Kvarnkulla, Torpa sn 155, 163, 169
Kvistrum, Asby sn
Källboryd, Norra, Askeryds skate 65, 69
 *Kær, Asby sn 46

- Kärremåla, Norra Vi sn** 184
*Kätismåla, Torpa sn 164
Kättestorp, Askeryds skate 45, 68, 69, 71, 125
Kölemålen, Norra Vi sn 184
*Köttle, Västra Ryds sn 103
Lagmansryd, Västra Ryds sn 103, 190
Landsnäs, Malexanders sn 83, 85
 Lararp, Kärda sn, Östbo hd, Småland 129
 Laukko, Vesilax sn, Satakunda, Finland 167
Leddamála, Torpa sn 35, 51, 147, 164, 167, 170
*Ledebý, ?Torpa sn 165
*Lengsmåla, Asby sn 46
*Lerrgebmåle, Asby sn 46
Lid, Asby sn 47
Lid, Svinhults sn 140, 143
*Lid, Torpa sn 165, 175
Lida, Västra Ryds sn 104
Lidhult, Norra Vi sn 184, 190
Liljeholmen, Torpa sn 165
Linde ås, Asby sn 47
Linderyd, Sunds sn 119, 126
 Linderås, Norra Vedbo hd, Småland 119
*Lindetorp, Asby sn 47, 57
 Linköping 33
 Linköpings domkyrka 33, 111, 112, 142, 162, 183
Linneberg, Asby sn 47, 125
Linnekulla, Torpa sn 165, 167
Livmålen, Svinhults sn 144
 Loberg, Tidersrums sn, Kinda hd, Småland 185
Loberget, ?Norra Vi sn 185
*Lockebode, Torpa sn 57, 165
Lodhult, Lilla och Stora, Norra Vi sn 185
*Loloulth, Sunds sn 126
Lund, Sunds sn 127
Lutarp, Asby sn 48, 57
Lyckö, Malexanders sn 84, 85
Långersåsen, Torpa sn 165, 170
*Långzmåll 57
*Lägerbo vad, Askeryds skate 70 ff
- Lägernäs, Askeryds skate** 68, 70, 71, 72, 73
Lägernäs' kvarn, Askeryds skate 73
*Læletorp, Rumskulla skate 91, 92
*Löffua lijd, Sunds sn 123, 127
Lövåsa, Sunds sn 127
Lövåsa, Torpa sn 154, 160, 161, 166
 Mada, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 166
Mada rättardöme, Torpa sn 166
*Madengen, Västra Ryds sn 104
*Madh eng, Asby sn 48
Malexander, Malexanders sn 86
Malexanders kyrka 79, 87
Malgeryd, Malexanders sn 86
Malixanden, Norra Vi sn
Malma, Västra Ryds sn 52, 104 f, 106, 108, 111, 131
Marek, Asby sn 48, 49, 120, 121
*Marikatorp, Asby sn 48, 49, 52, 56, 57
 Marstad, Bjälbo sn, Göstrings hd, Östergötland 155
*Massostadom 155
*Midlastaas 86
Mossebo, Västra Ryds sn 105
Munkebo, Askeryds skate 74
*Muskeboda äng, Västra Ryds sn 105
Mådar, trol Leddemåla, Torpa sn
Måla, Asby sn 49
*Målanu, Svinhults sn 144
Målebo, Rumskulla skate 90, 91, 94
Målen, Norra Vi sn 185
Månhult, Malexanders sn 86
Mårdstorp, Torpa sn 166
*Måssamådh, Torpa sn 166
*Måssa ängien, Svinhults sn 144
 Mölarp, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
 Mölarp, Lilla, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 44, 57
 Mörby, Säby sn, Norra Vedbo hd 107
*Nedt stång, Norra Vi sn 185
*Nekosahester, Västra Ryds sn 106
*Niutzberg, Asby sn 49
Njärvefall, Norra Vi sn 186
Njärvehult, Norra Vi sn 186
Nockabo, Torpa sn 166

- Norra Vi kyrka** 178
Norramålen, Asby sn 43, 49
Norrby, Asby sn 34, 44, 50
Norrhult, Rumskulla skate 91
 Norrvidinge hd, Småland 93
 ***Nyia mala, Norra Vi sn** 181, 186
Nyckelberg, Västra Ryds sn 104, 106
 Närke 82, 92
 Näs, Karlstorps sn, Östra hd, Småland 174
Näs, Torpa sn 51, 58, 157, 161, 163, 165, 166 f, 168, 171, 174, 176
Olstorp, Askeryds skate 67, 71, 73, 74
Olstorp, Norra Vi sn 108, 116, 183, 186
Oppeby, Sunds sn 117, 124, 127, 130
Opplunda, Västra Ryds sn 106
Oppreda, Sunds sn 117, 120, 121, 128, 157
Orchaorp, Svinhults sn
 ***Oxeboda, Västra Ryds sn** 106
 Pelarnehult, Pelarne sn, Sevede hd, Småland 155
 ***Pengzmåla, Sunds sn** 129
 Pojo sn, Nyland, Finland 167
 ***Porzma, Norra Vi sn** 123, 186
 ***Prästgården, Asby sn** 50
 ***Prästgården, Torpa sn** 167
Prästgården, Västra Ryds sn 107
 ***Quinom, Västra Ryds sn** 106
 ***Quisrum, Asby sn** 50
 ***Qume, Asby sn** 50
Qwærna thorpet, Rumskulla skate 91
Rakstorp, Asby sn 39, 50, 54, 143, 145, 147, 164, 167
Ramelarp, Sunds sn 129, 131, 187
Ramfall, Malexanders sn 86
Ramfall, Torpa sn 167
Ramsmåla, Torpa sn 167
Rangelsboda, Sunds sn 123, 129
Rangelstorp, Västra Ryds sn 106, 111
 ***Rassboda** 154, 168
Reckarp, Torpa sn 168, 175
Redeby, Asby sn 51, 184
 Redeby, Askeryds sn, Norra Vedbo hd, eller Hylletofta sn, Västra hd, Småland 51
 ***Rennare thomt, Sunds sn** 129
Ribblingshov, Norra Vi sn 186
Ringshult, Torpa sn 168 f
 ***Ristenne, Norra Vi sn** 186
Rosebo, Torpa sn 169
Ruda, Asby sn 51, 61
 ***Rugetörp** 57
Rumsand, Norra Vi sn 186
Rumskulla skate
 Rumskulla, Rumskulla sn, Sevede hd 91
 Runstens hd, Öland 93
Ryd, Västra Ryds sn 107
Rydbomåla, Västra Ryds sn 107
 ***Rydd, Torpa sn** 155, 163, 164, 169
Rydsnäs, Västra Ryds sn 107
 ***Rydås, Asby sn** 52
 Råhamra, Oppeby sn, Kinda hd, Småland 132
Rås, Svinhults sn 123, 144
Rås, Torpa sn 147, 169
 Råssmåte, Linderås sn, Norra Vedbo hd, Småland 54
 ***Räffuom måla, Sunds sn** 123, 129
 ***Ræuathorp, Rumskulla skate** 91, 92
 ***Rödahelle, Torpa sn** 165, 170
Rödamåla, Asby sn 52
Rödekulla, Sunds sn 83, 129
Rödje, Torpa sn 156, 162, 165, 166, 170, 171, 175, 176
 ***Rödnes, Svinhults sn** 144
Röja, Lilla, Norra Vi sn 186
Röja, Stora, Norra Vi sn 187
Rönnäs, Asby sn 49, 52, 56, 57, 104
Rörsberga, Torpa sn 157, 163, 167, 171
 ***Röstörp, Askeryds skate** 71, 74
Salebo, Västra Ryds sn 107
Salvarp, Asby sn 53
Salvarp, Torpa sn 167, 171
 Sanda, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
 ***Sandakvarn, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland** 84
Sandbäck, Sunds sn 128, 130, 133
Sandbäckstorp, Sunds sn 130
Sanden, Malexanders sn 86
Sandstad, Sunds sn 119, 130
 ***Saxeoboda, Västra Ryds sn** 108
 ***Saxetorp, Västra Ryds sn** 108

- Sevede hd, Småland 92
Sevedstorp, Asby sn 53
 ***Sigemåla, Torpa sn** 171
Siggemåla, Norra Vi sn 187
Sillefall, Asby sn 51, 54
 ***Siman, Torpa sn** 172
 *Simonahult, Tidervals sn, Kinda hd, Småland 124
 ***Sioberg, Norra Vi sn** 187
 ***Siöö, Torpa sn** 172
Sjundemåla, Torpa sn 166, 172, 175
Sjöarp, Västra Ryds sn 102, 104, 108, 119, 160, 186
 Sjöbo, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 81
Sjöhult, Norra Vi sn 187
Sjösbo, Rumskulla skate 90, 91, 92, 93, 94
Sjövik, Norra Vi sn 121, 129, 132, 187
Skarparp, Svinhults sn 144
Skavarp, Askeryds skate 67, 69, 71, 72, 75
Skinnarbo, Asby sn 35, 54
Skortebo, Asby sn 42, 54, 142
 Skurebo, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
Skuru, Norra Vi sn 187
Skuru, Rumskulla skate 92, 93
Skuru, Svinhults sn 144
Skyttla, Västra Ryds sn 108
 ***Skæluismala, Malexanders sn** 86, 160
 Skänninge 105, 131
 Skänninge svartbrödrakonvent 189
 Skänninge systrakloster 121, 122, 153, 174, 175, 184
 Skärlunda, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
Skögla, Västra Ryds sn 109
 ***Sloeby, Västra Ryds sn** 109
Slogebo, Torpa sn 109, 172
Slättna, Västra Ryds sn 109
 ***Smedsmåle, Asby sn** 55
Smedstorp, Norra Vi sn 188
Smedstorp, Sunds sn 118, 120, 129, 130, 155, 156
Smedstorp, Torpa sn 166, 173, 175
 Småland 84
 *Smörkulla 57
Snararp, Asby sn 55
Snararp, Rumskulla skate 90, 93
Solberga, Västra Ryds sn 109
 ***Soleboda, Norra Vi sn** 188
Solvarp, Asby sn 41, 55, 116
 Sommenäs, Tidervals sn, Kinda hd, Småland 62, 84
 Somvik, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
Sonarp, Asby sn 55
 ***Sonnarö, Torpa sn** 173
Spakarp, Svinhults sn 57, 142, 144
 Spakarp, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
Sprängsbo, Svinhults sn 144
 ***Stakarp, Västra Ryds sn** 109
 ***Staklantorpe, Västra Ryds sn** 109
Stebbarp, Torpa sn 155, 173, 175
Stekarp, Svinhults sn 145
Stenabo, Västra Ryds sn 110
 *Stigxmala 84
 ***Stiklo, Norra Vi sn** 188
Stjärneberg, Norra Vi sn 57, 188
 Stjärnesand, Malexanders skate, Göstrings hd, Östergötland 84
Stockarp, Västra Ryds sn
Stocksmålen, Torpa sn 173, 175
Storäng, Västra Ryds sn 110
Stubbarp, Sunds sn 123, 131
Studstorp, Västra Ryds sn 110
 ***Stæfløso, ?Svinhults sn** 141, 145
Sund, Sunds sn 105, 117, 120, 131, 187
Sunds kyrka 113, 120, 159
 ***Sundztörpe, Norra Vi sn** 120, 188
Sundsö, Sunds sn 132
Sunnanå, Torpa sn 148, 157, 167, 174
Svaleboda, Svinhults sn
Svana, Norra Vi sn 188
Svarstorp, Norra Vi sn 117, 188
Svartarp, Askeryds skate 71, 76
Svenningeby, Norra Vi sn 189
Svensbo, Asby sn 56, 71, 117
 Svenstorp, Askeryds sn, Norra Vedbo hd, Småland 59, 122
Svinhult, Svinhults sn 145
Svinhults kyrka 136

- Svårdsvik, Malexanders sn** 86
Sålebo, Norra Vi sn 189
Sånna, Asby sn 33, 35, 37, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 56 ff, 84, 85, 118, 133, 134, 135, 141, 142, 144, 157, 158, 160, 162, 165, 169, 182, 188
Sånstorp, Norra Vi sn 189
*Sårkundmale, Torpa sn 167, 174
Sårsjö, Askeryds skate 76
 Säby, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
 Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 189
 Sälleryd, Eksjö sn, Norra Vedbo hd, Småland 67
 Sätthälla, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 56, 57
 Södermanland 83, 155
 Södra Möre hd, Småland 93
 Södra Vedbo hd, Småland 92, 93
 Södra Vi sn, Sevede hd, Småland 184
Södramålen, Asby sn 58
*Söduisse, Torpa sn 174
*Taxåsen, Sunds sn 123, 132
*Thomarp, Torpa sn 174
 *Thräfaldh 57
 *Threhyrne, Malexanders skate, Göst-rings hd, Östergötland 84
*Thubba, Asby sn 58
 Tidersrums sn, Kinda hd, Småland 24
 Tjusts hd, Småland 92
Tomta, Sunds sn 123, 132
Toppekulla, Asby sn 35, 58
Torpa, Torpa sn 174
Torpa kyrka 147
Torpön, Torpa sn 170
Torsmålen, Asby sn 51, 59
*Torwastatörp, Svinhults sn 51, 145
Tovarp, Asby sn 59
Tranberga, Torpa sn 153, 156, 162, 165, 166, 168, 170, 172, 173, 174 f, 176
 Traneberg, Otterstads sn, Kållands hd, Västergötland 43
 Tranås, Säby sn, Norra Vedbo hd, Småland 169
Tubbarp, Västra Ryds sn 58, 110
Tullerum, Norra Vi sn 189
Tunnarp, Askeryds skate 71, 76
Tute, Rumskulla skate 92, 93
Tyresbo, Rumskulla skate 93
Tyresbo, Svinhults sn
*Tyresstorp, Sunds sn 132
Tångarp, Asby sn 36, 59
Tångby, Asby sn 34, 60, 122, 156
 Tävelstad, Tjärstads sn, Kinda hd, Småland 57
*Tömpta, Svinhults sn 145
Töresfall, Sunds sn 133
*Uemelbeck, Asby sn 60
Ugglebo, Malexanders sn 33, 86
*Ukkredha thorp, Sunds sn 133
Ukreda, Sunds sn 56, 118, 126, 130, 133, 134
 Uppland 72, 82, 92
 Uppvidinge hd, Småland 93
 Vadstena 121, 177
 Vadstena kloster 55, 60, 66, 68, 70, 71, 73, 75, 82, 169
Valsnäs, Svinhults sn 145, 155
 Varvestorp, Säby sn, Norra Vedbo härad, Småland 57
*Wddemåssa, Asby sn 60
*Wddualsboda, Sunds sn 133
 *Velnequern 57
Vena, Västra Ryds sn 110
*Vermdall, Askeryds skate 77
 *Vernanäs 155
Vi, Norra Vi sn 54, 189 f
 Vi, Borgs (f d Löts) sn, Memmings hd, Östergötland 182
*Vidgenstörp, Asby sn 60
Viggesbo, Rumskulla skate 92, 93
*Viick, Norra Vi sn 190
 Vimmerby kyrka, Sevede hd, Småland 89
Vinnesrum, Asby sn 60
Viskarp, Västra Ryds sn 110
Visslevik, Norra Vi sn 183, 190
 Vista hd, Småland 189
*Vistena, Norra Vi sn 190
 Vittorp, Älvestads sn, Bobergs hd, Östergötland 56
*Voxhultatorp, Malexanders sn 86

Vreta sn, Gullbergs hd, Östergötland
70
Vreta kloster, Gullbergs hd, Östergöt-
land 70, 71, 72
*Vretha, Torpa sn 157, 175
Våkhult, Malexanders sn 86
Vännebjörke, Askeryds skate 69, 71, 77
Värmland 83
Värnarp, Askeryds skate 71, 77
Vässingsmåla, Askeryds skate 35, 65,
78
Västergötland 13, 14, 34, 84, 189
Västerås, Svinhults sn 145
Västmanland 82, 92
Västra Ljunga, Veta sn, Vifolka hd,
Östergötland 160
Västra Ryds kyrka 95
Växjö 167
Yxnerum, Asby sn 52, 61, 62, 187
Åby, Lilla och Stora, Västra Ryds sn
111
*Åkerby, Sunds sn 133
*Åmaden, Asby sn 61
Ånestad, Sunds sn 134
Ånsnäs, Sunds sn 134
Årkistada, Norra Vi sn
*Åsboda, Torpa sn 155, 173, 175
Åslycke, Asby sn 61
*Ælgiaklint, Torpa sn 176
Älmekulla, Västra Ryds sn 104, 111
Äng, Sunds sn 123, 134
Äng, Torpa sn 167, 175, 176
Änga, Västra Ryds sn 112, 182

Ängaryd, Sunds sn 124, 134
*Ängaryd, Säby sn, Norra Vedbo hd,
Småland 56, 57
*Ängestorp, Västra Ryds sn 112
*Ödekulle, Asby sn 62
*Ödeng, Torpa sn 172, 176
Ödesjö, Asby sn 38, 62
*Ödetorp, Torpa sn 176
Ödhult, Ingatorps sn, Södra Vedbo hd,
Småland 145
*Öffuerlöffsta, Torpa sn 155, 160, 176
*Ösarp, Sunds sn 134
*Östantorp, Asby sn 61, 62
Österby, Sunds sn 56, 57, 118, 119,
133, 134
Östergötland 84
Österhult, Rumskulla skate 91, 94
Österskam, Östra Ny sn, Björkekind
hd, Östergötland 56
Österås, Svinhults sn 146
Överstad, Askeby sn, Bankekinds hd,
Östergötland 105, 131
Övestorp, Västra Ryds sn 112
Övrakulla, Torpa sn 176
*Öö, Torpa sn 176

Personregister

Titlar, släktförhållanden eller årtal anges i registret när det väsentligt underlättar identifieringen, till exempel när flera personer i registret har samma namn och patronymikon. I övrigt hänvisas till gängse genealogisk litteratur. För bönder och borgare anges i regel hemorten om den är känd, för frälsepersoner endast i undantagsfall. Personer sorteras inte efter binamn i detta register; till exempel återfinns Jöns Käpp under "Jöns", inte "Käpp". Yrkestitlar och det relativt vanliga läs- och skrivkunnighetsindikerande "djäkn" inleds inte med stor bokstav utom i fall då det är ett konventionellt ättnamn eller då det bedöms sannolikt att det rör sig om ett ärftligt binamn. Beträffande personnamn se även inledningen s 18 f.

Registret upptar inte personer som endast nämns i släkttabeller.

- Abraham Brodersson (Tjurhuvud) 176
 – Knutsson 186
 Amund, se även Anund
 – Gröning 124, 134
 – i Aggebo 116
 – mäster (kyrkmålare) 28
 Anders Andersson (Hindsekindsätten)
 39, 51, 54, 59, 132, 164
 – Andersson (tre rutor) 155
 – Bengtsson (Hård) 33, 36, 37, 52, 56,
 155, 157, 166
 Anna Bengtsdotter (Sparre av Hjulsta
 och Ängsö) 185, 188
 – Gödekadotter 144
 – Stensdotter (Bielke) 172
 Anund i Högamålen 44
 – Ingelsson i Grindsbo 42, 54, 142
 – Stensson (Ulv) 127
 Arend Bengtsson (Ulv) 90, 91, 92, 93, 94
 Arvid Gustavsson (Sparre av Vik) 68, 69,
 70 ff
 – Trolle 158, 161, 169
 Aspenäsätten se Bengta Jonsdotter,
 Birger Filipsson, Birgitta Jonsdotter,
 Cecilia Knutsdotter, Erik Larsson, Jon
 Knutsson, Knut Jonsson, Knut Ulfsson,
 Lars Ulfsson, Orm Ulfsson, Ulf
 Jonsson
 Asrun Eriksdotter (lejonansikte) 132
 Assur Östensson 41, 55, 116
 Axel Eriksson (Bielke) 23, 33, 120, 159,
 188
 Bagge se Bröms Halstensson, Halsten
 Bagge, Ingrid Halstensdotter
 Banér se Sigrid Eskildsdotter
 Bange i Oppeby 127
 ?Barun se Knut Erengisleson
 Beata Larsdotter (Sparre av Rossvik)
 161
 Bengt, kh i Sund 136, 145
 – Gotskalksson (Ulv) 92
 – Håkansson (Bölja från Östbo) 39, 51,
 54, 143, 145, 164
 – i Hult 68
 – i Malgeryd 86
 – i Munkebo 74
 – i Värnarps 77
 – Magnusson (Folkungaättens lagmans-
 gren), lagman 29, 30, 168, 189, 190
 – Nilsson (Lejonansikte) 23, 39, 48, 49,
 84, 153
 – Rynig 140, 141, 143
 – Sture (gumsehuvud) 90, 93
 – Åkesson (Tott) 36
 Bengta Bosdotter (Natt och Dag) 168
 – Fadersdotter 39, 53
 – i Sund, hustru 175
 – i Vi, syster till Magnus Bonde Filips-
 son 182
 – Jonsdotter (Aspenäsätten) 56

- Magnusdotter 42
- Matsdotter (sjuuddig stjärna) 58, 166
- Bergkvaraätten se Håkan Matsson
- Bielke se Anna Stensdotter, Axel Eriksson, Birgitta Stensdotter, Johan Axelsson, Nils Turesson, Sten Stensson, Ture Bengtsson
- Birger Filipsson (Aspenäsätten) 189
  - Folkesson 51, 61
  - i Fundshult 141
  - i Norra Vi, prost 24
  - i Skinnarbo 54
  - Jonsson (åsnehuvud) 48
  - Karlsson (sjuuddig stjärna, Vinäsätten) 139
  - Körning 189
  - Nilsson (Grip) 37, 38, 52, 159, 183, 188
  - Olsson 101
- Birgitta (Britta)
  - Arendsdotter (Styke) 90, 91, 92, 93, 94
  - Birgersdotter (Finstaätten) 82
  - Jonsdotter (Aspenäsätten) 72
  - Jönsdotter, frkvinna, hustru till Nils Samsing 45, 60
  - Jönsdotter (Roos) 183
  - Stensdotter (Bielke) 34, 41, 43, 53
  - Turessdotter (båt) 48, 116, 120, 128, 131, 156
- bjälke belagd med två stjärnor se Gunilla Håkansdotter
- Björn Nilsson (Krumme) 51
  - Pedersson (Bååt) 117, 186
  - Siggeson 189
- Bo Bosson (Natt och Dag) 29, 46, 57, 61, 168, 169
  - Djure 33, 37, 41, 44, 46, 48, 49, 52, 57, 84, 85, 118, 135, 160, 182, 188
  - Ingolfsson 168
  - Jonsson (Grip) 33, 35, 37, 46, 49, 52, 56, 99, 101, 104, 106, 108, 111, 116, 117, 118, 122, 133, 134, 167, 183, 186, 188
  - Jönsson (Jöns Götessons ätt) 84, 153
  - Nilsson (Natt och Dag) 141, 153
- Bock se Sven Esbjörnsson

- Bonde se Filip Bonde, Jöns Bonde, Jöran Bonde Tordsson, Karl Knutsson, Magdalena Karlsdotter, Magnus Bonde Filipsson, Måns Bonde, Peter Bonde, Sven Bonde, Tord Bonde
- Bonde i Oppeby (1392) 127
  - i Oppeby (1460) 127
  - i Ruda 52
- Brynolf, ?far till Mats Brynolfsson (kluven örn) 104
  - Germundsson (tre vagnshjul i stolpe) 38
- ?Bröms, Nils ("Breems"), frman 158
- Bröms Halstensson Bagge (av Berga) 104, 119, 126, 132, 134
- Bult se Jöns Bult
- Bylow se Ida Johansdotter
- Båt se Karl Båt
- båt se Birgitta Turessdotter, Erengisle Sunesson, Katarina Petersdotter, Nils Knutsson
- Bååt se Björn Pedersson, Erland Petersson, Ulf Henriksson
- Bölja från Östbo se Bengt Håkansson, Håkan Bengtsson
- Cecilia Knutsdotter (Aspenäsätten) 153
  - Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) 155, 156, 162, 165, 168, 170, 172, 173, 174, 175, 176
- Christer Persson (Halvhjort av Flishult) 24
- Dag Martinsson 33, 86
- delad sköld med två sjöblad se Knut Eriksson
- Djure se Bo Djure
- Elif Ebbesson 176
- Elin (Helena, Elena, Elina)
  - i *Simonahult 117, 124, 127
  - Jönsdotter, hustru (2) till Gjurd Fot 158, 163
  - Klasdotter (Kurck) 167
  - Magnusdotter (Sparre av Aspnäs) 68, 70 f, 72
  - Nilsdotter (Natt och Dag) 153
  - Ragvaldsdotter (kluven sköld med halv fläkt örn), hustru (1) till Gjurd Fot 33, 46, 114, 120, 128

- Svensdotter (Grabyätten) 38, 114, 117, 122, 123
- Elof Dansson 127
- i Asby, prost 24
- i Torpa, prost 24
- Toresson (ev två personer) 59, 161
- Elsa Axelsdotter (Posse) 23, 93, 119
- Erengisle Bengtsson (tre sjöblad) 117, 120, 124, 127
- Gjurddson (Fot) 24, 122
- Nilsson (Hammerståätten) 24n
- Plata 184
- Sunesson (båt) 29, 30, 46, 57, 114, 187
- Torleifsson, frman 111
- Ulfsson 121
- Erik, ?huspräst 83
- Eriksson (Gyllenstierna) 43, 49, 83, 121, 129, 157
- Gamalsson, frman 60
- i Sandbäckstorp 130
- i Sund, prost 24
- Karlsson (Örnfot) 37
- Knutsson (Örnfot) 33, 34, 37, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 57, 118, 135, 141, 142, 144, 155, 157, 158, 162, 165
- Larsson (Aspenäsätten) 82, 83
- Magnusson, kung 34, 89
- Månsson (Natt och Dag) 127, 128, 130, 159, 162, 168
- Ryning 140, 141, 143
- Tönnesson (Tott) 118
- Erland Petersson (Bååt) 51
- Esbjörn djäkn 119
- Fader i Lägernäs 72
- Filip Bonde 44, 50, 59, 118, 119, 129, 130, 145, 155
- i Torpa, prost 24
- Jonsson 61
- Finstaätten se Birgitta Birgersdotter, Katarina Birgersdotter
- Finvid Finvidsson (Frössviksätten) 70
- Finvid i Lägernäs 72
- fisk se Harald Jonsson, Johan Styrbjörnsson
- Fleming se Lars Fleming
- Flishultsätten se Peter Jonsson
- Folke Nilsson (Ivar Nilssons ätt) 70
- Folkungaättens lagmansgren se Bengt Magnusson, Ingeborg Bengtsdotter, Katarina Bengtsdotter, Ulvhild Magnusdotter
- Forstenaätten se Hans Persson
- Fot se Erengisle Gjurddson, Gjurdd Fot
- Frössviksätten, Finvid Finvidsson
- Gabriel Kristersson (Oxenstierna) 39, 40, 54, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 125
- Germund i Oppreda 128
- Svensson (Somme) 153
- ginstam över tre tandskuror se Cecilia Petersdotter
- Gisle Bjur, rd 48, 49
- i Fallersås 120, 182
- i Opplunda 106
- Karlsson i Hornsved 54
- Gjurdd Fot 24, 33, 36, 44, 46, 50, 59, 120, 122, 128, 158, 162, 163
- Grabyätten se Elin Svensdotter, Sven Nilsson
- Gren se Harald Toresson, Knut Kettilbjörnsson, Torkel Haraldsson
- Grip se Birger Nilsson, Bo Jonsson, Katarina, Knut Bosson, Margareta Grip, Nils Bosson
- Grundis se Knut Grundis
- Gudmund i Hestrahult 124
- i Änga 112
- Gudvast i Hestrahult 124
- Gudvast i Tunnarp 76
- Gumsehuvud se Gustav Karlsson
- Gunhild Uddormsdotter (Rakeredsätten) 57
- Gunilla Håkansdotter (bjälke belagd med två stjärnor) 81
- Gunnar Birgersson 127
- Gustav I 34, 35, 39, 40, 41, 43, 45, 47, 51, 52, 53, 54, 61, 65, 66, 67, 68, 70, 73, 74, 75, 76, 77, 85, 119, 121, 125, 153, 154, 155, 159, 160, 163, 164, 170, 172, 173, 175, 181, 184, 187
- Karlsson (Gumsehuvud) 34, 41, 43, 54

- Olsson (Stenbock) 51, 157, 163, 165, 167, 168, 171, 174, 175
- Tunesson (Vingätten) 34, 47, 50, 60, 159
- Gyllenstierna se Erik Eriksson, Karin Erikdotter, Magdalena Erikdotter
- Göran se Jöran
- Halsten Bagge 175
- Halvhjort av Flishult se Christer Persson
- Halvit Amundsson, kallad Bagge 108, 116, 183, 186
- Hammerståätten se Erengisle Nilsson
- Hans, klockare i Västra Ryd 107
- Kröpelin 39, 53
- Persson (Forstenaätten) 34, 37, 38, 44, 45, 50, 58, 159, 182, 184, 186, 187, 189 #klar
- Harald Arvidsson 176
- i *Rödorp 75
- Jonsson (fisk) 24, 119
- Petersson, frman 117, 121, 128, 157
- Sop 121, 128, 157
- Stubbe 111
- Toresson (Gren) 158
- Hedin Germundsson 39, 53
- Helena se Elin
- Helga Svendsdotter (Slatte) 122
- Helge Svensson 62
- Hemming, bror till Katarina Erengislesdotter 156, 158, 173
- i Asby, prost 24, 35, 46
- i Sund 132
- Henrik, biskop 103, 170
- Håkansson, frman, kh i Linderås 108, 118, 119, 124, 126, 130, 135
- Lång 38, 42, 58
- Persson, hdshövd 24
- Herman Berman 81
- Hermod i Hässleby 103
- Hindsekindsätten, se Anders Andersson
- Hjorthorn se Ingegerd Ingelsdotter
- Holmsten i Glansås 40
- i Sund, kh 57
- Karlsson 127
- Håkan, make till Elina i *Simonahult 117, 124, 127
- Bengtsson (Bölja från Östbo) 39, 51, 54, 59, 132
- i Boda 154
- i Sonarp 55
- Karlsson (kluven sköld med halv fläktörn) 90, 91, 92, 94
- Karlsson (sjuuddig stjärna) 24
- Läma 48
- Magnusson, kung 34, 50, 60, 160
- Matsson (Bergkvaraätten) 90
- Nilsson 44, 50
- Hård, se Anders Bengtsson
- Hällekisätten se Mats Påvelsson
- Ida Johansdotter (Bylow) 82, 83
- Iliana Anundsdotter 44, 50
- Inge i Fallersås 181
- i Linnekulla 165
- Ingeborg, mor till Birger Jonsson och Johan Mörske (åsnehuvud) 48
- Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) 190 91, 179
- Gregersdotter 60, 156
- i Förnäs (?Svantepolksdotter /Svantepolk Knutssons ätt/) 108, 160
- Magnusdotter (Ulvåsaätten) 29, 187
- Ingegerd (Ingerd)
- Amundsdotter, hustru till Knut Ulfsson (tre sjöblad) 158, 161
- Ingelsdotter (Hjorthorn) 37
- Nilsdotter 118, 119, 129, 130, 155, 176
- Ottedatter (Römer) 172
- Ingemar i Oppeby 127
- Ingemund i Ramelarp 129
- Ingeld Uddormsson 174
- Ingevald Johansson i Bulsjö 118, 119, 123, 129
- Ingjald i Österby 135
- Ingolf, förvaltare 103
- i Ed 119
- Ingrid, donator 102
- , änka efter rd Gisle Bjur 48, 49
- Halstensdotter (Bagge av Berga) 120
- Jakobsdotter (Tiby) 51
- Johansdotter, hustru till Jöns Bult 117, 121, 128, 157

- Jonsdotter, hustru till Lars Filipsson 117, 188
- Magnusdotter, hustru till Johan Krok 158, 159
- Ivar Axelsson (Tott) 43, 48, 49, 82, 83, 85, 120, 121, 128, 156, 157, 183, 190
- Ivar Nilssons ätt se Folke Nilsson
- Jakob i Sonarp 55
  - Turesson (Rosengren) 91
- Johan (Jon)
  - , kh i Asby 47
  - Axelsson (Bielke) 59
  - Bosson 161, 166
  - Dume 84, 153
  - Galle 59
  - Gröning 54
  - Håkansson 119, 123, 124, 129, 134
  - i Attarp 139
  - i Bräng 118
  - i Grönshult 90
  - i Krämarebo 69
  - i Svartarp 76
  - Knapper i *Torwastatorp 145
  - Knutsson (Aspenäsätten) 82
  - Knutsson (två nedvända vingar) 156, 158, 162, 165, 170
  - Kristiernsson (Vasa) 34 , 41, 42, 53
  - Krok 158, 159
  - Larsson (tre snäckor) 144
  - Mörske (åsnehuvud) 48
  - Petersson (Roos av Ervalla) 33, 53
  - Petersson i Alarp 33
  - Ragnason 105, 131
  - Slaweka 104, 107
  - Styrbjörnsson (fisk) 48, 49
  - Tovesson Krok 133
  - Trullsson (Upplandaätten) 39, 51, 54, 143, 145, 164
- Jusse Larsson 54
- Jöns (Jösse)
  - Bonde, frman 47
  - Bult, frman 117, 121, 128, 157
  - Björnsson, frman 158, 163
  - Götessons ätt se Bo Jönsson
  - Käpp i Skortebo 54
  - Knutsson (båt) 24, 60, 156
  - Knutsson (Kurck) 167
  - Nilsson (Slatte) 24
  - Olsson (Stenbock) 51, 143, 163, 165, 167, 168, 171
  - Ulfsson (Roos) 90, 93, 157, 171, 174, 174
- Jöran Bonde Tordsson 40, 42
  - Larsson (Sparre) 118, 134
  - Trullsson (Ravnäsätten) 60, 170, 186
- Kaffe se Lars Matsson
- Karin Andersdotter (Yxnebergaätten) 132
- Karin se även Katarina
  - Eriksdotter (Gyllenstierna) 158, 161, 162, 169
  - Hansdotter (Tott) 127
  - Ulfsdotter 121
- Karl Andersson 36, 59
  - Birgersson (sjuuddig stjärna, Vinnäsätten) 139
  - Båt, biskop 24
  - ”Falca” i Skortebo 54
  - Holgersson, frman 118, 119, 129, 130, 155, 176
  - i Rås 169
  - i Vännebjörke 77
  - i Yxnerum (1466) 61
  - i Yxnerum (1558) 61
  - Jonsson i Skortebo 42, 142
  - Karlsson (?Ulvåsaätten) 57
  - Knutsson (Bonde) 48, 49, 82, 83, 116, 120, 128, 131, 156
  - Magnusson (Örnfot) 37, 169
  - Sture (gumsehuvud) 90
- Katarina se även Karin
  - Bengtsdotter (Folkungaättens lagmansgren) 52, 82
  - Birgersdotter (Finstaätten) 190
  - (?Bosdotter /Grip/) 39, 84, 153
  - Dansdotter (styckad sköld med ett oxhorn) 37, 52, 99, 101, 104, 106, 108, 111
  - Erengislesdotter 156, 158, 173
  - Esbjörnsson, dotter till Esbjörn djäkn 155
  - Gudmarsdotter (Ulvåsaätten) 34, 47
  - Gunnarsdotter 51, 52
  - , syster till Magnus Karlsson 104, 131

- Larsdotter 108, 116, 183, 186
- Nilsson (Kraghe) 39
- Petersdotter (båt) 52
- Klas Jöransson (Stiernsköld) 101, 104, 106, 108, 116
- kluven sköld med halv fläkt örn se Elin Ragvaldsdotter, Håkan Karlsson, Sven Bonde
- kluven örn se Brynolf, Mats Brynolfsson, Ramborg Magnusdotter
- Knut
  - Bosson (Grip) 23
  - Bosson (Natt och Dag), biskop 38, 42, 57, 104, 105, 131, 133, 161, 168
  - Erengisleson (?Barun) 174
  - Eriksson (delad sköld med två sjöblad) 167
  - Finvidsson, make till Cecilia Petersdotter (ginstam över tre tandskuror) 174
  - Grundis, riddare 157
  - Jonsson (Aspenäsätten) 38, 56, 62, 82
  - Karlsson (Örnfot) 37
  - Kettilbjörnsson (Gren) 132
  - Knutsson (Lillie) 92, 93
  - Ulfsson (Aspenäsätten) 57
  - Ulfsson (tre sjöblad) 161
- Kraghe se Katarina Nilsson
- Krister se Christer
- Kristina, frkvinna, hustru till Nils Olsson 33
  - Andersdotter, hustru till Jöns Knutsson (båt) 156
  - Anundsdotter (Ulfax) 127
  - Erikdotter (Urup) 140, 141, 143
  - Petersdotter (tre rutor) 72
  - Simonsdotter, hustru till Gisle i Falterås 120
- Krumme se Björn Nilsson, Nils Krumme
- Kröpelin se Hans Kröpelin
- Kurck se Elin Klasdotter, Jöns Knutsson
- Körning se Birger Körning, Peter Körning
- Lars Filipsson (Philippus Larssons ätt) 33, 35, 37, 46, 49, 52, 56, 117, 118, 133, 134, 188
  - Fleming 42, 156, 162, 169, 172, 174
  - Fröstensson (sågskura) 105, 131
  - i Ekäng 38
  - i Gällerstena 123
  - i Lägernäs 73
  - i Skavarp 75
  - Matsson (Kafle) 46, 142, 144
  - Petersson, broder i Skänninge svartbrödrakloster 189
  - Petersson i Ed 119, 159
  - Starke i Sommenäs 62
  - Ulfsson (Aspenäsätten) 57, 82, 83
- Lejonansikte se Bengt Nilsson
- lejonansikte se Asrun Eriksdotter
- Likvidsönernas ätt se Peter Likvidsson
- Lillie se Knut Knutsson
- Lunge se Vincens Lunge
- Läma se Håkan Läma
- Magdalena Eriksdotter (Gyllenstierna) 42, 48, 82, 85, 116, 128
  - Karlsdotter (Bonde) 43, 48, 49, 83, 120, 121, 128, 129, 132, 156, 157
- Magnus se även Måns
  - Bonde Filipsson 182
  - Eriksson, kung 22, 34
  - Gisleson 48, 49
  - Gren 70
  - Gudmarsson (Ulvåsaätten) 34, 50, 60, 160
  - i Axefallsboda 41, 55
  - i Norrby 50
  - i Oppeby 127
  - i Västerås (Svinhults sn) 145
  - Karlsson 105, 131
  - Nilsson 119, 123, 129
  - Petersson 83, 129
  - Sture (gumsehuvud) 90, 93
  - Öjarsson (Magnus Öjarssons ätt) 187
  - Ömundsson 122
- Margareta (Margitta) se även Märta
  - hustru till Dag Martinsson 86
  - Erengislesdotter 121
  - Erlandsdotter 39, 51, 54, 59, 132, 164
  - Grip 128, 130
  - Larsdotter 89
  - Svendsdotter 168
- Markus Jonsson, präst i Linköping 33

- Mats Brynolfsson (kluven örn) 37, 52,
99, 101, 104, 106, 108, 111
– i Dalby 157
– Påvelsson (Hällekisätten) 189
- Mikael Magnusson (sparre över blad)
122, 128, 163
- Måns se även Magnus
– Bengtsson (Natt och Dag) 54
– Bjur i Kammarp 118, 126, 130, 133
– Bonde 40, 43, 47, 59, 120, 188
– Haraldsson i Vinnerorum 60
– i Asby, prost 24
– i Beseryd 35
– i Marek 48
– Johansson (Natt och Dag) 23, 127,
130, 159, 162, 169
– Nilsson i Ångaryd 134
- Märta se även Margareta
–, frkvinna 51, 54, 164
– Erengisledotter 36
– Gustavsdotter (Sparre av Vik) 69, 70,
71, 72
– Jönsdotter (Rysia) 34
- Natt och Dag se Bengta Bosdotter, Bo
Bosson, Bo Nilsson, Elin Nilsdotter,
Erik Månsson, Knut Bosson, Måns
Bengtsson, Måns Johansson, Nils Si-
gridsson, Sten Bosson
- Nils, se även Bröms
–, kh i Askeryd 158
– Birna 118, 130, 133
– Bosson (Grip) 13, 38, 53, 101, 105,
106, 108, 116, 117, 159, 162, 183,
186, 188
– Gislason i Hester 101
– i Arnarp 99
– i Bränna 181
– i Grindsbo 142
– i Hackeryd 123
– i Herbergshult 182
– i Hovetorp 162
– i Redeby 184
– i Tunnarp 76
– i Vi 190
– i Ång 119, 123, 129, 134
– Jonsson 61
– Jönsson 101
– (Jönsson) Slatte 24
– Knutsson (?båt) i Tångby 60
– Krumme 52, 55, 83, 84, 85, 160, 182,
185
– Larsson 127
– Magnusson 163
– Månsson i Farsbo 119, 159
– Nacke 86
– Olsson, frman 33
– Petersson till Marek (trol identisk med
nästföljande) 48, 55
– Petersson (sexuddig stjärna), fogde
23, 48
– Petersson, son till Peter Röd 83, 129
– Ryning 140, 141, 143, 144
– Samsing, frman 45, 60
– Sigridsson (Natt och Dag) 168, 170
– Slatte 38
– Tostesson i Skortebo 54
– Tupp 35
– Turesson (Bielke) 167
– Uddsson 122, 162
- Olof Gustavsson (stjärnbjälke) 24, 36,
38, 44, 50, 54, 83, 85, 120, 121, 122,
123, 128, 129, 131, 142, 144, 145,
153, 156, 158, 159, 187
– i Bänarp 181
– i Gallarp 100
– i Glottnehult 122
– i Lid 149, 143
- Orm Ulfsson (Aspenäsätten) 57
- Oxenstierna se Gabriel Kristersson
- Pelle Germundsson 122, 162
- Peter (Peder, Per)
– Kristersson (Sjöblad) 51, 124
– Andersson i Tångarp 59
– Bagge, frman 108, 118, 119, 124, 126,
130, 135
– Bonde 36
– Germundsson 83, 129
– Gisleson i Oppreda 128
– i Attarp 139
– i Grindsbo 119, 123, 129, 142
– i Hackeryd 123
– i Leddåmåla 164
– i Sund, prost 24, 50
– Jönsson (Flishultsätten) 34

- Jönsson vid Forsnäs kvarn 134
- Kristersson (Sjöblad) 51
- Körning 50
- Likvidsson (Likvidsönernas ätt) 33
- Nilsson (sparre över blad) 128
- Porse d y 167
- Röd 83, 129
- Simonsson (Ulfsax) 155
- Sjurdsen (tre bjälkar) 121, 132, 187
- Stake 107
- Philippus Larssons ätt se Lars Filipsson
- Pik se Sven Pik
- Plata se Eregisle Plata
- Porse se Peter Porse d y
- Posse se Elsa Axelsdotter
- Pål i Marek 49
- Ragvald från Rørsberga 170, 171
  - i Torpa, prost 24
- Rakeredsätten se Gunhild Uddormsdotter, Sigrid Uddormsdotter
- Ramborg Johansdotter 48, 55
  - Magnusdotter (kluven sköld) 36, 59
- Ravnäsätten se Jöran Trulsson Marbo
- Rodger i Forsnäs 120
- Roos se Britta Jönsdotter, Jöns Ulfsson
- Roos av Ervalla se Jon Petersson, Ulf Petersson
- Rosengren se Jakob Turesson
- Ryning se Bengt Ryning, Erik Ryning
- Rysia se Märta Jönsdotter
- Römer se Ingerd Ottesdatter
- Rörik i Ekäng 38
- Samsing se Nils Samsing
- sexuddig stjärna se Nils Petersson
- Sigge Kolsson 119, 123, 129
  - Larsson (Sparre) 161
- Sigrid Eskildsdotter (Banér) 40
  - Karlsdotter 105, 131
  - Ragvaldsdotter 112
  - Uddormsdotter (Rakeredsätten) 33, 37, 41, 44, 46, 48, 49, 52, 57, 84, 85, 118, 135, 160, 182, 188
- Sigvid i Tångarp 59
- Simolf i *Athaby 35
- Simon i Sund, prost 24
- sjuuddig stjärna se Bengta Matsdotter, Håkan Karlsson
- sjuuddig stjärna, Vinäsätten se Birger Karlsson, Karl Birgersson
- Sjöblad se Per Kristersson
- Slatte se Helga Svensdotter, Jöns Nilsson, Nils (Jönsson) Slatte, Nils Slatte, Sven Nilsson
- Somme se Germund Svensson, Sven Somme
- Sop se Harald Sop
- Sparre se Jöran Larsson, Sigge Larsson
- Sparre av Aspnäs se Helena Magnusdotter
- Sparre av Hjulsta och Ängsö se Anna Bengtsdotter
- Sparre av Rossvik se Beata Larsdotter
- Sparre av Vik se Arvid Gustavsson, Märta Gustavsdotter
- sparre över blad se Mikael Magnusson, Peter Nilsson
- Staffan Jonsson 61
- Stake se Peter Stake
- Sten Bosson (Natt och Dag) 122
  - Eriksson (Leijonhufvud) 41
  - Stensson (Bielke) 167
  - Sture d ä 34, 41, 42, 53
- Stenbock se Gustav Olsson, Jösse Olsson
- Stiernsköld se Klas Jöransson
- stjärnbjälke se Olof Gustavsson
- Stubbe se Harald Stubbe
- Sture (gumsehuvud) se Bengt Sture, Karl Sture, Magnus Sture
- Sture (sjöbladsätten) se Sten Sture d ä
- Sture, yngre ätten se Svante (Stensson) Sture
- styckad sköld med ett oxhorn se Katarina Dansdotter
- Styke se Birgitta Arendsdotter
- Svante (Stensson) Sture 36, 42
- Svantepolk Knutssons ätt se Ingeborg
- Sven Bonde (kluven sköld med halv fläkt örn) 114, 120
  - Esbjörnsson (Bock) 38, 42, 55
  - i Lid 143
  - i Olstorp 74
  - i Sandbäck 130
  - i Toppekulla 58
  - i Tunnap 76

- Klemensson i Falla 158
- Nilsson (Grabyätten) 24, 81, 122
- Nilsson (Slatte) 38, 122
- Petersson i Kättestorp 45, 69
- Pik 35
- Somme 145
- sågsкура se Lars Fröstensson
- Tjurhuvud, se Abraham Brodersson
- Tjälve i Tångby 60
- Tjälve Tjälveson 117, 121, 128, 157
- Tord Bonde 121, 129, 132, 187
- Olofsson skrivare 24
- Torkel Haraldsson (Gren) 70
- Tott se Bengt Åkesson, Erik Tönnesson, Ivar Axelsson, Karin Hansdotter
- tre bjälkar se Peter Sjurdsen
- Tre rosor se Ture Jönsson
- tre rutor, se Anders Andersson, Kristina Petersdotter
- tre sjöblad se Erengisle Bengtsson, Knut Ulfsson
- tre snäckor se Johan Larsson
- tre vagnshjul i stolpe se Brynolf Ger-mundsson
- Trolle se Arvid Trolle
- Ture Bengtsson (Bielke) 83, 84, 86, 153, 160
- Jönsson (Tre rosor) 172
- två nedvända vingar se Johan Knutsson
- Tönne Olofsson 122
- Ubbe Balthiok 89
- Ulf Henriksson (Bååt) 90, 93
- Jonsson (Aspenäsätten) 29, 33, 46, 48, 49, 52, 56, 57, 87, 134
- Karlsson 170
- Petersson, borgmästare i Vadstena 121
- Petersson (Roos av Ervalla) 53
- Ulf sax se Kristina Anundsdotter, Peter Simonsson
- Ulv se Anund Stensson, Arend Bengtsson, Bengt Gotskalksson
- Ulvhild Magnusdotter (Folkungaättens lagmansgren) 189
- Ulvåsaätten se Ingeborg Magnusdotter, Karl Karlsson, Katarina Gudmarsdotter, Magnus Gudmarsson
- Upplandaätten se Johan Trulsson
- Urup se Kristina Eriksdotter
- van Vitzen se Vicke van Vitzen
- Vasa se Johan Kristiernsson
- Vicke van Vitzen 23
- Vimund, domprost i Linköping 33
- Vincens Lunge 172
- Vingätten se Gustav Tunesson
- Yxnebergaätten se Karin Andersdotter
- åsnehuvud se Birger Jonsson, Johan Mörske
- Ödgisle Petersson 145, 155, 156
- Örnfot se Erik Karlsson, Erik Knutsson, Karl Knutsson, Karl Magnusson, Knut Karlsson

Register över kyrkliga institutioners godsinnahav

Asby kyrka: 33 (Asby), 36 (*Biörsboda, Braskebo, Bårsbo), 39 (Folkesmåla), 40 (*Fugabode, Glansås, *Grydzbode, Gårebo), 41 (Harsmåla, Hjälsång), 42 (Hult), 44 (*Humlakulle, Hårsnäs), 45 (*Ingolfsmåla, Jolstorp, *Klockargården), 46 (*Kunogxbiærgha, *Lengsmåla, *Lerrgebmåle), 47 (*Linde ås), 48 (*Madh eng), 49 (Norramålen), 50 (*Prästgården, Rakstorp), 52 (*Rydås), 55 (Snararp), 56 (Svensbo), 58 (Södråmålen), 61 (*Åmaden), 62 (*Ödekulle), 156 (Brostorp, Torpa sn)

Prästbordet: 40 (Gunnarstorp), 47 (Lid), 59 (Tångarp), 60 (*Vidgenstorp), 61 (Yxnerum, Åslycke), 62 (Ödesjö)

Linköpings domkyrka:

Biskopsbordet: 39 (Folkesmåla), 54 (Sillefall), 55 (Solvarp)

Prebenda Animarum: 112 (Ånga), 182 (Gallebo)

Prebenda Crucis minoris: 102 (Korvarp), 106 (Rangelstorp), 111 (Åby)

Prebenda Erik: 116 (Bestorp), 122 (*Gadistorp), 130 (Sandbäck), 131 (Stubbarp)

Prebenda Magdalene: 161 (Hestra)

Onämnd kanonikat: 109 (*Sloeby)

Onämnd prebenda: 124 (Hestrahult), 161 (Hedingsmåla), 166 (*Måssamåd)

Malexanders kyrka: 44 (Hårsnäs, Asby sn), 82 (Aspenäs), 83 (*Övre Aspenäs), 85 (*Klockargården), 116 (Axefallsboda, Sunds sn)

Norra Vi kyrka: 86 (Våkhult, Malexanders sn), 181 (*Astedtz eng), 182 (Herberghult), 183 (Hult), 184 (Kärremåla), 185 (L och St Lodhult), 185 (*Nedtz stång), 186 (*Nyia mala), 187 (St Röja), 188 (Smedstorp), 188 (*Sundztörp), 189 (Svenningeby)

Rumskulla kyrka: 90 (Gibberyd, Gnöst, Grönsved), 91 (Nedre Kulla, Målebo), 91 (*Qwærna thorpet), 92 (*Ræuathorp), 94 Österhult

Skänninge systrakloster: 39 (Frännemåla), 51 (Redeby), 120 (Forsnäs), 153 (Basarp), 156 (Broby, Bubbetorp), 163 (Kvarnkulla), 165 (*Ledeby, *Lid), 170 (Rödje), 172 (Sjundemåla), 173 (Smedstorp), 174 (Stocksmålen, Tranberga), 176 (*Elgiaklint, Äng), 184 (Lidhult)

Sunds kyrka: 116 (Aggebo), 117 (Broby), 118 (Bräng, Stora), 120 (*Emshult), 122 (Glottnehult), 123 (Hackeryd), 125 (Hårsafall, *Höglycke, Ingeboda), 126 (*Klockaregården, Klåmstorp), 127 (Oppeby), 129 (*Penzmåla, Rödekulla), 130 (Sandbäckstorp, Sandstad), 131 (Stubbarp, Sund), 133 (Töresfall), 134 (Äng)

Prästbordet: 50 (Rakstorp, Asby sn), 55 (Solvarp, Asby sn), 123 (Gällerstena)

Svinhults kyrka: 139 (*Adisens), 140 (*Bodasjö), 141 (*Giordsbode, Gluggebo), 142 (Grindsbo, Högerås), 143 (Idhult), 144 (*Mässa ängien)

Prästbordet: 140 (Botilarp), 145 (Svinhult)

Torpa kyrka: 155 (Boda, *Bradenestorp), 157 (*Dedemåle, Djupviken, Dragsnäs), 159 (Farsbo), 160 (Fåglemaden, *Gloebo), 161 (*Gutamåle, Hedingsmåla, *Hedinstorp), 162 (Hovetorp, Höglycke), 163 (*Ingevalsmåle, *Jodlösberg, *Klockare gården, Kvarnkulla), 164 (Leddåmåla), 165 (*Lid), 170 (*Rödahelle, Rödje), 171 (Rörsberga), 172 (Sjundemåla, Slogebo), 176 (*Ödetorp, Övrakulla)

Prästbordet: 166 (Mårdstorp), 170 (Rödje)

Vadstena kloster: 35 (Baggebo), 36 (Bötterarp), 37 (*Dråpetorp), 38 (Fetebråna), 39 (Frännemåla), 44 (Högåmålen), 45 (Västra Kulla), 46 (*Kær), 51 (Ruda), 54 (Skinnar-

bo), 61 (Yxnerum), 65 (Arvebo, Bjursberg, Blekstorp), 66 (Bubbarp, Dagstorp), 67 *Gaasatorppe, Heemwidha kwlla, Hult), 68 (Kalvsved), 69 (Kroksmåla, Krämarebo), 72 f (Lägernäs), 74 (Munkebo, Olstorp, *Röstörp), 75 (Skavarp), 76 (Svartarp, Sårsjö, Tunnarp), 77 (Vännebjörke, Värnarp), 78 (Vässingsmåla), 119 (Dagsön), 124 (Hestra-hult), 125 (Hårsafall), 133 (Töresfall), 164 (Leddamaåla), 181 (Bänarp), 186 (Rumsand), 188 (*Stiklo)

Vreta kloster: 65 (Bjursberg), 66 (Bubbarp, Dagstorp), 67 (Hult), 68 (Hälgande liid, Kalvsved), 69 (Kättestorp), 71 (Krämarebo), 72 f (Lägernäs), 74 (Munkebo, Olstorp, *Röstörp), 75 (Skavarp), 76 (Svartarp, Tunnarp), 77 (Vännebjörke, Värnarp)

Västra Ryds kyrka: 74 (*Röstörp, Askeryds skate), 99 (Axebo, Berga), 100 (*Botolffztörp, *Fetamåla, *Forkningzmåla, Fåxarp, Gallarp, Gransjöhult, *Grensbo), 101 (Hylta, Hästhagen), 102 (Ingelstorp, *Ingridemad, *Klockargården), 103 (Kullarp), 104 (Lida, *Madengen), 105 (Mossebo, *Muskeboda), 106 (Nyckelberg, *Oxeboda), 107 (Ryd, Rydbomåla, Rydsnäs), 108 (*Saxeboda, *Saxetorp, Sjöarp), 109 (Skögla, Slättna, Solberga, *Staklantorp), 110 (Stenabo), 111 (Älmekulla), 112 (*Ängestorp)

Prästbordet: 100 (Fåxarp), 101 (Hammerum), 102 (Ingelstorp), 103 (Kullarp), 108 (Sjöarp), 109 (Slättna, Solberga, *Staklantorp)

Växjö domkyrkas biskopsbord: 50 (Rakstorp), 157 (Dalby), 161 (Hedingsmåla), 162 (Höglycke), 163 (*Kremerbå), 164 (Leddamaåla), 165 (Linnekulla), 166 (Näs), 167 (Ramfall, Ramsmåla), 171 (Rörsberga, Salvarp), 174 (Sunnanå, *Sårkundzmale), 176 (Äng)

Register över sätesgårdar

Se inledningen, s 26.